

Vrijberghe

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de polders van

- **de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe t/m 1810**
- **de gemeente Vrijberghe 1811 en 1812**
- **de buurtschap Vrijberghe onder Oud Vossemeer vanaf 1813**

Inleiding

Vrijberghe bestaat al sinds de 15^e eeuw. Het gebied is verschillende malen gedeeltelijk ingepolderd geweest en weer verloren gegaan door overstromingen. Na een overstroming in 1625 bleef het weer enige decennia 'drijvend'. Medio 17^e eeuw (1659) komen de West en Oost Vrijberghepolder tot stand; ze stonden niet in verbinding met elkaar. Pas een eeuw later, in 1747, wordt de Nieuwe of Middelpolder van Vrijberghe bedijkt en ontstaat er een eenheid. Met deze drie polders is het grondgebied van de heerlijkheid overigens nog niet juist beschreven. Het noordwestelijke deel van de in 1561 bedijkte Hikkepolder, het deel ten westen van de oude kreek, genoemd Oud Vrijberghe, behoorde ook tot de heerlijkheid. Het oostelijke deel van de Nieuwe of Middelpolder van Vrijberghe viel daarentegen ten oosten van de grens tussen Oud Vossemeer en Vrijberghe en behoorde daardoor juridisch onder Oud Vossemeer.

Hoewel sprake was van een afzonderlijke heerlijkheid was er aanvankelijk geen apart bestuur. Voor juridische zaken viel men terug op de schepenbank van de stad Tholen.

In het begin van de 16^e eeuw vinden we de bewoners en huizen onder Vrijberghe terug in de belastingkohieren van de stad Tholen (de kohieren van 1601, 1622 en 1624 zijn bewaard gebleven). Verder vinden we in de kohieren van de Rekenkamer Zeeland 1599-1625 onder Tholen de belastingheffing van de 40^e tot de 80^e penning bij de verkoop van onroerende goederen onder Vrijberghe.

Later komt er steeds meer binding met Oud Vossemeer. De inning van de belasting op paarden in Vrijberghe in de 18^e eeuw (oorgeld der paarden) wordt bijvoorbeeld onder Oud Vossemeer vermeld.

Door de uitbreiding van de rechten en eigendommen van de heren van Vrijberghe werd Cornelis Bedtsman als rentmeester aangesteld, in 1675 werd hij tevens baljuw. Aan hem werden in 1677 vier schepenen toegevoegd en werd er een schepenbank geïnstalleerd.

Na het overlijden van Bedtsman in 1696 werd Cornelis van Wallenburgh aangesteld tot rentmeester en baljuw, hij werd tevens secretaris, venduemeester en penningmeester van de polders. In 1731 werd Christoffel Gaaswijck aangesteld als opvolger; hij was tevens dijkgraaf van de dijkage van Vrijberghe tot zijn overlijden in 1787, hij werd als baljuw opgevolgd door Willem Pieter Catshoek.

Aangezien Vrijberghe te klein was voor het stichten van een kerk, moesten de bewoners voor hun kerkbezoek naar de omringende plaatsen Oud Vossemeer, Poortvliet en Sint Annaland. Het dopen, trouwen en begraven vond dan ook in deze dorpen plaats. In het rechterlijk archief van Vrijberghe zijn wel enkele burgerlijke huwelijken opgetekend.

Een omvangrijke bevolking heeft Vrijberghe nimmer gekend. Het belastingkohier van Tholen in 1601 vermeldt een huis op de Crabbe, vier huizen op/bij de Sluis en verder twee hoeven.

In het Thoolse kohier van het hoofdgeld van 1622 worden slechts twee gezinnen onder Vrijberghe vermeld en in 1624 voor de 100^e penning twee hoeven en het huis op de Crabbe. Kennelijk zijn de huizen bij de Poortvlietse sluis niet meegenomen.

In Vrijberghe woonden in de 2^e helft van de 17^e en het begin van de 18^e eeuw tussen de 6 en 10 gezinnen. De bebouwing in die periode is als volgt samen te vatten:

- een rechthuis/dorpshuis, gevestigd in het huis "de Krabbe", tevens herberg en woonhuis;

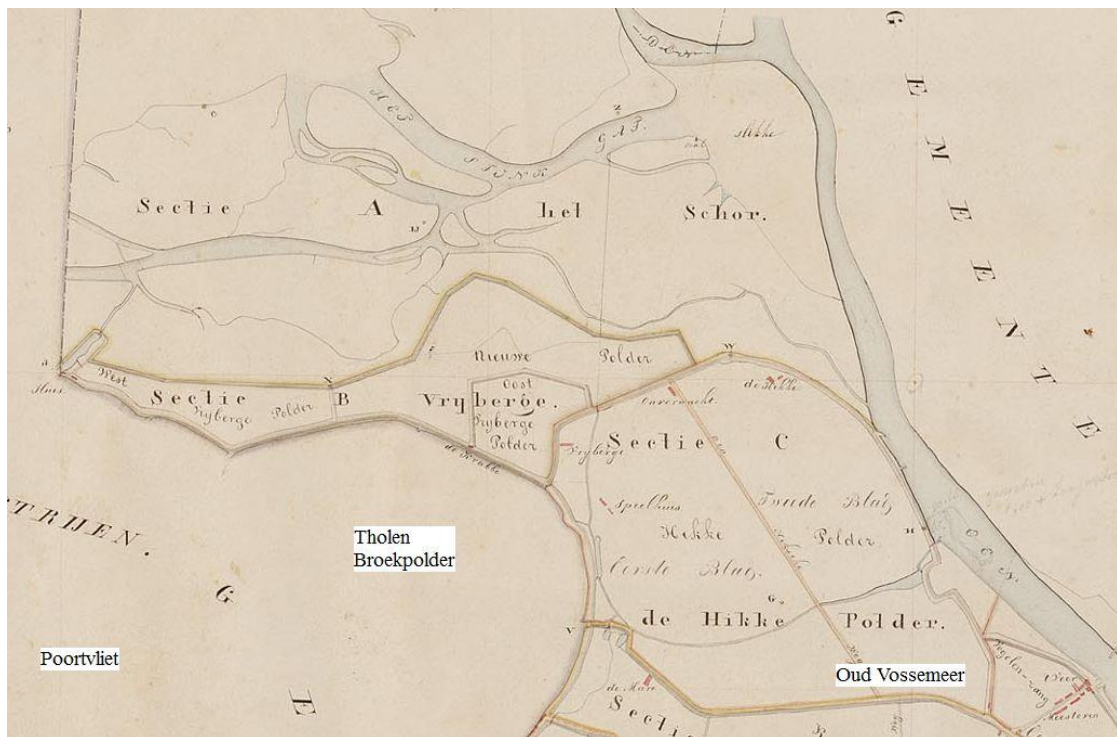
- een herberg, genaamd “het Fortuijn”, een paar hoeftjes en enkele huizen staande bij de Poortvlietse sluis;
- een hofstede, genaamd “Oud Vrijberghe”.

In de loop van de 18^e eeuw vervallen een aantal huizen bij de Poortvlietse sluis en blijven er slechts twee over. Volgens de volkstelling in 1795 wonen er 38 zielen in de heerlijkheid, vermoedelijk dan verdeeld over de twee huizen bij de Poortvlietse sluis, de Krabbe, en de boerderij Oud Vrijberghe. Deze gebouwen zijn ook aanwezig bij de aanvang van het Kadaster in 1832.

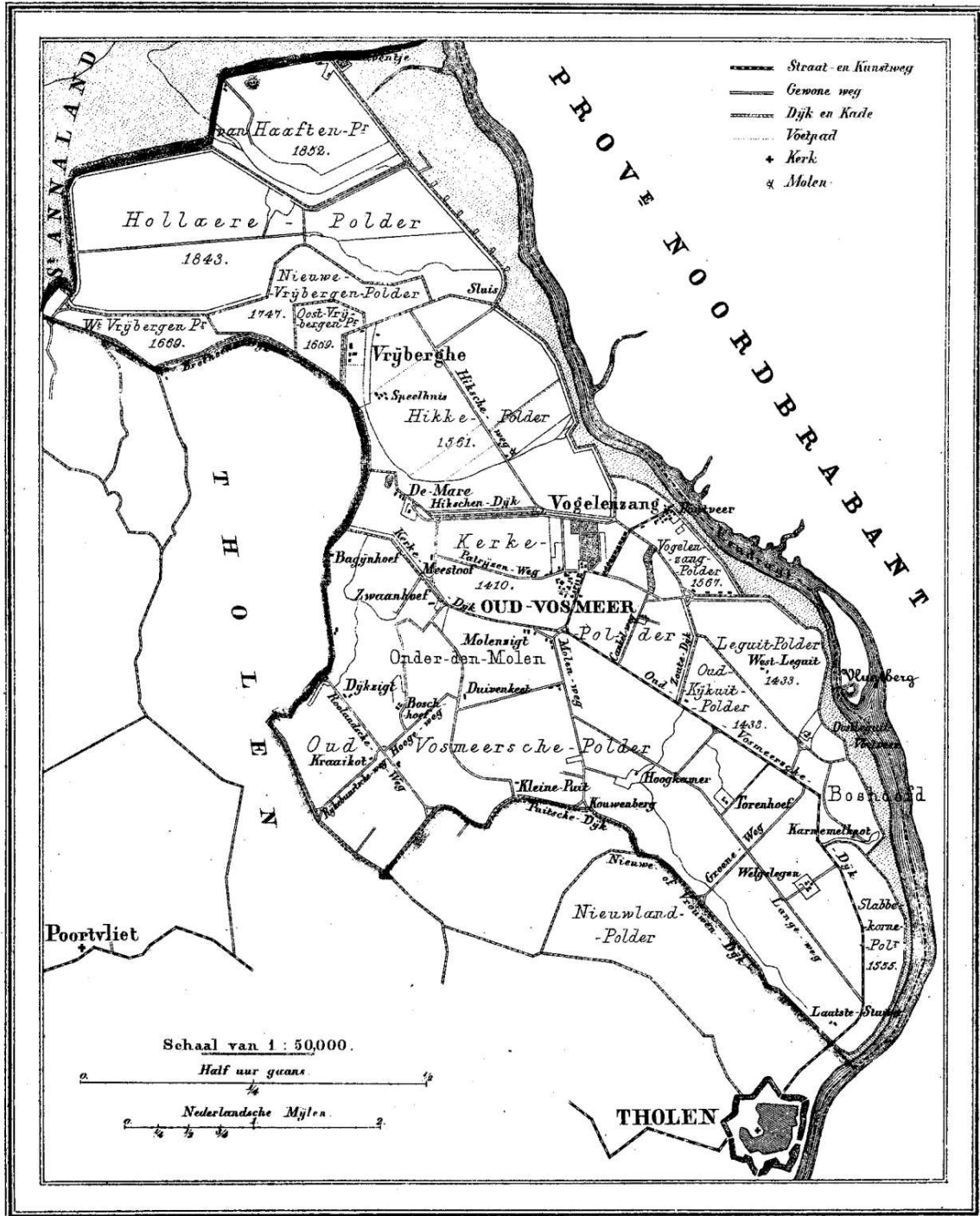
De laatste twee huizen bij de Poortvlietse sluis zijn in 1868 afgebroken. Momenteel (2025) staan er nog slechts één huis (het oude dorpshuis de Krabbe) en de hofstede Oud Vrijberghe.

In 1811 wordt Vrijberghe een zelfstandige burgerlijke gemeente maar al op 1 januari 1813 wordt het opgeheven en samengevoegd met Oud Vossemeer. De Burgelijke Stand van Vrijberghe van 1811 en 1812 bevat vier geboorteakten en één overlijdensakte. In de bevolkingsregisters van Oud Vossemeer komt Vrijberghe vervolgens voor als het gehucht Vrijberghe.

Fragment Kadastrale kaart van Oud Vossemeer in 1832

Het huis de Krabbe staat aan de Broeksedijk op de hoek van de dijk van de Oost Vrijberghepolder. Van de twee genoemde hoeven stond er een in het westen van de Hikkepolder onder het rechtsgebied van Vrijberghe, genaamd “Oud Vrijberghe”. Waar de tweede hoeve heeft gestaan is niet te zeggen. De hoeftjes en huizen, waaronder de herberg “het Fortuijn”, stonden op/aan de dijk van de West Vrijberghepolder aan de Poortvlietse sluis. Sectie A. Het Schor is thans de ingepolderde Hollarepolder.

1865.

2433 Bunders. 1700 Inwoners.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

Volg- nummer	Straat, weg.	Bijz.	Huisnrs.		Kad.nr. 1832	Blz.
			1830	1968		
Vrijberghe						
1.	Oost Vrijberghepolder Broeksedijk	rechthuis/dorpshuis tevens herberg huis "de Krabbe"	191	2	B 50	7
2.	Oud Vrijberghe gel. in de Hikkepolder Vrijberghsedijk	hofstede "Oud Vrijberghe"	190	2	C 5	27
3.	Vrijberghe	hofstede (1601) afgebroken	-	-	-	49
4.	Vrijberghe	hofstede of hoeve (1599) genaamd "den Biesbant" afgebroken	-	-	-	52
Buurtschap Poortvlietse sluis onder Vrijberghe.						
	Tekening Poortvlietse sluis zoals het er begin 18 ^e eeuw kan hebben uitgezien					53
5.	Poortvlietse sluis	5 huizen (1601-1635) afgebroken niet aan te sluiten op onderstaande huizen	-	-	-	55
6.	Poortvlietse sluis op de dijk van West Vrijberghe	hoeve en herberg "het Fortuijn" afgebroken 1868	192	-	B 3	57
7.	Poortvlietse sluis op / aan de dijk	huis afgebroken	-	-	-	74
8.	idem	huis afgebroken	-	-	-	77
9.	idem	huis afgebroken	-	-	-	79
10.	Poortvlietse sluis onder aan de dijk tussen de dijk en de bree c.q. boezem	huis en schuur afgebroken ca. 1730	-	-	-	81
11.	idem	hoeve, huis en schuur afgebroken 1868	-	-	B 2	92

Volg- nummer	Straat, weg.	Bijz.	Huisnrs.		Kad.nr. 1832	Blz.
			1830	1968		
12a.	idem	huis en schuur afgebroken	-	-	-	102
12b.	idem	huis en schuur afgebroken	-	-	-	108
13.	idem	huis afgebroken	-	-	-	115
14.	Vrijberghe, resp. Poortvlietse sluis	niet te plaatsen inwoners / betrokkenen				117

<<<<◇>>>>

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 1

Huis staande en gelegen aan de noordzijde van de Broeksedijk op de hoek van de dijk van de Oost Vrijberghepolder, van oudsher genaamd “de Crabbe” of “Krabbe”.

Het was een dubbel huis, op gezette tijden woonden er ook twee gezinnen. In het westelijk gedeelte van het huis was van oudsher een herberg gevestigd.

Het westelijk gedeelte van het huis werd vanaf 1677 tot 1811 door baljuw en schepenen van Vrijberghe gebruikt als rechtkamer, ook genoemd rechthuis en dorps huis. Bij de transporten van het huis wordt vermeld dat vanouds en nog steeds 's Heren rechtkamer in het westelijk gedeelte zonder tegenspraak moet gehouden worden.

Uit een akten van 1680 blijkt dat er tijdens een vechtpartij in het huis de Krabbe gelagen werden gezet. In 1752/53 en 1754 zijn er schulden over geleverd bier en tabak en in 1803 wordt vergunning verleend om wijnen en sterke dranken te tappen en met de kleine maat uit te verkopen. De aanduiding herberg komen we tegen in 1660, hetgeen er op wijst dat er niet alleen geschonken werd bij vergaderingen, publieke verkopen, verpachtingen en verhuringen, maar dat de Krabbe mog. tevens een gelegenheid voor overnachtingen was.

In 1811 en 1812 was het huis de Krabbe het gemeentehuis en secretarie van de gemeente Vrijberghe. Op 1 januari 1813 is de gemeente Vrijberghe opgegaan in de gemeente Oud Vossemeer.

Het dubbele huis de Krabbe is sinds 1955 bekend als Broeksedijk 2 en 4, en tegenwoordig sinds de samenvoeging alleen onder nr. 2 bekend.

Perceels- aanduiding:	Tholen-Vrijberghe	-	Belastingkohier 1599-1625
	Tholen-Vrijberghe	-	Kohier van't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe	-	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe	-	Dubbele 100 ^e penning 1624
	Tholen-Vrijberghe	-	Kohier haardsteden 1694-1698
	Oud Vossemeer	C 50	Kadaster 1832
Huisnrs. a.	Oud Vossemeer	191	Volkstelling Oud Vos. 1830
	Oud Vossemeer	196	Bev.reg. Oud Vos. 1834-1861
	Oud Vossemeer	C 48	Bev.reg. Oud Vos. 1862-1890
	Oud Vossemeer	C 48, 55	Bev.reg. Oud Vos. 1891-1918
	Oud Vossemeer	C 55, 70	Bev.reg. Oud Vos. 1919-1939
	Broeksedijk	C 70	Bev.reg. Oud Vos. 1940-1955
	Broeksedijk	2	Bev.reg. Oud Vos. 1955-
Huisnr. b.	Oud Vossemeer	191	Volkstelling Oud Vos. 1830
	Oud Vossemeer	196	Bev.reg. Oud Vos. 1834-1861
	Oud Vossemeer	C 49	Bev.reg. Oud Vos. 1862-1890
	Oud Vossemeer	C 49, 56	Bev.reg. Oud Vos. 1891-1918
	Oud Vossemeer	C 56, 71	Bev.reg. Oud Vos. 1919-1939
	Broeksedijk	C 71	Bev.reg. Oud Vos. 1940-1955
	Broeksedijk	4	Bev.reg. Oud Vos. 1955-

In de 19^e en begin 20^e eeuw vond er in Oud Vossemeer enkele malen een vernummering van de huizen plaats, de datum van invoering is niet duidelijk, tevens wordt er geen datum vermeld wanneer men binnen de gemeente verhuisde. Het is daardoor niet altijd duidelijk of men op het oude of het nieuwe nummer woonde. In het bijzonder op de Krabbe roept dat vragen op. Enkele gezinnen met twijfel zijn niet opgenomen.

Eigenaren:

Cornelis Piersen 't Hoen, voor 1601 - 1604

Cornelis Pierssen 't Hoen.

Het huisken genaamd de Crabbe daar Cornelis Pierssen 't Hoen in woont twee schouwken, nu Jan Aertssen. Aanslag 6 s 8 d (Tholen. GA inv.nr. 298. Kohier van schouwen en bakovens van de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1601).

Adriaen Jacobssen 't Hoen (familie ?) levert op 2 juli 1604 een huisken staande op de Broucxen Dijk voor £ 31 vls. Te betalen contant £ 4 vls. en de rest in termijnen (ZA. Rek.kmr. Zld., inv.nr. D 66690-26v).

Jan Aertssen, 1604 - 1615

Jan Aertssen, zn. van Aert Jacobsen en Adriaenken Aertsdr., landman, overl. 1616, tr. N.N.

Op 7 juli 1615 doet Aert Aertssen van Nieuw Vossemeer de eed als pricipaal voogd over de minderjarige kinderen van wijlen Aert Jacobsen, zijn vader, waar de moeder van was Adriaenken Aertsdr.

9 juli 1615 akkoord van Adriaenken Aertsdr., weduwe van Aert Jacobsen, geassisteerd door Anthonis de Bruyne, wethouder van Vossemeer haar gekozen voogd in deze, enerzijds, en de oudste zoon van Adriaenken Aertsdr. en Aert Jacobsen, voor zichzelf en als voogd over zijn minderjarige broers en zusters met namen Cornelis, Jacob en Maicken, alsmede Jan Aerts en Neelken Aerts meerderjarige broer en zuster, anderzijds enz. (Oud Vossemeer. Weeskamer Raze inv.nr. 5585-106).

Jan Aertssen op de Crabbe levert 8 mei 1615 aan Job Manissen een huisken op de Crabbe voor £ 70 vls. te betalen contant £ 8:6:8 vls. enzovoorts ieder jaar (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66800-23v).

Ander object: Jan Aertssen op de Crabbe levert 9 januari 1616 aan Theeus Leendertssen een hoeve met zijn gevolg, staande in de Brouck, voor £ 106:13:4 vls. te betalen contant £ 8:6:8 vls. enzovoorts ieder jaar (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66810-6v).

De weduwe van Jan Aertssen op de Crabbe levert 22 november 1616 aan Leendert Buijse de door haar te ontvangen termijnen van de hoeve, staande in de Broeck, verschuldigd door Matheus Leendertssen, bedragende nog £ 98:6:8 vls. voor £ 67:6:8 vls. gereed geld (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66820-7) (zie hiervoor de Broekpolder, hofstede Schulpkreek).

Job Manissen Kacke, 1615 -

Job Manissen Kacke, geb. ca. 1587 (37 jaar oud in juni 1625), tapper in 1625, schipper 1626, tr.1 N.N.; tr.2 Maeijken Dingenis.

Hieruit een zoon Johannis, ged. Poortvliet 22 dec. 1647 (get. Jacob Halfbroer).

Job Marinissen Cacke ende sijn vrouwe, aanslag 3 s 4 d per persoon jaarlijks voor het hoofdgeld in 1622 (Tholen. GA inv.nr. 300. Kohier hoofdgeld personen boven 20 jaar).

Job Cackens huijsken, aanslag 4 s (Quohier 100^e penning van de huysen, schuyren ende houven ten platten lande van Tholen metten ambachte van Schakerloo 1624. Tholen. Raze inv.nr. 5221).

Baljuw en schepenen van Poortvliet attesteren op 11 februari 1626 dat Job Manussen, schipper, is wonende op Vrijbergen gelegen aan deze heerlijkheid en dat hij zijn recht hier is halende en ook met

zijn schuit is varende van onze heerlijkheid aan de noordzijde. Hij heeft de eed afgelegd om geen smokkelwaar te vervoeren (Poortvliet, Raze inv.nr. 5637).

Rekening en bewijs van de goederen van Corstiaen Ballee en Jacobmintgen Corneliss t.b.v. de wees, overgebracht ter weeskamer van Tholen 16 mei 1636. Ontvangsten o.a. van Job Manessen Kacke die in pacht heeft 2 gemeten 90½ roede land gelegen in Bartelmeete onder Poortvliet voor 16 s 8 gr vls. 't gemet. Verschenen bamis 1634 (reeds vanaf 1631) £ 1:19:15 vls. (Tholen. Weeskamer).

Willem Janssen, - 1629

Willem Janssen op de Krabbe.

Mogelijk is identiek aan de hierna genoemde Willem Crab(be)man,

Jop Manissen Kacke levert op 2 mei 1629 aan Willem Janssen op de Krabbe zijn huis, schuur, ovenkeet en verder toebehoren, staande in de Bree in de polder van Vrijberge voor £ 241 vls., te betalen contant £ 33:6:8 vls. en de rest in jaarlijkse termijnen van £ 12 vls. met ingang van 1 mei 1630. Daarnaast levert Willem Janssen aan Job Manissen zijn huis, schuur en bakkeet staande op de Crabbe in de polder van Vrijberge (Poortvliet. Raze inv.nr. 5638).

Job Manissen Kacke, 1629 -

Kennelijk weer teruggeleverd aan Willem Jansen voor 1633.

Willem Janssen, 1633 -

Een huis staande op de Krabbe aankomende Willem Janssen als Job Marinissen Kacke verkocht heeft. Op 29 juli 1633 uitstel van levering.

Op 18 november 1633 verzoekt Colle dat de levering zal geschieden. Willem Janssen verzoekt opnieuw uitstel met een maand (Tholen. Raze inv.nr. 5182-11).

Willem Janssen verklaart op 21 september 1641 schuldig te zijn aan secretaris mr. Jacob van Vrijberghe de som van £ 24 vls. wegens koop van een bakkeet en schuur die eertijds gestaan hebben in het polderken van Vrijberghe en nu al een tijd geleden afgebroken. De rente wordt berekend tegen de penning 16 in het jaar. Als zekerheid verbindt hij zijn huis en schuurtje staande op de Krabbe (Tholen. Raze inv.nr. 5201-57v).

Mog. Crijn Jacobse Quist, 1658

Crijn Jacobse Quist, zn. van Jacob Crijnse Quist en Susanna Crijns, overl. na 1680, tr. N.N. In ieder geval een dochter Susanna (zij trouwt in 1678 als j.d. uit de Broeck).

Querin Jacobsen, woonachtig op de Crabbe onder 't ressort van Tholen, verklaart op 24 juli 1658 wegens de koop van 35 of 36 schapen 200 gulden schuldig te zijn aan Lenard Domissen. Hij dient dat te betalen in twee permijnen per bamis. Als zekerheid verbindt hij zijn hoeve en schuur (Tholen. Raze inv.nr. 5201-89v).

Leendert Domissen is zijn zwager; hij was gehuwd met Lena Jacobs (Quist).

Het is niet uitgesloten dat Crijn woonde op de hofstede gelegen in de Broekpolder (aan de Thoolse kant van de dijk). Deze hofstede werd ook wel aangeduid met de naam de Crabbe.

Willem Krabman / Crabbeman, 1661

Willem Jansen Krabman / Crabbeman, overl. tussen 1650 en 1661, tr. Janneken Marinis.

Zij hebben de navolgende kinderen:

- Jan Willemsen Crabman, verkoopt in 1657 een huis in het dorp Nieuw Vossemeer, tr. Adriaentje Geerts.
- Joris Willems Crabman, zie hierna.
- Cornelis Willems Krabman, overl. voor/in 1679, otr. als j.m. op Vrijberghe en won. omtrent de Poortvlietse sluijs, Poortvliet 6 februari 1671 (tr. Oud Vossemeer) Cornelia Jacobs van den Bergh, j.d. van St. Maartensdijk, won. omtrent de Poortvlietse sluijs. Cornelia hertrouwt in oktober 1679 als wed. won. in den Broeck.

- Adriaentje Willems Krabman, otr./tr. als j.d. van Vrijbergen en won. onder Tholen, Poortvliet 15 juli/12 augustus 1676 Cornelis Jansen (Schoppenboer ?), j.m. van Oud Vossemeer en won. op Vrijbergen.

Het is waarschijnlijk dat de familienaam Krabman / Crabbeman is ontleend aan de naam van het huis de Crabbe.

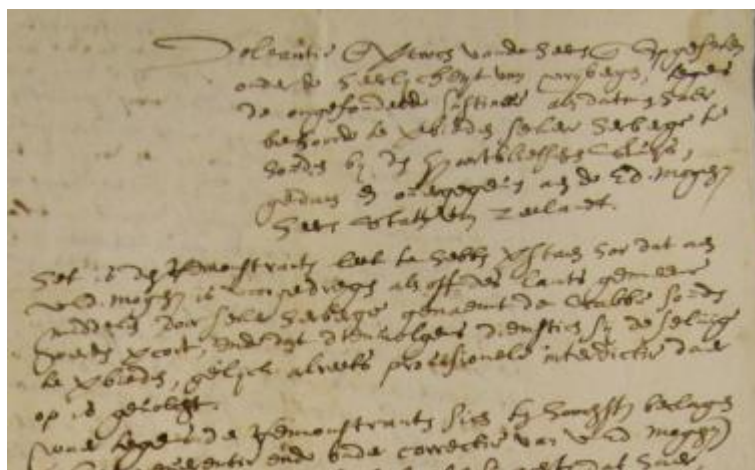
Jacob Crijnse Quist, wedr. van Susanna Crijns, brengt op 7 maart 1650 over een gedeeltelijke staat en inventaris, nl. de vorderingen en schulden van het sterfhuis. Onder andere een vordering op Willem Jansen Crabman volgens de obligatie £ 2:15:0 vls. (Oud Vossemeer. Raze inv.nr. 5585-212v).

Janneken Marinis, wed. van wijlen Willem Krabman, verklaart op 5 maart 1661 wegens geleend geld £ 10 vls. schuldig te zijn aan de heer Jacob Liens als voogd van de wezen van Cornelis Marinisse 't Hoot. De rente bedraagt 5% per jaar. Als zekerheid verbindt zij een huis met een schuur staande op de Crabbe aan de sluis, waar zij tegenwoordig in woont (Tholen. Raze inv.nr. 5201-100).

In de rekeningen van de nalatenschap van Cornelis Mar. 't Hoot en Maijken Goverts over de jaren 1660-1662 overgebracht door voogd Jacob Liens d.d. 23 juli 1663 is als ontvangst vermeld:

- ontvangen van de weduwe wijlen Willem Crabbeman de interest van £ 10 vls. kapitaal à 5% vervallen 5 maart 1662 £ 0:10:0 vls.

Het verstrekken van de lening op 5 maart 1661 aan de weduwe van Willem Crabbeman is onder de uitgaven opgenomen (Oud en Nieuw Vossemeer. Weeskamer Raze inv.nr. 5598e-29).

Rekest van de heren en ingezetenen van Vrijberghe aan de staten van Zeeland tegen het verbieden van een herberg genaamd "de Crabbe" gelegen bij de Poortvlietsesluis z.j. (circa 1660). (Archief van de Ambachtsheerlijkheid van Oud en Nieuw Vossemeer en Vrijberghe, inv.nr. 1893).

Niet geheel duidelijk is of het hier betreft herberg "de Crabbe" aan de Broeksedijk of een andere herberg bij de Poortvlietsesluis.

Joris Willemse Crabman, circa 1674 - 1692

Joris Willemse Crabman, geb. Vrijberghe, landman, schepen 1677-1692, weesmeester 1681, 1685, armmeester 1691 en burgemeester 1689-1692 van Vrijberghe, overl. Vrijberghe tussen 19 april en 1 juni 1692, otr./tr. als j.m. van Vrijberghe en won. aldaar, St. Annaland 31 maart/25 april 1674 (ook otr. Stavenisse) Rochusje Marijnus Lepeltack, j.d. van Stavenisse en won. aldaar, ged. Stavenisse 24 februari 1629, dr. van Marinus Corn. Lepeltack en Maeijken Hubrechts.

Bij het instellen van een schepenbank in Vrijberghe in het jaar 1677 wordt Joris Crabman aangesteld als schepen, het is aannemelijk dat hij toen een kamer in zijn woning (tevens herberg) op de Crabbe ter beschikking heeft gesteld c.q. verhuurd aan de schepenbank van Vrijberghe. Vanaf dat moment is de kamer aan de westzijde van het huis de Crabbe steeds als rechthuis / rechtkamer en dorps huis aangemerkt.

Op 19 april 1692 comp. de burgemeester Joris Crabman, ziekelijk te bedde liggende, doch zijn verstand en zinnen wel gebruikende, gelijk schepenen is gebleken, de welke te kennen gevende dat hij zijn testament van uiterste wil gepasseerd voor not. sr. Corn. van Wallenburg en getuigen d.d. 22 januari 1690 heeft aangegeven dat zijn erfgenamen na zijn dood alles volgens zijn testament zullen nakomen, dat hij nu een verandering in zijn testament wil aanbrenge, dat in zijn testament o.a. staat dat sr. Jan de Cuijper tot Tholen door hem is aangesteld tot voogd van zijn laatste goederen, hij hem nu ontheft en tot voogd aanstelt over zijn onmondige erfgenamen Willem Marijnisse Verckenskot en tot toeziende voogd Willem Adriaense Boomgaert om na zijn dood uit kracht van voorn. testament zijn na te laten goederen te verdelen. Present schepenen die dit hebben getekend Jan Cornelisse Boer en Cornelis Pieterse Joppens (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-18v).

Een huis verkocht door de erfgenamen van Joris Crabman aan Danckert Danckertse Knulst is in bod gestoken. Resp. 1, 7 en 15 juni 1692 1^e 2^e en 3^e gebod. Op 19 juni omvraag gedaan en onbekroond gebleven.

Op 3 juni 1692 zijn verkocht ten profijte van de wed. en erfgenamen van Joris Crabman zijn meubilaire goederen en hebben opgebracht £ 110:9:3½ vls. Idem nog verkocht ten profijte van de erfgenamen het gekavelde goed en heeft opgebracht £ 19:14:2:12 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-17v).

Op 19 juni 1692 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Rocusje Marijniss, wed. van burgemeester Joris Crabman, geassisteerd met haar broeder Abraham Lepeltack haar gekozen voogd in deze, voor de ene helft, en Willem Adriaense Boomgaert met Willem Marijnisse Verckenskot als voogden van de erfgenamen van Joris Crabman, voor de andere helft en samen voor het geheel bekennen te leveren en te transporteren na voorgaande drie zondaagse geboden en gedane omvraag op heden in gebanner vierschaar gedaan, aan Danckert Danckertse Knulst, die mede compareert en verklaart in koop te aanvaarden, een huis, schuur en verdere getimmerte, staande onder de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op de Crabbe gelijk het door Joris Crabman is gebruikt, en door hem gekocht voor een som van *f* 1.100,- te betalen contant bij de levering 200 carolus guldens en verder jaarlijks met termijnen van £ 10 vls. waarvan de 1^e verschijnen zal op 1 mei 1693 enzovoorts steeds op 1 mei tot de volle betaling toe gelijke som van £ 10 vls. De koper verklaart als waarborg voor de betaling van de kooppenningen te verbinden zijn huis ect. en verder zijn persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen, getekend Jan Cornelisse Boer en het handmerk van Philip Claesse (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-18).

Staat en inventaris overgebracht ter weeskamer van Vrijberghe op 7 mei 1693 door Willem Adriaens Boomgaert als toeziende voogd ten overstaan van Willem Marijnisse Verckenskot als principale voogd over de boedel van burgemeester Joris Crabman.

Baten van de boedel o.a.:

- contanten, goud en zilver; verkoop van tarwe op de zolder; van de koopdag voor de erfgenamen.
- van verkoop van een schaap met lam.
- van verkoop van het huis genaamd de Crabbe, verkocht volgens de schepenbrief aan Danckert Knulst voor £ 183:6:8 vls. waarvan 200 gulden contant en £ 10 vls. jaarlijks.
- van de landen door de wed. gekaveld zodat zij heeft in Kempenshofstede (Stavenisse) 3 gemeten 50 roeden waardig £ 17:8:3½ vls. en nog een weiland onder Poortvliet groot 3 gemeten 168 roeden waardig £ 7:11:8 vls.
- van het land onder Poortvliet groot 3 gemeten 168 roeden verkocht aan de rendant Willem Boomgaert voor £ 7:16:11 vls. Staat nog te ontvangen van dit land onder Poortvliet £ 5:18:0 vls.
- van landpacht van Abraham Lepeltack zuiver £ 14:12:1 vls.

Totaal van de baten £ 215:2:8½ vls. De lasten bestaan totaal uit £ 119:6:5:18 vls.

Overgebracht ter weeskamer van Vrijberghe door de voorn. voogden ter presentie van de heer officier burgemeester Jan Cornelisse Boer, Philip Claesse, Cornelis Pieters Joppe en Danckert Knulst als weesmeesters. Baljuw Corn. Bedtsman 1693 (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-25).

Vechtpartij in herberg de Crabbe 1680

Comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Cornelis Cornelisse Schakerloo, jongeman oud 30 jaren, won. onder Oud Vrijberghe bij Jan Cornelisse Boer, die verklaart op zijn manne waarheid en op verzoek van baljuw Corn. Bedtsman, dat hij is geweest op zondag zijnde 28 april 1680 tegen de avond op de Crabbe onder de Heerlijkheid van Vrijberghe en daar gehoord en gezien heeft dat Adriaen Dirckse zei dat Joris Crabman hem had beledigd en dat Crabman zei het niet waar te zijn, waarna Adriaen Dirckse meer en meer begon te tieren en te gebaren dat hij Crabman buiten op de dijk wilde en zei kom er uit en ik zal je omver steken als een hond en na lang tieren en roepen weg is gegaan en na omtrent anderhalf uur, als wanneer eerst op de Crabbe is gekomen zijn

zoon Paulus vragende of Joris de ouwe man (zijn vader) niet gezien had, eisende een pint bier, waarop Adriaen Dirckse wederom in huis kwam met nog zijn andere twee zonen Willem en Huijbreght Adriaense, dat men opnieuw begonnen is enige scheldwoorden te geven op Joris Crabman zeggende dat hij een schelm was en met enig tieren op het aanwezige gezelschap, waarop zijn twee zonen op het lijf vielen van Jacob Mol, rukkende hem het hemd van de hals aan stukken waarop Danckert Mol, Willem van zijn broeders lijf rukte en Adriaen Dirckse aankwam om zijn zonen te hulp te komen, dit werd hem belet door Jacob Roggeband en Jan Corn. Boer die hem tussen hen beiden vast hielden terwijl hij roepende tegen zijn zoon Paulus hier is een mes, trekkende een mes uit zijn zak en roepende snij, steek, waarna het mes hem is ontnomen door Jacob Roggeband, terwijl de comp. verklaart dat Roggeband tegen hem gezegd had het mes nog te hebben. Verder verklaart hij dat hij de beide zonen van Adriaens Dirckse verscheidene malen had getrokken van het lijf van Jacob Mol, gevende voor redenen van wetenschap dit te hebben gezien en gehoord en het met ede te willen bevestigen. Schepenen Jan Corn. Boer en Mattheus Marijnissen die dit hebben getekend in plaats van de secr. Actum op Vrijberghe 2 mei 1680 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5785-8).

Danckert Knulst, 1692 - 1709

Danckert Knulst, zn. van Danckert Danckerts Knulst en Maria Jansen, ged. St.Maartensdijk 26 mei 1658, schepen 1693, 1696-1700, weesmeester van Vrijberghe 1693, overl. voor 1709, otr./tr. als j.m. geb. St.Maartensdijk en won. St. Annaland, St. Annaland 22 april/7 mei 1684 Heijltje Jacobs, wed. van Passchier Kommerse, geb. Steenberg en won. St. Annaland, mog. ged. Steenberg 14 mei 1640, dr. van Jacob Pieters en Heijltien Lambrechts.
Hieruit één zoon Dankker, geb. St. Annaland 18 april 1685.

Danckert Cnulst wordt aangeslagen voor 4 schouwen £ 0:8:0 vls. (Kohier van het haardstedengeld over de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1694-1698).

Danckert Cnulst te Vrijberghe wordt aangeslagen voor het familiegeld over 1703 in de 15^e klasse £ 0:10:0 vls. (ZA Rekenkamer van Zeeland inv.nr. D 39911).

Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe 10 januari 1709. Jac. van Wallenburgh, eiser, contra Ad. Spiering, gedaagde. Eiser eist 12 schellingen vls. over koop van stoelen op de koopdag van Danckert Knulst. Schepenen hebben besloten de zaak aan te houden (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-4v).

Vechtpartij in herberg de Crabbe 1697

Comp. voor schepenen van Vrijberghe ondergetekende Manus Artse, wonende in de Broeck, schepenen bekend, en verklaart ten verzoeke van baljuw Corn. van Wallenburgh, waarachtig en indachtig te wezen, dat hij comp. op voorleden donderdagavond laat is geweest op de tiende verhuuring op de Crabbe en daar te hebben gezien dat Geert Meertense op zeker mangeling van paarden woorden maakt en Jacob Jans van Dongen aangreep om met hem te willen vechten, doch dat genoemde van Dongen zich excuseerde en zeggende niet te willen vechten, dat daarop is gekomen Anth. Augustijnse met wie hij de confrontatie is aangegaan en na enige woorden met de ander te hebben gehad, hij Anth. Augustijnse bij de haren grijpend met hem in handgemeen is geweest, werpende de een de ander onder de voet, zodat er bloed is gelaten, waarop burgemeester Jan de Boer hun beiden heeft gearresteerd uit naam van de officier, waarop Meertense zei “gij Jan de Boer wat magt hebbe gij heertje van Vrijberghe, toon uw pampiere” en dergelijke woorden, redenen van wetenschap gevende als in de tekst. Hun verklaring desnoods met ede te bevestigen. Vrijberghe 4 juli 1697 ter presentie van Manis Geubels en Danckert Knulst schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-4).

Johannes van Hecke, (1710) - 1721

Johannes Lievense van (H)Ecke, landman, schepen van Vrijberghe 1710-1717, begr. Oud Vossemeer 15 juni 1719, tr.1 ca. 1688 Maetje Beerents, overl. voor 1701; tr.2 Maria Linderts van Plansius, begr. Oud Vossemeer augustus 1728.

Hij ondertekent zelf als Joannis van Hecke.

Koopdag gehouden te Vrijberghe op 31 maart 1718 ten verzoeke van Joannes van Ecke ten overstaan van burgemeester W. Boogaert, te betalen St.Jacob 1718.

Verkocht huishoudelijke goederen en beestialen o.a. 3 koeien, 2 bolken en 2 kalveren, 1 paard en 1 wagentje, totaal 50 kavels; opbrengst na aftrek kosten £ 62:17:8 vls. Schepenen Willem Boogaert en Jan Willemsse Kuijper (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-17).

Op 28 januari 1721 comp. voor schepenen der Hoogheerlijkheid van Vrijberghe Maria Linderts, wed. en boedelhoudster van Joannes van Ecke, en verklaart te hebben verkocht en te transporteren haar huis, schuur en erve genaamd de Crabbe staande op de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe aan en ten behoeve van sr. Abram van der Lek en dat voor de resterende termijnen van gemeld huis die Joannes van Ecke's boedel aan de erven van Danckert Knulst verschuldigd is en die met het transport zijn voldaan. Gillis van der Lek verklaart namens zijn broeder het huis te hebben gekocht en ontvangen.

Vrijberghe dato als boven ter presentie van Jan Scraphage schepenen, vervangend zijn medeschepenen M. Caeshoek. Secr. Corn. van Wallenburgh (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-21).

Abraham van der Lek, 1721 - 1724

Abraham van der Lek, zn. van Anthonij Gillisse van der Lek en Jacomijntje Abrahams Uijl, ged. Stavenisse 13 februari 1689, begr. Stavenisse 17 november 1738, otr.1 als j.m. van Stavenisse, Stavenisse 8 mei 1718 Jacoba van Neuren, j.d. van Bruinisse, ged. Bruinisse 15 september 1697, begr. Stavenisse 11 oktober 1722, dr. van Cornelis van Neuren en Sara Theunisse Calier; tr.2 Sirjansland 13 maart 1730 (otr.2 Stavenisse 26 februari 1730) Willemijntje Christiaens Doesburg, j.d. van den Hitzer, overl. na 1739.

Comp. voor schepenen van de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe Gillis van der Leck, mr. timmerman te Oud Vossemeer, als gemachtigde van zijn broeder sr. Abram van der Leck, tegenwoordig alhier op deze Hoogheerlijkheid schepenen bekend, bij onderhandse machtiging d.d. 3 februari 1724 schepenen gebleken en verklaart in zijn kwaliteit te hebben verkocht diens huis, schuur en erve genaamd de Crabbe, staande op de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe zo deze tegenwoordig bewoond wordt door Joannes Janse, aan de voorn. Joannes Janse voor een som van driehonderd car. guldens vrij en contant geld en verdere koperslasten inclusief en verklaart Joannes Janse het voorn. huis, schuur en erve te hebben gekocht en verschuldigd te blijven de huur vervallende mei 1724 ter somme van £ 6 vls. En verklaart Gillis van der Leck het huis schuur en erve te leveren en transporteren in volle en vrije eigendom en voldaan en betaald te wezen. Acta 29 juni 1724. Present schepenen Anthonij Breesnee en Lindert Vroegop (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-23a).

Johannes Eeckhout, 1724 - 1731

Johannes (Jan/Janis) Janse (van) Eeckhout, geb. ca. 1667, kastelein op een hoeve te Kats 1699, lidmaat te Wissenkerke ca. 1716/1718, gerechtsbode van Vrijberghe 1721, herbergier, begr. Oud Vossemeer 9 juni 1731, tr.1 voor 1696 Adriaentje Cornelis Smoor, ged. Colijnsplaat 5 mei 1669, dr. van Cornelis Adriaensen Smoor en Janneke Pieters Perduijn; tr.2 ca. 1709 Martijntje Pieters Kooremans, ged. Colijnsplaat 23 februari 1676, dr. van Pieter Gillissen Corenman en Maetje Jansen Vliegenthart; tr.3 ca 1717/18 Stoffelijntje Hendriks van Nieren, mog. geb. Zierikzee, begr. Oud Vossemeer 23 januari 1748, dr. van Hendrick Arents van Nieren/Iren en Janneken Gabriels.¹ Won. vanaf 1721 in huis "de Crabbe".

Comp. voor schepenen van de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe, Joannes Janse Eeckhout, gerechtsbode alhier, en verklaart schuldig te zijn aan burgemeester Joan Turcq van Tholen 200 car. gulden tegen een intrest van 5% jaarlijks ingaande mei 1721 voor een jaar doch langer met goedvinden van schuldeiser. Tot meerdere securiteit verbindt hij zijn huis, schuur en erve staande op deze Hoogheerlijkheid door hem van Abraham van der Lek gekocht.

Actum Vrijberghe 29 oktober 1721 in presentie van Anth. Breesnee en Lindert Vroegop schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-23).

Stoffelijntje van Nieren, 1731 - 1736

Stoffelijntje Hendriks van Nieren, wed. van Jan Janse van Eeckhout, mog. geb. Zierikzee, begr. Oud Vossemeer 23 januari 1748; zij heeft in 1732/33 een relatie met Anthony Strobaerts. Hieruit een onecht kind Thona, geb. Vrijberghe, ged. Oud Vossemeer 4 oktober 1733.

¹ Uit het 3^e huw. kinderen ged. St.Maartensdijk 1718 en Oud Vossemeer 1720-1729 (zoon Adriaan uit 1723 trouwt in 1749 als j.m. geb. onder de heerlijkheid van Vrijbergen).

Vrijberghe 7 december 1732. Dhr. schout Gaaswijck wegens mevrouw Kennedij, contra de wed. Jannis Eekhout, gedaagde (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-13v).

Extra ordinaire vierschaar gehouden te Vrijberge op 12 maart 1733.

De baljuw Cristoffel Gaaswijck, razione officii eiser, contra Antonij Strappaarts, gearresteerde en gedaagde in deze zaak. Hutspot voor de eiser, eist dat de gedaagde zal blijven in arrest. Schepenen verklaren het arrest van waarde en dienende tot het einde van de zaak en ordonneren verlenging van het arrest.

De eiser eist een som van £ 8:6:8 vls. volgens akkoord en handschrift van dato 8 maart 1733 aan hem verschuldigd over zodanige zaak als hij is aangegaan met de wed. Johannus Eekhout alles blijkende volgens het handschrift van de gedaagde. Present Antonij Breesnee, Jacob Douw en Jan Coopman (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5780-1).

Rechtstag gehouden op 9 april 1733.

Gaaswijck als baljuw van de Hoogheerschappen van Vrijberge razione officii, contra Antonij Strobaarts gedaagde bij edictie. De eiser verzoekt dat de gedaagde zal worden gecondemneerd in de genomen eis met kosten. Schepenen fiat.

De eiser uit kracht van de condemnatie verzoekt verder recht en panginge. Schepenen fiat en lossing.

Present Jacob Douw, Jan Koopman en Antoni Breesne schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5780-1v).

Vierschaar gehouden op 21 april 1733.

Christoffel Gaaswijck razione officii, contra Antonij Strobaarts, gedaagde bij edictie.

De eiser verzoekt als nu na voorgaande procedure opveiling en verkoping van alle goederen en kredieten alle aankomende Antonij Strobaarts en wel speciaal zodanig pretenties als de gedaagde tot laste van Antonij Breesne is competerende de som van £ 10 vls. Schepenen fiat.

Opgeveild zijnde is koper gebleven de executant voor het gebrek en kosten. Present Antonij Breesnee, Jacob Douw en Jan Koopman schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5780-2).

Jan Mijnheere, 1736 - 1750

Jan Mijnheere, zn. van Cornelis Menheere en Jacomijntje Bevelanders, geb. Westkerke, ged. Scherpenisse 29 april 1714, overl. na 1771, tr.1 ca 1736 Stoffelijntje Hendriks van Nieren, wed. van Jan Janse van Eekhout, mog. geb. Zierikzee, begr. Oud Vossemeer 23 januari 1748, dr. van Hendrick Arents van Nieren/ Iren en Janneken Gabriels; tr.2 als wedr. geb. Westkerke en won. Scherpenisse, St.Annaland 30 januari/23 februari 1750 Maria van den Dries(t), j.d. geb. en won. St.Annaland, overl. na 1771, verm. dr. van Cornelis van den Driest en Jannetje van Dommele.²

Vergadering van de weesheren op Vrijberghe op 15 januari 1750.

Compareert voor de heren weesmeesters van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jan Mijnheere als vader en voogd over zijn minderjarige zoon genaamd Cornelis, oud 11 jaren, geboren onder Vrijberghe (ged. Oud Vossemeer 11 december 1738) en verwekt bij zijn overleden huisvrouw Stoffelijntje van Nieren.

Jan Mijnheere komt met de weesmeesters van Vrijberghe overeen dat hij zijn zoon Cornelis naar de staat van de boedel zal onderhouden en opvoeden tot hij de leeftijd van 25 jaar heeft bereikt en daarna uitkeren een zilveren ducaton.

Gedaan en gepasseerd ter weeskamer van Vrijberghe ter presentie van Jacob Mense, Jan Isakse, Marijn van der Kloot en Cornelis Roggeband weesmeesters, mij present Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-56).

Mattheus de Groene, voor/in 1751 - 1763

Mattheus Jansse de Groene, zn. van Jan/Johannes Marinusse Groeninck/de Groene en Adriana Willems Goedhart, ged. St.Maartensdijk 15 juni 1698, herbergier en gerechtsbode, lidmaat te Oud Vossemeer 1761-1763, overl./begr. Oud Vossemeer 1/5 december 1763, tr.1 ca. 1719 Cornelia Guilliams, wed. van Cornelis Jans Hartingh, ged. St.Maartensdijk 19 augustus 1685, begr. Oud

² Zoon Cornelis Menheere, ged. Oud Vossemeer 11 december 1738, trouwt als j.m. geb. Vrijberge en won. onder Tholen, Tholen 4 maart 1770 (otr. St.Maartensdijk 16 februari 1769) Barber Beeremans, geb. Scherpenisse en won. onder St.Maartensdijk. Cornelis heeft zelf ook op Vrijberghe gewoond want zijn dochter Stoffelina, ged. Oud Vossemeer 23 maart 1771, trouwt in 1797 als j.d. geb. onder Vrijberge. Cornelis Mijnheere wordt in 1780 betaald voor het snoeien van bomen in de Oostpolder van Vrijberghe.

Vossemeer 27 mei 1750, dr. van Willem Adriaanse Guiljam en Paulijntje Cornelis; otr.2 Tholen 18 oktober 1750 Agnieta Schrijvers ³, geb. Fijnaart ca. 1725, dr. van Adriaan Michielse Schrijvers en Cornelia Maatjens.

Agnieta Schijvers hertrouwt in 1764 te Nieuw Vossemeer, met kerkelijke attestatie van Oud Vossemeer en met schriftelijk consent van de heer Gaaswijk als secretaris van Vrijbergte ten blijk dat de weeskamer aldaar is voldaan.

De Oost Vrijberghepolder met daarop ingetekend het huis de Crabbe op de dijk tussen deze polder en de Broekpolder (Fragment van de kaart van de Polder van Nieuw Vrijberghen, vervaardigd in 1749 en gekopieerd door Hattinga omstreeks 1750/55).

Mattheus de Groene levert op 8 december 1750 aan Jan Keijser, een huis, schuur en erve, groot 275 roeden land, in de Broekpolder in Gasthuishoek nr. 19, genaamd het Gasthuis, voor £ 48 vls. Contant £ 18:6:8 vls. en twee jaarlijkse termijnen van £ 15 vls., waarvoor het huis enz. blijft verbonden. Voldaan op 9 december 1953 (Tholen. Raze inv.nr. 5185-198v).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Mattheus de Groene en Cornelia Willemse Guilliam, echtelieden, testateur gezond van lichaam en de testatrice ziek te bedde liggende, doch beiden hun verstand volkomen machtig, verklaren te willen beschrijven hun testament en uiterste wil en verklaren comparanten dat de eerststervende de langlevende van hun beiden aan te wijzen als hun enige en universele erfgenaam van al hun goederen door de eerst stervende nagelaten en dat de langstlevende gehouden zal zijn de vier kinderen van hun beiden comparanten namelijk comparantes twee voorkinderen met name Cornelia Hartinghs en Helena Hartinghs en de twee kinderen uit hun huwelijk verwekt met name Willem de Groene en Paulina de Groene uit te keren ieder £ 1 vls. voor hun legitieme portie en de weeskamer in het bijzonder die van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe uit te sluiten en stellen de langstlevende van hun beiden aan als voogd of voogdesse over haar na te laten minderjarige kinderen. Gepasseerd ten huize van de comparanten ter presentie van de burgemeester Jacob Mense en Marijn van der Kloot schepenen die beiden benevens de testateurs (met handmerk) hebben ondertekend op 21 mei 1750 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-38v en 5784-1).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Mattheus de Groene, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te wezen 50 car.guldens tegen een intrest van 5% jaarlijks ingaande 17 januari 1751, belovende de gelden terug te betalen en te verbinden zijn huis genaamd de Crabbe, staande op deze Hoogheerlijkheid en verder zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan en

³ Uit het 2^e huwelijk vier kinderen gedoopt te Oud Vossemeer 1751-1757. Zoon Johannes ged. 4 april 1751 trouwt in 1786 te Oude Tonge als j.m. geb. te Vrijbergen onder Tholen.

gepasseerd op de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe op 3 juli 1752 ter presentie van Marijn van der Kloot en Cornelis Roggeband schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-41).

Vrijberghe 29 januari 1756.

De heer Louwys Meerman en zijn huisvrouw Catharina Snoep, brouwers in de brouwerij van de Magdalein tot Bergen op Zoom eiser, contra Matthias de Groen gedaagde.

Hutspot als procureur van de heer eiser eist een som van £ 51:16:0 vls. over geleverde bieren aan de gedaagde over de jaren 1752 en 1753 volgens de rekeningen daarvan zijnde, hij eist dat gedaagde zal betalen of het in afslag zal moeten verhalen.

De heer Cornelis Maas, koopman tot Gouda eiser, contra Matthias de Groen gedaagde.

Hutspot als procureur van de heer eiser eist betaling van een som van £ 20:16:0 vls. over levering van tabak anno 1754 volgens de rekeningen daarvan zijnde (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5781-3).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Mattheus de Groene, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan de baljuw Christoffel Gaaswijck een som van £ 24 vls. tegen een intrest van 5% jaarlijks ingaande 21 september 1759 en verbindt daarvoor zijn huis genaamd de Krabbe, staande onder deze Hoogheerlijkheid en voorts zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 21 september 1759. Present Lieven Bruijnzeel en Jan Geluk schepenen. In de marge: voldaan 8 maart 1765 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-45v).

Comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Cornelis Roggeband, burgemeester van genoemde Heerlijkheid en zijn huisvrouw Adriaantje van Dongen, Mattheus de Groene, gerechtsbode van voors. Heerlijkheid en zijn huisvrouw Agnieta Schrijver, welke comparanten verklaren ter requisitie en instantie van de heer Christoffel Gaaswijck, baljuw van voors. Heerlijkheid, te weten de twee eerste comp. dat op 16 februari 1760 bij hun thuis is gekomen Jacobus van As, in het jaar 1759 boerenknecht gewoond hebbende bij de heer Marinus Geene op diens hofstede staande en gelegen onder deze Heerlijkheid. Hij verklaart dat hij in het jaar 1759 gemeenschap heeft gehad met Maria Hikke, dienstmeid wonende op de hofstede van Marinus Geene en dat zij nu zwanger zou zijn. Indien zij verklaart dat hij de vader is dan zal hij met haar trouwen enz.

Gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe in 's Heren rechtkamer op 13 maart 1760. Present schepenen Jan Geluk, Flip Engelvaart en Huijbregt van der Male (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5784-8).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, de baljuw Christoffel van Gaaswijck als last en procuratie hebbende, onderhands d.d. 29 december 1763 schepenen getoond, van de wed. van Mattheus de Groene, die verklaart in zijn kwaliteit over te dragen en te transporteren aan Adriaen van Poortvliet, een huis genaamd de Krabbe, staande op deze Hoogheerlijkheid, waarin van ouds nu en voortaan 's Heren rechtkamer in de westelijke kamer zonder tegenzeggen moet gehouden worden, en dat voor een som van £ 32 vls. te betalen contant ter levering waarvan de transporteur verklaart voldaan en betaald te wezen. Aldus gedaan en gepasseerd onder de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 8 maart 1765, ter presentie van de burgemeester Jan Geluk, Cornelis Joppe en Huijbregt van der Maale schepenen, get. loco secr. Jan Geluk (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-49).

Adriaan van Poortvliet, 1763 - 1793

Adriaan van Poortvliet, zn. van Adriaan van Poortvliet en Ester Arijssen, geb. Poortvliet ca. 1722/23, herbergier, gerechtsbode 1799, overl. 12 september 1802 (77½ jaar; coll.succ. Oud Vossemeer), tr.1 ca. 1743 Tona Christiaanse, geb. Poortvliet, begr. Poortvliet 11 juni 1756, dr. van Christiaan Huijbrechts en Cornelia Mense; otr./tr.2 Poortvliet 24 februari/14 maart 1758 Dina Suurland, j.d. van Halsteren en won. Poortvliet, ged. Halsteren 21 augustus 1735, bel. Poortvliet 7 april 1757, overl./begr. Oud Vossemeer 13/15 oktober 1802, dr. van Dirk Suurland en Maria Willemse Stouten. Hieruit kinderen gedoopt te Poortvliet t/m 1763 en daarna te Oud Vossemeer. De zonen Jacob, Dirk en Jan, resp. geb. 1763, 1767 en 1776 zijn geboren te Vrijberghe.

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Adriaen van Poortvliet, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan Dirk Bevelander, een som van £ 25 vls. tegen een intrest van 5% jaarlijks ingaande 28 april 1764 en tot securiteit van terugbetaling te verbinden zijn huis genaamd de Krabbe heden aan hem geleverd en voorts op zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe ter presentie van de burgemeester Jan

Geluk, Cornelis Joppe en Huijbreght van der Maale schepenen op 8 maart 1765. In de marge: Comp. Adriaen van Poortvliet, obligatie voldaan 3 januari 1784 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-50).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Adriaen van Poortvliet, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan baljuw Christoffel Gaaswijck, een som van £ 13:3:0 vls. tegen een intrest van 5% jaarlijks ingaande 28 april 1764 en tot securiteit van terugbetaling te verbinden zijn huis genaamd de Krabbe heden aan hem geleverd en voorts op zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe ter presentie van de burgemeester Jan Geluk, Cornelis Joppe en Huijbreght van der Maale schepenen op 8 maart 1765. In de marge: Comp. baljuw Christ. Gaaswijck, obligatie voldaan 30 mei 1775 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-50v).

Rekeningen van de rentmeester van Vrijberghe:

Op 17 augustus 1767 bij Adriaan van Poortvliet verteerd tijdens het inspecteren van de krekken in de schorren door dijkgraaf en gezworenen £ 1:13:4 vls.

Op 3 april 1768 betaald aan Adriaan van Poortvliet cum suis over zijn verdiende daggelden bij het snoeien van de olmen en essen staande aan de Biesbantsendijk en de Oostpolder van Vrijberghe volgens zijn specificatie £ 8:18:6 vls.

Betaald aan Adriaan van Poortvliet voor het steken van weren in de schorren april 1769 £ 1:16:8 vls., november 1769 £ 1:8:0 vls., april 1770 £ 2:3:3 vls., maart 1771 £ 2:6:2 vls.; in april 1768 wegens een dag musterts afgeteld £ 0:2:6 vls. (idem in latere jaren).

Betaald aan Adriaan van Poortvliet over het snoeien der bomen op de dijken van de Oostpolder maart 1773 £ 1:19:9 vls. en voor het maken van musterts met 80 bossen weerhout april 1773 £ 1:12:2 vls.; idem in april 1774 £ 4:8:4 vls.

Betaald aan Adriaan van Poortvliet en Cornelis Mijnheere over hun verdiende daggelden in het snoeien van de bomen aan de Oostpolder in februari 1780 en het maken van musterts en het uitdoen van dode essen aan de Biesbantsendijk in maart 1780 £ 3:16:0 vls.

Betaald aan Adriaan van Poortvliet wegens snoeien en uitdoen van essenbomen aan de Biesbantsendijk en het leveren van mustertbanden in april 1784 £ 5:1:8 vls.

(Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1859, 1860, 1861, 1864, 1865).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Adriaan van Poortvliet die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan mons. Dirk Stapel, wonende Oud Vossemeer, een som van 100 carolij guldens tegen een intrest van 4% jaarlijks ingaande op heden, en verbindt hij comp. tot meerdere securiteit van gemelde som en verlopen intrest speciaal zijn huis genaamd de Krabbe staande onder deze jurisdictie. In de marge: voldaan 29 maart 1803. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe ter presentie van Cornelis Joppe en Leendert Lameer schepenen op 3 januari 1784 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5784-24 en 5782-58).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op heden 26 april 1793 Adriaan van Poortvliet die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan Pieter Soetens, wonende onder de jurisdictie van Tholen, een som van 362 carolij guldens tegen een intrest van 5% jaarlijks en te verbinden voor de tweede maal vermits het nog is belast met een kapitaal van 100 guldens t.b.v. mons. Dirk Stapel, won. te Oud Vossemeer volgens schepen obligatie d.d. 3 januari 1784 en tot securiteit van meergenoemde som met de verlopen intresten speciaal te verbinden zijn huis genaamd de Krabbe, staande onder deze jurisdictie en voorts zijn persoon, goederen als naar rechten. Aldus gepasseerd in 's Heren rechthuis van Vrijberghe ter presentie van schepenen Corn. P. Joppe, Corn. Tichelaar en de loco secr. W.P. Catshoek. In de marge: Op 29 maart 1803 comp. Pieter Soetens die verklaart van de f 362,- in nevenstaande obligatie genoemd te zijn voldaan (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-65).

Op de inwonerslijst van Vrijberghe van 26 januari 1799 staat vermeld: Adriaan van Poortvliet, gerechtsbode, gehuwd, 74 jaar oud.

Idem zoon Jan van Poortvliet, ongehuwd, 21 jaar oud (Archief Gewestelijke Besturen inv.nr. 257).

In 1811 woont Jean van Poortvliet in Oud Vossemeer als: journalier, 32 jaar, geb. Vrijbergen.

Adriaan van Poortvliet levert op 15 juli 1793 een huis en erf te Vrijberghe, genaamd "de Krabbe" aan Dirk van Poortvliet voor £ 83:6:8 vls. (Rekenkamer van Zeeland inv.nr. D 71171).

Dirk van Poortvliet, 1793 - voor okt. 1798

Dirk van Poortvliet, zn. van Adriaan Poortvliet en Dina Suurland, geb. Vrijberge, ged. Oud Vossemeer 5 september 1767, arbeider, bel. Oud Vossemeer 4 mei 1790, overl. Oud Vossemeer 1 april 1825, otr./tr. als geb. onder Vrijberge en won. Oud Vossemeer, Oud Vossemeer 4/20 juli 1794 Huberdina Pollie/Poly, j.d. geb. en won. Oud Vossemeer, ged. Oud Vossemeer 27 november 1765, boerenmeid voor huwelijk/arbeidster, overl. Oud Vossemeer 18 augustus 1833, dr. van Cornelis Pollie en Maatje Onderdijk.

Op de inwonerslijst van Oud Vossemeer van 11 oktober 1798 staat vermeld: Dirk van Poortvliet, gehuwd, 35 jaar oud (Archief Gewestelijke Besturen inv.nr. 257).
In 1811 woont hij in Oud Vossemeer als: journalier, 45 jaar, geb. Vrijbergen.

Kennelijk is dit huis weer teruggeleverd aan zijn vader Adriaan van Poortvliet.

Adriaan van Poortvliet, voor okt. 1798 - 1803

Adriaan van Poortvliet, zie boven.

Op 29 maart 1803 comp. voor baljuw en schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jan van Bendem als in huwelijk hebbende Maria van Poortvliet, Jacob van Poortvliet en Dirk en Jan van Poortvliet, allen kinderen en erfgenamen van wijlen Adriaan van Poortvliet en zijn huisvrouw Dina Zuurland, dewelke verklaren te leveren en over te dragen aan Pieter Zoetens, landman, won. onder Tholen, een huis genaamd de Krabbe, staande en gelegen in deze Heerlijkheid waarin van ouds en nog steeds 's Heren rechtkamer in het westelijk gedeelte zonder tegenspraak moet gehouden worden en dat voor de som van £ 86 vls. Aldus gepasseerd in de rechtkamer van Vrijberghe op 29 maart 1803. Present Willem Pieter Catshoek baljuw, Cornelis Tichelaar en Cornelis Henricus Engelen schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5787-6 en 5782-75v).

Pieter Soetens, 1803 - 1812

Pieter Soetens, zn. van Anthony Soetens en Maatje Ooms, (geb. Tholen 1 december 1765 volgens overl.akte), ged. Tholen 1 december 1765, landman, overl. Tholen 25 september 1827, otr./tr. als j.m. geb. en won. onder Tholen, Oud Vossemeer 20 april/6 mei 1787 Helena Tichelaar, j.d. geb. en won. Oud Vossemeer, ged. Oud Vossemeer 14 november 1766, overl. 14 februari 1809, begr. Oud Vossemeer 17 februari 1809, dr. van Cornelis Tichelaar en Maria Hikke.
Won. in 1810 Tholen huis nr. 512 (hofstede Kandia) (Tholen Volkstelling 1810 op huisnummering).

Pieter Soetens verkoopt De Krabbe in oktober 1812 aan Jacob Soetens voor een koopsom van f 110,- (vermeld door J.P.B. Zuurdeeg in De stad-, recht- en raadhuizen op Tholen en Sint Philipsland, Tholen 2008, pag. 31).

Huurders:

Johannis van Bemden, zn. van Nicolaas van Bemden en Pieternella van Gothem, ged. Oud Vossemeer 16 december 1753, boerenknecht, herbergier, gerechtsbode van Vrijberghe 1806, journalier 1811, overl. Oud Vossemeer 17 september 1811, otr./tr. als j.m. geb. en won. onder Oud Vossemeer, Oud Vossemeer 22 april / 8 mei 1785 Maria van Poortvliet, j.d. geb. onder Poortvliet en won. onder Oud Vossemeer, ged. Poortvliet 11 maart 1759, boerenmeid, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 20 november 1827, dr. van Adriaan van Poortvliet en Dina Zuurland / Suerlant.

Op de inwonerslijst van Vrijberghe van 26 januari 1799 vermeld: Jan van Bemden, arbeider, 42 jaar (Archief Gewestelijke Besturen inv.nr. 257).
Dochter Pieternella, ged. Oud Vossemeer in 1787, trouwt in 1805 als j.d. geb. en won. Vrijbergen.

Aanvraag vergunning voor verkoop van wijnen en sterke drank.

Vergadering gehouden op 21 juli 1803.

Is gelezen de requeste van Jan van Benden, wonende onder deze Heerlijkheid, daarbij te kennen gevende genegen te zijn, om wijnen en sterke dranken te tappen en met de kleine maat uit te verkopen. Verzoekende dat hem daartoe de nodige admmissie mag worden verleend, waarop gedelibereerd zijnde is goedgevonden en verstaan het verzoek van de suppliant te accorderen en hem daartoe de nodige admmissie te verlenen zo als die wordt verleend bij deze. In kennis van mij S.A. Catshoek (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-76v).

Jacob Soetens, 1812 - 1837

Jacob Soetens, zn. van Anthonie Soetens en Maatje Ooms, geb./ged. Tholen 29 mei/2 juni 1782, arbeider, overl. Tholen 4 maart 1845, otr./tr. als geb. onder Tholen en won. Oud Vossemeer, Oud Vossemeer 14 januari/4 februari 1803 Adriana van Dijk, j.d. geb. onder Poortvliet en won. Oud Vossemeer, ged. Poortvliet 19 september 1784, overl. Poortvliet 6 december 1852, dr. van Simon van Dijk(e) en Elizabeth Hartog.

Won. Vrijberghe, huis nr. 191, Adriana van Dijk, 47 jaar, geb. Poortvliet, gehuwd, zonder beroep (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Volkstelling 1830).

Adriana van Dijk, won. Oud Vossemeer huis nr. 196. Jacob Soetens ingekomen Oud Vossemeer juni 1834 van St. Bernard (gevangenis België). Beiden 1 mei 1835 vertrokken naar Tholen (Bev.reg. Oud Vossemeer 1834-1841).

Jacob Soetens, arbeider, won. Vrijberge

1. Polder Oost Vrijberghe Sectie B nr. 50 huis 0.01.26 ha verkoop
Perceel gaande naar nr. 219 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 179).

Doodslag in het huis de Crabbe

In het huis de Crabbe vond in 1829 een schermutseling plaats met dodelijke afloop. Jacob Soetens betrapte in zijn woning zijn vrouw op ontucht met de wagenmaker Frans Gelok. In de ruzie en gevecht dat ontstond pakte Soetens zijn geweer dat geladen was met hagel, hierbij ging er een schot af waarbij Gelok dodelijk werd getroffen. Het gewaarschuwde gerecht trof Gelok dood in een stoel zittend aan. Soetens die werd aangehouden, werd vervolgens door het Gerechtshof in Middelburg veroordeeld tot 5 jaar rasp- en tuchthuis voor moedwillige doodslag.

Jacob Soetens werd om zijn straf uit te zitten gedetineerd in de gevangenis St. Bernard gelegen in Hemiksem bij Antwerpen. Hij had pech want bij de afscheiding van België in 1830 kregen veel gestrafte Belgen gratie, de Nederlanders waren hier echter van uitgesloten.

Na het uitzitten van zijn straf keerde hij in 1834 terug naar zijn vrouw in Oud Vossemeer.

Huurders:

Pieter Jeroen / Jeroense, zn. van Jeroen Jeroense en Maria Heiligenberg, ged. Oud Vossemeer 18 december 1787, arbeider, overl. Oud Vossemeer 9 juni 1842, tr. Oud Vossemeer 22 januari 1812 Maria Willemina Duine, ged. Oud Vossemeer 6 augustus 1787, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 13 augustus 1857, dr. van Hendrik Duine en Adriana van der Burght.

Won. Vrijberghe, huis nr. 191 (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Volkstelling 1830).

Arij Soetens, zn. van Jacobus Soetens en Maria Christina Lameer, geb./ged. Oud Vossemeer 2/7 juni 1807, landman, arbeider, tr. Oud Vossemeer 7 maart 1835 Dirkje Goedegebure, geb. Oud Vossemeer 3 oktober 1815, dienstmeid, arbeidster, dr. van Dirk Goedegebure en Adriaantje Roggeband.

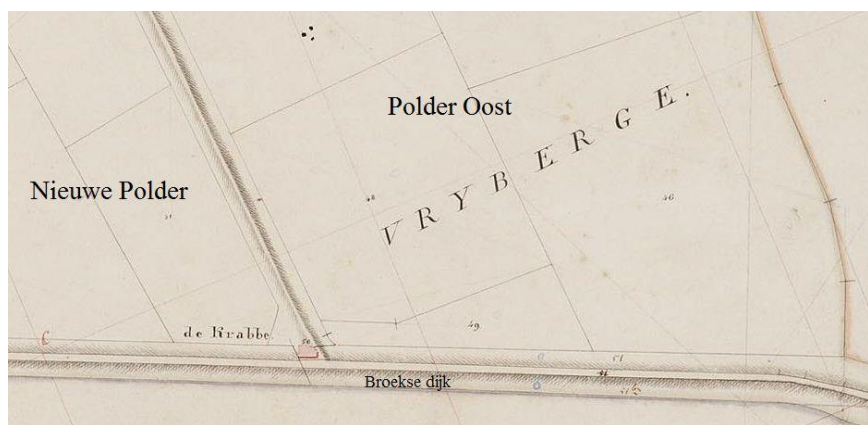
Won. Vrijberghe, huis nr. 196 (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1834-1841).

Won. Oud Vossemeer huis nr. 113. Op 6 mei 1848 met vrouw en 3 zoons vertrokken naar de Verenigde Staten van Noord Amerika (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1847-1849).

Willem van Hoeffelen, zn. van Johannes van Hoeffelen en Catharina van Ast, geb./ged. Oud Vossemeer 9/11 maart 1798, arbeider, overl. Oud Vossemeer 16 september 1837 tr. Oud Vossemeer 17 december 1831 Johanna Pape, geb. St. Annaland 27 december 1809, dienstmeid, arbeidster, overl. Tholen 28 maart 1867, dr. van Izak Pape en Willemijna Bogerts.

Won. Vrijberghe, huis nr. 196 (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1834-1841).

Won. Oud Vossemeer huis nr. 154, hij overl., zij met de kinderen naar het armhuis, huis nr. 61 (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1834-1841).

Fragment van de kadastale kaart B1 van Oud Vossemeer in 1832.
Huis "de Krabbe" Sectie B nr. 50.

Johannis Geluk Adriaanszn, 1837 - 1855

Johannis Geluk, zn. van Adriaan Geluk en Maria van Oost, geb./ged. Tholen 22 december 1807/27 januari 1808, boerenknecht, arbeider, overl. Oud Vossemeer 12 oktober 1847, tr. Tholen 7 mei 1828 Aaltje Tichem, geb. Scherpenisse mei 1806 (mog. geb./ged. ald. 21/27 mei 1798), dienstmeid voor huwelijk, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 11 februari 1855, dr. van Johannes Tichem/Tigchom en Pieterella van Es.

Won. Vrijberghe nr. 196 ingekomen uit Tholen 1 mei 1835, hij vertrokken naar Tholen 12 december 1855 (Bev.reg. Oud Vossemeer 1834-1841, 1841-1847, 1847-1850, 1850-1861).

Zij zijn mogelijk in 1835-1837 huurder geweest van het huis en daarna eigenaar.

Johannis Geluk Adriaanszn., arbeider, won. Oud Vossemeer

Adriaan Geluk Joh.zn. als erfgen. van Joh. Geluk

1. Polder Oost Vrijberghe Sectie B nr. 50 huis 0.01.26 ha 1838-1856 verkoop Perceel komende van nr. 179 en gaande naar nr. 491 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 219).

Huurders: huis gesplitst, a nr. 195 en b nr. 196

a. **Jan Jagt**, zn. van Jan Jagt en Neeltje Kraak, geb. Scherpenisse 19 februari 1820, boerenknecht, arbeider, overl. USA, tr.1 Scherpenisse 2 juni 1848 Jannetje Laban, geb. St.Maartensdijk 24 oktober 1824, arbeidster, overl. Scherpenisse 11 september 1851, dr. van Jacob Laban en Janna Hage; tr.2 Poortvliet 2 juni 1854 Johanna Cornelia Vlekke, geb. Poortvliet 22 december 1832, dienstmeid, overl. Tholen 12 januari 1858, dr. van Andreas Frederik Vlekke en Maria Johanna Somers; tr.3 Oud Vossemeer 20 augustus 1858 Catalina Bareman, geb. Scherpenisse 8 juni 1816, arbeidster, overl. USA, dr. van Jakob Bareman en Sara Lameer.

Jan Jagt, wdnr., is inwonend boerenknecht op de hofstede Vrijberge, komende 1 maart 1853 van Scherpenisse en verhuist na zijn 2^e huw. op 1 november 1854 naar de Krabbe (Bev.reg. Oud Vossemeer 1850-1861).

Won. nr. 195, 215, 204, gaande 6 april 1868 naar de Verenigde Staten van Noord Amerika (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

b. **Johannes van den Berge / Berg**, zn. van Marinus van den Berge en Cornelia van Beveren, geb./ged. Stavenisse 26 juli/3 augustus 1806, boerenknecht, overl. St.Maartensdijk 9 juni 1884, tr. St.Maartensdijk 10 juli 1835 Maatje Soetens, geb./ged. Oud Vossemeer 29 augustus/6 september 1807, dienstmeid, overl. Poortvliet 22 maart 1864, dr. van Jacob Soetens en Adriana van Dijk.

Won. Vrijberghe, huis nr. 196. Komende 1 november 1839 van Poortvliet (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1834-1841, 1841-1847).

b. **Willem Joppe**, zn. van Jan Joppe en Geertje Meijer, geb. St.Philipsland 1814, arbeider, overl. Oud Vossemeer 2 januari 1898, tr.1 Oud Vossemeer 31 januari 1835 Willemina Linthout, geb. Oud Vossemeer 7 juli 1814, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 4 augustus 1864, dr. van Abraham Linthout en Hillegonda van Hoogerhuijs; tr.2 Oud Vossemeer 7 december 1865 Dingena Quist, geb. Stavenisse 30 augustus 1827, dienstbode, overl. Oud Vossemeer 27 april 1895, dr. van Abraham Quist en Neeltje Roozmond.

Won. Vrijberghe nr. 196 (Bev.reg. Oud Vossemeer 1841-1847).

b. **Johannis Tichem**, zn. van Johannis Tichem en Pieterella van Es/As, geb. Scherpenisse 15 januari 1812, arbeider, overl. Scherpenisse 30 oktober 1859, tr. Scherpenisse 4 december 1840 Elisabeth van der Male, geb. Scherpenisse 8 januari 1816, arbeidster, overl. Scherpenisse 6 januari 1887, dr. van Pieter van der Male en Johanna Larooij.

Won. Vrijberghe nr. 196. Komende van en gaande naar Scherpenisse 4 december 1847-3 april 1849 (Bev.reg. Oud Vossemeer 1847-1849).

Adriaan Johannis Geluk, 1855 - 1867

Adriaan Johannis Geluk, zn. van Johannis Geluk en Aaltje Tichem, geb. Tholen 8 november 1832, boerenknecht, veehouder/landman, overl. Bruinisse 23 oktober 1897, tr. Oud Vossemeer 18 december 1863 Maatje Ketting, geb. Poortvliet 17 januari 1843, dienstbode voor huwelijk, landbouwster, overl. Bruinisse 16 april 1926, dr. van Kornelis Ketting en Willemijna Page.

Won. Poortvliet nr. 178, ingekomen van Oud Vossemeer 31 maart 1864. In 1875 won. Weihoek 31 en op 19 april 1882 naar Bruinisse.

Won. Vrijberghe, huis nr. 196 (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1841-1847).

Adriaan Johannis Geluk, arbeider, won. Oud Vossemeer mem.suc. 28-8-1855
1. Polder Oost Vrijberghe Sectie B nr. 50 huis 0.01.26 ha 1856-1868 verkoop
Perceel komende van nr. 219 en gaande naar nr. 629 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 491).

Huurders:

a. **Willem de Jager**, zn. van Leendert Willems de Jager en Adriana Quist, geb. Tholen 30 maart 1832, arbeider, tr. Poortvliet 31 mei 1856 Adriana Anthonia van den Berg, geb. Oud Vossemeer 20 augustus 1837, arbeidster, dr. van Johannes van den Berg en Maatje Soetens.

Won. nr. 191, komende 22 maart 1864 van Poortvliet en gaande 12 maart 1866 naar Westerland eiland Wieringen NH.

Won. C 195, komende 15 maart 1872 van Wieringen en gaande 30 oktober 1875 naar St.Philipsland.

Won. C 58, komende 2 maart 1886 van St.Maartensdijk en gaande 20 juli 1887 naar Haarlemmermeer (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

b. **Anthonij Leunis Geluk**, zn. van Adriaan Geluk en Jacomina Laban, geb. Tholen 10 maart 1827, boerenknecht, overl. Tholen 11 april 1908, tr. Tholen 26 april 1854 Cornelia Pieterella Voshol, geb. Scherpenisse 5 april 1828, dienstmeid, overl. Tholen 4 november 1873, dr. van Pieter Voshol en Dina Geluk.

Won. Vrijberghe nr. 196, gaande 1 mei 1857 naar Tholen (Bev.reg. Oud Vossemeer 1850-1861).

b. **Anthonie Westdorp**, zn. van Jacobus Westdorp en Jacoba Douw, geb. Oud Vossemeer 27 februari 1815, arbeider, overl. Oud Vossemeer 13 december 1882, tr. Poortvliet 7 augustus 1839 Barbera Maria Stormezand, geb. Tholen 13 januari 1818, dienstmeid, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 3 maart 1862, dr. van Louis Stormezand en Maria Elisabeth Weijler.

Won. Vrijberghe nr. 196. Ingekomen van Poortvliet 1 mei 1855 (Bev.reg. Oud Vossemeer 1850-1861).

In 1862 won. huis wijk A nr. 125 (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

Jacob Leendert Lindhout, 1867 - 1905

Jacob Leendert Lindhout, zn. van Jacob Leendert Lindhout en Sara van 't Veer, geb. Oud Vossemeer 28 april 1827, timmerman, overl. Oud Vossemeer 26 mei 1904, tr.1 Oud Vossemeer 6 oktober 1852 Johanna Cornelia Bevelander, geb. Oud Vossemeer 23 maart 1831, overl. Oud Vossemeer 15 november 1865, dr. van Hendrik Bevelander en Jacoba Josina Houwer; tr.2 Oud Vossemeer 28 december 1866 Carharina Willemina Kuijper, geb. Scherpenisse 16 januari 1838, dienstbode voor huwelijk, komende 28 januari 1866 van Zierikzee, overl. Oud Vossemeer 16 december 1871, dr. van Nicolaas Kuijper en Jakoba Johanna de Vos; tr.3 Oud Vossemeer 24 juli 1872 Jannetje Huberdina Stoutjesdijk geb. Oud Vossemeer 22 september 1841, particuliere, overl. Oud Vossemeer 17 januari 1931, dr. van Marinus Kornelis Stoutjesdijk en Maria de Wilde.

Won. Oud Vossemeer Wijk A nr. 25, 39 (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

Jacob Leendert Lindhout, timmerman, won. Oud Vossemeer

dj 1906 scheiding

5. Polder Oost Vrijberghe Sectie B nr. 50 huis 0.01.26 ha 1867
Perceel komende van nr. 491 en gaande naar nr. 1152 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 629).

Huurders: huis gesplitst, a. wijk C nr. 48 en b. wijk C nr. 49.

a. **Jacob Andriese**, zn. van Marcelis Andriese en Cornelia Lauwerina Keller, geb. Scherpenisse 18 november 1840, schaapherder, koopman, tr. St. Annaland 22 november 1867 Neeltje van Bendegom, geb. St. Annaland 21 september 1838, dienstmeid, arbeidster, dr. van Arij van Bendegom en Dina Slager.

Won. C 48, B 124, komende 13 mei 1879 van St. Annaland (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

Won. B 124, gaande 1 april 1893 naar Steenberg (Bev.reg. Oud Vossemeer 1891-1918).

a. **Marinus Boogerd**, zn. van Cornelis Boogert en Lena Geluk, geb. St. Maartensdijk 20 maart 1830, arbeider, tr. St. Maartensdijk 1 december 1870 Jacoba van den Berg, geb. Poortvliet 16 juli 1850, dienstmeid, arbeidster, dr. van Johannes van den Berg en Maatje Soetens.

Won. C nr. 166b, nr. 191, C 48, komende 15 april 1872 van St. Maartensdijk en gaande 12 mei 1879 naar Haarlemmerliede - Spaarnwoude (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

a. **Jacob Westdorp**, zn. van Johannes Westdorp en Johanna van der Male, geb. Tholen 15 december 1855, boerenknecht, arbeider, overl. Rilland Bath 21 juni 1930, tr. Maria Jansen, geb. Oud Vossemeer 15 augustus 1859, arbeidster, dr. van Leendert Jansen en Johanna van 't Veer.

Won. C 51, C 48, komende 1 december 1889 van Tholen (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

Won. C 48, C 60, gaande 24 april 1894 naar Rilland Bath (Bev.reg. Oud Vossemeer 1891-1918).

b. **Jacob van den Berg**, zn. van Johannes van den Berg en Maatje Soetens, geb. Oud Vossemeer 19 februari 1840, boerenknecht, arbeider, overl. Zierikzee 14 juni 1916, tr. St. Maartensdijk 3 januari 1868 Martina Quist, geb. St. Maartensdijk 25 november 1848, arbeidster, overl. St. Maartensdijk 24 december 1900, dr. van Anthonij Quist en Lena Poot.

Won. C 193, 49, komende 11 mei 1873 van St. Maartensdijk en gaande 11 september 1879 naar St. Maartensdijk (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

b. **Jan Abraham Duine**, zn. van Johannes Duine en Sara Haze, geb. Oud Vossemeer 2 oktober 1841, veldarbeider, overl. Nieuw en St. Joosland 18 mei 1928, tr. Oud Vossemeer 20 april 1866 Adriana Schippers, geb. Poortvliet 22 februari 1846, dienstbode, veldarbeider, overl. Nieuw en St. Joosland 19 mei 1908, dr. van Marinis Schippers en Maria Noom.

Won. C 49, komende 30 juni 1880 van Poortvliet en gaande 21 mei 1884 naar Tholen (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

a. **Matthijs Klippel**, zn. van Marinus Klippel en Neeltje Heijboer, geb. Stavenisse 24 mei 1851, boerenknecht, overl. Oud Vossemeer 20 april 1911, tr. Oud Vossemeer 4 mei 1882 Stoffelina van Overbeeke, geb. Oud Vossemeer 14 juni 1857, overl. Oud Vossemeer 12 maart 1933, dr. van Abraham van Overbeeke en Lena Douw.

Won. Krabbe C 48 en C 37, komende 6 mei 1893 van St. Maartensdijk en gaande 6 maart 1899 naar Steenberg (Bev.reg. Oud Vossemeer 1891-1918).

a/b. **Paulus Roggeband**, zn. van Jacobus Roggeband en Neeltje Quist, geb. Oud Vossemeer 25 september 1865, landbouwersknecht, arbeider, overl. Oud Vossemeer 28 oktober 1924, tr. Stavenisse 1 april 1886 Cornelia Quist, geb. Stavenisse 19 mei 1865, dienstbode, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 10 februari 1954, dr. van Anthonij Quist en Maatje Cornelia Dorst.

Won. C 48, C 49, komende 1 augustus 1889 van Dinteloord (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

Won. C 49, 57, gaande 14 juni 1892 naar Tholen.

Won. C 49 (9 veranderd in 8) 48, komende 10 april 1897 van Tholen en gaande 23 februari 1900 naar Stavenisse.

Won. C 48 en elders te Oud Vos. komende 26 februari 1902 van Stavenisse (Bev.reg. Oud Vossemeer 1891-1918).

b. **Jakobus Roggeband**, zn. van Paulus Roggeband en Maria van der Wardt, geb. Oud Vossemeer 18 april 1827, arbeider, overl. Oud Vossemeer 20 maart 1893, tr. Oud Vossemeer 2 april 1852 Neeltje Quist, geb. Stavenisse 28 maart 1824, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 30 juni 1912, dr. van Abraham Quist en Neeltje Roozmond. Bij huw. erkend kind Maria geb. Oud Vossemeer 3 maart 1851.

Won. C 191, B 6, 82, 81, C 49, zij komende 3 juli 1859 van Stavenisse (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

Won. C 49, B 46 (Bev.reg. Oud Vossemeer 1891-1918).

b. **Jan van der Reest**, zn. van Adriaan van der Reest en Maria Johanna den Engelsman, geb. Stavenisse 31 december 1866, veldarbeider, overl. Oud Vossemeer 1 maart 1943, tr. Stavenisse 27 april 1893 Maria Christina Nelisse, geb. St.Maartensdijk 4 april 1965, dienstbode, arbeidster, overl. na 1897, dr. van Jacob Nelisse en Jacoba Cornelia Quist.

Won. C 49, komende 6 maart 1900 van St.Annaland en gaande 20 februari 1901 naar Dinteloord (Bev.reg. Oud Vossemeer 1891-1918).

Willem Marinus Rijnberg, 1905 - 1916

Willem Marinus Rijnberg, zn van Willem Rijnberg en Maria Johanna Seijs, geb. Stavenisse 26 februari 1856, schoen- en gareelmaker, winkelier, overl. St. Maartensdijk 23 november 1920, tr. Oud Vossemeer 27 mei 1880 Johanna Hendrika Louisa Lindhout, geb. Oud Vossemeer 24 maart 1858, particuliere, overl. St.Maartensdijk 1 augustus 1925, dr van Jacob Leendert Lindhout en Johanna Cornelia Bevelander.

Won. St.Maartensdijk Schoolstraat 254, 244, 229, 257 (Bev.reg. 1880-1936).

Willem Marinus Rijnberg, schoenmaker, won. St.Maartensdijk

1. Polder Oost Vrijberghe Sectie B nr. 50 huis 0.01.26 ha dj 1917 verkoop
Perceel komende van nr. 629 en gaande naar nr. 1103 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 1152).

Huurders: dubbele woning.

a. **Jan Kornelis de Jager**, zn. van Leendert de Jager en Adriana Quist, geb. Tholen 24 januari 1845, boerenknecht, overl. Oud Vossemeer 21 oktober 1926, tr. Oud Vossemeer 13 mei 1875 Catharina Scherpenisse, geb. Poortvliet 4 maart 1847, dienstbode, arbeidster, dr. van Hubrecht Scherpenisse en Adriana Geuze.

Won. C 55 en elders te Oud Vossemeer (Bev.reg. Oud Vossemeer 1891-1918).

b. **Jan 't Gilde**, zn. van Kornelis 't Gilde en Maria Engelina Hengstmengel, geb. Tholen 2 oktober 1859, arbeider, boerenknecht, overl. Oud Vossemeer 25 december 1918, tr.1 Oud Vossemeer 15 maart 1888 Adriana Maria Blommers, geb. Oud Vossemeer 15 juni 1860, dienstbode, overl. Oud Vossemeer 21 maart 1897, dr. van Adriaan Blommers en Johanna Catharina Stormezand;
tr.2 Oud Vossemeer 4 mei 1899 Jacoba van der Werf, geb. Scherpenisse 22 juli 1863, arbeidster, overl. Stavenisse 30 januari 1947, dr. van Johannis van der Werf en Cornelia Feijtel. Ingekomen Oud Vossemeer 12 juli 1899.

Won. B 203, 40, C 49, 56 (Bev.reg. Oud Vossemeer 1891-1918).

b. **Marinis Kaashoek**, zn. van Abraham Kaashoek en Jannetje Moerland, geb. Poortvliet 2 december 1866, arbeider, overl. St.Philipsland 11 oktober 1950, tr. St.Annaland 25 november 1892 Cathalina Moeliker. geb. St.Annaland 24 november 1869, dienstbode, overl. St.Philipsland 31 juli 1948, dr. van Pieter Moeliker en Anna den Engelsman.

Won. C 49, 31a, 47, 31a, komende 25 april 1900 van St.Annaland en gaande 24 februari 1906 naar Tholen (Bev.reg. Oud Vossemeer 1891-1918).

Marinus Petrus Ooms, 1916 - 1938

Marinus Petrus Ooms, zn. van Leonardus Ooms en Pieternella Maria Luijkx, geb. Oud Vossemeer 13 september 1876, landbouwer, overl. Halsteren 15 januari 1948, tr. Halsteren 16 mei 1900 Joanna Catharina Adriaansen, geb. Halsteren 30 april 1878, dr. van Adrianus Adriaansen en Maria Elisabeth Kommers.

Won. Broekpolder 4 (hofstede "Schulpkreek"). Komende 11 maart 1926 van Oud Vossemeer en gaande 20 oktober 1938 naar Halsteren (Bev.reg. Tholen 1899-1939).

Marinus Petrus Ooms, koopman, won. Oud Vossemeer

16. Polder Oost Vrijberghe Sectie B nr. 50 huis 0.01.26 ha dj 1923 verandering

22. Nieuwe polder nr. 50 2 huizen 0.01.26 ha dj 1939 verkoop

Perceel komende van nr. 1152 en gaande naar nr. 2083 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 1103).

Huurders: dubbele woning.

a. **Gabriël Havermans**, zn. van Cornelis Havermans en Cornelia van der Zande, geb. Oud Vossemeer 12 mei 1892, veldarbeider, tr. Clinge 25 augustus 1915 Veronica de Moor, geb. Clinge 30 juli 1893, lompenkoopster, dr. van Josephus de Moor en Maria Seraphina Penneman.

Vertr. op 30 sept. 1915 naar Clinge en op 6 april 1917 met echtgenote en dochter ingekomen te Oud Vossemeer (Bev.reg. 1891-1918).

Won. Krabbe C 55 nw C 70 en elders (Bev.reg. Oud Vossemeer 1919-1939).

Won. Broeksedijk 2 te Oud Vossemeer, op 15 mei 1944 (i.v.m. inundatie) vertrokken naar Halsteren. Ingekomen van Halsteren 16 februari 1945 en op 10 oktober 1945 verhuisd naar wijk B nr. 324 (Woningkaart Tholen).

b. **Leonardus Jacobus Havermans**, zn. van Pieter Havermans en Helena Jacoba Piessens, geb. Oud Vossemeer 23 november 1890, landarbeider, overl. Nieuw Vossemeer 17 april 1991, tr. Oud Vossemeer 24 augustus 1916 Barbara Cornelia Etienne, geb. Oud Vossemeer 3 maart 1899, kruidenierster, dr. van Johannes Adrianus Etienne en Anna Catharina Hommel.

Won. Krabbe C 56, B 233, 234 nw a175 (Bev.reg Oud Vossemeer 1919-1939).

Hubrecht Jasperse, 1938 - 1951

Hubrecht Jasperse, zn. van Hubrecht Jasperse en Jacomina de Jonge, geb. Kwadendamme 15 februari 1869, landbouwer, overl./begr. Kwadendamme (gem. Hoedekenskerke) 7/10 mei 1950, tr. Hoedekenskerke 7 mei 1903 Maria Goense, geb. Baarland 8 april 1872, overl. Hoedekenskerke 22 mei 1940, dr. van Johannes Goense en Apolonia Boonman.

Won. Hoedekenskerke (Kwadendamme).

Hubrecht Jasperse, landbouwer, won. Kwadendamme - Hoedekenskerke B 98 dj 1952 scheiding
6. Nieuwe polder Sectie B nr. 50 2 huizen 0.01.26 ha

Perceel komende van nr. 1103 en gaande naar nr. 2349 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 2083).

Huurder:

Gabriël Havermans, zie boven.

Won. Broeksedijk 2 te Oud Vossemeer, op 15 mei 1944 (i.v.m. inundatie) vertrokken naar Halsteren. Ingekomen van Halsteren 16 februari 1945 en op 10 oktober 1945 verhuisd naar wijk B nr. 324 (Woningkaart Tholen).

Johannes Jasperse, 1951 - na 1964

Johannes Jasperse, zn. van Hubrecht Jasperse en Maria Goense, geb. Hoedekenskerke 27 september 1908, landbouwer, overl. Oud Vossemeer 6 augustus 1984, tr. Nisse 10 augustus 1938 Maria Jozina Vermue, geb. Nisse 21 januari 1913, dr. van Job Vermue en Apolonia Smits.

Won. Broekpolder 4. Komende 27 augustus 1938 van Hoedekenskerke (Bev.reg. Tholen 1899-1939).

Op 12 mei 1944 (inundatie) naar Nisse. Komende 13 februari 1945 van Nisse.

Johannes Jasperse, landbouwer, won. Tholen

1. Nieuwe polder Sectie B nr. 50 2 huizen 0.01.26 ha 1952 - na 1964

Perceel komende van nr. 2083 en gaande naar nr. -- (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 2349).

Huis de Krabbe in vervallen staat in 1978. De rechtkamer was gevestigd in het westelijk gedeelte (links) van het huis.

Rechts op de foto de dijk tussen de Oost Vrijberghepolder en de Nieuwe Vrijberghepolder

Huurders:

a. **Gabriël Havermans**, zie boven.

Lijst bewoners en eigenaren. Won. in 1951 C 70 eigenaar huis J. Jasperse, Broekpolder A 4 Tholen.

a. **Marinus Mol**, zn. van Machiel Mol en Krina Piernella Quaak, geb. Poortvliet 2 mei 1915, landarbeider, overl. Poortvliet 31 augustus 1976, tr. Stavenisse 14 mei 1936 Maria Wilhelmina van der Kooster, geb. St. Annaland 13 februari 1915, overl. Oud Vossemeer 5 november 1977, dr. van Karel van der Klooster en Lena Jansen.

Won. Krabbe C 70, Broeksedijk 2. Komende van Dinteloord 1 april 1946 en op 15 juli 1958 verhuisd naar Ring 10.

Inwonend van 21 oktober 1949 t/m 13 december 1949 Jacobus van der Klooster, komende van en gaande naar Stavenisse (Woningkaart Tholen).

b. **Arend Aarnoudse**,

Won. 1954 Krabbe C 71, Broeksedijk 4.

Onbewoonbaar krot, als opslagplaats in gebruik bij de eigenaar.

Ontruimd op 15 juli 1958.

Per 1 juli 1975 opgevoerd als zomerwoning, komt daar per 1 januari 1983 niet meer op voor.

Krot en bergplaats (Woningkaart Tholen).

Bewoner:

Edwin N.A. Barth,

Won. Broeksedijk 2. Komende van Broeksedijk 1 op 14 maart 1990 en gaande op 19 november 1990 naar Broeksedijk 1 (Woningkaart Tholen).

Maria Anne Thérèse Wiegerinck, 1991 - 2016

Maria Anne Thérèse Wiegerinck, geb. Heerlen 1961, secretaresse, tr. Bart Hubert Fraiponts, geb. Hasselt (België) 1963.

Won. Broeksedijk 2. Zij komende van Zierikzee 3 januari 1991. Bart H. Fraiponts komende 6 juni 1991 uit België (Woningkaart Tholen).

Het huis is eind 20e eeuw opgeknapt en verbouwd.

Bij akte verleden voor mr. A.A.J. Schot, notaris te Tholen, d.d. 15 juli 2016 levert Maria Anne Thérèse Wiegerinck, won. Oud Vossemeer, aan Pascal Visscher, won. Den Bommel, en Cornelia

Anna Maria van Ekeren, won. Bergen op Zoom, ieder voor de onverdeelde helft, het woonhuis met verdere aanhorigheden, ondergrond, erf en tuin, staande en gelegen aan de Broeksedijk 2 te 4698 PV Oud Vossemeer, gemeente Tholen, kadastraal bekend gemeente Oud Vossemeer sectie G nummers 431 en 437, resp. groot 1 are 12 centiaren en 2 aren 70 centiaren, voor een koopprijs van € □□□ (Kadaster HYP4 68665/5).

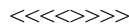

Broeksedijk 2 anno 2016. Huis de Krabbe aan de dijk van de Oost Vrijberghepolder (bron: Funda).

Pascal Visscher en Cornelia Anna Maria van Ekeren, 2016 -

Pascal Visscher, geb. Rotterdam 1973, samenwonend met Cornelia Anna Maria van Ekeren, geb. Halsteren 1973.

2025
Broeksedijk 2
4698 PV Oud Vossemeer

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 2

Hofstede genaamd “Vrijberghe” of “Oud Vrijberghe”, staande en gelegen in de Hikkepolder onder de jurisdictie van Vrijberghe. De Hikkepolder is in 1561 (opnieuw) bedijkt. De polder viel grotendeels onder Oud Vossemeer; alleen een klein gedeelte in de noordwesthoek, ten westen van de oude kreek Vosvliet behoorde tot Vrijberghe. Op onderstaande fragmentkaart (door Hattinga vervaardigd omstreeks 1750) is de scheiding tussen Vossemeer en Vrijberghe aangegeven. Ook de hofstede met schuur is daarop afgebeeld.

De hofstede is vermoedelijk kort na de inpoldering ontstaan. Het huis is sinds 1955 bekend als Vrijberghsedijk 2.

Perceels-aanduiding:	Tholen-Vrijberghe	-	Belastingkohier 1599-1625
	Tholen-Vrijberghe	-	Kohier van't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe	-	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe	-	Dubbele 100 ^e penning 1624
	Tholen-Vrijberghe	-	Kohier haardsteden 1694-1698
	Oud Vossemeer	C 5	Kadaster 1832
Huisnr.	Oud Vossemeer	190	Volkstelling Oud Vos. 1830
	Oud Vossemeer	189	Volkstelling Oud Vos. 1839
	Oud Vossemeer	195	Bev.reg. Oud Vos. 1834-1861
	Oud Vossemeer	C 46	Bev.reg. Oud Vos. 1862-1890
	Oud Vossemeer	C 46, 53	Bev.reg. Oud Vos. 1891-1918
	Oud Vossemeer	C 53, 68	Bev.reg. Oud Vos. 1919-1939

Eigenaren van de landen van Vrijberghe

Fam. Croesinck, voor 1550

Cornelia Croesinck was een grootmoeder van Jacob Willemsen de Boet.

Jacob Willemsen de Boet, ca. 1550

Jacob Willemsen de Boet, heer van Vrijberghe, zn. van Willem Davidsen de Boet en Maijken Voxen, geb. Reimerswaal ca. 1511, landeigenaar, schepen van Tholen 1555, overl. Tholen 28 maart 1556 en begr. aldaar, tr. ca. 1542 Josijna Jans Beensdr., geb. ca. 1520, overl. ca. 1569.

Josijncken Jans Beensdr. tr.2 1556/57 Cornelis Jansen van Bergen, schepen van Tholen.

Jacob Willemsen de Boet kocht rond 1550 'tot seer vilen prise' (Nagtglas) de heerlijkheid Vrijbergen, een ca. 183 gemeten groot poldertje aan de noordkust van het eiland Tolen, tussen Sint-Annaland en OudVossemeer, waarschijnlijk afkomstig van zijn grootmoeder Cornelia Croesinck. (vgl. Delahaye via zijn oom mr. Jacob Croesinck). Vlg. Hollestelle in Waterschapsgesch, 617 was het koopjaar 1555 en was Vrijbergen afomstig van Hendrik Croesinck (info Romeijn).

Tweede rekening van Cornelis Janssen als getrouwd hebbende de weduwe van Jacob Willemsen, voor zichzelf en vanwege de vier nagelaten kinderen van wijlen Jacob Willemsen daar moeder van is Josijncken Jans Beensdr. de tegenwoordige huisvrouw van Cornelis Janssen, en dat van de landpachten en andere inkomsten en uitgaven over het jaar 1556, ingeleverd ter weeskamer van Tholen anno 1557.

Ontvangsten van pacht van landen in de 1500 Gemeten:

- van de weduwe van Neelken Neeff de pacht van 10 gemeten 294 roeden gelegen in de oost- en westzijde van de Zoutenpolder voor 10 s 4 gr vls. 't gemet, totaal £ 5:13:6 vls.
- van Jacob Corn. Brammer de pacht van 4 gemeten 154 roeden gelegen in Mosselhoek voor 15 s 't gemet, totaal £ 3:7:6 vls.
- van Domis onder de Panneketen de pacht van zeker land gelegen in Mosselhoek die Jacob voorheen zelf gebaad heeft en na zijn dood Domis in pacht heeft de hoop voor 25 s vls.
- van heer Jan de Cooster over de pacht van 3 gemeten 1 roede gelegen als voren voor 13 s 4 gr vls. 't gemet, totaal £ 2:3:4 vls.
- van Jan Machijlssen de pacht van 1 gemet 85 roeden gelegen in Luttedick de hoop voor 13 s 4 gr vls.

Ontvangsten van pacht van landen in het Nieuwland:

- van 1 gemet 96 roeden land gelegen in Galckhoek in het Nieuwland daar Jacob Willemsen mede in had gebaad, daarom geen ontvangst.
- van Jochem Jacobssen van 4 gemeten min 6 roeden land gelegen in Heijn Buijssenhoek genaamd de Brootkiste voor 15 s vls. 'tgemet, totaal £ 3 vls. preter 4½ gr vls.
- van Ingel op Muijvljijt die over genomen heeft na de dood van Jacob Willemsen 3½ gemet 45 roeden gelegen in Cole Cruijshoek de hoop voor 32 s 9 gr vls.
- van Hendriek Struijve de pacht van 1 gemet 256 roeden weije in Cole Cruijshoek voor 12 s vls. 't gemet, te samen 22 s vls.
- nog had Jacob Willemsen zelf in gebruik 401 roeden land gelegen in Galckhoek en daarom gheen ontvangst.

Ontvangsten van pacht van landen in de polder de Puijt:

- van Marinus Hicke de pacht van 1 gemet 236 roeden gelegen in de Noordzijde van de Puijt in 2 partijen voor 10 s vls. 't gemet, te samen 17 s 11 gr vls. verpacht voor de nieuwe zeventijd.
- van Cornelis Cuel de pacht van 1½ gemet 46 roeden gelegen in de Zuidzijde van de Puijt de hoop voor 15 s 3 gr vls.

Ontvangsten van pacht van landen in de polder de Peucke:

- van Jan Hicke de pacht van 2 gemeten preter 6 roeden gelegen inde Noordzijde van de Peucke 't gemet voor 10 s vls. te samen 19 s 10 gr vls.
- van Cornelis Lendertssen de pacht van 1 gemet preter 18 roeden 't gemet voor 10 s vls. totaal 9 s 6 gr vls.

Ontvangsten van pacht van landen in de polder van Roedelande (het Rooland):

- alzo het sterfhuis geerste (gerst) had liggen op 9 kwartier land in West Wallinge die verkocht is geweest op de koopdag, hiervan geen ontvangst.
- item aangaande 't gemet min 16 roeden daar zomergeerst op was en die het sterfhuis verkocht heeft op de koopdag en waarvan geen ontvangst is geweest van de oogst 1556.
- van Jan Duijmen de pacht van 2½ gemet preter 13 roeden gelegen in West Wallinge 't gemet voor 8 s 6 gr vls. te samen 21 s 1 gr vls.
- van Cornelis Janssen die gebruikt heeft 1½ gemet weije, 't gemet voor 10 s vls. totaal 15 vls.
- van de zelve van 2 gemeten min 16 roeden in de Middelhoek 't gemet voor 10 s vls. totaal 19 s 6 gr vls.

Ontvangsten van pacht van landen in polder de Brouck:

De landen gelegen in de Brouck die (Cornelis Janssen) van Bergen grotendeels van Jacob Willemsen in gebruik heeft gehad, hiervan geen ontvangst, behalve de partijen hierna volgende:

- van Cornelis Duijme de pacht van 2 gemeten 76 roeden in Vlijchvuijt (Vlieguit), 1 gemet min 30 roeden in Gasthuishoek en nog 1 gemet 17 roeden, nog 112 roeden en 2 gemeten 95 roeden, 't gemet voor 8 s 6 gr vls. totaal £ 2:18:6 gr vls.
- van andere helft de pacht van 2 gemeten min 5 roeden gemeen met Sinte Anthonis Cappelh 't gemet voor 7 s vls. tezamen 14 s vls.
- van Thijs Loijssen de pacht van 2 gemeten 57 roeden gelegen in Schelecreke de hoop 16 s 8 gr vls.
- van Locke de pacht van 429 roeden gelegen in de Voorhoek de hoop voor 10 s 6 gr vls.
- van de zelve van 35 voeten land 11 gr vls.
- van Govert in het lege land de pacht van 2 gemeten 155 roeden 't gemet voor 7 s 7 gr vls. te samen 18 s 10 gr vls.
- van Janne Louwen de pacht van 1 gemet 25 roeden gemeen met Jan Louwe 't gemet voor 8 s vls. te samen 8 s 8 gr vls.
- Agniete van Everdinge is schuldig aan het sterfhuis de pacht van landen over 6 jaren, komt hier £ 2:14:0 vls. jaarlijks en alzo geen betalingen ontvangen zijn, hier voor memorie.

Ontvangsten van pacht van landen in Vosmaer over 1556 (Oud Vossemeer):

- van Cornelis Peelle de pacht van 2 gemeten 28 roeden 't gemet voor 9 s vls. te samen 18 s 10 gr vls.
- van Cornelis Heijn de pacht van 22 gemeten vronen met een huis, 't gemet voor 7 s 2 gr vls. en voor het huis jaarlijks 20 s vls. met een coppel capoene (hanen) of 16 gr vls. Voor de gemeten £ 8:17:9 vls.
- van Anthonis Hoogewerff de pacht van 515 roeden land de hoop voor 13 s vls.
- van Cornelis Ingelssen de pacht van 5½ gemet en 25 roeden land in de Cleijne Wouter 't gemet voor 7 s vls. te samen 39 s 1 gr vls.
- van Thijsken Ronde de pacht van 4 gemeten gelegen in Pijr Lemssen Moerdijk voor 10 s vls. 't gemet te samen £ 2 vls. zijnde het eerste pachtjaar.
- van Bastiaen Areboutssen van 1½ gemet land gelegen als voren de hoop voor 12 s 6 gr vls.

Ontvangsten van pacht van een hoeve in Strijen:

- van Jan Woermerssen de pacht van de hoeve in Strijen waar voor hem uit gratie geaccordeert is te betalen voor de pacht 1556 £ 19 vls.
De hoeve is verkocht Jan Janssen rentmr. dus hier de laatste pacht.
- van de zelve die schuldig is van voorgaande jaren pacht die is vastgesteld op £ 40 vls. te betalen met £ 7 vls. jaarlijks en waarvan het eerste jaar was bamis 1556, dus hier voor ontvangst £ 7 vls.

Ontvangsten van pacht van de landen in Brodelose:

- van Coppe Luijster de pacht van 22 gemeten 39 roeden land 't gemet voor 13 s 8 gr vls. Komt hier £ 13:0:7 vls. In ontvangst gebracht de pacht voor 21 gemeten 39 roeden aangezien er grond is uitgedolven ter reparatie van de dijk van Doerloo. Komt hier over het jaar 1556 £ 13:0:7 vls.
- van Frans Resen de pacht van 1 gemet 48 roeden land aldaar 't gemet 10 s vls. Komt alhier 11 s 7 gr vls.
- ontvangen van grove meede. Cornelis Janssen heeft gekocht alle de grove meede liggende te velde 't gemet voor £ 12 vls. Voor de 5 gemeten 20 roeden £ 60:13:8 vls.
- ontvangsten van pacht die Cornelis Janssen overgenomen heeft zowel van land als tienden.
- nota dat Cornelis Janssen gehouden is in de rekening anno 1556 te brengen de pacht van het bloot land, wei en braakliggend land die Marinis Paesche schuldig is volgens de staat en contract en in deze rekening aangevende de grootte in gemeten van voors. landen en de lasten gesteld in de naaste rekening te brengen.

Uitgaven o.a.:

- betaald de cor..... van Romerswale van erfpacht op het land in Brolose verschenen 12 februari 1557 £ 3 vls.
 - bet. aan Coppen Luijster van mede thienden in Brolose 12 s vls. Idem van landhuur 13 s 4 gr vls.
 - betaald Coppe W..op een paeije van het huis dat Marinis Paesch in de Brouck van deze eerstgenoemde gekocht heeft en eertijds bij Jacob Willems van voors. W..op gekocht is geweest voor £ ---. Kantlijn: men heeft bevonden en opdracht gedaan dat het huis in oktober 1555 is gekocht voor £ ---. enz.; (het betreft hier de hoeve Schulpkreek in de Broekpolder).
 - betaald Pieter van Halmaele van 2 jaren pacht van Vrijberge £ 6 vls.;
 - betaald Corn. Janssen over koop van Vriberge land die de kinderen zelf geheel aan zich gehouden hebben £ 48 vls.
- (Tholen. Weeskamer inv.nr. 41-4).

Rekening van Willem Cornelissen als principale en Gisb. Janssen als mede voogd van de ontvangsten en uitgaven die zij gehad hebben met Frans van Campen van de goederen en achtergelaten weeskinderen van Jacob Willemsen daar moeder van was Josijna Jan Beensdr. van de landpachten en andere inkomsten van de jaren 1569 en 1570 verschenen bamis 1570. Overgebracht ter weeskamer van Tholen 9 maart 1577. Ontvangsten o.a.:

- ontvangen van Matheus Cornelissen als vervangende Cornelis Janssen zijn vader over de adm. van de wezen goederen die hij gehad heeft van de laatste rekening en o.a. boven het slot de £ 48 vls. die Marinis Paesch onder zich heeft genomen tegen penning 15;
 - ontv. van Marinis Paeschs over een rente die gegeven is in betaling van het slot van de rekening in het jaar 1568 ter som van £ 3:17:4 vls. verschenen bamise 1569. Komt hier £ 3:17:4 vls. zijnde het 1^e jaar;
 - ontv. van Marinis Paeschs de pacht van 26 gemeten 113 roeden land gelegen in de Brouck voor 8 s 6 gr vls. 't gemet. Totaal £ 11:4:2:9 vls. Zijnde het 6/7^e jaar;
 - ontv. van Marinis Paeschs de pacht van 9 kwartier land gelegen in het Roode land 't gemet voor 9 s 6 gr vls. Totaal 20 s 4 gr vls. Zijnde het 2/7^e jaar;
 - ontv. idem van Marinis Paeschs de pacht van 1 gemet preter 16 roeden land de hoop voor 8 s 6 gr vls. Ontvangen van de lenen van Vrijberghe aankomende de kinderen:
 - ontv. van Logier Jacobssen en Jan Pijr Lemssen de pacht van het gors en de dijkkettinge van Vrijberghe £ 7 vls.;
 - ontv. van Marinis Paeschs de pacht van 7 gemeten land dat bedijkt is met de grond van Vrijberghe en Hicke, 't gemet voor 7 s 5 gr vls. Zijnde het 1/7^e jaar;
- (Tholen. Weeskamer inv.nr. 41-53).

De nazaten van Jacob Willemsen de Boet, heer van Vrijberghe, voeren later de familienaam Van Vrijberghe.

Eigenaar van de hoeve Vrijberghe gebouwd ca. 1561

Marinus Jacobs de Boet, ca. 1561 - 1576

Marinus Jacobsen de Boet, heer van Vrijberghe, zn. van Jacob Willemsen de Boet en Josina Beens, geb. rond 1544, schepen van Tholen 1571-1576, overl. 1576.

Als oudste zoon erft Marinus titel en bezittingen. Marinus overlijdt vermoedelijk kinderloos zodat zijn broer Willem hem opvolgt.

Willem Jacobs van Vrijberghen, 1576 - 1625, zijn erfgenamen

Willem Jacobsen de Boet, heer van Vrijberge (helft), zn. van Jacob Willemsen de Boet en Josina Beens, geb. Reimerswaal 1549, landeigenaar, schepen van Tholen 1575, 76, 78, 83, 87-91, 94-96, 1601-04, 08, 09, 13, 14, 20, 21, burgemeester 1577, 84, 85, 92, 93, leenman van Zeeland vanaf 1581, rentmeester 100^e penning stad en eiland Tholen 1592-1616, rentmeester van de 2 stuivers / gemet over het eiland Tholen, rentmeester van de 40^e penning over Tholen 1599-1616, overl. Tholen, begr. aldaar 16 januari 1625, tr.1 rond 1571 Anna van Gelre, geb. rond 1550, dr. van Jacob van Gelre, heer in Vossemeer 1569-1577, en Anna van Couwerve; tr.2 voor 1576 de weduwe Ghijbsbrecht Jans; otr.3 Zierikzee 11 oktober 1588 Cornelia (Neeltgen) de Vager, geb. Zierikzee rond 1570, regentes weeshuis

Tholen 1633, overl./begr. Tholen 30 juni/3 juli 1636, dr. van Cornelis Janse de Vager en Dana van der Lisse (volgens Romeijn).

Willem Jacobse als getrouwd hebbende de weduwe Ghijsbrecht Jans in 1576 (zie Tholen. Weeskamer inv.nr. 42-12).

Rentmr. Pieter van Berchem heeft ontvangen van Willem Jacobssen, tresaurier te Tholen, de helft van zijn erfpacht van Vrijberghen verschenen bamisse 1586 £ 1 vls.

Willem Jacobssen was in 1586 ook pachter van de veren en molens van de Stad Tholen.

In het kohier van de 1000^e penning van 1623 wordt Willem Jacobsz. aangeslagen voor £ 14 vls. (later 9) wat minimaal wijst op een vermogen van f 80.000 (Tholen. GA inv.nr. 297).

De rentmeester Willem Jacobs Vrijberghens houve een schouwe, aanslag 3 s 4 d. marge: twee schouwen met een hoven (Tholen. GA inv.nr. 298. Kohier van schouwen en bakovens van de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1601).

Willem Jacobss Vrijbergens houve in Vrijberghe, aanslag 20 s (Quohier 100^e penning van de huysen, schuyren ende houven ten platten lande metten ambachte van Schakerloo 1624 (Tholen. Raze inv.nr. 5221).

Pachter (mog. voor 1605, tot na 1622):

Willem Claessen, landman, overl. na 1622.

Willem Claessen ende sijn vrouwe aangeslagen voor 3 s 4 d per persoon jaarlijks voor het hoofdgeld (Tholen. GA inv.nr. 300. Kohier hoofdgeld personen boven 20 jaar in 1622).

Op 22 mei 1605 heeft Willem Claessen, wonende op Vrijbergen, gedaan de behoorlijke eed als principale voogd van de wezen van Neelken Claes, geprocreeerd bij Jan Claessen Cole (Tholen. Weeskamer inv.nr. 4-260).

De wezen van rentmr. Heijnderick Diericxssen hebben ontvangen van Willem Claessen op Vrijberghe de pacht van 253 roeden 9 voeten land gelegen in de Stelblock van de Brouck, gepacht voor 16 s vls. 't gemet. Over de pacht verschenen bamis 1619 en 1620 £ 0:27:1 vls.

Idem de pacht van 405 roeden land gelegen in de Stelhouck, in het jaar 1621 gekaveld en de wezen geheel aankomende, gepacht voor 16 s 't gemet. Over het jaar 1621 £ 0:21:7 vls. (Tholen. Weeskamer inv.nr. 46-14; wezenrekening overgebracht op 4 augustus 1622).

We nemen aan dat deze hofstede steeds in het bezit van de familie Van Vrijberghe is gebleven. Overgangen krachtens erfrecht werden meestal niet in de transportregisters vastgelegd.

Volgens een kaartje van 1661/1685 is Raad van State Vrijberg eigenaar van de hoeve. Dat moet Cornelis van Vrijberghe zijn geweest.

Cornelis van Vrijberghe, 1653 - 1683

Cornelis van Vrijberghe, heer in Vrijbergen, zn. van Lieven van Vrijberghe en Anna van de Perre, geb. Middelburg ca. 1623, jurist (inschr. Utrecht 1643), schepen van Tholen 1647-1653, burgemeester 1652-1653, ordinaris gedeputeerde in de Staten-Generaal 1654-1659, lid van de Raad van State 1659-1683, overl. 19 mei 1683, otr./tr. als j.m. van Middelburg, Middelburg 17 december 1650/11 januari 1651 Maria Steengracht, j.d. van Middelburg, geb. Middelburg ca. 1633, overl./begr. Tholen 6/12 november 1679, dr. van Johan Steengracht en Maria de Huybert.

Cornelis van Vrijberghe koopt samen met zijn neven Willem J. en Bonifacius van Vrijberghe in 1653 de andere helft van de heerlijkheid Vrijberge van Nicolaas de Brammer. Na die transactie bezat hij tweederde en zijn neven elk een zesde deel daarvan (Raze inv.nr. 1843-251, 22 juli 1653).

In 1663 en 1664 worden op verzoek van Cornelis van Vrijberghe diverse getuigenverklaringen opgesteld door oude vissers en schippers teneinde de loop van een diepe kreek tussen Tholen en St.Philipsland te bepalen. Kennelijk zijn de verklaringen bedoeld om zijn recht op de schorren nader te onderbouwen.

Pachter: voor 1676 - 1708

Jan Cornelisse Boer, zn. van Cornelis Jansen Boer en Pieterneella Jacobs, geb. onder Tholen ca. 1642-1645, landman, schepen van Vrijberghe 1677-1705, weesmeester en burgemeester van Vrijberghe 1693-1705, overl. voor/in 1707, otr./tr. als j.m. van Tholen, Poortvliet 6 februari/8 mei 1669 Maetje Pieters Hutspot, wed. van Marinus Jacht, geb. Poortvliet, begr. St. Annaland 7 juni 1718, dr. van Pieter Dingenisse Hutspot en Neeltje Cornelis.

Maetje Pieters Hutspot, otr.1 Poortvliet 22 december 1664 Marijnus Jacht, landman op de hofstede "Klein Ferré" in de 1500 Gemetenpolder, overl. 1668.

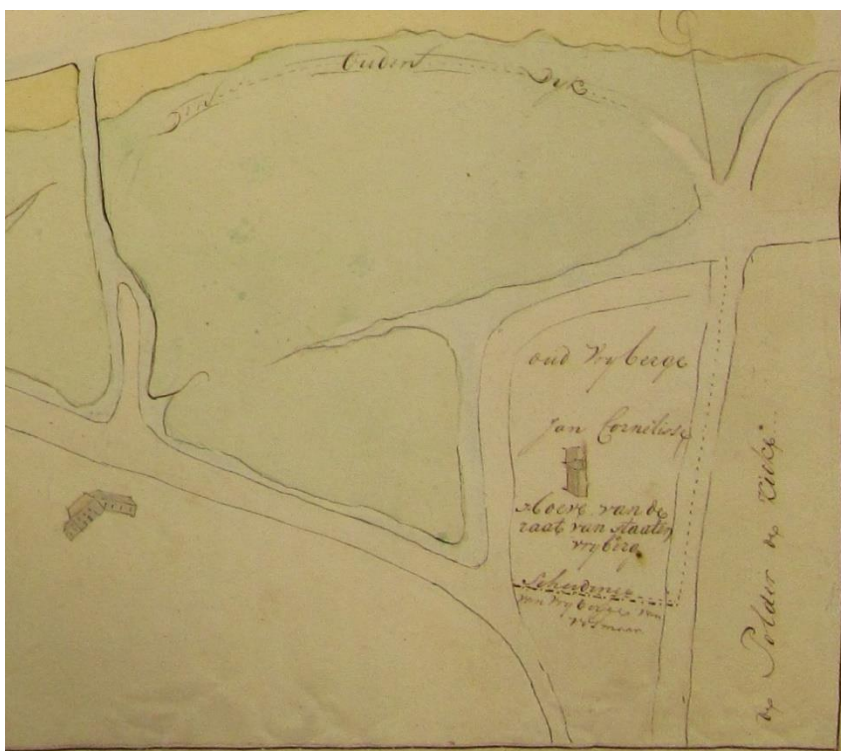
Jan Cornelisse Boer wordt aangeslagen voor 3 schouwen £ 0:12:0 vls. in 1694 en 1695 en voor 3 schouwen £ 0:6:0 vls. in 1696-1698 (Kohier van het haardstedengeld over de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1694-1698).

Jan Corn. Boer te Vrijberghe wordt aangeslagen voor het familiegeld over 1703 in de 14^e klasse £ 1 vls. (ZA Rekenkamer van Zeeland inv.nr. D 39911).

Op heden 1 mei 1678 comp. voor mij Johan Wouters, notaris residerende binnen de stad Tholen, de getuigen Job Jansse en Marinus Loncke, wonende binnen Poortvliet, welke t.b.v. Jan Cornelisse Boer, won. op Vrijberghe verklaren dat zij in de zomer van 1676 ten verzoeke van voors. Jan Cornelisse Boer hebben moeten opruimen veel aarde en dammen die was blijven liggen in een dulf (sloot) welke was aangenomen te delven door Marinus Backer en Johannis Adriaense waarvoor zij door de voors. Jan Cornelisse Boer zijn betaald. Verklarende zij comparanten voorts dat de dulve zodanig onbekwaam was gedolven dat het een schande was het te zien en dat zij hun geld niet hadden verdiend. Dat zij comp. hadden gezien dat de beesten (koeien) over de dammen liepen van de ene wei naar de andere en dat zij ook zelf over de dammen waren gegaan en bereid zijn deze verklaring met ede te bevestigen.

Aldus gedaan en gepasseerd binnen Poortvliet. Present getuigen en getekend Johan Wouters (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5785-6).

Op 18 juni 1686 zijn in het gemeen verkocht de vruchten te velde aankomende zijn weledele de raadsheer Bonifatius van Vrijberghe en Jan Cornelisse Boer, gelegen op Vrijberghe en bedraagt zuiver £ 21:14:0 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-14).

Fragment van een tekening in 1818 gemaakt door landmeter Cornelis Priester, naar eerdere kopieën van 1685 (Cornelis Bedsmans) en 1769 (Dirk Kuijper) en een originele kaart van 1661 (Jacobus Liens en Marinus van 't Roseveld).

Comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Willelem Adriaensen Stouten en Jan Huberechse Bredae, wonende onder Oud Vossemeer tegenwoordig alhier, de welke attesteren waar en waarachtig te wezen dat zij zijn geweest op de Heerlijkheid van Vrijberghe om daar de waarheid te attesteren over de wettigheid van de conditie van de verkoop van de hoeve, die Cornelis Hicke aan Jan Cornelisse Boers heeft verkocht.

Dat Jan Cornelisse Boers en Danckers Cnulst uit de (Recht)kamer kwamen en Willelem Adriaensen Stouten en Jan Huberechse Bredae op hen hadden gewacht en naar buiten zijn gegaan heeft hij tegen hen gezegd “gaet Vrijberghe af ende attesteer niet, wat hebt ghij lieden met Cornelis Hicke van doen ick sal u dachgelt betalen en soo veel te drincken als ghij lieden kunt”. Waarop Willem Adriaensen Stouten en Jan Hubrechtse Bredae antwoorden, wij zij hier verzocht door Cornelis Hicke om de waarheid te spreken, zeggende hiermede desnoods hun verklaring onder ede te bevestigen.

Aldus getekend op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 18 augustus 1698, ten presentie van Danckert Knulst en Manus Geubels schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-5).

Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe 13 november 1708. Jacobus van Wallenburgh als vendumeester namens de eiser, contra Engel van Gelder, gedaagde.

De eiser eist £ 21:5:0 vls. over koop van een paard op de koopdag van de wed. Jan den Boer.

Eis door schepenen toegewezen, maar aangezien de gedaagde geen eigendommen bezit onder deze jurisdictie, overgegeven aan het gerecht te Poortvliet (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-4v).

Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe 28 maart 1709. Jacobus van Wallenburgh, contra de heer Dingenis Hutspot als borg voor Engel van Gelden. De eiser eist per reste van koop van een paard op de koopdag van de wed. Jan den Boer de som van £ 5:2:10 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-5).

Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe 6 juni 1709. Dhr. schout Cornelis van Wallenburgh, eiser, contra Jan Roelants en Jacob van Dongen als borg.

Eiser eist £ 4:15:0 vls. per reste van een paard gekocht op de koopdag van de wed. Jan den Boer. Schepenen akkoord (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-5v).

Comp. voor schepenen van Vrijberghe, Lowijs Maghielse ⁴ die bekent schuldig te zijn aan zijn kinderen geprocreerd bij Pieterella den Boer, £ 30 vls. zijnde de helft van de £ 60 vls. die hij verschuldigd was aan de boedel van zijn schoonvader zaliger Jan den Boer. Lowijs Maghielse belooft gemelde som met de intrest van 5% per jaar te voldoen ter ordonnantie van weesmeesters van Vrijberghe, onder verband van zijn persoon en goederen als na recht. Actum 11 november 1709 ter presentie van de burgemeester W. Boogaert en Corn. van As schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-8).

Pachter: ca. 1708 - 1716

Jan Pieterse van de Sande, zn. van Pieter Jan Meuse en Willemijntje Daniëls, geb. Vrijberghe ca. 1675/80, landman, schepen en weesmeester van Vrijberghe 1712, begr. Oud Vossemeer 15 februari 1716, otr./tr. Tholen 15 augustus/7 september 1704 Adriaantje Cornelisse Boogaert, geb. Oud Vossemeer ca. 1680, dr. van Cornelis Adriaanse Bogaert en Christina (Stijntje) Jans Harting.⁵ Jan Pieterse van de Sande neemt de familienaam van de Sande aan van zijn stiefvader Johannes Jacobse van de Sande.

Staat en inventaris van de goederen en effecten nagelaten door Jan Pieterse van de Zande ten behoeve van zijn nagelaten kinderen met name: Pieterella oud 11 jaren, Stijntje oud 10 jaren, Wilmijntje oud 6 jaren, Cornelia oud 5 jaren, Maetje oud 4 jaren en Lena oud 2 jaren.

Overgebracht door de weduwe Adriaentje Boogaert in handen van de weeskamer der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe ten overstaan van de voogden Jacob Jacobsen en Marinus Keijzer op 11 juli 1716.

Baten: - contante penningen, zijn gebruikt ter betaling van de doodschulden.

- vruchten te velde: o.a. 63½ gemet gerst, tarwe, rogge, erwten en bonen waardig £ 278 vls.

- 2 gemeten oude mee en 4 gemeten jonge mee waardig £ 88 vls.

- beestialen: 6 werkpaarden en 1 veulen waardig £ 72 vls.

⁴ Louis Michielsen (Slootmaker), geb. St. Annaland ca. 1670, landman onder Poortvliet, overl. Poortvliet mei 1718, tr.1 ca. 1694 Pieterella Jans Boer, overl. Poortvliet voor 25 juli 1708, dr. van Jan Cornelisse Boer en Maetje Pieters Hutspot; otr.2 als geb. St. Annaland en won. Poortvliet, Poortvliet 5 januari 1709 Catelijntje Jans van Beveren, j.d. geb. St. Annaland en won. Poortvliet, begr. St. Annaland november 1747, dr. van Jan Gillisse van Beveren en Cornelia de Wale.

⁵ Kinderen ged. Oud Vossemeer 1705-1714. Dochter Cornelia, geb. in 1711, trouwt in 1739 als j.d. geb. Vrijberghe.

- 8 melkkoeien, 3 vette beesten, 4 bolken en 3 varkens waardig	£ 89 vls.
- meubilaire goederen, inboedel, wollen en linnen, bouwgereedschap, op de zolder 25 zakken tarwe, hout en stro waardig	<u>£ 70:16:8 vls.</u>
Baten totaal:	£ 597:16:8 vls.
Lasten:	
- aan de rentmr. Wallenburgh wegens landpachten tot 1715 inclus en landpacht 1716 voor een half jaar	£ 265:19:0 vls. £ 49:19:4 vls.
- idem de pacht van buiten landen en dijken	£ 41:9:10 vls.
- idem tienden huur van Oud Vrijberghe 1715	£ 2:9:0 vls.
- aan rentmr. Oortse over pacht 1715 en helft 1716	£ 46:10:0 vls.
- aan juffr. Vervloet wegens pacht van haar weilanden	£ 5:15:12 vls.
- aan rentmr. Spruijt over pacht 1715 en helft 1716	<u>£ 5:12:6 vls.</u>
Lasten totaal £ 417:14:8 vls. incl. kosten	£ 441:14:8 vls.

Baten £ 156:2:0 vls. meer dan de lasten, de wezen de helft £ 78:1:0 vls.

En zijn de voogden met de weduwe overeengekomen met toestemming van de weeskamer dat zij haar kinderen zal opvoeden en alimenteren, ziek en gezond, tot hun 18^e jaar en hen alsdan geven een redelijk kleedje met 6 nieuwe hemden en een ducaton en dat zij de wed. daar tegen zal behouden de ganse boedel, zo in baten als lasten, en dat haar boedel voor de alimentatie en de uitkoop blijft verbonden. Present Corn. van Wallenburgh secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-13).

Pachter: ca. 1716/17 - 1719, vervolgens zijn wed.

Aert Janse Crol, landman, begr. Oud Vossemeer 30 september 1719, tr. ca. 1716/17 Adriaantje Cornelisse Boogaarts, wed. van Jan Pieters van de Sande, geb. ca. 1680, dr. van Cornelis Adriaanse Bogaart en Christina (Stijntje) Jans Harting.

Stijntje Jans, huisvrouw van Cornelis Adriaense Boogaert levert op 28 februari 1714 aan Matthijsje Brughmans een huis staande in de Broeck, voor £ 35 vls. (Tholen. Raze inv.nr. 5183-190).

Aert Janse Crol vertoont op 30 januari 1717 een akte van Matthijsje Janse Brugmans, waaruit de koop blijkt van een huisken in de Broeck genaamd Stouwerskot, voor £ 8 vls. Vervolgens heeft Aert Jans Crol op 30 januari 1717 hetzelfde huisken geleverd aan Adriaen Verboden voor £ 8 vls. (Tholen. Raze inv.nr. 5183-219).

Joan Jacob van Vrijberge, 1716 - 1746

Mr. Joan Jacob van Vrijberghe, heer in Vrijberghe sinds 1716, zn. van Jacobus van Vrijberghe en Margaretha Bollaert, ged. Tholen 30 mei 1710, raad van Tholen vanaf 1730, secretaris van Tholen 1736-1739, schepen en/of burgemeester van Tholen 1732-1733, 1739-1748, hofmeester Staten-Generaal vanaf 1734, overl. Den Haag 15 maart 1755, begr. Tholen 24 maart 1755, tr. Tholen 11 juni 1732 (otr. Den Haag 21 mei 1732) Anna Philipota Noey, j.d. van Tholen en won. Den Haag, ged. Tholen (Waalse kerk) 18 augustus 1715, overl. na 1784, dr. van Nicolaas Jan Hendrik Noey en Sabina Wilhelmina Raasfelt.

Pachter: 1723 - 1739

Jacob Douw, zn. van Geraart Jacobs Douw en Elisabeth Cornelis den Blauwen, geb. St. Annaland, ged. St. Annaland 30 november 1693, landman, schepen van Vrijberghe 1733-1736, burgemeester 1737, begr. Poortvliet 17 november 1767, otr./tr.1 als j.m. van St. Annaland, St. Annaland 13 juli/28 juli 1720 Maria Domis Verhagen, j.d. van St. Annaland en won. onder St. Maartensdijk, ged. St. Annaland 18 april 1699, begr. St. Annaland 27 december 1721, dr. van Domus Pieters Verhage en Lena Jans Brouw; otr./tr.2 als won. St. Annaland, St. Annaland 29 april/16 mei 1723 Aarjaantje Boogaarts, wed. van Arij Jansz. Crol, won. onder Vrijberghe, overl. na 1746, dr. van Cornelis Adriaanse Bogaart en Christina (Stijntje) Jans Harting; tr.3 Tholen 30 april 1752 Maria Dingenisse van Kouwerve, ged. Oud Vossemeer 12 februari 1719, overl. na 1778, dr. van Dingenis Aarnoudse en Maatje Pieters van der Kloot.

Volgens de rekeningen van het oorgeld der paarden is Jacob Douw te Oud Vossemeer eigenaar van 4 paarden 1731-1739 en 6 paarden 1740-1756. Te Poortvliet 1 paard 1760-1766 (Tholen. GA inv.nr. 293).

Vrijberghe 20 januari 1737. Dhr. Hendrick Spruijt contra Jacob Douw (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-13v).

Vrijberghe 8 september 1737. Notaris Gerrit ten Hage als waarnemer van zijn vader dhr. Jacob ten Hage, in die kwaliteit als eiser en Jacob Douw gedaagde (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-26v).

Vrijberghe 8 september 1737. Mons. Abram van Riel als eiser en Jacob Douw gedaagde (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-26v).

Comp. voor de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe procureur Adriaan Hutspot namens de heer commies Adr. van der Schoor als rentmr. en ontvanger van de heer Jan Lieven van Vrijberge, welke comp. verklaart in die kwaliteit met akkoord van de burgemeester Johan Louisse bij absentie van de heer baljuw Christoffel Gaaswijck in arrest te hebben genomen al de paarden, koeien en verdere beestialen, alle bouwgereedschappen, meubilaire goederen en vruchten te velde en voorts alle andere en verdere goederen op de heer arrestants grond gevonden en geweest zijnde, aankomende Jacob Douw en dat alles om te verhalen zodanige som van verschenen en onbetaalde pachtpenningen van de hoeve met de daaraan horende zaai- en weilanden onder deze Heerlijkheid als de heer arrestant van de gearresteerde is competerende.

Actum onder deze Heerlijkheid van Vrijberghe op 17 december 1738. Present Johan Louisse, Jan Roeloff en Johan Isackse schepenen. Bij absentie van de secr. als schepenen Jan Isakse (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-27 en 5783-28).

Ingevolge vorenstaande arrestatie zijn op de grond van de heer arrestant gevonden en geïnventariseerd:

- in het huis (volledige omschrijving van de goederen).
- in de schuur en op de werf o.a.: 4 paarden, 1 karnpaard, 2 jonge paarden, 9 koeien, 7 jongvee, 2 jonge varkens en vette varkens in het hok, al de hoenders, eenden, ganzen en kalkoenen.
- hout en mustert; bouw- en melkgereedschap.
- vruchten te velde: ca. 15 gemeten tarwe en gerst.

Actum op de hofstede van de arrestant 17 december 1738 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-27v).

Extra ordinaire vierschaar gehouden op 19 december 1738. Present het volle college incl. de baljuw Christoffel Gaaswijck. Dhr. commies Adriaan van der Schoor in kwaliteit als rentmr. en ontvanger van de heer Johan Lieven van Vrijberge, arrestant en eiser, contra Jacob Douw van alle goederen op de heer arrestants grond gevonden, gearresteerde en gedaagde.

Hutspot als procureur van de eiser eist een som van £ 3181:2:11 vls. over 5 jaren pacht van een behuisde hofstede onder deze Heerlijkheid met 70 gemeten 210 roeden zaai- en weiland gelegen onder deze als in de Heerlijkheid van Oud Vossemeer en onder de jurisdictie van Tholen à 18 s vls. 't gemet jaarlijks, verschenen bamis 1734, 1735, 1736, 1737 en bamis 1738 en de pacht te verschijnen bamis 1739.

Alle gearresteerde goederen zijn executabel. De gedaagde verklaart overtuigd te zijn van de deugdelijkheid van de eis en geeft de eiser toestemming tot publieke verkoop of verkoop uit de hand om te verhalen de verschuldigde pacht en de kosten. Verder doet hij afstand van verdere jaren pacht. Mij ter kennis namens de secr. Jan Izakse (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-31 en 5783-27).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Gerard Douw en Jacob Elenbaas, beiden wonende St. Annaland, die verklaren zich borg te stellen ten behoeve van Jacob Douw voor zijn achterstallige land- en weipacht en van de hofstede gelegen onder deze Hoogheerlijkheid, in eigendom toebehorende aan dhr. Jan van Vrijberge, mits de gehouden koopdag heden op de hofstede gehouden en het verdere de voorz. Jacob Douw toekomende, na redelijkheid, op de land- en weipacht voor voorz. hofstede zullen vallende en voor goede betaling strekken. Aldus gedaan en gepasseerd in presentie van Jan Louisse en Jan Roeloff schepenen op 10 maart 1739 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-26).

Vierschaar gehouden op 31 maart 1740 op de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe. Present het volle college, Roeloff.

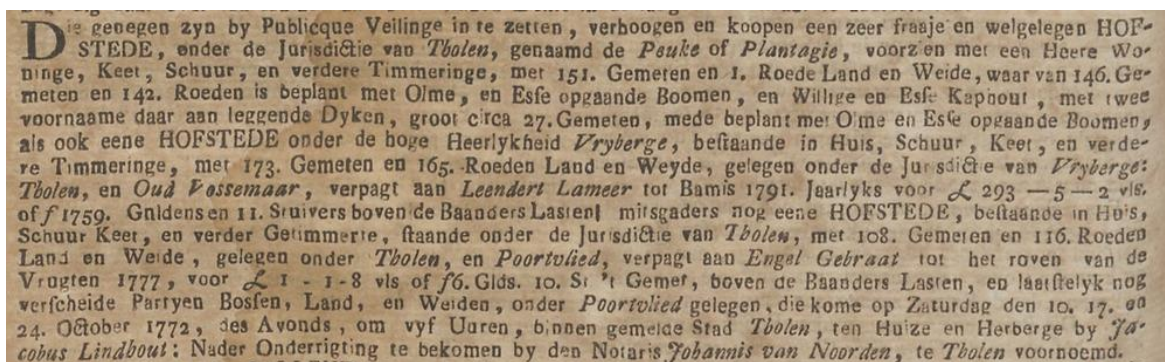
- De vendumr. Christ. Gaaswijck, eiser, contra Dingenus Louisse en zijn borgen Jan Louisse en Mechiel Louisse gedaagden. De eiser eist £ 2:19:11 vls. van een betaling (mits de ene betaalde de andere zal vrij zijn) over koop van goederen in de koopdag van dhr. Adriaan van der Schoor op de hofstede van Jacob Douw gehouden op 10 maart 1739. Schepenen fiat condemnatie. De eiser uit kracht van condemnatie verzoekt verder recht en pandinge. Schepenen fiat pandinge.
- Idem contra Jacob Elenbaas en zijn borg Jacob Douw gedaagden, voor £ 31:15:3 vls.
- Idem contra Michiel Louisse en zijn borgen Jan Louisse (Slootmaker) en Dingenus Louisse gedaagden, £ 2:9:7 vls.
- Idem contra Jacob Douw en zijn borg Jacob Elenbaas, gedaagden, voor £ 3:9:4 vls.

- Idem contra Jan Isackse en Jacob Mense als borgen voor Jan Roeloff gedaagden, voor £ 7:1:8 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-35v).

Marinus Geene, 1746 - 1772

Marinus Geene, zn. van Adriaan Leenderts Geene en Dina Hicke, geb. Tholen ca. 1705, heer in Vrijberghe 1746, landman te Tholen t/m 1741, brouwer en koopman te St.Maartensdijk 1742-1745, schepen ald. 1745, secretaris en rentmeester van Westkerke 1750-1770, schout van Westkerke 1761-1770, secretaris van de dijkage Scherpenisse/Westkerke, gezworene van de dijkage Poortvliet, begr. Scherpenisse april 1772, tr.1 Poortvliet (otr. Tholen 9 februari 1729) Neeltje Kuijper, geb. Oud Vossemeer ca. 1705, overl. december 1741, dr. van Jan Willems Kuijper en Jannetje Mense; tr. Scherpenisse (huw.vw. 16 juli) 1742 Catharina Oudesluijs, ged. St.Maartensdijk 17 januari 1706, overl. St.Maartensdijk maart/oktober 1748, dr. van Adriaan Oudesluijs en Maetje Pieters van Dijke; tr.3 Scherpenisse 3 juni 1749 (otr. Poortvliet) Maria Hicke, j.d. geb. Tholen en won. Poortvliet, geb. ca. 1722, begr. Scherpenisse (kerk) 26 mei 1788, dr. van Marinus Cornelisse Hicke en Leuntje Mense.

Marinus Geene treedt in 1746 op als deelgenoot in het aandeel in Vrijberghe dat hij gekocht heeft van mr. Joan Jacob van Vrijberghe. Dit aandeel schijnt kort daarop naar Vrijberghe teruggegaan te zijn of naar diens rechtverkrijgenden.

Die genegen zyn by Publicque Vellinge in te zetten, verhoogten en koopen een zeer fraaie en welgelegen HOFSTEDEN, onder de Jurisdicte van Tholen, genaamd de *Psuke of Plantagie*, voorzien met een Heere Woning, Keet, Schuur, en verdere Timmeringe, met 151. Gemeten en 1. Roede Land en Weide, waar van 146. Gemeten en 142. Roeden is beplant met Olme, en Esse opgaande Boomen, en Willige en Esse Kapnoot, met twee voornaame daar aan leggende Dyken, groot circa 27. Gemeten, mede beplant met Olme en Esse opgaande Boomen, als ook eene HOFSTEDEN onder de hoge Heerlykheid *Vryberghe*, bestaande in Huis, Schuur, Keet, en verdere Timmeringe, met 173. Gemeten en 165. Roeden Land en Weyde, gelegen onder de Jurisdicte van *Vryberghe*: Tholen, en *Oud Vossemeer*, verpagt aan *Leendert Lameer* tot Bamis 1791. Jaarlyks voor £ 293 — 5 — 2 vls. of f 1759. Guldens en 11. Stuivers boven de *Baanders Lasten* mitsgaders nog eene HOFSTEDEN, bestaande in Huis, Schuur, Keet, en verder Getimmerie, staande onder de Jurisdicte van *Tholen*, met 108. Gemeten en 116. Roeden Land en Weide, gelegen onder *Tholen*, en *Poortvliet*, verpagt aan *Engel Gebraat* tot het roven van de Vruchten 1777, voor £ 1 - 1 - 8 vls of f 6. Glds. 10. St. 't Gemet, boven de *Baanders Lasten*, en laetstelyk nog verscheide Partyen Bosfen, Land, en Weiden, onder *Poortvliet* gelegen, die kome op Zaterdag den 10. 17. 00 24. October 1772, des Avonds, om vyf Uuren, binnen gemelde Stad *Tholen*, ten Huize en Herberge by *Jacobus Lindbout*: Nader Onderrigting te bekomen by den Notaris *Johannis van Noorden*, te *Tholen* voornoemd.

Verkoop van drie hofsteden onder Tholen en Vrijberghe door de erfgenamen van Marinus Geene (Adv. Middelburgsche Courant in 1772).

Comp. voor baljuw en schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, mej. Maria Hikke wed. wijlen de heer Marinus Geene, en de heer mr. Cornelis Geene, benevens de heer predikant Martinus Telchuis en als last en proc. hebbende van mr. Adriaan Geene, Cornelis Rees en Johannes Stephanus Simon Ballot gepass. voor notaris Willem Evera binnen Middelburg d.d. 26 november 1772, zijnde allen executeurs en erfgenamen van de heer Marinus Geene, welke comparanten in die kwaliteit verklaren te leveren en te transporteren aan de heer predikant Martinus Telchuis voor rekening van Leendert Lameer daartoe gemachtigd, een hofstede en 8 gemeten land in Oud Vrijberghe, 26 gemeten 24 roeden land in de Oostpolder en 30 gemeten 296 roeden in de Nieuw en Middelpolder aldaar, tezamen 65 gemeten 20 roeden voor £ 22 vls. 't gemet en bedraagt de gehele koopsom £ 1.431:9:4 vls. waarvan de comparanten in hun kwaliteit verklaren voldaan te zijn bij overgifte van een schepenschuldbrief ten voordele van de comp. op de hoeve en 65 gemeten 20 roeden land. Aldus gedaan en gepasseerd in 's Heren rechtkamer van Vrijberghe op 2 december 1772. Present schepenen Jan Geluk en Cornelis Joppe (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-51v en 5784-13).

De erven van de heer secretaris Marinus Geene leveren op 24 oktober 1772 aan Leendert Lameer land in de polder Hikke en Vrijberghe voor £ 1.398:19:7 vls. (Rekenkamer van Zeeland, inv.nr. D 70971).

Comp. voor baljuw en schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, de heren mrs. Carel Gerard Hultman en Adriaan Geene in kwaliteit als executeurs-testamentairs van de boedel van wijlen de weledelgeb. jonkvrouwe Maria Elisabeth de Beaufort, in leven vrouwe van Vrijberghe, welke comparanten in hun kwaliteit verklaren te leveren en transporteren aan Leendert Lameer, 15 gemeten 148 roeden zaailand schouwse maat en in blooise maat 18 gemeten 48 roeden, daarvan gaat af voor het 100^e gemet 48 roeden, rest 18 gemeten gelegen in de Middelpolder van Vrijberghe, zijnde de 3^e kavel, door de comp. in blooise maat publiek verkocht voor de som van £ 19 vls. 't gemet. De gehele koopsom bedraagt £ 341:19:11½ vls. de hoop, te betalen contant ter levering waarvan de verkopers verklaren voldaan en betaald te wezen, alles volgens de verkoopcondities berustende ter secr. van

Tholen. Aldus gedaan en gepasseerd in 's Heren rechtkamer van Vrijberghe op 12 juni 1783. Present schepenen Jan Geluk en Cornelis P. Joppe (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-56v en 5784-21).

Pachter: mog. 1739/40 - 1759

Marinus Pieterse van der Kloot, zn. van Pieter Lodewijks van der Kloot en Anna Willems, ged. Oud Vossemeer 22 maart 1711, lidmaat te Poortvliet 1737, landman te Oud Vossemeer en Vrijberghe, schepenen, burgemeester en gezworene van Vrijberghe 1750-1754, 1764, overl./begr. Oud Vossemeer 3/7 mei 1787, tr.1 ca. 1739 Catharina Crabbe, ged. St.Annaland 11 september 1712, begr. Oud Vossemeer 22 januari 1743, dr. van Joris Crabbe en Pieterneella Dane; tr.2 als geb. Oud Vossemeer en won. onder Vrijberghe, Poortvliet 5 mei 1743 (otr. St.Maartensdijk 19 april) Martijntje Laban, j.d. geb. en won. St.Maartensdijk, ged. St.Maartensdijk 7 juni 1722, overl./begr. Oud Vossemeer 27/29 oktober 1802, dr. van Leunis Corn. Laban en Jacomijntje Swancke. ⁶

Volgens de rekeningen van het oorgeld der paarden is Marijnus (Pieters) van der Kloot te Oud Vossemeer eigenaar van 3 à 4 paarden 1739-1750.

Volgens de rekeningen van het oorgeld der paarden is Marijnus van der Kloot te Vrijberghe eigenaar van 3 paarden in 1751-1758. De jaren 1759 en 1760 worden voor memorie vermeld. Vanaf 1766 tot zijn overlijden vermeld met 2 paarden onder Oud Vossemeer (Tholen. GA inv.nr. 293).

Maria van den Hemel, wed. van Pieter van 't Rosevelt, levert op 1 april 1749 aan Marinus van der Kloot, 9 gemeten 237 roeden land in de Broeck in Vlieguyt nr. 23 t/m 26 voor £ 3:6:8 vls. 't gemet (Tholen. Raze inv.nr. 5185-149v).

Comp. voor baljuw en schepenen der Hoogheerlijkheid van Vrijberghe de heer Marijnus Geene, voor zichzelf en als last en procuratie hebbende van mr. Adriaan en Cornelis Steengragt, en nog van jkvr. Maria Elisabet de Beaufort, voor zich als voor haar zuster vrouwe Johanna Wilhelmina de Beaufort, huisvrouw van Johan Casper Lemkes, die verklaart na verkregen consent in arrest te nemen alle meubilaire goederen, paarden, koeien, varkens en verdere vee en alle bouwgereedschappen, vruchten te velde en in de schuur en verdere goederen en effecten die zullen worden gevonden op de hofstede en grond die Marijnus Pieterse van der Kloot in pacht heeft om daaraan te verhalen de som van de verschenen pachtpenningen als anders zal worden geëist van de voorn. Marijnus van der Kloot.

Dag van recht aanstaande woensdag 26 januari 1752. Actum Vrijberghe 24 januari 1752. Present Willem Janse Kuijper en Cornelis Roggeband schepenen. Mij present Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-50v).

Staat en inventaris van de goederen gearresteerd op 24 januari 1752 van de goederen aankomende Marijnus van der Kloot alles bevonden op de grond van de heer Marijn Geene.

- de goederen op de hofstede onder Vrijberghe en wel in het huis, in de keuken, in de kelder, de zolder en op de plaats.

- in de schuur o.a.: 4 werkpaarden, 2 zwarte en 2 bruine; 2 zwarte tweejarige en 1 bruin vale; 1 kaarnpaard. 8 melkkoeien en 10 jongvee; 5 varkens en hooi en graan in het vek en granen op de dorsvloer.

- bouw- en melkgereedschap.

- vruchten te velde: 3 gemeten mee, 12 à 13 gemeten tarwe, 4 gemeten zaad.

Aldus geïnventariseerd op dato als boven. Ter presentie van Willem Janse Kuijper en Cornelis Roggeband schepenen. Mij present Chris. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5781-1 en 5779-51).

Extra ordinaire vierschaar gehouden op 26 januari 1752.

De heer Marijnus Geene, voor zichzelf als in hiervoor gemelde kwaliteit, arrestant en eiser, contra Marijnus van der Kloot, gearresteerde en gedaagde.

De arrestant en eiser ingevolge het arrest en inventaris dato 24 januari 1752 eist de som van £ 481:10:0 vls. wegens verschenen pachtpenningen, over het jaar 1745 de som van £ 67:3:4 vls. van 70 gemeten 210 roeden land tot 19 s vls. 't gemet, idem over de jaren 1746, 1747, 1748, 1749, 1750 en 1751 jaarlijks gelijke som van £ 67:3:4 vls. idem nog over pacht van 11 gemeten 101 roeden wei gelegen in de Broek over het jaar 1749 à 10 s vls. 't gemet bedraagt £ 5:13:4 vls. idem over het jaar 1750 als voren. Tezamen £ 481:10:0 vls., uitmakende de pacht volgens het pachtcontract en nog zal moeten stellen borg over de pacht over het jaar 1752 en dat zijn goederen daaraan verbonden zijn

⁶ Dochter Leuntje van der Kloot, ged. te Oud Vossemeer in 1757, trouwt in 1778 als j.d. geb. onder Vrijberge en won. Oud Vossemeer.

verklaard. De pacht zal worden gekort met de opbrengst van de mee en anders op de landen liggende (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-55).

Vierschaar gehouden op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 22 september 1757.

Present baljuw Gaaswijck, Cornelis Roggeband, Jan Geluk, en Lieve Bruijnzeel schepenen.

De heer Marijnus Geene, secr. van Westkerke en won. Scherpenisse, eiser, contra Marijnus van der Kloot, gedaagde.

Van Noorden als procureur van de eiser zegt dat de gedaagde van de heer eiser gepacht heeft een hofstede met -- gemeten (niet genoemd) -- roeden land gelegen onder de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe voor de tijd van zeven achter eenvolgende jaren, waarvan het eerste jaar pacht verschenen is bamis 1752 en het laatste verschijnen zal bamis 1758 onder conditie, o.a dat het de pachter niet is toegestaan stro of mest te vervoeren naar land of weien buiten de landen of weien behorende tot de hofstede op straffe van pachtbreuk, dat de heer eiser op 13 september 1757 komende op de voors. hofstede heeft ondervonden dat de gedaagde des niet tegenstaande de mest, geschikt tot bemesting van 14 à 15 gemeten land had gebracht op ongeveer 7 gemeten van zijn eigen land, terwijl dit land reeds 2 jaar geleden reeds zwaar was bemest en dit alles zonder toestemming van de eiser die hierdoor schade heeft geleden en zich hierdoor genoodzaakt ziet de gedaagde voor deze Ed. Achtb. gerechte te brengen.

Procureur Van Noorden namens eiser, eist wegens bovenstaande vernietiging van het pachtcontract van 25 januari 1752 door eiser en gedaagde op 1 september ondertekend, en dat de gedaagde mitsdien zal worden verklaard vervallen van het laatste jaar pacht van de voors. hofstede.

Procureur Hutspot namens de gedaagde eist copie van de eis en de dag. Van Noorden fiat. Schepenen fiat en verklaren de zaak te behandelen dinsdag aanstaande 's namiddags om twee uur alhier ter rechtkamer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-58v).

In den Name Godes Amen. Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Marijnus van der Kloot, burgemeester en gezworene van gemelde Hoogheerlijkheid, en Martina Labandts, echtelieden, de eerste comparant ziek te bed liggende en de tweede comparant gezond, doch beiden hun verstand en memorie volkomen machtig, welke comparanten verklaren te testeren en alle voorgaande testamenten te niet te doen en verklaren de testateuren hun na te laten kinderen met name Jacomintie oud 10 jaren en Anna oud 1 jaar zullen toekomen hun legitieme portie en de eerststervende de langstlevende aan te wijzen als enige en algemene erfgenaam en sluiten alle weeskamers en gerechten in het bijzonder die van de Ed. Gerechte van deze Hoogheerlijkheid uit en verklaren de testateuren te stellen als voogd over hun nagelaten kinderen de langstlevende van hun beiden. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe ten huize van de testateuren ter presentie van Jan Isakse van den Boogert en Cornelis Roggeband schepenen, getekend door schepenen en testateuren op 13 april 1754 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-43 en 5784-7).

Op 22 mei 1787 wordt aan de weeskamer van Oud Vossemeer getoond het testament van Martijntje Laban met wijlen haar man Marinis van der Kloot, gepasseerd voor notaris Anthonij Berkman op 10 april 1760. De weeskamer wordt uitgesloten, voogden bij testament benoemd (Oud Vossemeer. Raze inv.nr. -118).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Cornelis Dune, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan Marijnus van der Kloot, de som van £ 16:13:4 vls. tegen een intrest van 5% jaarlijks, als waarborg stelt hij zijn huis staande binnen deze jurisdictie aan de stene heule van Poortvliet en verder zijn persoon en goederen als naar rechten. Actum Vrijberghe 15 maart 1759. Present Cornelis Roggeband en Jan Geluk schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-44v).

Marinus Geene, eigenaar en baander van zijn hofstede 1759-1762 ??

Wegens pachtbreuk heeft de pachter Marinus van der Kloot de hofstede in 1758 verlaten. In de jaren 1759-1762 zal Marinus Geene tevens baander van zijn hofstede zijn geweest en de hofstede op afstand hebben bestuurd. Op de hofstede woonden zoals uit de akten blijkt een drietal boerenknechts en twee dienstmeiden, dat kon niet lang goed gaan, de knechts sliepen bij de meiden en de knechts hadden onderling ruzie. In 1760 blijkt de meid Maria Hikke zwanger te zijn, zoals zij zegt van Cornelis Tichelaar, maar deze zegt nog maar vier maanden met haar omgang te hebben en bij de bevalling op 13 maart 1760 blijkt dat het een voldragen vrucht is, dus kan Cornelis Tichelaar niet de vader zijn, om de eer van Maria Hikke te redden wordt Cornelis Tichelaar bereid gevonden met haar te trouwen, op 19 maart doen zij ondertrouw en op 7 april 1760 trouwen zij te Tholen. Mogelijk heeft daar een prijskaartje aan gehangen ca. 1761/62 worden zij in de gelegenheid gesteld de hofstede het Speelhuis in de Hikkepolder te pachten.

Maria Hikke, dienstmeid op de hofstede van Marinus Geene 1759/60

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Cornelis Roggeband, burgemeester van genoemde Heerlijkheid en zijn huisvrouw Adriaantje van Dongen, Mattheus de Groene, gerechtsbode van voors. Heerlijkheid en zijn huisvrouw Angenieta Schrijver. De eerste twee comparanten verklaren ter requisitie en instantie van de heer Christoffel Gaaswijck, baljuw van voors. Heerlijkheid ratione officii, dat op 16 februari 1760 ten hunne huize is gekomen Jacobus van As, in het jaar 1759 als boerenknecht gewoond hebbende bij de heer Marinus Geene op diens hofstede gelegen onder deze Heerlijkheid en met hem sprekende over de persoon en verlossing van Maria Hikke die als dienstmeid op genoemde hofstede van Marinus Geene woonde, hij verklaart, ik ga naar haar toe, als zij zegt dat het mijn kind is dan zal ik met haar trouwen, ik weet wat ik met haar heb gehad en dat ik haar tot schande heb gebracht, ik haar wederom tot eer brengen. Verder verklaren de andere twee comp. dat Jacobus van As op 19 februari 1760 ten hunne huize is gekomen en verklaart als boven en verder zei dat hij een 7 nachten bij haar had geslapen. De comparanten verklaren het bovenstaande gehoord te hebben en het onder ede te bevestigen.

Gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe in 's Heren rechtkamer op 13 maart 1760. Present schepenen Jan Geluk, Flip Engelvaart en Huijbregt van der Maale (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5784-8/8a).

Los blaadje met aantekeningen zonder datum. Jan Roggeband zoon van Corn. Roggeband; Adriaen Quaak tweede knecht op de hoeve van dhr. Geene, zeven nachten bij geslapen; heeft gezien Jacobus van As, Jacobus Everaars; Cornelis Meerman heeft er ook mede op bed gelegen; heeft de smidszoon van Vosmaar gezien en de meid Krina den Haane (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5784-8b).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, de heer Hendrik van Leent, baljuw en secretaris van St. Annaland, en wonende aldaar, en Adriaantie van Dongen, huisvrouw van Cornelis Roggeband, wonende onder deze jurisdictie, die verklaren ter requisitie en instantie van de heer Christoffel Gaaswijck, baljuw van deze Hoge Heerlijkhijd van Vrijberghe ratione officii, zeker te weten, de eerste comp. dat hij op 15 februari 1760 in kwaliteit als chirurgijn is verzocht door Cornelis Tichelaar om te komen bij Maria Hikke als dienstmeid wonende op de hofstede bij Marinus Geene, staande en gelegen op gen. Hoge Heerlijkheid, zeggende dat voorn. Maria Hikke met zware pijnen was bezet en hem verzocht om zo spoedig mogelijk te komen, dat hij zo spoedig mogelijk naar de hofstede is gereden en in het voorhuis Maria Hikke heeft aangetroffen, dat zij klaagde over zware pijnen in de buik, dat zij op gestelde vragen ontkende zwanger te zijn en vannacht nog de verandering had gekregen, na verdere vragen bleef zij er bij dat het 4 maanden was geleden dat zij de verandering had gehad en verder bleef zij de zwangerschap ontkennen, op mijn vraag wie de vader was verklaart zij dat het Cornelis Tiggelaar was, dat hij heeft bevonden dat gedurende de onderhandeling het water brak en dat hij haar met Cornelis Tiggelaar die steeds aanwezig was geweest haar op het bed hebben geholpen en dat zij aan genoemde Cornelis Tiggelaar vroegde "wel keesie wat hebbie gedaan", Tiggelaar daarop antwoordde, zo het mijn kind is moet het maar van 4 maanden zijn, dat hij Cornelis Tiggelaar terstond heeft gezonden om de zuster van Maria wonende op Strijenham en een meisje op gen. hofstede zijnde heeft gezonden om de 2^e comp. de voorn. Adriaantie van Dongen te halen, dat de voorn. Maria Hikke eer de gen. Cornelis Tiggelaar vertrok tegen hem zei "keesie benie niet boos, komt kust mijn eens, mogelijk sulie mijn nooit meer sien", dat de voorn. Tichelaar daarop gen. Maria Hikke heeft gezoend, dat intussen de 2^e comp. op voorz. hofstede gekomen zijnde, omtrent een half uur daarna de voorn. Maria Hikke is verlost van een dood kind, zijnde een zoon, welk kind aan het ene been zeer blauw was, en dat het wel enige dagen voor de geboorte is dood geweest, dat hij comp. niet anders heeft kunnen bespeuren of het kind was een volwassen en vldrigen vrucht, de 2^e comp. verklaart voor zover zij daarbij aanwezig is geweest bovenstaande verklaring te ondersteunen en verder verklaart zij nog dat Cornelis Tichelaar enige tijd na de verlossing van voorn. Maria Hikke en na het vertrek van 1^e comp. op voorn. hofstede is gekomen en nadat hij het kind had gezien alsnog heeft gezegd, dat is geen kind van vier maanden en langer heb ik met haar niet te doen gehad.

Sluitende de comparanten hiemedede hun verklaring gevende voor reden van wetenschap als in de tekst verwoord, het zelf te hebben gehoord, gezien en bijgewoond en met ede bevestigd. Aldus gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe voorz. in 's Heren rechtkamer op 13 maart 1760. Present schepenen Jan Geluk, Flip Engelvaart en Huijbregt van der Maalen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5784-9).

Comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Louis Sloomaker, oud 18 jaren, die verklaart aan de baljuw Christoffel Gaaswijck alhier dat Adriaan Quaak zijnde opperknecht op de hoeve van de heer Geene, gelegen onder deze jurisdictie op donderdag de 12 dezer 's morgens om 4 uur met zijn drieën naar het weiland zijn gegaan om de paarden te halen, t.w. gemelde Adriaan Quaak,

hem 1^e comp. en Jan Elenbaas, dat Adriaan Quaak een van zijn twee halters missende naar Jan Elenbaas ging en hem een van zijn halters uit de hand wilde rukken die Jan Elenbaas hem niet wilde geven, dat gemelde Adriaan Quaak hem Jan Elenbaas bij de haren heeft gepakt en tegen de grond aan geslagen en heeft hem daar drie slagen in het gezicht gegeven en drie schoppen met de voet tegen zijn buik waarop Jan Elenbaas zei: "ik zal nu zien wie dat er weg zal moeten jij of ik", verklarende hij comparant dit alhier te zijn geschied, gehoord en gezien en verklaart het met ede te willen bevestigen. Alhier gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 19 augustus 1762. Present Flip Engelvaart en Cornelis (Pieterse) Joppe. Secr. Jan Geluk (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5784-10).

Kastelein 1761-1762:

Cornelis Roggeband, zn. van Jacob Roggeband en Maaïke Cornelisse Giljam, ged. Oud Vossemeer 1 oktober 1713, landman, schepen en weesmeester 1750-1759 en burgemeester van Vrijberghe 1760, later landman in de Auvergnepolder onder Halsteren, burgemr. van de Auvergnepolder 1781, ouderling te Halsteren 1780-1781, begr. Halsteren 26 mei 1781, tr. voor 1735 Adriaantje van Dongen, ged. St.Maartensdijk 5 mei 1715, baakster in 1760, overl. na september 1781, dr. van Pieter van Dongen en Annetje Minders.

Pachter van de hofstede Oud Vrijberghe 1763-1772:

Leendert Lameer, zie onder.

Hij pachtte de hofstede van 1763 tot bamis 1770 en vervolgens werd het pachtcontract van de hofstede bestaande in huis, schuur, keet en verdere timmer met 173 gemeten 165 roeden land en weide gelegen onder de jurisdictie van Vrijberghe, Tholen en Oud Vossemeer verlengd van bamis 1770 tot bamis 1791, jaarlijks voor £ 293:5:2 vls. of f 1795,55 excl. de baanderslasten.

Hij koopt echter de hofstede met een deel van het land in 1772 en hield het overige land van de hofstede in pacht.

Leendert Lameer, 1772 - 1809, zijn weduwe tot 1820

Leendert Lameer, zn. van Robbert Lameer en Pieterella Bogaarts, ged. Oud Vossemeer 27 oktober 1726, won. Stavenisse 1759-1761, landman te Vrijberghe vanaf 1761, schepen van Vrijberghe 1775-1795, overl. Oud Vossemeer 5 mei 1809, tr.1 voor/in 1758 Jannetje van den Driest (van den Dries/Triest), ged. St.Annaland 30 maart 1732, dr. van Barent van den Driest en Adriana Heijboer; otr./tr.2 als won. onder Vrijberge, Oud Vossemeer 9/28 mei 1788 Maatje Leenheer, wed. van Mattheus Heijboer, won. onder Tholen, ged. Rijsoord 17 maart 1737, overl. Oud Vossemeer 7 juli 1822, dr. van Jacob Leenheer en Aaltje de Zeeuw.⁷

Leendert Lameer en Jannetje van den Driest genoemd als lidmaat van de Ned. Herv. Kerk te Oud Vossemeer. Wonende buiten het dorp (Lidmatenlijst 1763 en 1773).

Volgens de rekeningen van het oorgeld der paarden is Leendert Lameer te Stavenisse eigenaar van 3 paarden 1758-1762.

Volgens de rekeningen van het oorgeld der paarden is Leendert Lameer te Vrijberghe eigenaar van 6 paarden 1763-1778 vermeld onder Oud Vossemeer, het jaar 1761 en 1762 voor memorie.

Met 6 paarden in 1779 en 1780 vermeld onder St.Annaland en 7 tot 9 paarden in 1781-1787 vermeld onder Oud Vossemeer (Tholen. GA inv.nr. 293).

Comp. voor baljuw en schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, de predikant Martinus Telchuis als gemachtigde van Leendert Lameer, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan mej. Maria Hikke wed. wijlen de heer Marinis Geene, en de heren mr. Adriaan Geene, Cornelis Rees, mr. Cornelis Geene, Martinus Telchuis en Johan Stephanus Simon Ballot, executeurs en erfgenamen van de voorz. Marinis Geene een som van £ 1.431:9:4 vls. over kooppenningen van de hoeve en 8 gemeten land in Oud Vrijberghe, 26 gemeten 24 roeden land in de Oostpolder en 30 gemeten 296 roeden in de Nieuwe Middelpolder aldaar, tezamen 65 gemeten 20 roeden à £ 22 vls. 't gemet heden aan hem geleverd met een intrest van 3½% jaarlijks en stelt als waarborg tot betaling van de kooppenningen en de verschenen intrest zijn hoeve met 65 gemeten 20 roeden land gelegen als boven vermeld en voorts zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan en gepasseerd in 's Heren rechtkamer van Vrijberghe op 2 december 1772. Present schepenen Jan Geluk en Cornelis Joppe (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-52 en 5784-12).

⁷ De vier dochters uit het 1^e huwelijk, resp. Barendina, Adriana, Helena en Maria Christina, zijn gedoopt te Oud Vossemeer en trouwen allen als j.d. geb. Vrijberge.

Comp. voor baljuw en schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Leendert Lameer, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan de heer mr. Adriaan Geene, advocaat te Middelbug, de som van £ 341:19:11½ vls. spruitende uit geleende gelden ter betaling van de kooppenningen van 18 gemeten land liggende in de Nieuwe of Middelpolder van Vrijberghe heden aan hem geleverd tegen een intrest van 3½% jaarlijks. Tot meerder securiteit tot terugbetaling stelt hij in 1^e verband het bovengenoemde land.

Idem nog tot zekerheid van een som geld groot £ 2.123:12:7 vls. door de heer mr. Adriaan Geene als voren verstrekt tot betaling der kooppenningen van een hofstede, huis, schuur met 111 gemeten 231 roeden zaai- en weiland liggende onder Tholen in de Broek met een intrest van 3½% volgens schuld- en verbandbrief van schepenen van Tholen.

Verder verklaart comparant voor de beide sommen van £ 341:19:11½ vls. en £ 2123:12:7 vls. tezamen £ 2.465:12:7 vls. en de verschenen intrest nog te verbinden 65 gemeten 20 roeden met de hoeve die de comparant onder Vrijberghe bezit en op welke bij schepenakte van 2 december 1772 alhier t.b.v. anderen is verbonden.

Aldus gedaan en gepasseerd in 's Heren rechtkamer van Vrijberghe op 12 juni 1783. Schepenen Jan Geluk en Corn. P. Joppe. Mij present Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5784-22 en 5782-57).

Comp. voor baljuw en schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Leendert Lameer, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan Willem van Nieuwenhuijse, (landman op Dijkzicht nu De Lente) als voogd van de wezen van Marinus Hage, een som van £ 600 vls. tegen een intrest van 3% jaarlijks en daarvoor speciaal te verbinden 18 gemeten 22 roeden zaailand blooise maat, gelegen in de Middelpolder van Vrijberghe en voorts zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan en gepasseerd in 's Heren rechtkamer van Vrijberghe op 28 februari 1787. Present schepenen Cornelis Joppe en Isak van der Slikke (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-59 en 5784-25).

Comp. voor baljuw en schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe de heer burgemeester Diderik Vleugels en de heer notaris Johannes van Noorden, de eerst genoemde voor zichzelf en de tweede genoemde als gemachtigde bij procuratie van 28 juli 1786 voor notaris Cornelis Wagtho te Tholen van vrouwe Cornelia Anna Vleugels, wed. van wijlen de heer Diderik Schutter, alsmede van de heer Adriaan Boonakker als in huwelijk hebbende vrouwe Petronella Elisabet Vleugels en van de heer Lodewijk Alexander de Melly, tezamen erfgenamen ab intestato van vrouwe Diderica Cornelia Jacoba Vleugels, wed. van wijlen de heer Johan Jacob van Lichtenbergh, in leven raad en oud burgemeester der stad Tholen, welke comparanten in die kwaliteit verklaren te leveren en transporteren aan Leendert Lameer een partij zaailand gelegen in de Middelpolder van Vrijberghe groot in blooise maat 18 gemeten 22 roeden voor de som van £ 903:13:4 vls. te betalen contant op de levering waarvan de comparanten verklaren voldaan en betaald te zijn. Aldus gedaan en gepasseerd in 's Heren rechtkamer van Vrijberghe op 28 februari 1787. Present schepenen Corn. P. Joppe en Pr. Slikke. Mij present Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5784-26 en 5782-58v).

Dit zegel dient tot de copy conditie van een stuk land groot 18 gemeten 22 roeden gelegen onder Vrijberghe op 13 januari 1787 publiek gekocht door Leendert Lameer van de erfgenamen van vrouwe Desia Cornelia Jacoba Vleugels, wed. van wijlen de heer burgemeester J.J. van Lichtenberg voor een som van £ 50 vls. 't gemet. Aangeslagen binnen Tholen op 19 januari 1787 bij mij venduemr. Catshoek (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5784-27).

Conditie en voorwaarden van de verkoop van een stuk land groot 18 gemeten 22 roeden gelegen in de Middelhoek van Vrijberghe. Op 30 december 1786 ingezet door Leendert Lameer voor £ 47 vls.

Op 6 januari 1787 niet verhoogd. Op 13 januari 1787 gekocht door Leendert Lameer voor £ 50 vls. Getekend: Leendert Lameer. Borg: A. v. Ekele (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5784-28).

Comp. op 8 november 1820 Arend Engeltaart, landman, won. onder Tholen, in huwelijk met Barendina Lameer en voogd over Jacob Douw, zn. van Gabriël Douw en Lena Lameer; Adriana Lameer, wed. van Jacob Aarnoudse; Maria Christina Lameer, wed. van Jacobus Soetens, landslieden, won. onder Oud Vossemeer en de meerderjarige kinderen van Lena Lameer en Daniël Douw, allen erfgenamen van Leendert Lameer, gewoond hebbende Oud Vossemeer en overleden 5 mei 1809. Hij heeft zijn drie hofsteden gelegateerd aan zijn drie dochters Barendina, Adriana en Maria Lameer, t.w.: - een hofstede, bestaande uit huis, schuur en verdere timmer te Tholen in Den Broek met 109 gemeten 73 roeden land, bewoond door Arend Engeltaart en Barendina Lameer, waardig f 13.109,20.

- een hofstede, bestaande uit huis, schuur en verdere timmer te Oud Vossemeer in Vrijberghe met 104 gemeten 61¼ roede land, bewoond door Adriana Lameer, wed. van Jacob Aarnoudse, waardig *f* 12.264,70.
 - een hofstede, bestaande uit huis, schuur en verdere timmer in Oud Vossemeer in polder De Hikke met 102 gemeten land, bewoond door Maria Christina Lameer, wed. van Jacobus Soetens, waardig *f* 12.240,00.
- Ieder der 4 staken *f* 9.403,47½ (Not. K. Wagtho. Tholen NA inv.nr. 2822-1255).

Pachter:

Jacob Aarnoudse 1788 - 1818, zijn wed. Adriana Lameer tot 1820, zie hierna.

Op de inwonerslijst van Vrijberghe van 26 januari 1799 wordt vermeld: Jacob Aarnoudse, landman en schepen, gehuwd, 42 jaar oud (Archief Gewestelijke Besturen inv.nr. 257).

Volgens de rekeningen van het oorgeld der paarden is Jacob Aarnoudse (onder Oud Vossemeer vermeld) eigenaar van 7 tot 9 paarden over de jaren 1788 t/m 1806 einde boek (Tholen. GA inv.nr. 293).

Arend Philippus Engelvaart, won. onder deze stad, verklaart op 4 mei 1805 over te dragen aan Jacob Aarnoudse, won. Vrijberghe, 8 gemeten 289½ roede weiland in de Polder het Rooland in Raaphoek nr. 42 t/m 45 en in Rietwelhoek nr. 48 en 52, voor £ 300 vls. de hoop (Tholen. Raze inv.nr. 5188-137v en inv.nr. 5200-29).

Jacob Aarnoudse en Adriana Lameer in 1806 genoemd als lidmaat van de Ned. Herv. Kerk te Oud Vossemeer (Lidmatenlijst 1761-1834).

Adriana Lameer, wed. Jacob Aarnoudse, 1820 - 1844

Jacob Aarnoudse, zn. van Jan Aarnoudse en Magdalena van den Oudendijk, ged. Oud Vossemeer 4 september 1757, landman, schepen van Vrijberghe 1795-1796, 1807, overl. Oud Vossemeer 21 juli 1818, otr./tr. als won. onder Tholen, Oud Vossemeer 26 oktober/15 november 1785 Adriana Lameer, geb. en won. onder Vrijberghe, ged. Oud Vossemeer 11 april 1767, landvrouw, overl. Oud Vossemeer 17 september 1843, dr. van Leendert Lameer en Jannetje van den Driest.

Won. in de gemeente Vrijberghe in 1811. De hofstede wordt in 1811 en 1820 door hen bewoond.

Won. Oud Vossemeer / gehucht Vrijberghe huisnr. 190. Leendert Aarnoudse, Jobje Elisabeth Rijstenbil, 3 kinderen en dienstmeid en Adriana Lameer, weduwe (Volkstelling Oud Vossemeer 1830).

Won. Oud Vossemeer / gehucht Vrijberghe in de Hikkepolder op de hofstede genaamd Vrijberghe, huis nr. 189. Adriana Lameer, 73 jaar, geb. Oud.Vos. wed. landbouwster. Leendert Aarnoudse, 42 jaar, geb. Oud Vos. wdnr. landbouwer. 2 kinderen en 2 boerenknechten (Volkstelling Oud Vossemeer 1839).

Won. in het huis nr. 195 te Oud Vossemeer Adriana Lameer, landbouwster, weduwe, geb. Oud Vossemeer 11 april 1766. Leendert Aarnoudse, landbouwer, wdnr. van Jobje Elisabeth Rijstenbil en 2 kinderen, 2 boerenknechts en 1 dienstmeid (Bevolkingsregister Oud Vossemeer 1834-1841 en 1841-1847).

Adriana Lameer wordt in 1820 toebedeeld uit de boedel van haar vader, een hofstede bestaande uit huis, schuur en verdere timmer te Oud Vossemeer in Vrijberghe met 104 gemeten 61¼ roede land, waardig *f* 12.264,70.

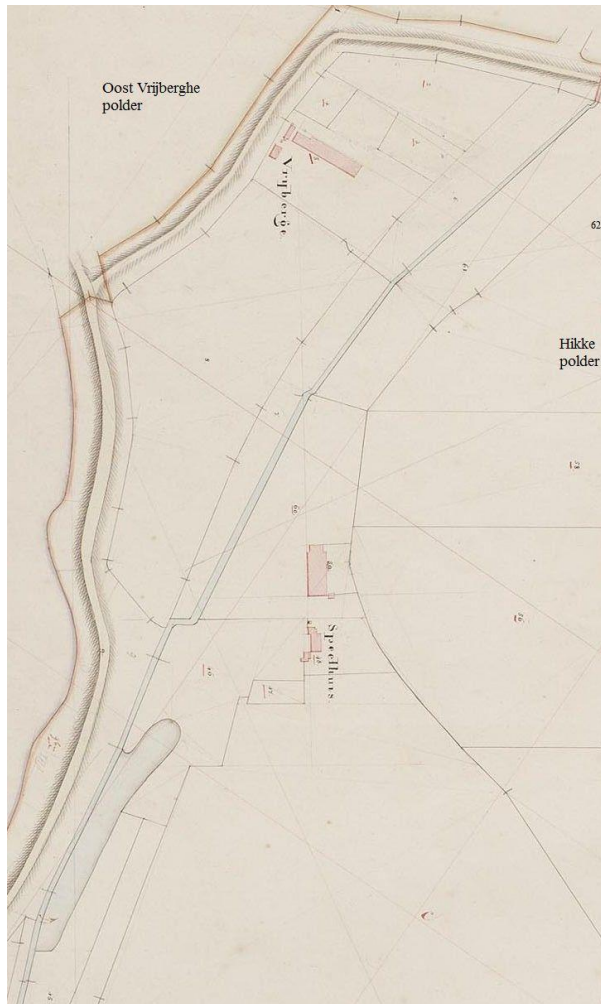
Adriana Lameer, wed. Jacob Aarnoudse, landbouwster, won. Oud Vossemeer

Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B

1. Nw.Pol. Vrijberghe	B 37	bouwland	1.79.20	ha	
2.	B 38	bouwland	5.89.80		
3.	B 39	bouwland	6.57.40		
4. Oost Vrijberghe Pol.	B 44	bouwland	2.34.40	ha	
5.	B 45	bouwland	4.53.90		
15.	B 39bis	watergang	<u>0.13.90</u>		
Tezamen			21.28.60	ha	1832
6. Hikkepolder	C 2	bouwland	0.60.00	ha	
7.	C 3	boomgaard	0.17.90		

8.	C 4	tuin	0.10.80	
9. hofstede Vrijberghe	C 5	huis en erf	0.94.20	
10. huisnr. 189 in 1830	C 6	moeras	0.69.60	
11.	C 7	weiland	0.71.60	
12.	C 8	bouwland	3.20.80	
13.	C 61	weiland	1.41.60	
14.	C 62	bouwland	<u>3.88.30</u>	
Tezamen			11. 74.80 ha.	1832
Percelen gaande naar nr. 303 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 139).				

Adriana Lameer, wed. Aarnoudse, landbouwster, won. (Poortvliet ?).
 Kadaster Tholen, Broek- en Roolandpolder Sectie A en B.
 Totaal 17.32.70 ha land en een huis in de Stoofstraat F 437 te Tholen. 1833 - 1844 scheiding.
 Percelen land gaande naar nr. 549 (GA Tholen. Kadastrale leggers Tholen nr. 173).

Fragment van de kadastrale kaart van Oud Vossemeer, Hikkepolder C1.

Hofstede genaamd "Vrijberghe" later "Oud Vrijberghe" gelegen in de Hikkepolder.

De gronden en de hofstede ten westen van de Hikse kreek, vroeger Vosvliet, vielen tot 1811 onder de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, in 1811-1812 behoorden ze tot de zelfstandige gemeente Vrijberghe (in 1813 opgegaan in de gemeente Oud Vossemeer).

De gronden in de Hikkepolder oostelijk van de Vosvliet (met o.a. de hofstede "Speelhuis") vielen vanaf de inpoldering onder Oud Vossemeer.

Pachter:
Leendert Aarnoudse, zie onder.

Bewoner:
Jan Aarnoudse, ged. Oud Vossemeer 12 september 1786, boerenzoon, overl. Vrijberghe 7 november 1811 (huis nr. 1), zn. van Jacob Aarnoudse, cultivateur won. Vrijberghe, en Adriana Lameer.

Leendert Aarnoudse, 1844 - 1860, zijn erfgen. 1860 - 1863

Leendert Aarnoudse, zn. van Jacob Aarnoudse en Adriana Lameer, geb./ged. Oud Vossemeer 24/26 december 1796, bel. Oud Vossemeer 1815, landman, overl. Oud Vossemeer 12 maart 1860, tr.1 Oud Vossemeer 9 mei 1818 Jobje Elisabeth Rijstenbil, geb./ged. Oud Vossemeer 5/12 februari 1797, overl. Oud Vossemeer 9 februari 1839, dr. van Abraham Rijstenbil en Anthonia Verkuijl; tr.2 Scherpenisse

20 april 1843 Jacoba Larooij, geb. Westkerke 21 december 1818, landvrouw, overl. Borssele 9 december 1901, dr. van Abraham Larooij en Jacomina Jagt/Jacht.

Won. Vrijberghe huis nr. 195. Jacoba Larooij, landbouwster, ingekomen te Oud Vossemeer 21 april 1843, komende van Scherpenisse (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1841-1861).

Leendert Aarnoudse, landman, won. Oud Vossemeer

Jacoba Larooij, wed. L. Aarnoudse en verdere erfgen. L. Aarnoudse. mem v. suc. 14-8-1860

6. Hikkepolder	C 2	bouwland	0.60.00 ha	scheiding, verdeling
7.	C 3	boomgaard	0.17.90	en splitsing 1863
8.	C 4	tuin	0.10.80	”
9. hofstede Vrijberghe	C 5	huis en erf	0.94.20	”
14.	C 62	bouwland	3.88.30	stichting 1854. 16/17
16. Hickepolder	C 134	huis en erf	0.05.00 ha	bijbouw 1859. 18/19
17.	C 135	bouwland	3.83.30	
18.	C 136	huis, schuur, erf	0.06.90 ha	
19.	C 137	bouwland	<u>3.81.40</u>	

Hofstede totaal groot te Oud Vossemeer 33.03.40 ha 1845

Percelen komende van nr. 139 en gaande naar nr. 561 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 303).

Leendert Aarnoudse, landman, won. Oud Vossemeer.

Jacoba Larooij, wed. L. Aarnoudse en verdere erfgen. L. Aarnoudse. mem v. suc. 14-8-1860

Kadaster Tholen, Broek- en Roolandpolder Sectie A en B.

Totaal 17.32.70 ha land 1833 - 1844 scheiding.

Percelen komende van nr. 173 en gaande naar nr. 863, 864 en 837 (GA Tholen. Kadastrale leggers Tholen nr. 549).

Huis, schuur en erf in de Hikkepolder Sectie C nr. 136 en enig bouwland in 1863 door de erfgen. en wed. Leendert Aarnoudse verkocht aan Jan Rochus Bierens, landman, wonende Oud Vossemeer, gehuwd met Anthonia Aarnoudse, dr. van Leendert Aarnoudse en Jobje Elisabeth Rijstenbil.

Jacoba Larooij, wed. Leendert Aarnoudse, 1860 - 1868

Jacoba Larooij, wed. van Leendert Aarnoudse, tr. Oud Vossemeer 20 november 1861 Jacob Geluk, geb. Tholen 27 maart 1822 (op de hofstede Vrouw Belia), landman, overl. Oud Vossemeer 22 augustus 1886, zn. van Adriaan Geluk en Maria van Oost.

Won. Vrijberghe wijk C nr. 190, 195 wijk A nr. 17, 22, hij komende 15 november 1861 van Tholen en zij gaande 14 januari 1887 naar Wissekerke (Bev.reg. Oud Vossemeer 1862-1890).

Benoemd tot gezworene der Polders van Vrijberghe de heer J. Geluk Az. (bericht in de Middelburgsche Courant d.d. 23 juli 1863).

Jacoba Larooij, wed. L. Aarnoudse, landvrouw, won. Oud Vossemeer

6. Hikkepolder	C 2	bouwland	0.60.00 ha	verkoop 1868
7.	C 3	boomgaard	0.17.90	”
8.	C 4	tuin	0.10.80	”
9. hofstede Vrijberghe	C 5	huis en erf	0.94.20	”
10.	C 6	moeras	<u>0.69.60</u>	drooglegging 1866 (weiland)

Hofstede totaal groot te Oud Vossemeer 19.66.30 ha 1863

Percelen komende van nr. 303 en gaande naar nr. 666 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 561).

Louis Philippe Mery de Montigny, 1868 -

Louis Philippe Mery de Montigny, zn. van Frederic Ferdinand Bernard Victor Mery de Montigny en Adele Vedastine Amelie de Retz, geb. La Bassée 2 december 1831, dir. assurantiebedrijf, grondeigenaar, won. Lille/Rijssel, overl. Lille 25 juni 1894, tr. Lille 10 februari 1863 Celina Virginie Vasseur, geb. Lille 27 november 1841, dr. van Virginie Josephe Vasseur.

Maurice Francois Philippe Duhamel, - 1969

Maurice Francois Philippe Duhamel, zn. van Alfred Honoré Duhamel en Jeanne Marie Louise Cornелиe Mery de Montigny (beide overl. 1890), geb. Wambrechies (Nord) 3 juli 1885, zonder beroep, won. Rijssel/Lille, later Van Hogenhoucklaan 45 te Den Haag en Wouwseweg 39 te Bergen op Zoom, overl. 22 maart 1969, tr. Lille 27 april 1911 Marie Bernard, geb. Lille 8 juli 1887, overl. Lille 30 augustus 1937, dr. van Joseph Alexandre Benjamin Bernard en Helène le Rique de Monchy.

Louis Philippe Merij de Montigny, grondeigenaar, won. Rijssel en zijn echtgen. Cicilia Virginie Vasseur.

Maurice Francois Philippe Duhamel en Cicilia Virginie Vasseur, wed. L.P.M. de Montiny

1. Hikkepolder	C 2	bouwland	0.60.00 ha	1882 splitsing
2.	C 3	boomgaard	0.17.90	"
3.	C 4	tuin	0.10.80	"
4. hofst. Vrijberghe C 46	C 5	huis, sch. en erf	0.94.20	dj 1877 herbouw
5.	C 6	weiland	0.69.60	
18. C 46	C 200	hs, schuur en erf	0.94.20 ha	dj 1882 splitsing
19.	C 205	tuin	0.17.10	
20.	C 206	bouwland	0.99.20	
21. C 46	C 207	hs, schuur en erf	0.64.80 ha	dj 1924 herbouw
22. C 46	C 207	huis, schuren en erf	0.64.80 ha	

Hofstede groot te Oud Vossemeer in 1868 27.35.30 ha en in 1882-1924 32.58.10 ha

Percelen komende van nr. 561 en gaande naar nr. 666 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 666).

Pachters:

Joannes Franciskus Janssens, zn. van Joannes Baptista Janssens en Joanna Maria Janssens, geb. Tholen 17 oktober 1849, landman, ongehuwd.

Won. Vrijberghe gem. Oud Vossemeer nr. 190, wijk C nr. 46 van 15 maart 1868 tot 30 januari 1877, vertrokken naar Antwerpen (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1862-1890).

Pieter Johannis (Petrus Johannes) Janssens, zn. van Joannes Baptista Janssens en Isabella Lauwers, geb. Tholen 30 mei 1854, landbouwer, krobaas, koetsier, overl. St.Maartensdijk 22 februari 1916, tr. Tholen 1 mei 1884 Eugenie Pelligia Somers, geb. Poortvliet 9 december 1859, winkelierster Kerkstraat D 345/16 te Tholen, dr. van Leonardus Somers en Cornelia Frederika Vlekke.

zijn zuster Maria Catharina Janssens, geb. Tholen 8 februari 1856, ongehuwd, op 15 maart 1880 naar Tholen en op 17 maart 1896 naar Stabroek.

Won. Vrijberghe gem. Oud Vossemeer nr. 190, wijk C nr. 46 van 9 april 1877 tot 15 maart 1880, vertrokken naar Tholen (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1862-1890).

Publiek Verpachting
VAN DE
Hofstede „VRIJBERGHE.”

De Notaris Mr. T. A. WAGTHO te Tholen, zal op **Donderdag den 23 Juni 1881**, des avonds ten 7 ure, in de herberg van C. BAL, te Tholen, publiek voor den tijd van **7 jaar**

VERPACHTEN: ³⁰

Eene Hofstede,
genaamd „VRIJBERGHE” bestaande in WOONHUIS, SCHUUR, WAGENHUIS en verdere GEBOUWEN, met bijbehoorend

BOUW- EN WEILAND,
staande en gelegen onder de gemeenten Oud Vossemeer en Tholen, ter grootte van 48 Hect. 40 Ares 60 Centiaren.

De voorwaarden van **verpachting** liggen ten kantore van voornoemden notaris voor gegadigden ter lezing.

Openbare Verkoop
te OUD-VOSSEMEER.

De Deurwaarder JAN VAN ELSACKER, te Tholen zal op **Donderdag 10 November 1881**, des voormiddags om elf uur, op de hofstede „VRIJBERGHE” onder Oud Vossemeer, om **contant geld**, zonder rantsoenpenningen, publiek verkoopen:

Een bruin Merriepaard,
oud 16 jaar, een BOONBREKER, een uitmuntende KARNMOLEN, HOOL- en STROO, PAARDENTUIG, BOUW- en STALGEREEDSCHAP, MEUBILAIRE GOEDEREN als: Een eikenhouten KABINET, TAFELS, STOELN, BEDDEN met toebehooren, SPIEGELS, GLAS- en AARDEWERK.

Welke **GOEDEREN** ten verzoeke van den heer LOUIS PHILIPPE MERY DE MONTIGNY en diens echtgenootte Vrouwe CELINA VIRGINE VASSEUR, grondeigenaren, wonende te Rijssel en ten laste van **AARNOUD FEELENS**, landbouwer te Oud Vossemeer, in pandarrest zijn genomen.

Tijdens de landbouwcrisis omstreeks 1880 was er voor landbouwers en in het bijzonder voor pachters geen droog brood te verdienen. Velen konden hun pacht niet betalen en we zien dat verschillende eigenaren de pacht, zelfs de lopende pacht, verlaagden. Pachters die niet konden betalen werden uitgespannen, zoals dat toen werd genoemd, hun inspan en goederen werden verkocht. Het was dan ook in die tijd moeilijk voor de eigenaren om een nieuwe pachter te vinden.

Mog. **Aarnout Feeleus**, zn. van Cornelis Feeleus en Elisabeth Spruit, geb. Yerseke 12 april 1846, boerenknecht, landbouwer, overl. Lisse, tr. Oud Vossemeer 14 mei 1868 Jannetje Aarnoudse, geb. Oud Vossemeer 23 april 1848, dr. van Leendert Aarnoudse en Jacoba Laroi. Won. Oud Vossemeer, St.Maartensdijk, 's-Heer Arendskerke, Haamstede, vanaf 1900 te 's-Gravenhage en in 1916 Lisse.

Egidius Emanuel Hypolithus van den Bosch, zn. van Petronella van den Bosch, geb. Turnhout (België) 3 april 1824, landbouwer, tr.1 Halsteren 26 januari 1858 Adriana Timmermans, geb. Halsteren 5 februari 1830, landbouwster, overl. Waarde 21 oktober 1858, dr. van Willem / Wilhelmus Timmermans en Jacoba Luijkx; tr.2 St. Annaland 2 maart 1859 Anna Catharina Aertsen, geb. Berendrecht (België) 14 september 1824, overl. Oud Vossemeer 9 januari 1893, dr. van Joannes Cornelius Aertssen en Joanna Maria Janssens.

Won. Tholen Broekpolder nr. 512 in 1850, ongehuwd, boerenknecht, 25 jaar, op 15 mei 1858 vertrokken naar Waarde.

Won. Vrijberge, gem. Oud Vossemeer wijk C nr. 46, ingekomen 9 maart 1882 van Waarde. Hij op 7 mei 1895 vertrokken naar Ooltgensplaat (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1862-1890 en 1891-1918).

Kornelis Peteris van den Bosch, zn. van Egidius Emanuel Hypolithus van den Bosch en Anna Catharina Aertsen, geb. Waarde 13 maart 1861, landman, overl. Oud Vossemeer 3 april 1893.

Won. Vrijberge, gem. Oud Vossemeer wijk C nr. 46, ingekomen 3 augustus 1881 van Waarde (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1862-1891).

Huis en schuur van de hofstede “Oud Vrijberghe” staande en gelegen in de Hikkepolder op het voormalige grondgebied van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe.

De schuur is in oktober 2020 door brand verwoest en geheel verloren gegaan.

Jacob Leendert van Luijk, 1895 - 1911 zijn weduwe en erfgen. tot 1916

Jacob Leendert van Luijk, zn. van Marinus van Luijk en Adriana Geluk, geb. Stavenisse 13 januari 1865, landbouwer, overl. Oud Vossemeer 1 maart 1911, tr. Stavenisse 27 februari 1895 Huigje van Putte, geb. Stavenisse 14 november 1864, particuliere, overl. Oud Vossemeer 28 oktober 1950, dr. van Jacobus van Putte en Elizabeth Kodde.

Won. Oud Vossemeer wijk C 46, C 53 en zij als wed. A 4. Komende van Stavenisse 8 maart 1895 (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1891-1918).

Simon Smits, 1916 - 1955

Simon Smits, zn. van Cornelis Smits en Jozina Boonman, geb. Nisse 30 augustus 1885, landbouwer, overl. Bergen op Zoom 19 februari 1966, tr. 's-Heer Arendskerke 10 februari 1916 Pieterella van den Dries, geb. Borsssele 21 juni 1886, overl. Bergen op Zoom 20 juni 1961, dr. van Jacobus van den Dries en Jacomina Pover.

Won. Vrijberge, gem. Oud Vossemeer wijk C nr. 53, C 68. Ingekomen van Borssele 26 februari 1916, zij 1 maart 1916 van 's-Heer Arendskerke (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1891-1918 en 1919-1939).

Op 28 juni 1944 (inundatie) naar Steenberg, ingekomen van Steenberg 4 april 1945. Op 25 maart 1955 vertrokken naar Bergen op Zoom (Woningkaart Tholen).

Simon Smits, 1955 - 1987

Simon Smits, zn. van Jacobus Smits en Pieterella de Winter, geb. 's-Heer Arendskerke 20 maart 1924, landbouwer, overl. Roosendaal 12 februari 2020, begr. Oud Vossemeer 18 februari 2020, tr. 's-Heer Arendskerke 16 februari 1955 Catharina Vermuë, geb. 's-Heer Arendskerke 26 mei 1926, overl. Bergen op Zoom 26 juli 2017, dr. van Jacobus Cornelis Vermuë en Jozina Remijn.

Won. Vrijberghsedijk 2 te Oud Vossemeer. Hij ingekomen van en gaande naar 's-Heer Arendskerke 1 maart 1945 / 7 september 1949. Op 13 maart 1951 weer terug en vanaf 25 maart 1955 hoofdbewoner (Woningkaart Tholen).

Won. Pr. Mauritsstraat 4, Oud Vossemeer voor 2005 - 2020.

Het oude woonhuis stond aanvankelijk op de kop van de schuur, zie fragment kadastrale kaart van 1832.

Jeanne Françoise Hélène Charlotte Duhamel, 1969 - 2002

Jeanne Françoise Hélène Charlotte Duhamel, dr. van Maurice Francois Philippe Duhamel en Marie Bernard, geb. Lille (Frankrijk) 4 december 1914, won. Lille, overl. na 2002, ongehuwd.

Bij akte verleden voor mr. W.L.M. Cornelissens, notaris te Moerdijk, op 19 december 2002 levert Jeanne Françoise Hélène Charlotte Duhamel aan Petrus Anthonius Smits de eigendom van de boerderij, bestaande uit woonhuis, bedrijfsgebouwen en verdere aanhorigheden, alles met ondergrond en erf, en percelen bouw- en weiland, gelegen aan en nabij de Vrijberghsedijk 2 te 4698 PJ Oud Vossemeer, kadastraal bekend gemeente Oud Vossemeer sectie H nrs. 730, 731, 732, 766, sectie G nrs. 430, 574, alsmede een perceel bouwland gelegen aan de Roolandsedijk te Tholen, kadastraal bekend gemeente Tholen sectie L nummer 270, totaal groot 38 hectaren 42 aren 60 centiaren, met alle daarop rustende productierechten. Het verkochte is door verkoper in eigendom verkregen door toedeling bij de akte van ruilverkaveling op 30 oktober 1997 verleden voor mr. J. Schot, destijds notaris te Tholen. De totale koopprijs bedraagt € □□□ (Kadaster HYP4 7036/73).

Pachters:

Simon Smits, zie hiervoor.

Petrus Anthonius Smits, 1987 - 2002, zie hierna.

Petrus Anthonius Smits, 2002 -

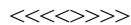
Petrus Anthonius Smits, zn. van Simon Smits en Catharina Vermue, geb. Oud Vossemeer 1967, landbouwer, tr. Frances Emily Maria Deurvorst, geb. Ridley Park (USA) 1968.
Won. Vrijberghsedijk 2, Oud Vossemeer.

Het huisperceel is sinds 2003 kadastraal bekend Gemeente Oud Vossemeer sectie H nummer 1172, groot 1 hectare. Het staat op gezamenlijke naam van P.A. Smits en zijn echtente.

Het in 1923 gebouwde huis van de hofstede "Oud Vrijberghe"

2025
Vrijberghsedijk 2
4698 PJ Oud Vossemeer.

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 3

Hofstede staande en gelegen in de Vrijberghepolder, mog. in West Vrijberghe en mogelijk verloren gegaan bij de inundatie in 1625 en niet herbouwd na de latere inpoldering.

Perceels-	Tholen-Vrijberghe -	Belastingkohier 1599-1625
aanduiding:	Tholen-Vrijberghe -	Kohier van't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe -	Dubbele 100 ^e penning 1624

Eigenaren:

Jacob de Brammer, 1570 - 1577

Jacob de Brammer, heer van Vrijberghe (de helft sinds 1570), geb. ca. 1520, baljuw van Vossemeer 1567-1571, schepen van Vossemeer 1580, lid sacramentsgilde Tholen tot 1578, tr. Maijken N.

Jacob de Brammer was in 1577 eigenaar van de helft van de Vrijberghepolders.

Rentmr. Pieter van Berchem heeft ontvangen van Jacob de Brammer over de helft van zijn erfpacht van Vrijberghe over het jaar 1586 £ 1 vls. (Tholen Weeskamer inv.nr. 43-3).

Cornelis de Brammer, 1577 - 1587

Cornelis de Brammer, heer van Vrijberghe (de helft 1577), zn. van Jacob de Brammer.

Een deel van Vrijberghe is in het bezit van Cornelis de Brammer en ging in 1600 over op mr. Jan de Brammer en in 1618 na diens overlijden op zijn zoon Jacob Jans de Brammer (zie gesch. Heerlijkheid Vrijberghe).

Jan de Brammer, 1587 - 1617

Mr. Jan de Brammer, heer in Vrijberghe, zn. van Jacob de Brammer en Maijken N.N., geb. ca. 1551, jurist, secretaris van Vossemeer 1583-1600 (ontslagen), poorter van Tholen 1607/09, schepen van Tholen 1609-1611, 1615 en 1616, armmeester, leenman van Zeeland vanaf april 1598, overl. Tholen 7 juni 1617, begr. Tholen in de preekkerk, otr. Zierikzee 30 juli 1595 Neesken Claessen Rutsaerts, geb. ca. 1576, overl. 1648.

Mr. Jan de Brammers houe in Vrijberghe daer Cornelis Marinussen Beduytte op woont een schouw met eenen hoven, aanslag 6 s 8 d. marge: solvit den 30^e marty 1602 / een schouwe (Tholen. GA inv.nr. 298. Kohier van schouwen en bakovens van de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1601).

Meester Jan de Brammers houe, aanslag 23 s 4 d (Quohier 100^e penning van de huysen, schuyren ende hoven ten platten lande metten ambachte van Schakerloo 1624. Tholen. Raze inv.nr. 5221).

Na aankoop van de hofstede in de Peucke, zal afhankelijk van de ligging van de kavels, het land over de beide hofsteden zijn verdeeld.

Onderstaande gegevens van Jan de Brammer betreffen zowel de hofstede in Vrijberghe tot 1625 als de hofstede in de Peuke.

Op 14 januari 1600 is mr. Jan de Brammer opgedragen, in Zuidzijde van de Peucke 540 roeden en in Noordzijde van de Peucke 543 roeden land, 't gemet voor £ 9:10:0 vls. Totaal £ 33:8:9:12 vls. (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66650).

Op 14 januari 1600 is mr. Jan de Brammer geleverd, de helft van 3 gemet 127 roeden land in de Brouck voor £ 9:10:0 vls. Totaal voor de helft £ 16:5:2:14 vls. (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66650).

Mr. Jan de Brammer levert op 25 februari 1600 de helftscheiding van diverse kleine partijen land gelegen in de Brouck, Rooland, Puijt en het Nieuwland, de hoop voor £ 40 vls. contant (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66650).

Mr. Jan de Brammer levert op 25 februari 1600 4 gemeten 128 roeden land in de Brouck in Vliechvuijt voor £ 7 vls. 't gemet. Totaal £ 30:19:11:8 vls. (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66650).

Mr. Jan de Brammer levert op 21 april 1600 de helftscheiding van 9 gemeten 10 roeden in diverse partijen in het Rooland voor £ 5 vls. 't gemet. Over £ 22:11:8 vls. de 40° penn. (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66650).

Het gemene sterfhuis van Michiel van Oorloo en Jan Jobssen leveren op 5 juli 1602 aan mr. Jan de Brammer 4 gemeten 15 roeden land gelegen in het Rooland voor £ 5 vls. 't gemet contant. Totaal £ 20:16:8 vls. (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66670-18v).

Het sterfhuis van Cornelis Commerssen levert op 8 maart 1603 de navolgende partijen land gelegen in verschillende hoeken o.a. aan mr. Jan de Brammer, 7 gemeten 56 roeden land voor £ 10 vls. 't gemet. Bedragende totaal £ 70:17:4 vls. (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66680-14v).

Marinis Paesen levert op 1 juni 1607 aan Jan de Brammer 229 roeden land gelegen in de Brouck, 't gemet voor £ 6:10:0 vls. Totaal £ 4:19:2:18 vls. contant (ZA. Rek.kmr. Zld. Inv.nr. D 66720-18).

Marinis Paesen levert op 1 juni 1607 aan Jan de Brammer 243½ roede land gelegen in de Brouck, 't gemet voor £ 6 vls. Totaal £ 4:17:4½ vls. Te betalen een jaar na de levering (ZA. Rek.kmr. Zld. Inv.nr. D 66720-18v).

De burgemeesters der stede Tholen transporteren op 1 februari 1610 aan Jan de Brammer 3 gemeten 25 roeden land gelegen in de Peucke 't gemet voor £ 7:10:0 vls. Totaal £ 24:17:4 vls. contant (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66750-8).

Jan Oliphant transporteert op 5 februari 1610 aan Jan de Brammer 493½ roede land gelegen in de Peucke in de Vriendeloose, 't gemet voor £ 10 vls. Totaal £ 16:9:0 vls. contant (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66750-11).

Baljuw Pieter Resen transporteert op 19 juni 1610 aan Johan de Brammer 4 gemeten 121½ roede land gelegen in de Vriendeloose van de Peucke, 't gemet voor £ 12 vls. Totaal £ 56:19:4 vls. (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66750-22).

Matheus Berghen als gemachtigde van het Clooster van Lacums tot Antwerpen levert op 1 december 1610 aan Jan de Brammer 2 gemeten 254 roeden land gelegen in de Raep van het Rooland, de hoop voor £ 8:10:0 vls. contant (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66760-10).

Het sterfhuis van Dierick Cornelissen, lakenverkoper, en de voogden van de wezen Dingenken Dimmens leveren op 25 maart 1611 aan Jan de Brammer 554 roeden land gelegen in de Brouck in Vliechvuijt, 't gemet voor £ 7 vls. contant. Totaal £ 12:18:6 vls.
Idem aan Jan de Brammer 340 roeden land gelegen in de Galchhoek, de hoop voor £ 8 vls. contant (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66760-19v, 20).

De armmeeesters, geautoriseerd zijnde door baljuw, burgemeesters en schepenen van Tholen, leveren 12 september 1614 de navolgende partijen land o.a. aan mr. Jan de Brammer 2 gemeten 45 roeden land, gelegen in Vliechvuijt, voor £ 10 vls. per gemet, totaal £ 21:10:0 vls. (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66790-28v/34v).

Cornelis Geertssen Plancke, als procuratie hebbende van mr. Quintijn de Witte als voogd van zijn kinderen, en van Maerten Stuijver voor zichzelf en als procuratie hebbende van juffr. Geertruijt

Stuijver zijn zuster d.d. 29 oktober 1614, levert 16 januari 1615 de navolgende percelen land o.a. aan mr. Jan de Brammer 1 gemet 239 roeden land liggende in de Vriendeloose voor £ 8:10:0 vls. per gemet, totaal £ 15:5:5:4 vls.

Idem aan mr. Jan de Brammer 225 roeden land in de Noordzijde van de Peucke voor £ 8:10:0 vls. per gemet, totaal £ 6:6:2 vls. (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66800-8-15v).

Claes van Gelre, als gemachtigde van juffr. Maria van Couwerffve, levert 6 februari 1615 aan mr. Jan de Brammer 6 gemeten 164 roeden land voor £ 4:6:8 vls. per gemet, totaal £ 24:0:13 vls. te betalen aanst. Pinksteren (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66800-15v).

Harman de Vager als gemachtigde levert op 29 januari 1621 aan de wed. mr. Jan de Brammer, 4 gemeten 223 roeden land gelegen in de Zuidhoek van de Peucke, 't gemet voor £ 8:6:8 vls. contant. Totaal £ 39:10:4 vls. (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66860-6v).

De weduwe Jan de Brammer wordt op 14 maart 1625 aangeslagen op basis van 33.000 gld. vermogen in het kohier van de 1000e penning van 1623 (Tholen. Raze inv.nr. 5179).

Pachter: 1601

Cornelis Marinussen Beduytte, landman.

Jacob Jans de Brammer, 1618 - 1641

Jacob Jans de Brammer, heer in Vrijberghe, zn. van Jan de Brammer en Neesken Claessen Rutsaerts, geb. ca. 1595, baljuw van Vossemeer 1617-1641, begr. Oud Vossemeer 12 december 1641.

Nicolaas de Brammer, 1641 - 1653

Nicolaas de Brammer (ook geheten Van Vrijberghe), heer in Vrijberghe, zn. van Jan de Brammer en Neesken Claessen Rutsaerts, geb. ca. 1600, vaandrig van de burgerwacht Tholen 1623, leenman van Zeeland 1647, notaris te Tholen vanaf 1657, overl. Tholen 7 september 1659, otr./tr. als j.m. geb. en won. Tholen, Tholen 30 oktober/20 november 1647 Levina (de) Clercq, wed. van Jan Huijssen Palinck, ged. Zierikzee 4 juli 1613, overl. na 1660, dr. van Leendert de Clercq en Abigael Amands.

Nicolaas de Brammer verkoopt in 1653 zijn helft in de heerlijkheid Vrijberghe aan de familie Van Vrijberghe.

Hofstede mog. verloren gegaan bij inundatie in 1625.

<<<<>>>>

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 4

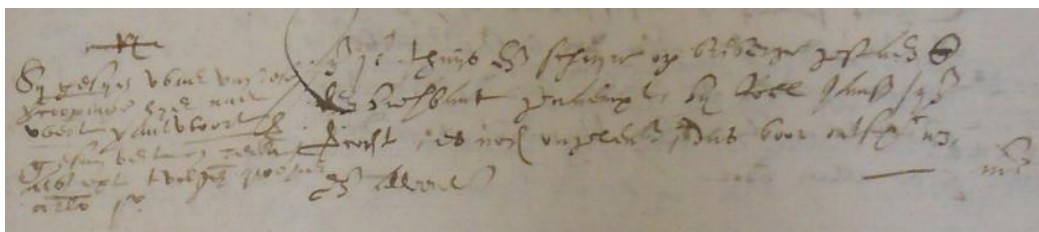
Huis en schuur staande en gelegen in Vrijberghe, mogelijk verloren gegaan bij de inundatie in 1625 en niet herbouwd na de latere inpoldering.

Perceels- aanduiding:	Tholen-Vrijberghe -	Belastingkohier 1599-1625
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier van't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe -	Dubbele 100 ^e penning 1624

Eigenaren:

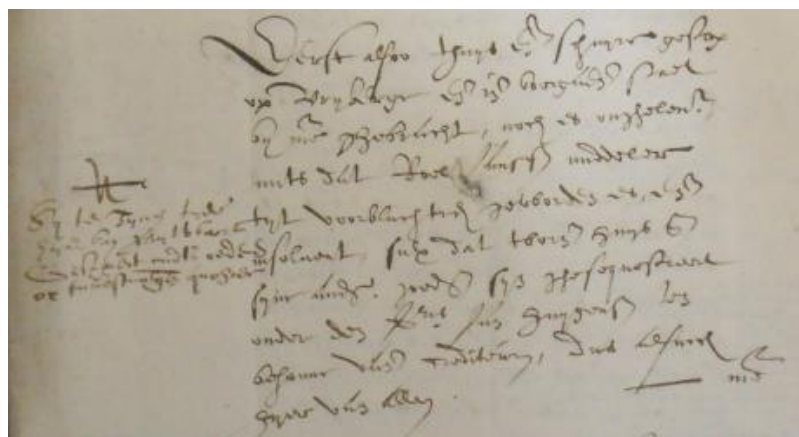
Roel Janssen, - 1599

Roel Janssen, landman, won. Vrijberghe..

(Zeeuws Archief. Rekenkamer Zeeland inv.nr. D 66650).

Op 1 oktober 1599 een huis en schuur op Vrijbergen staande en 'den Biesbant' genaamd, verkocht door Roel Janssen en nog niet geleverd, dus dient hier voor memorie (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66650).

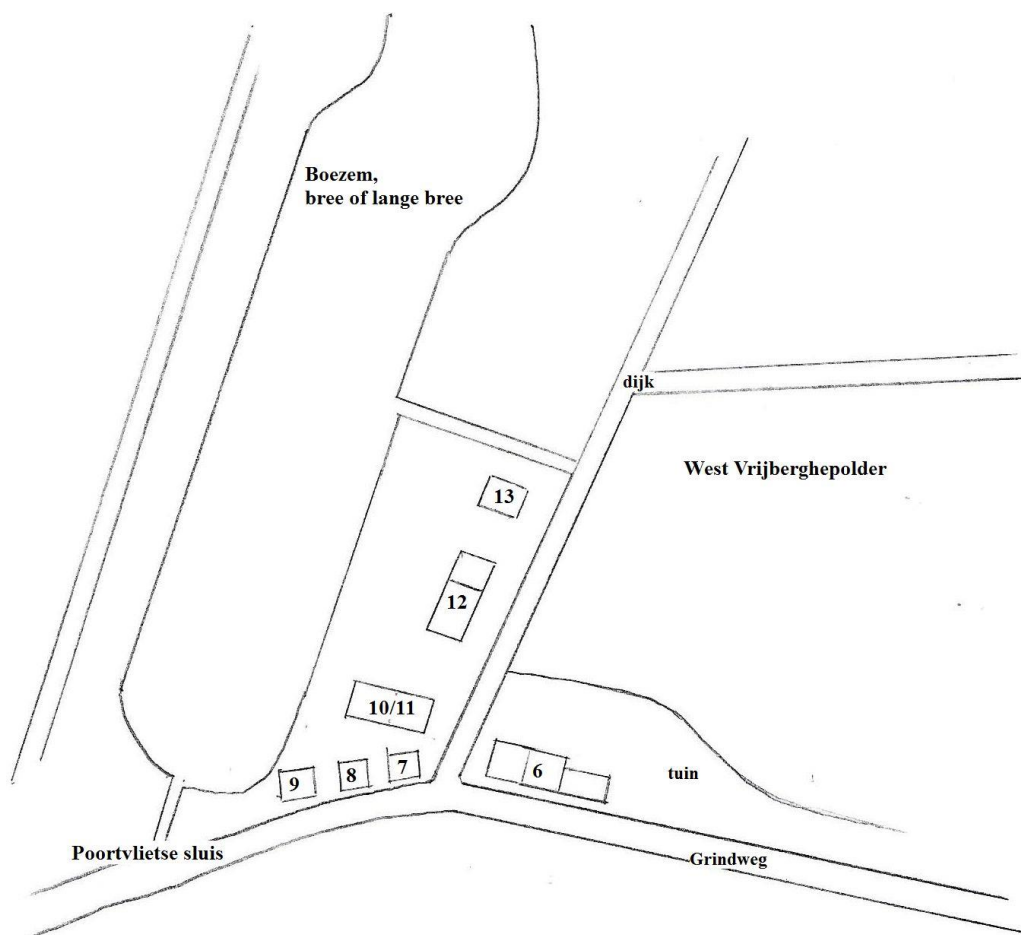

Eerst alzo het huis en schuur staande op Vrijberghe, in voorgaande rekening voor memorie gebracht, nog niet is geleverd mits dat Roel Janssen onlangs voortvluchtig is geworden en insolvent, zodat het huis met zijn gevolg zijn verzekerd onder de secr. Jan Huijgens ten behoeve van de crediteuren, dus hier voor pro memorie (ZA. Rek.kmr. Zld. inv.nr. D 66650).

Huis en schuur mog. verloren gegaan bij inundatie in 1625.

<<<<>>>>

Tekening Poortvlietse sluis zoals het er begin 18^e eeuw kan hebben uitgezien

Bebouwing volgnummers 6 t/m 9 staan op / aan de dijk.

Volgnummer 6: hoeve, bestaande uit huis, herberg en schuur, genaamd "het Fortuijn"

Volgnummer 7: huis

Volgnummer 8: huis

Volgnummer 9: huis

Bebouwing volgnummers 10 t/m 13 staan onder aan de dijk, tussen de dijk van West Vrijberghe en de boezem / bree.

Volgnummer 10/11: hoeve, bestaande uit huis en schuur, nieuwbouw

Volgnummer 12: hoeve, bestaande uit dubbel huis en schuur

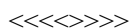
Volgnummer 13: huis

De huizen zijn voor 1750 afgebroken en de twee hoeve's nr. 6 en 11 een eeuw later.

Bij de volkstelling te Oud Vossemeer in 1830 worden in Vrijberghe aan de Poortvlietse sluis nog slechts twee huizen genoemd, een boven op de dijk en een onder aan de dijk. Bij de invoering van het kadaster in 1832 zijn eveneens twee huizen genoemd. Zij worden beide in 1868 afgebroken.

Fragment van een kaart met de West Vrijberghepolder en de Poortvlietse Sluis, vervaardigd door Hattinga omstreeks 1750. Bij de sluis zijn drie huizen ingetekend; het Fortuin lijkt hier te ontbreken.

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 5

Een aantal huizen / huisjes staande en gelegen onder Vrijberghe bij de Poortvlietse sluis in de periode 1601 - 1635. Deze huizen zijn vooralsnog niet aan te sluiten op latere huizen.

Perceels- aanduiding:	Tholen-Vrijberghe -	Belastingkohier 1599-1625
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier van't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe -	Dubbele 100 ^e penning 1624

Eigenaren:

Cornelis Dingnussen, 1601 -

Op de Sluys: Cornelis Dingnussen huiskens, een schouwken, aanslag 3 s 4 d (Tholen. GA inv.nr. 298. Kohier van schouwen en bakovens van de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1601).

Jacob Marinussen, 1601 -

Op de Sluys: Jacob Marinussen huiskens, een schouwken, aanslag 3 s 4 d. marge: pauper (Tholen. GA inv.nr. 298. Kohier van schouwen en bakovens van de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1601).

Aldaar eenen hoven gemeene, aanslag 3 s 4 d (Tholen. GA inv.nr. 298. Kohier van schouwen en bakovens van de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1601).

Andries de Boven, ca. 1601 -

Op de Sluys (later toegevoegd): Andries de Bovens huiskens, een schouwe, aanslag niet vermeld (Tholen. GA inv.nr. 298. Kohier van schouwen en bakovens van de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1601).

Yemant Willemsen, 1606 -

De sequester van het sterfhuis Yemant Willemsen levert op 8 september 1606 aan Pieter Diericxssen, een huis met zijn erve staande op Vrijbergen voor £ 32 vls. Te betalen met mei 1607 £ 4 vls. en voorts alle jaren £ 4 vls. (ZA. Rek.kmr. Zld. Inv.nr. D 66710-23).

Pieter Diericxssen, 1606 -

Op de Sluys (later toegevoegd): Pieter Diericxsen huis, marge: twee schouwen, aanslag 7 sch. (?) (Tholen. GA inv.nr. 298. Kohier van schouwen en bakovens van de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1601).

De toevoeging van Pieter Diericxsen in het belastingkohier van 1601 heeft vermoedelijk wel betrekking op het in 1606 geleverde huis.

Marinis Priem, - 1608

Marijnus Pierssen Priem, zn. van Pieter Cornelisse Priem, landman, overl. Poortvliet voor 19 juni 1616 (twee wezen), tr. 1597 Dingneken Jacobs, wed. van Jacob Jacobssen Locxkens Coppen (Poortvliet. Weeskamer Raze inv.nr. 5698-47, 166v).

Marinis Priem levert op 4 juli 1608 aan Reijn Commerse, een huisken staande op de Poortvlietsesluis voor £ 37 vls. Te betalen contant £ 7 vls. en volgende jaren steeds £ 7 vls. (ZA. Rek.kmr. Zld. Inv.nr. D 66730-11v).

Reijn Commerse, 1608 -

Heijndrick Barentsen (de) Grave, - 1635

Hendrick Barentsen (de) Grave, landman, won. St.Maartensdijk, later onder Poortvliet, overl. voor 6 augustus 1642.

Heijnderick Baerensen Grave levert op 25 september 1635 aan Pieter Heijndricks Wael een huis met alle gevolgen staande op Vrijberge voor £ 31:10:0 vls., te betalen contant £ 4 vls. en idem ieder jaar met bamis (Oud en Nieuw Vossemeer. Raze inv.nr. 5504-8).

Pieter Heijndricks Wael, 1635 -

Bovenstaande huizen vinden mogelijk hun vervolg in de hierna opgenomen volgnummers.

<<<<>>>>

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 6

Hoefje, huis, schuur en herberg genaamd “het Fortuin”, staande en gelegen aan de Poortvlietse Sluis op de dijk bij de West Vrijberghepolder. De ondergrond is altijd eigendom van de gezamenlijke ambachtsheren geweest; vanaf medio 19^e eeuw noemt het kadaster als eigenaar de Ambachtshoerlijkheid van Oud Vossemeer en Vrijberghe. De bebouwing was eigendom van de erfpachters.

Perceels- aanduiding:	Tholen-Vrijberghe	-	Belastingkohier 1599-1625
	Tholen-Vrijberghe	-	Kohier van 't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe	-	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe	-	Dubbele 100 ^e penning 1624
	Tholen-Vrijberghe	-	Kohier haardstede 1694-1698
	Oud Vossemeer	B 3	Kadaster 1832
Huisnr.:	Vrijberghe	192	Volkstelling 1830 te Oud Vos.
	Vrijberghe	197	Bev.reg. Oud Vos. 1834-1861 afgebroken 1868

Eigenaren:

Daniël Pieterse, voor 1650 - 1680

Daniël Pieterse, overl. tussen 6 juni en 21 november 1680, tr. voor 1645 Maria Cornelis, overl. voor 1678.

Kinderen: ged. Halsteren RK, o.a. Wilhelma 30 april 1645 (geb. Poortvliet), Cornelius 15 maart 1648 (geb. 't land van Tholen), Catharina 12 april 1650 (geb. Poortvlietse Sluijs), Joannes 30 augustus 1654 (geb. Tholense landt), Janneken.

Op heden 22 augustus dezes jaars na de geboorte onzes Heere Jesu Christu 1678 na de middag omtrent 3 uur comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Daniël Pieterse, burger en ingezetene alhier, schepenen bekend, redelijk gezond en helder van geest, die verklaart dat hij zijn uiterste wil bij testament wil bevestigen en dat hij als eerste wil legateren aan de armen van de Heerlijkheid Vrijberghe 4 s en 2 gr en nog aan zijn dochter Janneke Daniëls met reden dat zij hem in zijn oude dag uitzonderlijk bij staat terwijl zijn andere kinderen hun eigen profijt hebben gedaan, en van hem comp. elk al hebben enig profijt en goederen getrokken bij hun trouwen als anders, en legateerd aan zijn dochter de helft van zijn goederen en huis daar hij comparant tegenwoordig in woont, staande onder deze Heerlijkheid van Vrijberghe op de geweze Poortvlietse sluis en dat hij wil dat zijn dochter zal profiteren zonder verdere kosten en verklaart hij comp. als universele erfgenaam van de overschietende goederen al zijn kinderen en kleinkinderen. Aldus gedaan op Vrijberghe ten huize van hem testateur op datum als boven. Ter presentie van schepenen Joris Crabman en Thomas Huijbrechtse (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-2).

Op 11 mei 1679 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Daniël Pieterse, burger en ingezetene alhier, die verklaart schuldig te zijn aan Isack Willemse, won. St. Annaland, een som van £ 9 vls. van geleverde bieren volgens liquidatie daarover zijnde gezonden in dato 4 mei 1679, belovende de voornoemde som van £ 9 vls. aan Isack Willems te betalen een dag naar de genoemde dag van liquidatie en heeft tot zekerheid van die betaling verbonden zijn huis, schuur en verdere getimmerte, staande onder deze Heerlijkheid op de gewezen Poortvlietse sluis en voorts zijn persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Joris Crabman en Thomas Huijbrechtsen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-3v).

Op 6 juni 1680 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Daniël Pieterse, burger en ingezetene alhier, die verklaart om zekere hem moverende redenen zijn testament gepasseerd voor schepenen in dato 22 augustus 1678 te veranderen en de prelegatie van de helft van zijn huis staande onder deze Heerlijkheid op de gewezen Sluis van Oud Poortvliet, als door hem comp. is vermaakt aan zijn dochter Janneken Daniëls, nu getrouwd met Claes Heijndrickse van Bockxse, willende alleen dat zij gedurende haar leven zal genieten het gebruik zonder het vermogen te verkopen, blijvende gehouden het huis op haar kosten te onderhouden en repareren om te verbeteren en dat bij haar overlijden de eigendom dan zal komen op haar na te laten kinderen, zonder dat haar man nu tegenwoordig of later daarvan zal profiteren en zonder kinderen zal het huis wederkeren op haar broeder en zusters of bij overlijden op hun nagelaten kinderen, begerende dat na zijn dood zijn erfgenamen zullen nakomen hetgeen in zijn testament is verwoord en uitgedrukt. Present schepenen Joris Willemse Crabman en Jan Cornelisse Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-4v).

Op 21 november 1680 zijn verkocht de goederen van Daniël Pieterse en is zuiver aangekomen volgens kennis van het gemeen collegie van schepenen die de koopdag hebben getekend £ 16:7:1 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-5).

Janneken Daniëls, 1680 - 1682 (vruchtgebruik), haar erfgen. 1682 - 1691

Claes Heijndrickse van Boxtel, overl. voor april 1682, tr. ca. 1680 Janneken Daniëls, overl. voor maart 1682, dr. van Daniël Pieterse en Maria Cornelis.

Op 13 maart 1682 zijn verkocht de goederen van Claes Heijndrickse van Bocsel en van zijn overleden vrouw Janneke Daniëls ten profijte van zijn crediteuren en hare vrienden, de vervalddag is St.Jacob 1682 en heeft zuiver opgebracht £ 22:19:10 vls. Present het volle college van schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-11v).

Op 10 april 1682 zijn verkocht de nagelaten goederen van Claes Heijndrickse van Bocsel ten profijte van de heer officier uit kracht van het gedaan arrest, de vervalddag is St.Jacob 1682 en heeft opgebracht £ 6:5:10 vls. Present het volle college van schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-11v).

Op 29 maart 1691 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe burgemeester Joris Crabman als armmeester van Vrijberghe, die wegens de wezen van Chatelijne Daniëls en de verdere erfgenamen van Janneken Daniëls die getrouwd is geweest met Claes van Boxtel bekend in die kwaliteit te leveren en transporteren aan en ten behoeve van de baljuw Corn. Bedtsman die mede compareert en verklaart in koop te accepteren een huis staande onder de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op de gewezen sluis van Oud Poortvliet tussen de huizen van Jacob de Maker en de schuur van Philip Claesse voor de som van £ 9 vls. als de erfgenamen van Janneken Daniëls moet betalen aan de erfgenamen van Isack Willems (tot St.Annaland) waarvoor dit huis voor schepenen alhier is verbonden dato 11 mei 1679 en welk de baljuw Corn. Bedtsman tot zijn laste neemt. Present schepenen Jan Cornelisse Boer en Willem Adriaanse Boogaert (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-16v).

Catelijken Daniëls, c.q. haar erfgen. deels 1682 - 1691

Marinis Pieters Fosse, geb. Halsteren, overl. voor/in 1681, otr./tr. als j.m. van Halsteren, Poortvliet 22 april/11 mei 1671 Catelijken Daniëls, j.d. van Poortvlietse Sluijs, ged. Halsteren RK 12 april 1650, verm. overl. voor 1691, dr. van Daniel Pieterse en Maria Cornelis.

Op 18 december 1681 zijn verkocht de goederen van Chatelijne Daniels, wed. van Marijn Pieterse, ten profijte van de armen van Vrijberghe, de dag van betaling is 1 mei 1682 ter presentie van het gemeen college van schepenen en heeft opgebracht in het geheel £ 14:12:3 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-11).

Op 26 april 1691 is door de armmeester Joris Crabman ten overstaan van de heren van de weeskamer van Vrijberghe besteed de armenkinderen van Vrijberghe voor een jaar ingaande 1 mei 1691, o.a.:

1. Het kind van Marijn Pieterse, genaamd Daniël Marijnise, is aangenomen om te onderhouden voor een jaar in kost, drank en klederen en alles wat hij nodig heeft. De kosten komen deels voor rekening van de armen en deels ten laste van de aannemer. Voor £ 2 vls. Aannemer Pieter Priem. Aldus gedaan op Vrijberghe d.d. 26 april 1691, get. Jan Cornelisse Boer en Willem Adriaansen Boogaert (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-19/20).

Cornelis Bedtsman, 1691

Cornelis Bedtsman, zn. van Betsman Betsmans, geb. St. Annaland, landmeter, schepen van Schakerloo 1670-1680, rentmeester, baljuw en secretaris van Vrijberghe 1675-1696, penningmeester van de dijkage van Tholen 1678-1696, overl. 1696, otr./tr.1 als j.m. geb. en won. St. Annaland, Tholen 23 april/14 mei 1670 Maria/Maeijken Rolle, j.d. van Tholen en won. aldaar, ged. Tholen 9 januari 1650, begr. Tholen 27 september 1678, dr. van Anthony Rolle en Maria van Raphels; otr./tr.2 als penningmeester en wdnr., Tholen 31 maart/19 april 1679 Johanna Bodel, j.d. geb. en won. Tholen, ged. Tholen 9 september 1656, begr. Tholen 28 april 1681, dr. van Jan Bodel en Martijntje Strijdt.

Op 29 maart 1691 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe baljuw Corn. Bedtsman die bekent te transporter en in volle eigendom over te dragen aan Jan Jacobse van de Sande, een huis, schuur etc. staande onder deze Heerlijkheid op de sluis van Oud Poortvliet op zijn cijnbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe, tussen de schuur en hof van Philip Claesse en het huis van Jacob de Maker, nu gekocht door Pieter Claesse, en dat voor een som van £ 26 vls. te betalen op de 1^e mei aanstaande of anders onder verband van dit huis tegen een intrest van 5% jaarlijks. De koper verklaart de koopsom terug te betalen en als waarborg te verbinden zijn huis, zijn persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Jan Cornelisse Boer en Willem Adriaanse Boogaert (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-16v).

Johannes Jacobse van de Sande, 1691 -

Johannes (Jan) Jacobse van de Sande, overl. Vrijberghe 28 mei 1695, otr. als j.m. won. onder Vrijbergen, Poortvliet 29 mei 1682 Willemijntje Daniëls, wed. van Pieter Janssen, won. onder Vrijberghe, ged. Halsteren RK 30 april 1645, dr. van Daniël Pieterse en Maria Cornelis. Zij tr.1 als won. onder Vrijberghe, Pieter Jan Meeusse, geb. en won. St. Annaland, St. Annaland 19 april 1673 (met att. van Oud Vossemeer), overl. Vrijberghe voor 1682, zn. van Jan Meeusse en Tanneken Marinusse Cloet.

Staat en inventaris van de boedel en goederen van Jan Jacobs van de Sande, overl. Vrijberghe 28 mei 1695, opgesteld door Jacob Jacobse en overgebracht aan de heren weesmeesters van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe.

Baten o.a.: inboedel, enig huisraad; 2 koeien en 1 rund £ 18 vls.; een huis £ 20 vls. Baten totaal £ 50:10:4 vls.

Lasten o.a.: debet op het huis aan baljuw Corn. Bedtsman £ 14:10:0 vls.; kleine betalingen aan diverse personen. Lasten totaal £ 23:2:0 vls. Batig saldo £ 27:8:4 vls.

... van Jacobus Jacobs wegens zijn moeder Willem... (akte beschadigd).

Maeijke Jans, zijnde de dochter van Jan Jacobse, gewonnen bij Willemijntje Daniëls, die na de dood van haar eerste man nog met Jan Jacobse is getrouwd geweest, voor welke helft van de voorn. £ 27:8:4 vls. Jacob Jacobse belooft de voorn. wees Maeijke Jans, die nu 9 jaren is, te alimenteren van eten, drinken, kleding etc. en te laten leren tot zij is gekomen tot de leeftijd van 18 jaren.

Akkoord bij de heren weesmeesters van Vrijberghe 12 oktober 1695. Mij ter kennis als secr. Corn. Bedtsman 1695 (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-29).

Cornelis Tamboer, - 1700

Cornelis Marinussen Tamboer, zn. van Marinus Jacobsen Tamboer en Susanneke Leunis, geb. Poortvliet, landman, overl. voor maart 1700, otr. als j.m. geb. en won. Poortvliet, St. Annaland 21 mei 1667 (tr. Poortvliet) Maeijken Jacobs Hoogwerff, j.d. geb. en won. St. Annaland, overl. voor maart 1712⁸.

Zij tr.2 Oud Vossemeer 28 maart/17 april 1700 Andries Genger, zie onder.

Weeskamer van Vrijberghe d.d. 18 maart 1700.

Maeijken Hoogwerff, wed. van Corn. Tamboer, heeft te kennen gegeven haar staat van de boedel zo baten als lasten door haar man zal. nagelaten ten profijte van haar kinderen Susanne, Marij, Anthonij, Jacomijntje en Marines Tamboer, waarvan na calculatie de lasten hoger zijn dan de baten. Zij sluit een verdrag met Jan Anthonissen, voogd over de wezen, hierin bestaande dat zij de minderjarige wezen

⁸ Dochter Maria Tamboer, otr./tr. j.d. van St. Annaland en won. onder Vrijberge, St. Annaland .. november/ 16 december 1711 Joris Claasz, wedr. van Geertruid van den Boogaart.

zal alimenteren tot hun bejaardheid of bekwaamheid toe en dan zal uitkeren voor hun vaderlijk goed aan ieder van hun een ducaton.

Dato als boven ter presentie van burgemeester Jan de Boer, schepenen Willem Boogaert en Danckert Knulst. Mij present Corn. van Wallenburgh secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-6).

Andries Genger, 1700 - 1729

Andries Genger (Schenger), herbergier, overl. voor 1729, otr./tr.1 als j.m. van Wolff... en won. in Vrijberghe, Oud Vossemeer 28 maart/17 april 1700 Matje Jacobs Hoogwerff, wed. van Cornelis Tamboer, won. in Vrijberghe, overl. voor maart 1712; tr.2 Neeltjen Priem(s), geb. Poortvliet ca. 1690, dr. van Jacob Priem en Martijntje Jans.

Vrijberghe 2 september 1703. De rentmeester Corn. van Wallenburgh, eiser, contra Andries Gengel, gedaagde.

De eiser eist over de cijns van de erve daar het huis op staat, vervallen mei 1699, 1700, 1701 en 1702 à £ 1:11:6 vls. 's jaars. Tezamen £ 6:6:0 vls. Hegt verzoekt panding. Schepenen accoord. Panding de not. Pieter van 't Rosevelt en Philip Claesse (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-3).

Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe 3 maart 1707. Dhr. rentmeester Pieter van 't Rosevelt, eiser, contra Andries Schenger als borg en principale schuldenaar voor Philip Claesse, gedaagde.

Wouters eist £ 3:2:8 vls. over verschuldigde landpachten van gemelde Philip Claesse, waarvoor de gedaagde zich volgens de akte van 16 augusts 1705 zich als borg en principaal schuldenaar stelt (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-4).

Staat van de goederen zo baten als lasten nagelaten door Maetje Hoogwerf, ten profijte van haar kinderen met name: Susanna Tamboer, huisvrouw van Marinus Meijer; Maria Tamboer, huisvrouw van Joris Klaesse; Jacomina Tamboer, huisvrouw van Abram Klaesse; Anthonij en Marinus Tamboer allen geprocreerd bij Cornelis Tamboer zal.

Overgebracht ter weeskamer van Vrijberghe door Andries Genger als vader en voogd van Marinus Tamboer in handen van de heren weesmeesters, burgemeester Willem Boogaert, Jan Willemse Kuijper, Joannes van Ecken en Jan Pieterse van de Sande. Actum op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 8 maart 1712.

Baten o.a.:

- 2 bladzijden ontbreken, circa £ 90 vls. waaronder het huis.
- inboedel, huisraad, w.o. 2 snaphanen (geweren).
- 1 gemet 229 roeden land gelegen te Poortvliet met het zaad erop staande £ 10 vls.
- te ontvangen van de dijkage van Poortvliet wegens het schoonhouden van de sluis £ 8 vls.
- idem van de dijkage van Poortvliet wegens gelagen £ 19:15:8 vls.
- van schout Wallenburgh wegens het delven van mee £ 0:2:15 vls.
- van vendumr. Wallenburgh wegens vertering van de delvers £ 0:13:4 vls.

Totaal van de baten bedragen £ 146:1:2 vls.

- juffr. de wed. van baljuw van Diest zal. heeft een kapitaal staande op het huis gehypothekeerd £ 66:13:4 vls. en de intrest over het jaar 1711 £ 1:6:8 vls.
- Joanna Cuijper komt wegens geleverde wijn £ 7:17:4 vls.
- dhr. secr. Adr. Spruijt over reste van landpacht over 1711 £ 1:5:0 vls.
- dhr. burgemr. Jacob van Vrijberghe wegens statelasten £ 3:3:3 vls.
- juffr. Margarita Turcq per reste van landpacht £ 15:13:4 vls.
- mons. Dignus Hutspot wegens landpacht over 1711 £ 3 vls.
- aan Marinus Meijer wegens geleende gelden aan Andries Genger £ 6 vls.
- Danckert Houtene over geleverde bieren £ 5:17:11 vls.
- Alexander Petri over geleverde bieren £ 5:0:6 vls.
- de wezen van Exter wegens geleverde bieren £ 2:18:4 vls.
- Leendert Hutspot over geleverde winkelwaren £ 1:5:5 vls.
- aan rentmr. van Wallenburgh over cijns van het huis en erve over de jaren 1703-1711 £ 14:3:8 vls.

De lasten bedragen £ 134:13:9 vls. Na aftrek kosten blijft over £ 10:7:5 vls. De helft voor Andries Genger, de wezen ieder 1/5 van de helft. Marinus Tamboer ontvangt als minderj. £ 1 vls.

Comp. Andries Genger voor de heren van de weeskamer en heeft de boedel voor rekening van (de minderjarige) Marinus Tamboer van de weeskamer overgenomen. Hij zal de wees onderhouden tot zijn 25^e jaar en voorts aan hem voldoen ingevolge het testament tussen hem en zijn vrouw voor not. Corn. van Wallenburgh gepasseerd. Wnd. secr. Willem Boogaert (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-12).

Op 30 januari 1729 heeft Neeltjen Priems, weduwe van Anderies Genger, in presentie van Pieter Scharre en Dijngenis Corn. Hutspot haar meubelaire goederen aangewezen en voorts de goederen die zij nog had, zoals het huis en land en wei, samen gewaardeerd zo als doenlijk was:

- 3 bedden met hun toebehoren	£ 3:0:0 vls.
- 1 kast	£ 1:0:0 vls.
- lijnwaad	£ 0:10:0 vls.
- een koper en ijzeren ketels	£ 3:0:0 vls.
- schotels en schilderijen, kannen, pinten en verdere rommelingen en boot	£ 8:6:8 vls.
- het huis, schuur en daaraan volgende	£ 66:13:4 vls.
- 4 gemeten 167 roeden weiland	£ 16:0:0 vls.
- 7 kwartier land (1 gemet 225 roeden)	£ 3:0:0 vls.

Baten totaal: £ 106:9:0 vls.

Volgt hier tegen de baten, de schulden op het huis
(Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-24). £ 66:13:4 vls.

Jan Maas, ca. 1730 - 1735

Jan Maas, verm. afkomstig uit Brabant, bode en 's heren dienaar van Vrijberghe, herbergier, won. op de Poortvlietsesluis te Vrijberghe, overl. december 1735, tr. ca. 1730 Neeltje Priem, wed. van Andries Genger, geb. Poortvliet ca. 1690, dr. van Jacob Priem en Martijntje Jans.

Comp. voor schepenen van Vrijberge Neeltje Priem, huisvrouw van Jan Maas, die verklaart over te geven aan de heer schout M. Gaaswijck de helft van haar huis, schuur en erve staande op deze Hoogheerlijkheid om daar mee te doen naar zijn welgevallen, hetzij om het publiek te verkopen of uit de hand zoals hem schout Gaaswijck ten voordele is om te verhalen £ 31:19:3 vls. ter zake deugdelijke schuld van mijn man en mij competerende aan hem te voldoen in welke som van £ 31:19:3 vls. voor mijn portie de helft zijnde dus £ 15:19:7 vls.

Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoogheerlijkheid van Vrijberge op 20 oktober 1735. In presentie van Jacob Douw, Jan Lauisse en Jacob Mense schepenen. Mij pres. Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5780).

Vrijberghe 1 januari 1736. Een huis, schuur en erve als de baljuw Chris. Gaaswijck heeft verkocht aan Johannes Eickhoudt bij executie en autorisatie uit de boedel van Jan Maas (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-13v).

Comp. voor schepenen der Hoogheerlijkheid van Vrijberghe, de baljuw Christoffel Gaaswijck razione officii en als last en procuratie hebbende van Neeltje Priems, wed. van Jan Maas, die verklaart over te dragen en te transportereren, een huis, schuur en erve, staande en gelegen binnen deze Hoogheerlijkheid van ouds bekend "de herberge van 't Fortuijn" aan Johannes Eeckhoudt, door de eerste aan de tweede comparant verkocht voor 1000 carolij guldens, te betalen 400 guldens contant en voorts in termijnen van 60 guldens jaarlijks, waarvan de 1^e verschijnen zal 6 december 1736. Vrijberge 3 februari 1736 get. Jacob Douw, Jan Loijssse en Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-22v).

Comp. voor schepenen der Hoogheerlijkheid van Vrijberghe, de baljuw Christoffel Gaaswijck razione officii en als last en procuratie hebbende van Neeltje Priems, wed. van Jan Maas, die verklaart te leveren, over te dragen, cederen en transportereren aan Johannes Eeckhout, een schuldbrief staande ten laste van hem zelf op zijn huis, staande en gelegen binnen deze Hoogheerlijkheid van ouds bekend "de herberge van 't Fortuijn" door hem gekocht op 6 december 1736, voor een som van 1000 gulden volgens de koopconditie, en nog groot £ 100 vls. in termijnen van £ 10 vls. jaarlijks, de welke door de 1^e comparant aan de 2^e comparant is verkocht voor £ 60 vls. contant bij de levering. Vrijberge 18 oktober 1736, Jacob Douw en Jacob Mense schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-23).

Samenvatting akten veroordeling Jan Maas.

Jan Maas en twee in zijn herberg aanwezige dragonders kregen op 24 juli 1735 tussen 9 en 10 uur in de avond ruzie met Bastiaan Snijders. Een der dragonders wilde met toestemming van Jan Maas enkele ajuins trekken uit de hof van Jan Maas die hij in halfwas had met Bastiaan Snijders. Bastiaan Snijders die dat zag werd zo kwaad dat hij de dragonder een klap gaf met zijn houwer en hierbij de dragonder verwondde aan zijn gezicht en oor. Vervolgens begaven de dragonders en Jan Maas, die zijn snaphaan had meegenomen, zich naar de naast gelegen woning van Bastiaan Snijders en braken de deur open. Bastiaan Snijders die naar de zolder was gevlucht werd op de zolder ernstig mishandeld

terwijl Jan Maas met zijn snaphaan vanaf de deur door het zolderluik een schot loste, hierbij werd Bastiaan Sniijders gewond aan zijn gezicht. Bastiaan Sniijders schreeuwde kermend moord, hetgeen werd gehoord door een viertal personen die met paard en wagen aan kwamen rijden vanuit St. Annaland. Zij hebben Sniijders op de wagen geholpen en gebracht naar de (hofstede) Blauwe Blomme.

Jan Maas die de verwonding van Sniijders ernstig inzag, is vervolgens naar Poortvliet gegaan en heeft bij de baljuw van Vrijberghe een leugenachtige rapportage afgelegd en is vervolgens met paard, snaphaan en rok via het veer van Boshoofd gevlucht naar Brabant, Hoogerheide - Bergen op Zoom, de nachten doorbrengende in schuren om aanhouding door het gerecht te voorkomen. Aangezien hij niet kon lezen en schrijven heeft hij een brief laten schrijven naar zijn vrouw om te informeren of Sniijders niet dood was. Na bericht ontvangen te hebben heeft hij zich op 1 augustus laat in de avond naar het eiland begeven om zijn vrouw over te halen met hem mee te gaan. Thuis gekomen had hij het ongeluk om naast zijn vrouw, die de herberg had voortgezet, enkele personen met hun vrouwen waaronder twee schepenen van Vrijberghe aan te treffen. Hij werd door de bezoekers in de herberg vriendelijk ontvangen en heeft nog wat met hun gedronken, nadat zij waren vertrokken bleek zijn vrouw niet genegen te zijn met hem te vertrekken.

Op 6 augustus 1735 is hij onder de Heerlijkheid Poortvliet door de Rode Roede gearresteerd, en gebonden en gekneveld overgebracht naar de gevangenis in de Waterpoort van de stad Tholen en aldaar gedetineerd.

Aangezien het gerecht van Vrijberghe, in persoon van baljuw Christoffel Gaaswijck, de zaak als een ernstig misdrijf beschouwde werd de zaak overgedragen en voortgezet door Wouters die in de naam van de heer officier de ingediende eis volgde, namelijk dat gedetineerde zal worden gebracht ter plaatse alhier, alwaar men criminele justitie excerceert en aldaar aan de scherprechter overgeleverd, om, ten voorbeeld aan anderen, opgehangen te worden tot de dood erna volgt en na aldaar enige uren ten toon gehangen te hebben, vandaar vervoerd om aan de galg gehangen te worden tot dat hij door de lucht en het gevogelte zal zijn geconsumeerd, met confiscatie van zijn goederen en betaling van de kosten en misen van justitie etc.

Wouters verzoekt dat aan de gedetineerde mag worden toegevoegd de procureur Spruijt om hem in deze te verdedigen. Schepenen gaan akkoord.

Spruijt verzoekt kopie van de eis en verdere bewijzen en bestrijdt de hoogte van de geëiste straf.

De schepenen houden na ontvangst van de stukken van Wouters namens de officier en de verdediger op de secretarie alhier de zaak in advies om informatie in te winnen bij neutrale advocaten en komen op 13 oktober 1735 tot de beslissing, dat de gedetineerde Jan Maas wordt veroordeeld voor een executabel delict aan het huis van Bastiaan Sniijders onder deze Hoogheerlijkheid om gebracht te worden op het schavot, voor deze rechtkamer opgericht, om vervolgens stichtelijk met de roede geselsd te worden, voorts gebrandtekend en vervolgens gedurende zijn leven lang verbannen te worden uit de provincies Zeeland, Holland en West Friesland, op straffe dat hij bij terugkeer aan lijf en lede met de koorde gestraft zal worden, met betaling van de kosten van justitie.

Op 11 november 1735 verklaart Wouters dat de sententie voor zover het de geseling, brandtekening en verbanning aangaat ten uitvoer is gebracht, alsmede de uitleiding door de bedienden van de justitie, ten aanschouwe van een menigte mensen, dat ook aan de gevangene na het ontvangen van de publieke straf, ernstig is gemaand en zich conform te gedragen.

Dat niet tegenstaande, de gestrafte van die boosaardigheid is geweest om op de eerste november 1735 binnen dit eiland en wel onder deze jurisdictie, in zijn huis ten aanschouwe van verscheidene mensen, en zelfs enige schepenen aldaar is gekomen, en zo hij volledig heeft verklaard, uit eigen beweging, zonder inductie of aanrading van iemand, van de Brabantse zijde met een boot van ene van Scheldt, waarvan de riemen en boot ten gebruike had gevraagd en bekomen, hier was aangeland, en zelfs van die uitgelatenheid te zijn geweest, om die mensen een goede avond te wensen, aldaar haar vertrek af te wachten, en aldaar te eten, en zo met zijn vrouw te bedde te gaan en te verblijven, tot hij aldaar in de nacht is gearresteerd en vervoerd ter verzekering naar de gevangenis in de Waterpoort te Tholen; dat de terugkeer van de gedetineerde wordt gezien als een minachting en bespotting van de justitie en het vonnis van schepenen.

Criminele Vierschaar gehouden op 1 december 1735. Present het volle college van schepenen. De heer baljuw Christoffel Gaaswijck, ratione officii in cas crimineel, eiser, contra Jan Maas, gewezen bode en 's heren dienaar alhier, geapprehendeerd en gedetineerd op de Waterpoort binnen de stad Tholen, volgens het verleende territorium en in deze zaak, gedaagde.

Wouters in zijn functie als boven eist uitvoering van de straf om met de koorde gestraft te worden volgens de veroordeling op 13 oktober 1735.

Procureur Strijdt verzoekt een lichtere straf zoals geseling en een nieuwe of gewijzigde verbanning.

Schepenen geëxamineerd hebbende de stukken etc. verklaren de gevangene Jan Maas te wezen een kinds des doods en condemneren de gevangene omgebracht te worden ter plaatse alhier om aan de scherprechter overgeleverd te worden en aldaar aan een galg daartoe opgericht met de koorde te

worden opgehangen tot de dood erna volgt en aldaar te blijven hangen tot hij door de lucht en het gevogelte zal worden geconsumeerd, met confiscatie van zijn goederen, zo hij enige heeft en voorts in kosten van deze justitie (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5780).

Er is geen bevestiging gevonden dat de ophanging heeft plaats gevonden of dat nog hoger beroep mogelijk was.

Op 3 februari 1736 wordt Neeltje Priems echter genoemd als weduwe van Jan Maas, zodat wel aannemelijk is dat het vonnis is voltrokken.

Op 21 augustus 1735 compareert Guiljam Piet, dragonder in het regiment van de heer kolonel Dupartail in de compagnie van kapitein Jamais alhier (Bergen op Zoom) in garnizoen, oud 21 jaar, en verklaart op verzoek van de heer Christoffel Gaaswijck, baljuw van de Hoge Heerlijkheid van Vrijbergen, dat hij samen met Pieter Remmius, dragonder in dezelfde compagnie, op 21 juli 1735 's-avonds omtrent 8 uur is geweest onder de genoemde Heerlijkheid Vrijbergen ten huize en herberge van Jan Maas en dat hij daar met zijn kameraad een glas bier heeft gedronken. De comparant en zijn kameraad zijn door Maas gevraagd of ze mee wilden gaan naar het huis van Bastiaan Sniijders, wonende aldaar, omdat Maas geld tegoed heeft van Sniijders en dat hij niet wil betalen. Als ze helpen belooft Maas ze een kan bier. Daar aangekomen blijkt de deur op slot te zijn maar Jan Maas forceert de deur zodat ze naar binnen kunnen. Jan Maas gooit stenen naar Sniijders die op zolder zit. Jan Maas haalt vervolgens een snaphaan en schiet tweemaal op Sniijders. Maas gaat de zolder op, smijt Sniijders op de vloer en heeft hem getrapt en geslagen. De comparant is bereid zijn verklaring onder ede te bevestigen (Bergen op Zoom. NA inv.nr. 486-27, notaris S.P. Stouters).

Johannis Eekhout, 1736 - 1740

Johannis Janse Eekhout / Eeckhoudt / Eickhout, zn. van Johannes Janse (van) Eeckhout en Martijntje Pieters Kooremans, ged. Colijnsplaat 4 februari 1714, herbergier, overl. na 1740, tr. ca. 1736 Cornelia Minheere, ged. Scherpenisse 9 oktober 1712, dr. van Cornelis Menheere en Jacomijntje Bevelanders.

Comp. voor schepenen der Hoogheerlijkheid van Vrijberghe Johannis Eekhout die verklaart schuldig te zijn aan Cornelis Menheere £ 66:13:4 vls. tegen een intrest van 4% jaarlijks ingaande 18 oktober 1736, en verbindt tot terugbetaling van de som en de intrest speciaal zijn huis, schuur en erve, staande en gelegen binnen deze Hoogheerlijkheid van ouds bekend "de herberge van 't Fortuijn" en verder zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan op 2 mei 1737. Present het volle collegie, Otter schepenen. In de marge: Voldaan 8 november 1740 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-23v).

Comp. voor baljuw en schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Johannis Eekhout, die verklaart te leveren en transporteren aan Willem Jansen Kuijper, een huis en schuur, staande op 's Heren cijnsbare erve binnen deze Heerlijkheid, van ouds en thans genaamd, de herberg het Fortuijn, verkocht voor de som van £ 125 vls. te betalen contant ter levering waarvan de koper verklaart voldaan en betaald te zijn. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe in presentie van Jan Laurisse en Jacob Mense schepenen op 8 november 1740 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-27v).

Willem Janse Kuijper, 1740 - 1751

Willem Janse Kuijper, zn. van Jan Kuijper en Janneke Willems, ged. Oud Vossemeer 21 oktober 1708, landman, herbergier, schepenen van Vrijberghe 1752, overl. Poortvliet 1761, tr. ca. 1740 Elena Ewouts, geb. Ossendrecht, begr. Poortvliet 14 juni 1766, dr. van Adriaan Ewouts Huijgens en Johanna Pieterse van Lindonk.⁹

Helena Ewoudts, wed. van Willem Janse Kuijper, tr. Tholen 30 september 1761 Cornelis Hicke, wedr. van Susanna Manse, geb. Poortvliet, landman (pachter) te Schakerloo 1755-1764, begr. Tholen 15 februari 1765, zn. van Hector Cornelisse Hicke en Lena Frans.

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Willen Jansen Kuijper, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan de secr. Hendrick Spruijt de som van £ 100 vls. op een intrest van 3% jaarlijks en heeft tot terugbetaling van de som en betaling van de intrest verbonden zijn huis

⁹ De kinderen Jan, Janna en Jannetje Kuijper, resp. ged. te Poortvliet in 1740, 1742 en 1744, trouwen in 1764, 1765 als geboren Vrijbergen en won. Poortvliet. Dochter Neeltje Kuijper wordt op 11 dec. 1746 gedoopt te Poortvliet, met aantekening: geboren onder de Heerlijkheid Vrijberge. Zij trouwt in 1770 als j.d. geb. onder Vrijbergen.

en schuur staande op deze Hoogheerlijkheid en verder zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan en gepasseerd op 8 november 1740. Present Jan Laurisse en Jacob Mense schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-28).

Willem Janse Kuijper was van 1744 t/m 1749 eigenaar van 1 à 2 paarden in Vrijberghe en van 1750 t/m 1761 eigenaar van 2 paarden te Poortvliet (Tholen. GA inv.nr. 293).

Willem Janse Kuijper te Vrijberghe wordt aangeslagen voor het familiegeld over 1748 en 1749 in de 18e klasse met £ 1 vls. Hij is in die jaren de enige aangeslagene onder Vrijberghe. In 1753 valt hij onder Poortvliet (ZA Rekenkamer van Zeeland inv.nr. D 40361 e.v.).

Vrijberghe 7 februari 1751. Willem Jansen Kuijper contra Leunis Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-50v).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Willem Jansen Kuijper die verklaart te leveren en transporteren zijn huis en schuur staande op 's heren cijnsbare grond op de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe genaamd het Fortuijn aan Leunis Boer, die mede compareert en verklaart het huis in koop te accepteren en dat voor de som van *f* 725,-, te betalen contant ter levering *f* 225,- en nog schuldig te blijven *f* 500,-. In de marge: voldaan *f* 500,- op 3 juli 1752. Gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 1 april 1751. Present burgemeester Jacob Mense en Jan Isackse (van de Boogert) schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-39v en 5784-2/3).

Staat en inventaris van de boedel en goederen met de dood ontruimd en nagelaten door Willem Janse Kuijper ten profijte van zijn 6 nagelaten kinderen, m.n. Jan oud 18 jaar, Janna oud 16 jaar, Jannetje oud 15 jaar, Neeltje oud 12 jaar, Adriana oud 7 jaar en Maria Kuijper oud 6 jaar voor de helft en zijn weduwe Elena Eewouts voor de wederhelft. Overgebracht ter weeskamer ten dorps huize van Poortvliet op 16 september 1762 door Elena Eewouts ten overstaan van de voogd mons. Ari Bierens.

Baten o.a.:

- een huis, schuur en erve staande en gelegen aan de zuidzijde van de Lange strate, waardig £ 50 vls.
- 8 gemeten 98 roeden zaai- en weiland gelegen in Huijghfockenhoek nr. 1, 2 en 3, waardig £ 80 vls.
- contante penningen £ 123:17:0 vls.; meubels, inboedel; granen op de zolder en hooi en stro in de schuur en bouwgereedschappen; het mest in de put.
- 2 paarden, 1 kalf en 1 stier, en vruchten te velde; 3 gemeten tarwe, 3 gemeten paardebonen.
- Cornelis Kuijper is debet aan de boedel £ 333:6:8 vls. en Anthoni Kuijper £ 6:12:6 vls.

De baten bedragen totaal £ 756:2:1 vls.

De lasten bedragen o.a.: t.b.v. het rouwmaal 2 schapen en 1 vat bier. Totale lasten £ 19:2:1 vls. De wezen de helft (Poortvliet. Weeskamer Raze inv.nr. 5695-83).

Leunis Boer, 1751 - 1762

Leunis Boer, zn. van Johannes Boer en Lucretia Labans, ged. St.Maartensdijk 17 november 1726, landman en herbergier, overl. Poortvliet 21 juni 1799, tr.1 Tholen 9 maart 1749 Paulina de Groen; otr./tr.2 als won. op Vrijberghe, Poortvliet 25 februari/19 maart 1752 Maria Franse Oliviers, wed. van Hendrik Duijne, geb. Poortvliet en won. op Vrijberghe, begr. Oud Vossemeer april 1768; otr./tr.3 Oud Vossemeer 13/22 november 1772 Dingena Vos, laatst wed. van Pieter van't Hoogerhuijs en eerder van Jan van Ackeren, ged. Oud Vossemeer 22 december 1720, dr. van Johannes Vos en Tannetje Klaas; otr./tr.4 als won. Oud Vossemeer, Oud Vossemeer 12/28 november 1784 Dina van (der) Stel, ged. Oud Vossemeer 12 januari 1755, overl. Poortvliet 4 januari 1828, dr. van Klaas Willemse van Stel en Geertruij Jagers.

Dina van Stel, otr./tr. Poortvliet 4/20 oktober 1799 Johannes Haaijman, beide won. Poortvliet.

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Leunis Boer, weduwnaar van Pauwelijntie de Groene, wonende onder deze Heerlijkheid, bruidegom ter ene en Maria Olevier, weduwe van Hendrik Duijne, laatst gewoond hebbende te St. Annaland, bruid ter andere zijde. Zij verklaren te zijn overeen gekomen om tezamen een huwelijk aan te gaan en voornemens om het huwelijk kerkelijk eerstdaags te voltrekken, onder de volgende condities, te weten dat tussen hen geen gemeenschap van goederen of schulden die zij respectievelijk voor dato van het voorz. huwelijk hebben zal bestaan. De revenuen van deze goederen en de winst en verlies staande huwelijk gemaakt, zullen zij gemeen of half om half hebben. De goederen van de bruidegom volgens zijn eigen schatting waardig geacht de som van £ 35 vls. en die van de bruid £ 9 vls. en verklaren comparanten dit alzo te wezen hun contract antenuptiaal en beloven hun aanstaande huwelijk in de "vreese des heeren" te

voltrekken. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 10 maart 1752. Present schepenen Marijn van der Kloot, Jan Isakse van den Boogerd en Cornelis Roggeband (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-40; idem Raze inv.nr. 5784-4).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Leunis Boer die verklaart wel en deugdelijk schuldig te wezen aan de baljuw Christoffel Gaaswijck 200 carolij guldens tegen een intrest van 5% jaarlijks ingaande 1 mei 1752, belovende de gelden terug te betalen en te verbinden zijn huis en schuur van ouds genaamd het Fortuijn, staande op de dijk bij het einde van de Westpolder onder deze Hoogheerlijkheid en zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe op 3 juli 1752 ter presentie van Marijn van der Kloot en Cornelis Roggeband schepenen.

In de marge: Deze obligatie is op 21 september 1759 veranderd in een obligatie sterk £ 100 vls. hier geroyeert, mij ter kennis Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-41v).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Leunis Boer die verklaart wel en deugdelijk schuldig te wezen aan de Martinus Gaaswijck, Matthijs Spieringh en Christoffel Gaaswijck, 300 carolij guldens, ieder der heren voor 1/3, tegen een intrest van 5% jaarlijks ingaande 1 mei 1752, belovende de gelden terug te betalen en te verbinden zijn huis en schuur van ouds genaamd het Fortuijn, staande op de dijk bij het einde van de Westpolder onder deze Hoogheerlijkheid en zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe op 3 juli 1752 ter presentie van Marijn van der Kloot en Cornelis Roggeband schepenen. In de marge: De nevenstaande obligatie van f 300,- is aan mij op 29 maart 1753 bij liquidatie voldaan (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-42).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Leunis Boer, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan de baljuw Christoffel Gaaswijck een som van £ 100 vls. tegen een intrest van 5% jaarlijks ingaande 21 september 1759 en verbindt daarvoor zijn huis en schuur van ouds genaamd het Fortuijn, staande op de dijk bij het einde van de Westpolder onder deze Hoogheerlijkheid en voorts zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 21 september 1759. Present Lieven Bruijnzeel en Jan Geluk schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-45).

Ordinaire rechtstag gehouden op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 18 maart 1762. Present het volle college van schepenen. Cornelis Hutspot, eiser, contra Leunis Boer, gedaagde.

Comp. voor burgemeester en schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Leunis Boer, die verklaart t.b.v. zijn crediteuren over te geven al zijn goederen en stelt de burgemeester en schepenen aan als sequester en de baljuw Christ. Gaaswijck om zijn goederen te inventariseren en te verkopen. Gepasseerd voor de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 1 april 1762 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-60).

Inventaris van de goederen van Leunis Boer opgemaakt op 1 april 1762.

- vaste goederen: een huis en erve.
- meubilaire goederen: ruime inboedel in de kamer, keuken en op zolder, o.a. 4 tafels en 10 stoelen, een rek met 11 roomers en 6 bierglazen en nog 14 wijnglazen (een gedeelte van de goederen in de kamer behoort toe aan Cornelis Dune, zo Cornelis Dune en Leunis Boer aangeven).
- bouw- en melkgereedschappen.
- de keet is verhuurd aan Jacob Leenheer, de meubelen daarin aanwezig behoren hem toe.
- in de schuur: bouwgereedschappen, 1 koe, 1 vaars, hooi en stro, 18 hoenders en 1 haan.
- in het wagenhuis: 1 wagen.
- Jan Sorge is debet aan Leunis Boer wegens kostgeld £ 1:10.0 vls.

Present het volle college van burgemeester en schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-60v).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, de heer Christoffel Gaaswijck, baljuw alhier, in kwaliteit als aangestelde sequester in de overgegeven boedel en goederen van Leunis Boer, gewoond hebbende binnen deze Hoogheerlijkheid, de welke heer comparant in zijn kwaliteit verklaart te leveren en transporteren aan zichzelf, een huis en schuur staande op 's heren cijnsbare grond op deze Hoogheerlijkheid bij de lange bree, genaamd het Fortuijn, toebehoord hebbende Leunis de Boer en verklaart de comparant het huis in koop te aanvaarden voor de som van £ 99 vls. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe op 30 september 1762. Present Flip Engelvaart en Huijbreght van der Maale schepenen, get. in plaats van de secr. de burgemeester Jan Geluk (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-46).

Huurder van de keet:

Jacob Leenheer, zn. van Arie Cornelisse Leenheer en Maria Leenderts Lants, geb. Rijsoord, ged. Hendrik Ido Ambacht 10 juni 1703, watermolenaar en sluiswachter, begr. Poortvliet 7 februari 1769, otr. als j.m. van Rijsoord, Ridderkerk /Rijsoord 15 oktober 1729 Aeltje Leenderts de Zeeuw, j.d. van Ridderkerk, kerkelijk onder Rijsoord, ged. Dubbeldam 4 september 1707, dr. van Leendert Bastiaans de Zeeuwe en Adriaantje Pieters van der Steen.

In 1761 en 1768 worden zij genoemd als lidmaat van de Ned. Herv. Kerk te Poortvliet.

Zijn vrouw vertrekt in december 1779 van Poortvliet naar Rijsoord.

Jacob Leenheer wordt op 1 oktober 1752 door het Waterschap Poortvliet aangesteld als watermolenaar op de molen in de Priestermeetspolder te Poortvliet, hij is tevens sluiswachter. Hij mag vrij wonen in het bij de molen staande huisje en twee koeien in de boezem laten grazen. Licht en turf wordt door het waterschap verstrekt. Hij mag vis vangen en moet zijn groentetuin goed verzorgen, alsmede de molenberg en de doornweg rond de molen onderhouden (Waterschap Poortvliet, inv.nr. 24 onder j).

Christoffel Gaaswijk, 1762 - 1788

Christoffel Gaaswijk, heer in Poortvliet en Malland (vanaf 1766), zn. van Martinus Gaaswijk en Engeltje Loele, geb. Poortvliet ca. 1710, baljuw, secretaris en rentmeester van Vrijberghe 1731-1787, schepen van Poortvliet, schout en secretaris van Poortvliet 1767-1787, dijkgraaf van de dijkage Vrijberghe, secretaris van de dijkage Poortvliet, begr. Poortvliet 17 december 1787, tr. Poortvliet 10 augustus 1741 (otr. Tholen 21 juli 1741) Jannetje/Johanna Gijse, ged. Tholen 15 september 1723, dr. van Cornelis Jacobse Gijse en Adriaantje Mol.

Huurder (1762-1783):

Lieven Bruijnseel, zn. van Nicolaas Bruinzeel en Jacomijntje Philips Engelvaart, ged. Scherpenisse 15 oktober 1719, schepen van Vrijberghe 1757, 1759, 1766, 1783, lidmaat te Poortvliet, begr. Poortvliet 20 oktober 1783, otr./tr. als j.m. geb. Westkerke en won. St.Maartensdijk, St.Maartensdijk 8 februari/2 maart 1743 Lijsabeth Mar. de Groene, j.d. geb. en won. St.Maartensdijk, ged. St.Maartensdijk 21 november 1723, begr. Poortvliet 5 mei 1798, dr. van Marinus de Groene en Dingetje Schrijvers.

Uit dit huwelijk kinderen ged. te Scherpenisse 1743-1746 en te Poortvliet 1749-1764, waaronder:

- dochter Willemijntje trouwt in 1771 als j.d. geb. te Westkerke en won. te Vrijberge.
- dochter Jannetje trouwt in 1780 als j.d. geb. onder Poortvliet en won. onder Vrijbergen.
- zoon Marinus trouwt in 1783 als j.m. geb. onder Poortvliet en won. onder de heerlijkheid Vrijberge.
- dochter Jacomijntje trouwt in 1784 als j.d. geb. en won. onder Poortvliet.

Rekeningen van de rentmeester van Vrijberghe:

Op 8 mei 1767 bij Lieven Bruijnseel verteerd tijdens het maken van het bestek van de nieuwe kaai door dijkgraaf en gezworenen en timmerman De Hondt £ 1:3:8 vls.

Betaald aan Lieven Bruijnseel over zijn verdiende daggelden in het afzetten van de 'saate' voor de kaai van Vrijberghe gelegen in 1775 £ 0:16:8 vls.

Betaald aan Lieven Bruijnseel en Renier Willemse vor hun verdiende daggelden in het afsmakken van de 'saate' voor de kaai van Vrijberghe 1781 £ 1:10:0 vls.

(Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1859, 1863, 1864).

Johan Francois Gaaswijk, 1788 - 1799

Johan Francois Gaaswijk, zn. van Christoffel Gaaswijk en Jannetje Gijse, ged. Poortvliet 9 mei 1762, rentenier, won. resp. St.Annaland, Amsterdam, Poortvliet, Nieuwer Amstel, Breda, Bergen op Zoom en Poortvliet, overl. Poortvliet 14 mei 1837, otr./tr. als j.m. geb. Poortvliet en won. St.Annaland, Bergen op Zoom 31 juli/18 augustus 1788 Elisabeth Joanna Gaaswijk, j.d. geb. Middelburg en won. Bergen op Zoom, geb. 12 oktober 1766 (bev.reg.), overl. Poortvliet 25 januari 1835, dr. van Francois Gaaswijk en Jacoba Johanna Morin.

De heer J.F. Gaaswijk levert op 19 januari 1799 aan Abraham Mol een huis en schuur te Vrijberghe voor £ 266:13:4 vls. (Rekenkamer van Zeeland, inv.nr. D 71231).

Comp. op 8 mei 1799 voor baljuw en schepenen van Vrijberghe de heer Martinus Jacobus Gaaswijk als last en procuratie hebbende van zijn broeder J.F. Gaaswijk onderhands gepasseerd op 6 april 1797

en verklaart in eigendom over te dragen en te transporteren zeker huis en schuur staande op cijns grond onder deze heerlijkheid van ouds genoemd het Fortuin aan en ten behoeve van Abraham Mol voor £ 262:13:4 vls. Vrijberghe 8 mei 1799 Engel van de Linde voor de baljuw, Cornelis Tichelaar en Cornelis Henricus Engelen schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5787-1 en 5782-73).

Huurder verm. vanaf 1784-1799:

Johannes/Jan Verheule, zn. van Aart Verheul en Jannetje Dirks van der Linden, ged. Steenberg 7 december 1755, herbergier, overl. Vrijberghe 29 december 1798, begr. Poortvliet 1 januari 1799, otr./tr. als j.m. geb. onder Steenberg en won. onder Poortvliet, Poortvliet 28 mei/13 juni 1784 Jacomijntje Bruijnzeel, j.d. geb. en won. onder Poortvliet, ged. Poortvliet 1 september 1764, arbeidster 1784, begr. Poortvliet 23 mei 1798, dr. van Lieven Bruijnzeel en Elisabeth de Groene.

Vergadering gehouden bij de Magistraat op 28 juli 1797.

Gelezen het verzoek van Johannis Verheulen waarbij hij verzoekt om onder de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe herberge te houden en gelagen te zetten van wijn, bier, genever, brandewijn en verdere gedestilleerde wateren om dit te verkopen met de kleine maat indien zulks verzocht wordt.

Waarop gedelibereerd zijnde is aan de supplicand zijn verzoek geaccordeerd gelijk gezien bij deze en zal bij extract aan hem worden kennis gegeven tot zijn bericht. Actum in het rechthuis van Vrijberghe. Present baljuw, burgemeester en schepenen. Mij bekend Christoffel Quist secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-70).

Vergadering gehouden januari 1799. De baljuw Catshoek geeft kennis dat op 29 laatstleden onder Vrijberghe is overleden Jan Verheule, nalatende vijf onmondige kinderen en dat hij niet had getesteerd, noch voogden over zijn kinderen had benoemd, dat het de plicht was van het Gerecht om zich met die boedel te bemoeien en dat in de eerste plaats alle goederen die in het huis worden bevonden te inventariseren en aangezien drie kinderen ziek zijn, stelt hij verder voor de drie kinderen door de chirurgijn Thierens het benodigde te laten toedienen en hun door iemand te laten oppassen, waarop gedelibereerd zijnde is goed gevonden om aanstaande donderdag een inventaris van alle goederen te gaan maken, de zieke kinderen door de chirurgijn Thierens te laten bedienen en Dirk Jansse de Quak met zijn vrouw tot oppassing te geven aan wie daarvoor 15 s vls. daags moet worden betaald. Verder wordt vastgesteld dat de schulden van de boedel groter zullen zijn dan de baten en er also geen fonds is om de nagelaten kinderen te alimenteren, en om die reden een missive te zenden naar het Intermediair Administratief Bestuur van het voormalig gewest.

Gelijkheid, Vrijheid. Medeburgers.

Op zaterdag 29 december 1798 is onder Vrijberghe door de dood aan zijn 5 kinderen, waarvan de oudste nog maar 13 jaar bereikt heeft, ontruk, Jan Verheule door welk sterfgeval die kinderen in de uiterste ellende en armoede zijn gestort, aangezien de boedel niet toereikend zal zijn om de schulden te voldoen, zodat voor de ongelukkige en waarlijk deernis waardige schepsels, waarvan er drie door ziekte en ongemak bedlegerig zijn, niets overblijft als met hete tranen het verlies van hun vader te beschrijven, de omstandigheden Medeburgers waarin gemelde 5 vaderloze kinderen zich bevinden nog slechter is daar Vrijberghe geen Armenfonds heeft waaruit men noodlijdenden kan alimenteren, intussen hebben wij het tot onze plicht gerekend zodanige maatregelen te treffen waardoor die ongelukkige kinderen tenminste niet van gebrek omkomen en de chirurgijn de zieke kinderen het nodige zal toekomen en twee getrouwde lieden tot hun oppassing gegeven welke 15 s vls. daags moeten hebben tot zolang er zal gezorgd zijn dat de 5 kinderen tot het een of ander Armfonds gealimenteerd zullen worden hetgeen noodzakelijk is en alle spoed vereist, daar nu dat gedeelte van Vrijberghe inwoners kerkelijk behoren tot Poortvliet is het niet meer dan billijk dat de Armen van Poortvliet voor deze kinderen zal zorgen en alimenteren, de Kerk van Poortvliet zal deze last niet vrijwillig op zich nemen, wij nemen nu de vrijheid dit geval bij deze ter kennis van u te brengen met het verzoek zodanige actie te willen nemen zodat de vijf ongelukkige schepsels niet van armoede en gebrek omkomen, wij twijfelen er niet aan of gij lieden zult er van overtuigd zijn, gezien wij geen armenfonds hebben, om ons met alle spoed te informeren hoe in dit geval gehandeld moet worden. Inmiddels bevelen wij deze zaak aan uw vaderlijke zorg aan en blijven... met eerbied Uw lieden medeburgers 't Gerecht van Vrijberghe, get. W.P. Catshoek.

Vergadering gehouden op 14 januari 1799.

De baljuw Catshoek communiceert ontvangen te hebben een missive dienende tot antwoord op de hiervoor gemelde aan het Intermediair Administratief Bestuur geschreven brief waaruit blijkt dat gemeld Bestuur bij extract uit hun resolutie van 8 januari 1799 heeft goedgevonden het verrichte werk voor 't Gerecht van Vrijberghe te approberen en verder de Armdirectie van Poortvliet aan te schrijven en te gelasten, om de nagelaten vijf ouderloze wezen van Jan Verheule aan te slaan en te alimenteren

tot dat dien aangaande nader of anders zou mogen worden gedisponeerd, waarop gedelibereerd zijnde is goedgevonden en geresolveerd om bij missive de Armdirectie van Poortvliet aan te schrijven en te verzoeken om zo spoedig mogelijk aan bovengenoemde resolutie te voldoen, tot het versturen van deze brief de secr. wordt verzocht. Mij present W.P. Catshoek (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-70v/72).

Op de inwonerslijst van Vrijberghe van 26 januari 1799 staat nog vermeld: Jan Verheule, herbergier, gehuwd, 40 jaar oud (Archief Gewestelijke Besturen inv.nr. 257).

Abraham Mol, 1799 - 1804

Abraham Mol, zn. van Marinus Mol en Adriana de Jonge, geb. St.Philipsland ca. 1769, arbeider/boerenknecht, herbergier, overl. Oud Vossemeer 9 oktober 1836, otr./tr. als j.m. geb. en won. St.Philipsland, St.Philipsland 30 maart/15 april 1798 Josina Faassen, j.d. geb. en won. St.Philipsland, geb./ged. St.Philipsland 14/16 april 1779, arbeidster, later winkelierster, overl. Oud Vossemeer 30 november 1859, dr. van Marinis Simonse Faasse en Cornelia Pikkaart.

Op de inwonerslijst van Vrijberghe van 26 januari 1799 vermeld: Abraham Mol, herbergier, gehuwd, 29 jaar oud (Archief Gewestelijke Besturen inv.nr. 257).

In 1802/04 genoemd als lidmaat te Poortvliet, Abraham Mol en Josina Faasse, vertrokken naar St.Annaland.

Abraham Mol dreef in 1810 een herberg in Oud Vossemeer (Raze inv.nr. 5469).

In 1811 won. Oud Vossemeer als Abraham Mol, 40 jaar, cabaretier, geb. St.Philipsland, ingekomen 1804 van St.Annaland.

Vergadering gehouden 8 maart 1799. Gelezen het request van Abraham Mol, waarbij hij verzoekt om onder Vrijberghe herberg te mogen houden en gelagen te zetten van wijn, bier, genever, brandewijn en verdere gedestilleerde wateren, alsmede om die te mogen verkopen met de kleine maat.

Waarop gedelibereerd zijnde goedgevonden is supplicants verzoek te accorderen en mitsdien aan hem te verlenen admittie tot het bovengemelde, waarvan bij extract aan hem zal worden kennis gegeven. Actum ter vergadering van 't Gerecht van Vrijberghe, dato als boven, mij present W.P. Catshoek (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-72v).

Pieter Klippel eiser, contra Abraham Mol gedaagde.

Eiser is in het jaar 1799 met de gedaagde overeengekomen zijn tiende tarwe gelegen in de Westpolder onder Vrijberghe voor het stroo van op te mennen en in diens schuur te bewaren tot eiser mocht komen zijn tarwe te laten dorsen en transporteren enz. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5781-5 en 5779-63v).

Op 29 december 1803 comp. voor schepenen van Vrijberghe Abraham Mol, won. onder de jurisdictie van Vrijberghe, die verklaart schuldig te zijn aan Cornelis Tichelaar, schepen te Oud Vossemeer, 200 guldens tegen een intrest van 5% jaarlijks. Tot zekerheid van terugbetaling van het kapitaal en rente verbindt hij zijn huis en schuur staande op cijnsbare erve onder Vrijberghe. Aldus gepasseerd binnen Oud Vossemeer op 29 december 1803. Present Jacob Lindhout L.zn. en Pieter Joppe schepenen. In de marge: Op 14 mei 1804 van kapitaal en rente voldaan (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5787-7 en 5782-77v).

Op 16 mei 1804 comp. voor baljuw en schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Abraham Marinisse Mol, won. te Vrijberghe, die bekent te leveren en transporteren aan Anthoni Hendrik Sturmesandt die hier mede compareert en verklaart te accepteren een huis, schuur en verdere timmer op cijnsbare erve, staande en gelegen onder deze Hoge Heerlijkheid op de dijk aan de Poortvlietse Sluijs voor de som van £ 300 vls. waarvan de verkoper verklaart te zijn voldaan, zo door contante penningen als door een te passeren schepenschuldbrief. Aldus gepasseerd ter secretarie van Vrijberghe. Present W.P. Catshoek baljuw, Johannes Tichelaar en Jacob Lindhout schepenen, S.A. Catshoek secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-78v en 5787-8 en 11).

Anthoni Stormezand, 1804 - ca. 1808

Anthonij Stormezand Hzn., zn. van Hendrik Stormzand en Cornelia van Driel, ged. Oud Vossemeer 29 januari 1758, biersteker 1784, landman in de Bartelmeetspolder onder Poortvliet 1797-1802, cabaretier 1811, arbeider 1819, won. Oud Vossemeer tot 1790, Stavenisse 1791-1795, Poortvliet 1797-1804, daarna Vrijberghe, Oud Vossemeer en Scherpenisse, overl. Scherpenisse 22 november 1819, otr.1 als j.m. geb. en won. Oud Vossemeer, Stavenisse 23 december 1784 Jannetje Rosemond, wed. van Matthijs van Driel, geb. St.Maartensdijk, ged. Stavenisse 20 maart 1763, begr. Poortvliet 20

oktober 1798, dr. van Louis Rosemond en Maatje Priem; otr./tr.2 als wedr. van Stavenisse en won. Poortvliet, Poortvliet 6/23 november 1800 Maria van der Male, j.d. geb. St.Maartensdijk en won. Poortvliet, geb. ca. 1776, boeremeid 1800, overl. Scherpenisse 28 maart 1840, dr. van Hubrecht van der Male en Jacoba van Dongen.

Op ... mei 1804 comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Anthoni Hendrik Sturmesandt, wonende te Vrijberghe, die verklaart schuldig te zijn aan Abraham Marinisse Mol of zijn rechtverkrijgenden de som van ... honderd guldens wegens restant van kooppenningen van het huis, schuur en erve door de comp. van Abraham Marinisse Mol gekocht tegen een rente van 5% jaarlijks ingaande 1 mei 1804. Hij verklaart tot terugbetaling van het kapitaal en de rente te verbinden zijn huis, schuur en erve, staande en gelegen op de dijk onder Vrijberghe aan de Poortvlietse sluis. Aldus gepasseerd ten rechthuize van Vrijberghe dato als voren (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5787-9 betreft een niet complete concept akte).

Op 16 mei 1804 comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid Vrijberghe Anthoni Hendrikse Sturmesand, wonende te Vrijberghe, die verklaart schuldig te zijn aan Abraham Marinusse Mol of zijn rechtverkrijgenden de som van zevenhonderd vijftig guldens à 5% rente jaarlijks ingaande 1 mei 1804 wegens restant der koopsom van het huis en schuur en erve door de comp. van Abraham Marinusse Mol gekocht. Hij verklaart tot terugbetaling van het kapitaal en de rente te verbinden zijn huis, schuur en erve, staande en gelegen op de dijk onder Vrijberghe aan de Poortvlietse sluis. Aldus gepasseerd ter secretarie van Vrijberghe dato als voren. Present Johannes Tichelaar en Jacob Lindhout L.zn. schepenen. Mij present S.A. Catshoek. In de marge: Comp. Abr. Mol, die op 21 september 1805 verklaart voldaan te zijn van het kapitaal en rente (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5787-10 en 5782-79).

Extract uit de ordinaire rol van Vrijberghe. Vierschaar gehouden te Vrijberghe op 19 juli 1804. Present Jacob Aarnoudse, Abraham Rijstenbil, Pieter Joppe en Jacob Lindhout. Leuntje van der Kloot, weduwe van Marinus van der Burght, won. Oud Vossemeer eiser, contra Anthonij Stormezand, wonende alhier gedaagde. De Wit als procureur van de eiseres, doende blijken van de gedane verklaring van de gerechtsbode alhier eist betaling van een som van £ 30:2:10 vls. per reste van gedaan smeewerk in de jaren 1800, 1801, 1802 en 1803 volgens de rekeningen daarvan zijnde en aan de gedaagde overgegeven. De gedaagde verklaart de rekening van 1802 nimmer te hebben ontvangen. De Wit als eiser verklaart de rekening van 1802 over 8 dagen aan de gedaagde over te geven. Schepenen fiat. Accordeerd met het voorschreven register. S.A. Catshoek (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5781-6).

Extract uit de ordinaire rol van Vrijberghe. Vierschaar gehouden te Vrijberghe op 19 juli 1804. Present Jacob Aarnoudse, Abraham Rijstenbil, Pieter Joppe en Jacob Lindhout. Christiaan Geijer, won. Oud Vossemeer eiser, contra Anthonij Stormezand, wonende alhier gedaagde. De Wit als procureur van de eiser, doende blijken van de gedane verklaring van de gerechtsbode alhier eist betaling van een som van £ 50:3:6 vls. wegens zakhuur en kuiperswerk van 13 november 1800 tot 16 november 1803 en leverantie van winkelwaren van 19 november 1803 tot het eind van november 1803 volgens rekening aan de gedaagde ter hand gesteld. De gedaagde present verzoekt kopie van de ingediende eis en dag. De Wit als eiser verklaart de verzochte kopie en dag over 8 dagen aan de gedaagde over te geven. Schepenen fiat. Accordeerd met het voorschreven register. S.A. Catshoek (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5781-7).

Op 2 september 1805 comp. voor schepenen van Vrijberge Anthoni Stormersand Hendrikszn., won. onder de Heerlijkheid van Vrijberge, die verklaart schuldig te zijn aan Anna Bogaard, minderjarige dochter van Adriaan Bartelse Bogaard of haar rechtverkrijgenden, een som van f 800,- ontvangen uit handen van Jan Catshoek, secr. van de weeskamer van St.Maartensdijk, en te gebruiken voor aflossing en rente van een kapitaal van f 750,- waarvoor het na te melden huis, schuur en verdere timmer op 16 mei 1804 t.b.v. Abraham Mol voor schepenen van Vrijberge speciaal is verbonden. Hij verklaart over de geleende f 800,- een rente te betalen van 4% jaarlijks en daarvoor speciaal in 1^e verband te verbinden zijn huis, schuur en verdere timmer staande op cijnsbare erve onder de Heerlijkheid van Vrijberge op de dijk bij de Poortvlietse Sluis. Aldus gepasseerd ter secretarie van Vrijberge op 2 september 1805. Present schepenen Joh's Tichelaar, Jacob Lindhout Lzn. mij present S.A. Catshoek (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5787-12 en 5782-81).

Op 13 maart 1805 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberge Anthonij Stormezand, wonende onder Vrijberge, die bekend schuldig te zijn aan Anthoni Gunst, won. te Oud Vossemeer, £ 25 vls. tegen 5% rente jaarlijks wegens daggelden van gedaan timmerwerk en leverantie van hout en spijkers. Als waarborg voor terugbetaling stelt hij in 2^e verband zijn huis enz. In de marge: Voldaan 2 september 1805 (Vrijberghe. Raze inv.nrs. 5787-13, 14 en 5782-80).

Op 2 september 1805 comp voor schepenen van Vrijberge Anthoni Stormezand Hendrikzn. wonende onder Vrijberge, die verklaart schuldig te zijn aan Anthoni Gunst, timmermansbaas wonende te Oud Vossemeer, f 100,- tegen 5% rente jaarlijks wegens daggeld van gedaan timmerwerk en leverantie van hout en spijkers. Als waarborg voor terugbetaling stelt hij in 2^e verband zijn huis enz. (Vrijberghe. Raze inv.nrs. 5787-15 en 5782-82).

Schrijven van W.P. Catshoek aan schepenen van Vrijberghe.

Hij verklaart dat Anthonij Stormezand een leugenachtige verklaring heeft gegeven aan zijn schuldeisers als zou hij bereid zijn zijn schulden en de gemaakte kosten te voldoen, hetgeen onjuist is (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5781-15).

Willem Vroegop, ca. 1808 - 1839

Willem Vroegop, zn. van Johannes Vroegop en Geertrui Koumans, geb./ged. St. Annaland 19/22 november 1780, arbeider, cabaretier 1812, landman 1830, overl. Poortvliet 24 april 1839, otr./tr. als geb. en won. St. Annaland, St. Annaland 4/20 december 1807 Cornelia Goudzwaard, geb. en won. St. Annaland, geb./ged. St. Annaland 3/8 juni 1783, overl. Oud Vossemeer 25 september 1823, dr. van Krijn Goudzwaard en Machelijntje Fatsoen.

Geb. Vrijberge 18 november 1812 Jean, zoon van Guillaume Vroegop, 29 jaar, cabaretier, won. Vrijberge, en van Cornelia Goudzwaard.

Won. Oud Vossemeer gehucht Vrijberghe huisnr. 192 (Volkstelling Oud Vossemeer 1830).

J. Huijssen van Kattendijke en mede eig., won. Middelburg, lid Staten Generaal erfpachter Willem Vroegop.

Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

nr. 3	West Vrijberghepolder	huis en erf	0.04.80 ha	
nr. 4		tuin	0.04.00 ha	1833-1840

Perceel gaande naar nr. 257 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 67).

Huurder:

Pieter Polderman, zn. van Johannes Polderman en Elisabeth Jacobse Geluk, geb./ged. St. Annaland 12/19 mei 1805, boerenknecht, arbeider, overl. St. Annaland 25 november 1853, tr. St. Annaland 7 augustus 1829 Pieterella van Nieuwenhuijzen, geb./ged. St. Annaland 8/17 mei 1807, particuliere, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 10 juli 1882, dr. van Cornelis van Nieuwenhuize en Cornelia Kodde.

Won. Vrijberghe, huis nr. 197. Komende van St. Annaland 1833 en gaande naar St. Annaland 1 mei 1840 (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1834-1841).

Quirijn Vroegop, 1839 - 1840

Quirijn Vroegop, zn. van Willem Vroegop en Cornelia Goudzwaard, geb./ged. St. Annaland 18/24 december 1809, boerenknecht, arbeider, overl. St. Annaland 20 juli 1866, tr. St. Maartensdijk 26 juni 1834 Lena Steendijk, geb. St. Maartensdijk 20 april 1812, particuliere, arbeidster, overl. St. Annaland 1 november 1858, dr. van Marinus Steendijk en Jannetje Goudzwaard.

Won. Vrijberghe, huis nr. 197. Komende 1 mei 1839 van Poortvliet (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1834-1841).

Won. Vrijberghe, huis nr. 197. Komende mei 1840 van Poortvliet. Op 9 februari 1843 naar St. Annaland (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1841-1847).

J. Huijssen van Kattendijke en mede eig., won. Middelburg, lid Staten Generaal erfpachter Krijn Vroegop, landman, won. Oud Vossemeer

Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

nr. 3	West Vrijberghepolder	huis en erf	0.04.80 ha	verkoop
nr. 4		tuin	0.04.00 ha	1841

Percelen komende van nr. 67 en gaande naar nr. 291 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 257).

Jan Elenbaas, 1840 - 1846 (de helft)

Jan Elenbaas, zn. van Jacob Elenbaas en Adriana Kuijper, geb./ged. St. Annaland 9/16 februari 1800, koopman, winkelier, korenmolenaar, overl. St. Annaland 12 november 1859, tr. St. Annaland 4 mei 1832 Janna van Ast, geb./ged. Scherpenisse 16/22 november 1807, dienstmeid voor huwelijk, winkelierster, particuliere, overl. St. Annaland 22 november 1893, dr. van Pieter van Ast en Adriana van Oeveren.

Won. St. Annaland nr. 33. Zij ingek. van Scherpenisse 4 mei 1832 (Bev.reg. St. Annaland 1841-1847).

J. Huijssen van Kattendijke en mede eig., won. Middelburg
erfpachters Jan Elenbaas, winkelier, won. St. Annaland
en Adriaan Heijboer, landbouwer, won. St. Annaland
Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

nr. 3	West Vrijberghepolder	huis en erf	0.04.80 ha	verkoop 1847
nr. 4	"	tuin	0.04.00 ha	1844

Percelen komende van nr. 257 en gaande naar nr. 340 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 291).

Adriaan Heijboer, 1840 - 1846 (de helft)

Adriaan Heijboer Jz., zn. van Johannis Heijboer en Adriana van Oeffelen, geb. Nieuw Gastel 10 oktober 1815, boerenknecht, landbouwer, overl. Sliedrecht 13 november 1896, tr. St. Annaland 5 september 1840 Lena Douw, geb. St. Annaland 17 augustus 1814, particuliere, overl. Sliedrecht 1 december 1895, dr. van Leendert Douw en Lena Heijboer.

Won. Vrijberghe, huis nr. 197. Komende van St. Annaland 15 februari 1843 (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1841-1847).

Huurders:

Pierre (Pieter) de Rijke, zn. van Francois (Frans) de Rijke en Maria Cornelia Korsten, geb. Poortvliet 4 november 1811, arbeider, overl. Poortvliet 10 november 1852, tr. Poortvliet 27 december 1838 Maria Anthonisse, geb. Poortvliet 2 september 1811, dienstmeid, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 8 april 1884, dr. van Jacobus Anthonise en Clazina Pleune.

Zij tr.2 Poortvliet 15 november 1861 Steven de Rijke, geb. Poortvliet 26 oktober 1806, arbeider, overl. Poortvliet 25 mei 1879, zn. van Frans de Rijke en Maria Cornelia Korsten.

Won. Vrijberghe, huis nr. 197. Komende van en gaande naar Poortvliet 8 mei 1841 - 3 juni 1842 (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1841-1847).

Johannes van den Berge / Berg, zn. van Marinus van den Berge en Cornelia van Beveren, geb./ged. Stavenisse 27 juli/3 augustus 1806, boerenknecht, overl. St. Maartensdijk 9 juni 1884, tr. St. Maartensdijk 10 juli 1835 Maatje Soetens, geb./ged. Oud Vossemeer 29 augustus/6 september 1807, dienstmeid, overl. Poortvliet 22 maart 1864, dr. van Jacob Soetens en Adriana van Dijk.

Won. Vrijberghe, huis nr. 196 en daarna huis nr. 197. Komende 1 november 1839 van Poortvliet (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1834-1841, 1841-1847).

Leendert Guiljam, 1847 - 1867

Leendert Guiljam, zn. van Marinus Guiljam en Anna Hage, geb./ged. St. Maartensdijk 13/30 december 1801, won. Hoorn 1836, Amsterdam 1843, Goes 1872, Kloetinge 1872-1879, overl. Goes 21 november 1879, tr. Hoorn 15 februari 1836 jkvr. Jacoba Maria van de Blocquerij, geb. Hoorn 18 april 1784, overl. Amsterdam 1 mei 1837, dr. van mr. Christian Jan van de Blocquerij en Jacoba Maria de Vicq.

J. Huijssen van Kattendijke en mede eig. in het gemeen, won. Middelburg
erfpachter Leendert Guiljam, particuliere, won. Amsterdam
Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

nr. 3	West Vrijberghepolder	huis en erf	0.04.80 ha	verkoop
nr. 4	"	tuin	0.04.00 ha	1848-1856

Percelen komende van nr. 291 en gaande naar nr. 479 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 340).

Ambachtsheerlijkheid van Oud Vossemeer en Vrijberghe
erfpachter Leendert Guiljam, particuliere, won. Amsterdam
Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

nr. 3	West Vrijberghepolder	huis en erf	0.04.80 ha	verkoop
nr. 4		tuin	0.04.00 ha	1856-1868

Percelen komende van nr. 340 en gaande naar nr. 435 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 479).

Ambachtsheerlijkheid van Oud Vossemeer en Vrijberghe
Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

255. Polder West Vrijberghe	B nr. 3	huis en erf	0.04.80 ha	sloping 1869
256.	B nr. 4	tuin	0.04.00 ha	vereniging

Percelen komende van nr. 479 en gaande naar nr. 435-259

257. Polder West Vrijberghe	B nr. 2	huis en erf	0.04.00 ha	sloping 1869
258.	B nr. 56	erf	0.04.00 ha	vereniging
259.	B nr. 57	erf	0.08.80 ha	”

Perceel komende van nr. 499 en gaande naar nr. 435-258

(GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 435).

Huurder:

Willem Mattheus Marinus Lindhout, zn. van Marinus Lindhout en Elisabeth Hartman, geb./ged. Oud Vossemeer 13/21 februari 1796, kroeghouder te Oud Vossemeer 1841, herbergier te Vrijberghe 1847, ook arbeider, schaapherder, landman, overl. Oud Vossemeer 1 december 1854, tr. Oud Vossemeer 30 december 1815 Adriana Guilliam, geb. St.Maartensdijk 17 december 1796 (bev.reg.), bel. Oud Vossemeer 22 april 1819, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 2 januari 1852, dr. van Marinus Guilliam en Anna Hage.

Won. Vrijberghe, huis nr. 197. Komende 9 maart 1847 van Tholen (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1847-1861).

Inwonend:

Anthonij Lindhout, zn. van Willem Lindhout en Adriana Guiljam, geb. Oud Vossemeer 12 december 1818, arbeider, overl. Oud Vossemeer 8 januari 1894, tr.1 Oud Vossemeer 12 maart 1852 Johanna Giljam, geb. Tholen 27 november 1816, particuliere, overl. Oud Vossemeer 17 januari 1853, dr. van Willem Giljam en Adriana Pieterella Koolaart; tr.2 Poortvliet 22 juni 1855 Maria Uijl, geb. Poortvliet 22 november 1833, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 25 maart 1919, dr. van Hermanus Uijl en Maria Goedegebure.

Won. Vrijberghe, huis nr. 197. Ingekomen van Ring in het dorp 1853 (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1850-1861).

Leendert Ketting, zn. van Hendrik Ketting en Jannetje Cornelia Brijman, geb. Poortvliet 10 mei 1828, arbeider, boerenknecht, overl. Bergen op Zoom 22 januari 1892, tr. Oud Vossemeer 15 augustus 1855 Adriana Lindhout, geb. Oud Vossemeer 21 november 1824, particuliere, arbeidster, overl. Bergen op Zoom 27 februari 1885, dr. van Willem Lindhout en Adriana Giljam.

Won. Vrijberghe, huis nr. 197. Ingekomen 25 augustus 1855, vertrokken naar Tholen 15 maart 1858 (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1850-1861).

Won. Broekpolder F 514. Op 24 juli 1865 naar Oud Vossemeer (Bev.reg. Tholen 1850-1875).

Huurders:

Adriaan Geene, zn. van Pieter Geene en Joanna Westdorp, geb./ged. Stavenisse 15/22 februari 1807, arbeider, overl. Oud Vossemeer 24 maart 1865, tr. Stavenisse 28 december 1833 Helena (Lena) Jacoba Guiljam, geb. St.Maartensdijk 10 juli 1806 (bev.reg.), arbeidster, overl. Paris Township 1888 (begr. Pine Hill Cemetery), dr. van Marinus Guiljam en Anna Hage.

Won. Vrijberghe, huis nr. 197. Komende 1 mei 1847 van St.Maartensdijk (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1847-1850, 1850-1861). Zij 3 mei 1867 naar St.Annaland, en in 1868 van daar naar Grand Rapids USA (Bev.reg. 1862-1890)

Inwonend:

Huibregt Vermaas, zn. van Cornelis Vermaas en Jozina Catshoek, geb. Poortvliet 3 april 1832, arbeider, farmer 1880, overl. voor 1908, tr. Poortvliet 1 april 1859 Anna Geene, geb. St.Maartensdijk

16 maart 1836, arbeidster, overl. College View (NA, USA) 2 april 1929, dr. van Adriaan Geene en Helena Jacoba Giljam.

Won. Vrijberghe, huis nr. 197. Ingekomen van Tholen (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1850-1861).

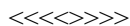
Won. huis nr. 197, op 12 april 1867 vertrokken naar de Verenigde Staten van Noord Amerika (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1862-1890).

Leendert Geene, zn. van Adriaan Geene en Helena Jacoba Giljam, geb. St.Maartensdijk 22 april 1840, arbeider, tr. St.Annaland 6 april 1866 Johanna Sara Cornelia Aalbrechtse / Alebrechtse, geb.

St.Annaland 10 februari 1841, arbeidster, dr. van Jan Aalbrechtse en Johanna Brouwer.

Won. Oud Vossemeer, huis nr. 197. Op 3 mei 1867 vertrokken naar St.Annaland, en in 1868 van daar naar Grand Rapids USA (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1862-1890).

Huis afgebroken 1868.

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 7

Huis staande en gelegen in Vrijberghe bij de Poortvlietse Sluis, op / aan de zuidoost. De ondergrond is altijd eigendom van de gezamenlijke ambachtsheren geweest. De bebouwing was eigendom van de erfpachters.

Perceels- aanduiding:	Tholen-Vrijberghe -	Belastingkohier 1599-1625
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier van't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe -	Dubbele 100 ^e penning 1624

Eigenaren:

Engel Engelse, 1674 - 1681

Engel Engelse, wever, won. o.a. St. Annaland, Herwijnen, overl. Vrijberghe 26 december 1680, tr.1 ca. 1655 Heijltje Claes; otr./tr.2 als wedr. van Heiltje Claes, van St. Maartensdijk en won. binnen St. Annaland, St. Annaland 22 september/14 oktober 1674 Cathlijntje Cornelis, wed. van Herman Janse, van Steenberg en won. op Poortvlietssluis.¹⁰

Op 23 oktober 1681 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Chatarijna Cornelis, laatst wed. van Eijngel Eijngelse, overleden op Vrijberghe op 26 december 1680, ter ene en Claertje Eijngels, wed. van Jan Janse van Meggelen, en voordochter van de voorn. Eijngel Eijngelse ter andere zijde die verklaren overeengekomen te zijn over zodanige erfenis als zij wegens haar voorn. vader was competerende, zo over gekavelde goederen gedaan op 4 januari 1681 als ook van de goederen die de wed. aan haar heeft gehouden en waarop zij prijs heeft gesteld en de portie van de voorn. Claertje Eijngels als met de twee kinderen van haar vader geprocreerd bij Chatarijna Cornelisse, elk voor 1/3 in de helft erfgenaam zijnde. Claertje Eijngels verklaart door haar schoonmoeder (stiefmoeder) voldaan en betaald te zijn. Present het gemeen college van schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-10v).

De inventaris van de nagelaten goederen van Engel Engelse zaliger, wonende op de Heerlijkheid van Vrijberghe is gewaardeerd door Joris Krabman en Daniel de Klerck, alles op welbehagen van de heren weesmeesters van de Heerlijkheid Vrijberghe op 4 januari 1681:

- het huis is gewaardeerd op	£ 9 vls.
- het bed met 2 dekens en 2 kussens	£ 2 vls.
- 1 tafel, 2 kisten etc.	£ 0:16:8 vls.
- 1 ketel met een kopere pan en een vuurpan 5 gulden	£ 0:16:8 vls.
- nog 5 pond garen en een steenvlas	<u>£ 0:12:0 vls.</u>
Samen de som van	£ 13:5:4 vls.
de vrouw de helft	£ 6:12:8 vls.
1 voordochter en 2 kinderen samen, de 3 kinderen elk	£ 2:4:2 2/3 vls.

Marge: De voordochter verklaart voldaan te zijn van de £ 2:4:2 2/3 vls. en de andere goederen zijn verdeeld conform het contract van uitkoop d.d. 23 oktober 1681.

Nog bevonden:

- 18 tinnen lepels, waarvan de weduwe vrouwe van Jan Dulbbedt, wezende een voordochter van Engel Engelse als boven vermeld, heeft getrokken 3 lepels als haar portie; nog getrokken als haar portie 1 hangel, 1 stoel, 1 laken, 1 kussenzak, 1 servet.
- de mannekleren waarvan de voordochter ontvangt een broek.
- het weefgetouw blijft stilstaan.

¹⁰ Zoon uit het 2^e huwelijk: Cornelis Engels de Back trouwt in 1701 te St. Annaland als j.m. van Vrijbergen en won. St. Annaland. Later woont hij in Scherpenisse.

- bevonden een ducketon en een zak rogge, berustende bij Adraen Dircse en is gesteld tegenover de doodkist die nog te betalen stond.
(Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-11a/b).

Jan Jansen (van Meggelen), alias Jan Dubbelen Beck, overl. voor oktober 1681, otr./tr.1 als j.m. van Mechelen en won. op de Poortvlietse sluijs, Poortvliet 26 september/21 oktober 1668 Margriet Boogaerts, wed. van Jan Doloogh, won. op de Poortvlietse sluijs; otr./tr.2 als won. op de Poortvlietse sluis, Poortvliet 10 augustus/8 september 1675 Claertjen Engels, j.d. van Herwijnen en won. op de Poortvlietse sluis, dr. van Engel Engelse en Heijltje Claes.
Het is niet duidelijk in welk huis hij woonde, mogelijk was hij huurder of inwonend.

Comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Rombout Jans Jonckman, oud omtrent 16 jaren, won. onder Poortvliet ten huize van Pr. Anthonisse Schriek, houdende diens schapen (schaapherder), die verklaart te hebben gewerkt op zondag, zijnde palmzondag 14 april 1680 onder de Heerlijkheid van Vrijberghe op de gewezen sluis van Oud Poortvliet en daar gehoord en gezien te hebben dat het zoontje van Jan Jans Dubbelen Beck enige lelijke woorden had geroepen tegen de ondertrouwde bruid Maijke, die daarvoor enige slagen kreeg van zijn grootvader Eijngel de Wever waarna Jan Dubbelen Beck en zijn wijf tegen zijn schoonvader kwam kijven. Jan Dubbelen Beck ging weg en ontmoette Pr. Jan Meusse, die uit zijn huis komende hem sloeg met een stok, terwijl zijn vrouw tijdens het kijven tegen Melsijne Jan Meuse, wonende bij Pr. Muijlaerts, welke ook komende, stotende de vrouw van Jan Dubbelen Beck (die haar kind dat zij op haar arm had op de dijk had gelegd) van de dijk af die toen haar mans mes uit zijn hand nam en wilde Pr. Muijlaert daar mede te keer gaan. Vervolgens kwam mede bij de partij Marijnus Pieterse die hem comparant daar staande met zijn spriet bij het huis van Pr. Janse deze onverwachts uit de hand nam en sloeg daarmede op het hoofd van Jan Dubbelen Beck twee gaten door zijn hoed en zijn hoofd met de kant van het ijzer aan de spriet, waarop Dubbelen Beck het met lopen moesten ontvluchten. Comp. verklaart bovenstaande gezien te hebben en het met eed te willen bevestigen.

Tevens comp. voor schepenen Pieter Claesse, oud 34 jaar, wonende onder Poortvliet in de Pluijmpot, welke verklaart op verzoek van baljuw Corn. Bedtsman, dat hij heeft gewerkt op zondag 14 april 1680 in Priestermeet in de wei van Ab. Faes, en toen enig rumoer hoorde op de gewezen Sluijse van Poortvliet en zag dat Jan Dubbelen Beck bij het wagenhuis van Pieter Jan Meuse, lopende van de dijk in het Nieuwelant van Vrijberghe, twee of drie slagen kreeg met een wit hout op zijn lijf of hoofd, maar dat hij niet gezien heeft wie geslagen heeft.

Present schepenen Jan Corn. Boer en Mattheus Marijnisse. Actum op Vrijberghe 2 mei 1680 uit name van de secr. als schepenen getekend Jan Corn. Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5785-7).

Op 6 maart 1686 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe de burgemeester Joris Crabman als administrateur der armengoederen alhier, die in zijn kwaliteit verklaart te transporter en in volle eigendom over te dragen aan Jacob de Maker, een huis staande onder deze Heerlijkheid op de gewezen sluis op zijn cijnsbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe, aan de ene zijde het huis van de baljuw Corn. Bedtsman en aan de andere zijde het huis van Theuntje Jans, volgens de scheiding van de erve daarvan zijnde gelijk de armen het heeft gebruikt, van voren van de dijk tot achter aan de bree en dat voor de som van £ 24 vls. te betalen contant op de levering £ 5 vls. en verder jaarlijks gelijke som van £ 5 vls. als waarborg tot terugbetaling stelt hij zijn huis, zijn persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Jan Hottinck vervangende Jan Cornelisse Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-14).

Jacob de Maker, 1686 - 1693

Jacob de Maker, landman, overl. Poortvliet voor/in 1698, tr.1 ca. 1686 Grietie Clements, wed. van Lambrecht Cornelisse, ged. Steenberg (fort Henricus) 30 juni 1659, dr. van Clement Jansen en Teuntje Jans; otr.2 als wdnr. en won. op Vrijberghe, Poortvliet 22 december 1689 Janneke Jans, wed. van Cornelis Matthijse, won. onder Poortvliet, geb. Steenberg, overl. Poortvliet voor 7 februari 1709.

Jannetje Jans, otr.1 als j.d. won. Poortvlietse sluijs, Poortvliet 7 november 1682 Cornelis Mathijssen, wedr. van Lijsbeth Jans, won. Poortvlietse sluijs.

otr.3 als wed. van Jacob de Maker, geb. Steenberg en won. Poortvliet, Poortvliet 23 augustus 1698 Jan/Johannes Severijn/Severens, j.m. geb. Stabroek en won. Poortvliet, landman.

Op 21 december 1686 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jacob Cornelisse Keijser, burger en ingezetene tot Kloetinge in het eiland van Goes, en Jacob de Maker,

burger en ingezetene alhier, welke eerste comparant zei gezonden te zijn door Laurens Davidtse, wonende in de Kraeijer in het eiland van Goes, in kwaliteit als voogd van de wezen Abraham de Maker tot Ovesant (Ovezande), om de tweede comparant te verzoeken namens de weeskamer van Ovesant voorn. dat hij wilde komen als naaste bloedverwant en de voogdijschap met hem Laurens Davidtse over de voorn. wezen van Abraham de Maker aannemen. De tweede comp heeft daarvoor bedankt wegens zijn eigen onbekwaamheid en anders wel om dat het te ver buiten zijn gelegenheid is, met verzoek de heren weesmeesters van Ovesant hem te willen excuseren en anderen in zijn plaats aan te stellen. Present schepenen Joris Crabman vervangende Jan Cornelisse Boer door welke het ter secretarie is overgebracht (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-14v).
(Jacob is mog. ged. Ovezande 5 mei 1666 als zoon van Abraham Jacobsen de Maecker en Susanneken Cornelis de Keijser).

Op 30 april 1693 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jacob de Maker die bekend te leveren en te transporteren aan Jan Cornelisse Boer in kwaliteit als armmeester van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, een huis met zijn gevolg, staande onder deze Heerlijkheid op de gewezen sluis, op zijn cijnsbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe, aan de ene zijde het huis van Jan Jacobse van de Sande en aan de andere zijde het huis van de erfgenamen van Teuntje Jans Clement en dat voor de som van £ 19 vls. gelijk hij over rest van de kooppenningen van het voors. huis (op 6 maart 1686 van de armen gekocht en geleverd) nog schuldig is, en wordt het huis aan de armen gelaten. Present schepenen Cornelis Pieterse Joppe en Willem Adriaensen Boogaert (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-18v).

Staat en inventaris van de goederen van Jan Severijn en Jannetje Jans, eerder wed. van Cornelis Matthijssse en Jacob de Maecker, ten profijte van Jan Severijn voor de ene helft, zijn huisvrouw haar twee voorkinderen verwekt bij gemelde Cornelis Matthijssse, met name Lijsbet Cornelis oud omtrent 24 jaar en Matthijs Cornelisse oud omtrent 23 jaar, en Jan Jacobse haar voorzoon verwekt bij Jacob de Maecker, oud omtrent 19 jaar voor de wederhelft.

Overgebracht aan de weesmeesters ten dorps huize van Poortvliet op 7 februari 1709 door Jan Severijn als in huwelijk hebbende (gehad) Jannetje Jans, ten overstaan van Jan Pieterse Lantuijt, neef van Jannetje Jans, en Matthijs Cornelisse en Jan Jacobse.

De baten bedragen totaal £ 145:7:9 vls. en bestaan o.a. uit:

- een huis, schuur en erve waardig £ 50 vls. (ligging niet genoemd, waarschijnlijk Poortvliet).
- 1 paard, 1 jong paard van 2 jaar, 3 melkkoeien en 3 jongvee, 2 varkens, 10 eenden en 10 hoenders.
- meubilaire goederen en bouwgereedschap.
- hooi en stro, 300 schoof bonen in de schuur, zakken tarwe en erwten op de zolder.
- 16 korven met bijen, mis in de put en vruchten te velde.

De lasten bedragen o.a. aan pacht van 33 gemeten 75 roeden land en wei van diverse personen £ 77:13:9 vls. Batig saldo £ 67:14:0 vls. waarvan de wezen de helft (Poortvliet. Weeskamer Raze inv.nr. 5693-114v).

De armen van Vrijberghe, 1693 -

Huurder: ??

Catelijntje Cornelis wordt aangeslagen voor 2 schouwen £ 0:4:0 vls. jaarlijks in het jaar 1694 en 1695 (Kohier van het haardstedengeld over de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1694-1698).

Catelijntje Cornelis is mogelijk identiek aan Chatarijna Cornelis, laatst wed. van Engel Engelse.

Op 7 januari 1694 leggen Chatarijna Cornelis, wed. van Eijngel Eijngelse, won. op Vrijberghe, en haar zoon Corn. Eijngels, jonge man, oud 17 jaren, verklaringen af inzake een vechtpartij op 28 december 1693 in de schuur van Philip Claessen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-19/20).

Het vervolg is niet duidelijk geworden.

Afgebroken.

<<<<◇>>>>

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 8

Huis staande en gelegen in Vrijberghe bij de Poortvlietse Sluis, op / aan de zuidoost. De ondergrond is altijd eigendom van de gezamenlijke ambachtsheren geweest. De bebouwing was eigendom van de erfpachters.

Perceels- aanduiding:	Tholen-Vrijberghe -	Belastingkohier 1599-1625
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier van't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe -	Dubbele 100 ^e penning 1624

Eigenaren:

Clement Jansen, resp. zijn weduwe, - 1693

Clement Jansen, won. onder Steenberg 1659, later onder Vrijberghe, overl. voor 1681, tr. voor 1659 Teuntje Jans, overl. voor 1693.

Op 16 oktober 1681 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Theuntje Jans, wed. van Clement Janse, ingezetene alhier, die verklaart bij deze te machtigen baljuw Corn. Bedtsman om in haar naam te compareren in het sterfhuis van Bastiaen Janse op Dee (vallende binnen Tholen) om daar te helpen bij de vereffening van de goederen ten sterfhuize bevonden voor haar gerechtigheid in zodanig deel als hij ab in testato heeft nagelaten, te procederen tot schifting en deling, verkaveling van de landen of tot verkoop zoals hij dienstig oordeelt, de verkochte goederen aan de kopers te leveren en de penningen van comparants deel te ontvangen . . . etc.
Present schepenen Joris Willems Crabman en Jan Janse Hottinck (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-9v). (Bastiaen Janse op Dee, begr. Tholen 30 juni 1681, zijn vrouw 15 juni 1681).

Genoemd als belender: ... aan de ene zijde het huis van de baljuw Corn. Bedtsman en aan de andere zijde het huis van Theuntje Jans (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-14 d.d. 6 maart 1686).

Erfgenamen van Teuntje Jans Clement, 1693

O.a. het kind van dochter Grietje Clements:

Lambrecht Cornelissen, zn. van Cornelis Lambrechtsen en Margariete Pietersen, geb. Halsteren/Noordgeest, ged. Halsteren RK 10 januari 1655 (27 jaar oud op 19-6-1681), overl. voor 1 november 1685, otr./tr. als j.m. van Halsteren en won. op Vrijbergen, Poortvliet 4 januari/1 februari 1679 Grietje Clements, j.d. van Steenberg en won. op Vrijbergen, ged. Steenberg (fort Henricus) 30 juni 1659, overl. voor/in 1689, dr. van Clement Jansen en Teuntje Jans.

Grietje hertrouwt omstreeks 1686 met Jacob de Maker.

Op 26 april 1691 is door de armmeester Joris Crabman ten overstaan van de heren van de weeskamer van Vrijberghe besteed de armenkinderen van Vrijberghe voor een jaar ingaande 1 mei 1691, o.a.:

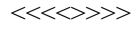
1. Het kind van Marijn Pieterse genaamd Daniël Marijnise is aangenomen om te onderhouden voor een jaar in kost, drank en klederen en alles wat hij nodig heeft. De kosten komen deels voor rekening van de armen en deels ten laste van de aannemer.
2. Op de zelfde conditie is besteed het kind van Lamb. Cornelisse genaamd Lambregt Lambrechtse voor een jaar voor £ 4 vls. Aannemer de armmeester Joris Crabman.

Aldus gedaan op Vrijberghe d.d. 26 april 1691, get. Jan Cornelisse Boer en Willem Adriaensen Boogaert (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-19/20).

Genoemd als belender: ... aan de andere zijde het huis van de erfgenamen van Teuntje Jans Clement (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-18v d.d. 30 april 1693).

Het vervolg is niet duidelijk geworden. Mogelijk door Jacob de Maker samengevoegd met het voorgaande volgnummer.

Afgebroken.

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 9

Huis staande en gelegen in Vrijberghe bij de Poortvlietse Sluis, op / aan de zuidoost. De ondergrond is altijd eigendom van de gezamenlijke ambachtsheren geweest. De bebouwing was eigendom van de erfpachters.

Perceels-	Tholen-Vrijberghe -	Belastingkohier 1599-1625
aanduiding:	Tholen-Vrijberghe -	Kohier van't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe -	Dubbele 100 ^e penning 1624
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier haardsteden 1694-1698

Eigenaren:

Joris Janse, voor 1678 - 1695

Joris Janse, overl. voor 15 mei 1695, tr. als Jacob Jan Jorissen j.m., Scherpenisse 8 november 1674 (met att. van Oud Vossemeer) Maetje Linderts Poot(s), j.d., geb. Oud Vossemeer, dr. van Lindert Jansen Poot.

Op 18 november 1678 compareert voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Joris Janse, burger en ingezetene alhier, die verklaart schuldig te zijn aan de armen van Vrijberghe, een som van £ 3 vls. door hem heden ten dage ontvangen en belovende over een jaar terug te betalen aan de armen, tegen een intrest van penninck zestien of 6¼% jaarlijks. Als waarborg stelt hij zijn huis en verdere getimmerte staande op de gewezen Poortvlietse sluis op zijn cijnsbare erve van de weled. heerschappen van Vrijberghe en voorts op zijn persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Joris Crabman en Thomas Huijbreghtsen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-3).

Op 13 mei 1686 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Joris Janse, burger en ingezetene alhier, die verklaart schuldig te zijn aan Thomas Poulij, een som van £ 5 vls, belovende de voorn. som van £ 5 vls. aan Thomas Poulij wederom te restitueren een jaar na 1 maart voorleden met de interest van 5½% jaarlijks en heeft verbonden zijn huis staande op de gewezen sluis van Oud Poortvliet op zijn cijnsbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe en verder op zijn persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Joris Willemse Crabman en Jan Hottinck (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-14v).

Joris Janse wordt aangeslagen voor 3 schouwen £ 0:6:0 vls. in 1694 (Kohier van het haardstedengeld over de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1694-1698).

Het huis is verkocht door Maetje Poots, wed. van Jores Janse, aan Abraham Pieterse en heeft op 15 mei 1695 zijn 1^e gebod gedaan, zijn 2^e op 22 mei 1695 en zijn 3^e gebod op 26 juni 1695.

Op 30 juni 1695 op het gebod is door de vierschaar omvraag gedaan en is het huis onbekroond gebleven.

Op 30 juni 1695 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Maetje Poots, wed. van Jores Janse, geassisteerd door mij secr. als haar gekozen voogd in deze, die verklaart dat na drie zondaagse geboden en gedane omvraag onbekroond gebleven, te leveren en te transporteren aan Abraham Pieterse, die mede compareert en verklaart te accepteren een huis en verdere gevolge van dien, staande op de gewezen sluis van Oud Poortvliet op zijn cijnsbare erve van de ed. heerschappen van Vrijberghe, onder de Zuiddijk van Priestermeet en dat voor de som van £ 28 vls. vrij geld, te betalen £ 6 vls. contant en het resterende in termijnen van £ 5 vls. jaarlijks waarvan de 1^e verschijnen zal 1 mei 1696. De koper heeft tot terugbetaling van de resterende kooppenningen speciaal verbonden zijn huis, persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Jan Cornelisse Boer en Willem Adriaense Boomgaert (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-20v).

Vechtpartij op de Poortvlietse sluis

Op 19 juni 1681 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Lambrecht Cornelisse, oud omtrent 27 jaren, burger en ingezetene alhier die op verzoek van Joris Janse mede ingezetene alhier verklaart op zijn mannewaardheid in plaats van ede, dat hij op zaterdagavond zijnde de 7^e dezer maand heeft gezien dat Aernout Lafleur van zijn werk komende, zijn huisvrouw tegen hem heeft gezegd “hadt ghij wat eer gekomen, wij hadden haest aen malcandere geweest”, te weten de huisvrouw van Lafleur en Joris Janse, waarop Lafleur zei mordieu, en in zijn huis lopende heeft hij een kegel opgenomen en onder de slippers van zijn rok verborgen houdende, is gegaan naar het huis van de voorn. Joris Janse, maar weet niet zeker of hij in het huis is geweest, en daarna heeft hij comparant gezien dat Lafleur is gegaan naar Joris Janse die in zijn hof stond en iets tegen hem zeggende zonder te horen wat, maar heeft gezien dat Lafleur de kegel met zijn beide handen vasthoudende daarmee heeft geslagen op Joris Janse, waarop die is geweken en roepende “mannen draeght daer eens kennis van”. Tot slot verklaart hij alles waarachtig te zijn en bereid zijnde desnoods met ede te versterken. Present schepenen Joris Crabman en Jan Cornelisse Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-7).

Dito comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Chatarijna Daniels, wed. van Marijnus Pieterse, en Melsijna Jan Meuse, beiden wonende op Vrijberghe, die beide bevestigen de boven omschreven attestatie van Lambr. Cornelisse. Melsijna Jans heeft verder nog gezien dat Lafleur voor de tweede maal met dezelfde kegel en een bot naar Joris Janse heeft geraamd om te slaan maar dat Joris heeft ontweken, sluitende en verklarende deze afloop waarachtig te zijn en bereid zijnde desnoods met ede te versterken. Present schepenen Joris Crabman en Jan Cornelisse Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-7).

Op 3 juli 1681 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jacob Schrijver, wonende onder Poortvliet in Priestermeet, oud zijnde 42 jaren, die verklaart op verzoek van de baljuw Corn. Bedtsman, dat hij aannemer zijnde van enige aardewerken aan de zeedijk van de polder van Vrijberghe aan de gewezen sluis van Oud Poortvliet, met zijn arbeidslieden bezig zijnde in het voorn. werk op zekere dag gehoord en gezien heeft dat Aernout Lafleur, wonende onder Vrijberghe, medeparticipant in het zelfde werk, hij van de andere arbeiders hoorde dat hij beschuldigd werd dat hij Joris Janse en zijn huisvrouw had geslagen enz. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-7v).

Dito comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Joos van Kempen, wonende onder Tholen in de Broeck, oud omtrent 30 jaren enz. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-8).

Dito comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Cornelis Janse Schoppenboer, en verklaart conform Joos van Kempen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-8).

Abraham Pieterse, 1695 - 1704

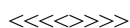
Abraham Pieterse, geb. St.Maartensdijk, overl. voor 1704, tr.1 N.N.; otr.2 als wdnr., geb. St.Maartensdijk, Tholen 9 november 1695 Annetje Paulus Gubuis, j.d. geb. bij Antwerpen, beiden won. op Poortvlietse sluis.

Jacob Stevens, 1704 -

Jacob Stevens, won. Halsteren, tr.1 voor/in 1692 Fransijntjen Jans; otr./tr.2 als wedr. won. onder Halsteren, St. Annaland 16 maart 1704/Halsteren 20 april 1704 Annetje Paulus Gubuis, wed. van Abraham Pietersz, won. onder Vrijbergen.
Hieruit een dochter Paulina, ged. Halsteren NH 14 sept. 1704.

Het vervolg is niet duidelijk geworden.

Afgebroken.

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 10

Huis en schuur staande en gelegen in Vrijberghe bij de Poortvlietse Sluis, onder aan de dijk, tussen de dijk van de West Vrijberghepolder en de boezem, ook de bree of lange bree genoemd. De ondergrond is altijd eigendom van de gezamenlijke ambachtsheren geweest. De bebouwing was eigendom van de erfpachters.

Het huis is voor 1731 teniet gegaan.

Eigenaren:

Job Manissen Cacke, - 1629

Job Manissen Kacke, geb. ca. 1587 (37 jaar oud in juni 1625), tapper in 1625, schipper 1626, tr.1 Diericxken Diericx, overl. voor 15 oktober 1631 (waaruit 5 kinderen); tr.2 Maeijken Dingenis. Hieruit een zoon Johannis, ged. Poortvliet 22 dec. 1647 (get. Jacob Halfbroer).

Jop Manissen Kacke levert op 2 mei 1629 aan Willem Janssen op de Krabbe zijn huis, schuur, ovenkeet en verder toebehoren, staande in de Bree in de polder van Vrijberge voor £ 241 vls., te betalen contant £ 33:6:8 vls. en de rest in jaarlijkse termijnen van £ 12 vls. met ingang van 1 mei 1630. Daarnaast levert Willem Janssen aan Job Manissen zijn huis, schuur en bakkeet staande op de Crabbe in de polder van Vrijberge (Poortvliet. Raze inv.nr. 5638).

Willem Jansen op de Krabbe, 1629 - 1631

Willem Jansen op de Krabbe (alias Crabman ?).

Willem Jansen, won. op de Crabbe, transporteert op 22 januari 1631 aan Job Manissen Kacke een huis, schuur, hove en verdere gevolgen, staande en gelegen in de Bree bij de Poortvlijetsche Sluijs op de grond van Vrijberghe, waarvoor Job Manissen tot zijn last neemt de op het huis rustende schulden en de daarbij overeengekomen aflossingen (Poortvliet. Raze inv.nr. 5638-90v).

Job Manissen Cacke, 1631 - 1636

Leendert Willemsen en Job Manissen ruilen op 4 april 1636 huizen. Leendert levert aan Job een huis, staande onder de molen te Oud Vossemeer en Job levert aan Leendert een huis en schuur, staande op de Bree van Vrijberge. Job moet £ 15 vls. bijbetalen, in termijnen van £ 3 vls.per jaar, en moet zijn te leveren huis en schuur water- en winddicht maken (Oud en Nieuw Vossemeer. Raze inv.nr. 5504-13 en 13v).

Leendert Willemsen, 1636 - 1638

Leendert Willemsen en Jan Pietersen ruilen op 11 mei 1638 huizen. Leendert levert aan Jan een huis, staande op de Bree van Vrijberge en Jan levert aan Leendert een huis in het dorp Nieuw Vossemeer. Jan moet f 1.000,- bijbetalen, te voldoen in termijnen aan zijn vader Pieter Teunissen Veerman (Oud en Nieuw Vossemeer. Raze inv.nr. 5504-27v).

Jan Pietersen, 1638 - 1642

Jan Pietersen Verhulst, zn. van Pieter Teunissen Verhulst alias Veerman en Janneken Jochems.

Pieter Teunissen Veerman, uit naam van zijn zoon Jan Pietersen, levert op 1 april 1642 aan Job Manissen Cack een huis, staande op de Bree van Vrijberge, voor f 850,-, te betalen in termijnen n.l. £ 12 vls. per 1 mei 1641 en £ 10 vls. ieder jaar m.i.v. 1 mei 1642. Alle lasten van het jar 1641 komen voor rekening van koper (Oud en Nieuw Vossemeer. Raze inv.nr. 5504-56v).

Job Manissen Cacke, 1642 - 1643

Op 13 januari 1643 verzoekt Pieter Willemsen aan de schepenenbank Job Manissen wegens wanbetaling te veroordelen tot levering van zijn huis staande op de Bree van Vrijberge. Job belooft Pieter te vrijwaren van alle lasten. Pieter herhaalt zijn verzoek op 6 maart 1643 en op 24 maart 1643 wordt het huis van schepenenwege geleverd aan Pieter. Op 31 mei 1644 verzoekt Pieter Willemsen aan schepenen dat Job Manissen zijn huis binnen 2 x 24 uur zal verlaten of dat hij er anders uitgezet zal worden. Schepenen staan dit verzoek toe (Oud en Nieuw Vossemeer. Raze inv.nr. 5504-62).

Job Manissen Kacke levert op 24 maart 1631 aan Lenaert Franssen een huis staande rondom in zijn muren zonder enige verdere betimmering, staande en gelegen in de Bree aan de noordzijde tussen de twee ... op de heerlijkheid en grond van de heren van Vrijberghe. Lenart Franssen bekent schuldig te zijn de som van £ 250 vls. die hij belooft te betalen met £ 8:6:8 vls. contant en gelijke termijnen ieder volgend jaar op 24 maart (Poortvliet, Raze inv.nr. 5638).

Baljuw, Resen, namens Huijbrechtken Jacobsdr. wed. wijlen Jan Manissen Kacke, voor de ene helft en vanwege de kinderen van Jan voor de andere helft, levert op 9 april 1631 aan Job Mertenssen een huis, schuur en gevolg, staande in de hang van de Noorddijck aankomende Cornelis Adriaenssen Harinck, aan de zuidzijde vna de dijk met het gebruik van de vronen met de last van kapoenen daarop. Der koopsom bedraagt £ 137:10:0 vls. (Poortvliet, Raze inv.nr. 5638).

Willem Lenartssen Cooman levert op 17 april 1635 aan Job Manissen Kacke een huis met zijn gevolg aard en nagelvast, staande en gelegen op 's-heren dijk aan de westzijde van de noordsluis in de hoek van de dijk, tussen de sluis aan de oostzijde en de dijk aan de westzijde. De koopsom bedraagt £ 75 vls. te betalen £ 33:6:8 vls. contant, £ 16:13:4 op 1 mei 1635 en ieder volgend jaar £ 8:6:8 vls. (Poortvliet, Raze inv.nr. 5638).

Job Manissen Kacke ruilt op 9 mei 1646 huizen met Adriaen Janssen Maet. Adriaen levert aan Job een huisken met bijbehorende vronen in Guweele, oost, zuid en noord de weg en watergang de Balschijve. Job levert aan Adriaen een huis met verdere toebehoren staande en gelegen aan de westzijde van de noordsluis op de dijk en in de hang bij de dijk. Adriaen moet nog bijbetalen de som van £ 116:13:4 vls.

Job levert het huisje in het Guweele dezelfde dag aan Hendrick Corn. Schaef (Poortvliet, Raze inv.nr. 5639-40, 40v).

Een huis staande bij de Poortvlietse Sluijs op Vrijberghe aankomende Jop Kacke, als burgemeester Strijdt rechtelijk afgegeven heeft, juli/oktober 1647. Akte niet verder vastgelegd (Tholen. Raze inv.nr. 5182-60v).

Pieter Willemsen, 1643 -

Manis Jobssen van Vrijbergen, - 1671

Manis Jobssen van Vrijbergen, zn. van Job Manissen Cacke en Diericxken Diericx, overl. tussen 2 februari 1668 en 22 juni 1670.

Hij woont sinds 1648 te St.Philipsland (bedijkt in 1645) en is daar biersteker. Hij en zijn zoon komen regelmatig voor met de achternaam Van Vrijbergen.

Een huis staande op de Heerlijkheid van Vrijberghe als de erfgenamen van Manis Jopse hebben verkocht. Op 22 juni 1670 omvraag gedaan en bekroond door de heer baljuw Van Vrijberghe voor zijn zuster juffr. Josina van Vrijberghe voor zodanige som als gen. huis is verbonden.

Op 21 februari 1671 compareert de heer schepen David Rolle, geautoriseerde van de bestuurders dezer stad, en transporteert in die kwaliteit aan en t.b.v. Dirck Jacobsse Halfbroer, een huis, schuur en gevolgen staande op de Heerlijkheid van Vrijberghe toekomende het sterfhuis van Manus Jobsse voor £ 216:13:4 vls. Te betalen contant £ 16:13:4 vls. en verder jaarlijks gelijke som m.i.v. 1 mei 1671 (Tholen. Raze inv.nr. 5182-188).

Bewoners:

Dirck Manessen van Vrijberge, zn. van Manis Jobsen van Vrijberge, otr./tr. als j.m. van St. Philipsland, won. op de Poortvlietse sluijs, Poortvliet 20 maart/14 april 1669 Tanneke Cornelisse Lepeltack, wed. van Leendert Arijaenschen van Tichelen, ged. St.Maartensdijk 26 november 1634, overl. voor 17 oktober 1669, dr. van Cornelis Lepeltack en Leentien Leunis.

Op .. april 1669 compareren voor weesmeesters van Poortvliet Dirck Manisse, bruidegom, en Tannittje Lepeltack, wed. van Lindert den Braber, zijn bruid, en maken afspraken over het onderhoud van de vier wezen van Lindert en Tannittje (Poortvliet. Raze inv.nr. 5692-77v).

De heer officier Maljaert van Oost, als sequester in de geabandonneerde boedel nagelaten door Tannittje Lepetax, en Dirck Manisse, als getrouwd geweest zijnde met Tannittje Lepeltax, leveren op 17 oktober 1669 aan Marinus Cornelissen een hoeve staande en gelegen op erfpacht en enig eigen erf in Nieuwee voor 436 gulden (Poortvliet. Raze inv.nr. 5640).

Dirck Jacobsse Halfbroer, 1671 - 1673

Dirck Jacobsen Halfbroer, zn. van Jacob Adriaense Halfbroer, geb. Vrijberghe, otr. als j.m. van Vrijberghe, Poortvliet 22 mei 1669 Lijsbeth Leendert Franse, j.d. van Poortvliet en won. op de Noorddijk, dr. van Leendert Fransen en Neeltje Marinus.

Leendert Fransen, otr. als wedr. van Neeltje Marinus, Poortvliet 20 aug. 1664 Neeltje Jans Hottingh, j.d. van Middelharnis, dr. van Jan Jacobse Hottinck en Lijntje Jans.

Johannes Jacobse, otr./tr. als j.m. van Poortvliet en won. St. Annaland, Poortvliet 5 februari/2 maart 1672 Neeltje Jans Hottingh, wed. van Leendert Franse, won. aan de Noorddijk.

Een huis staande op Vrijberghe als de erfgenamen van Cornelis Leendertse van Dirck Halfbroer bij executie hebben gekocht. Op 21 april 1673 omvraag gedaan en bekroond wegens juffr. Josina van Vrijberghe voor zoveel zij over verschenen huispenningen nog is pretenderende.

Op 16 september 1673 compareert de heer baljuw Wilhelm van Vrijberghe (nomine officii) en transporteert aan Aert van Driel t.b.v. de gemene erfgenamen van Cornelis Leendertse, een huis staande op Vrijberghe bij executie ingekocht, aangekomen hebbende Dirck Halfbroer en dat uit krachte van het gewijsde van schepenen dezer stad d.d. 7 juli 1673 om daarop te verhalen de achterstallige schuld groot £ 34:6:0 vls. met inachtneming van het recht van juffr. Josina van Vrijberghe en anderen (Tholen. Raze inv.nr. 5182-193).

Mogelijk dit huis:

Jacob Adriaense Halfbroer krijgt in de jaren 1664 t/m 1670 gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de huisschatting (100^e penning) voor zijn twee huizen aan de Poortvlietsesluis waarvan er een is afgebrand; ontheffing van 8 jaar (Tholen. GA inv.nr. 140).

De erfgenamen Cornelis Leendertse, 1673

De erfgenamen Cornelis Leendertse, onder andere:

Aert/Arend Janse van Riel, tr. als j.m. geb. en won. Leur, St. Annaland 24 juni 1671 Cornelia Cornelis, j.d. geb. en won. St. Annaland., dr. van Cornelis Leendertse.

Adriaen Dircks Bogaert, 1673 - 1674

Adriaen Dircks Bogaert, zn. van Dirck Hendricks Bogaert en Pieterella van Huberghe, geb. Moerstraten, landman, won. Tholen in de Broek, overl. Tholen tussen 12 mei en 6 oktober 1685, tr.1 Adriaentje Huijbrechts van der Weele, overl. voor 1660, dr. van Huijbrecht Andriesse (van der Weele) en Pauwelijnken Geerts; tr.2 ca. 1660 Elisabeth Willems, overl. na 19 november 1689.

Een huis en schuur staande op Vrijberghe als Adriaen Dirckx heeft verkocht. Op 13 april 1674 omvraag gedaan en onbekroond gebleven.

Op 8 januari 1676 compareert Adriaen Dirckx en transporteert aan Adriaen Willemse Cooman, een huis en schuur staande op de Heerlijkheid van Vrijberghe daar Jacob Halfbroer op heeft gewoond voor £ 175 vls., te betalen contant bij de levering volgens de conditie van mei 1674 100 gulden en voorts ieder jaar een bedrag van £ 10 vls. (Tholen. Raze inv.nr. 5182-194).

Op 8 september 1678 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Adriaen Dirckse, wonende in de Broeck onder Tholen, die verklaart te hebben ontvangen uit handen van Adriaen Willemse Cooman en na zijn dood nog van zijn wed. Geertruijd Smul, samen een som van £ 50 vls. over voldoening van de drie eerste termijnen van haar huis van hem comp. gekocht, staande op de gewezen Poortvlietsesluis onder de Heerlijkheid van Vrijberghe, vervallen 1 mei 1675, 1676 en 1677, elk groot *f* 100,- niet tegenstaande dat de termijnen volgens de koopbrief ter register van Tholen gepasseerd op 8 januari 1678 niet hoger zijn dan £ 10 vls. hetgeen is vastgelegd bij onderhands handschrift en dat hij nog van de wed. heeft ontvangen £ 10 vls. zijnde de termjn volgens de koopbrief verschenen 1 mei 1678. Present het college van schepenen Joris Willemse Crabman en Thomas Huijbrechtse (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-2v).

Op 28 april 1680 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Adriaen Dirckse, won. onder Tholen in de Broeck, die verklaart te transporter en in volle eigendom over te dragen aan mevr. Jacoba van Orliens, vrouwe van Haemstede, wed. van wijlen dhr. mr. Jacob de Witte, rentmr. generaal beooster schelde, de schuldbrief van een huis, schuur, wagenhuis ect. staande onder deze Heerlijkheid op de gewezen Sluis van Oud Poortvliet op zijn cijnsbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe, staande tot laste van de erfgen. van Adriaen Willemse Coomans die dit wederom hebben verkocht aan Pieter Janse en Pieter Muijlaert, inhoudende nog per reste £ 105 vls. te betalen de 1^e mei 1680 £ 10 vls. jaarlijks volgens de schepenbrief daarvan zijnde en dat voor de som van £ 68:3:5 vls. waarvan hij comp. verklaart voldaan te zijn. De baljuw Corn. Bedtsman namens de vrouw van Haemstede. Present schepenen Joris Willemse Crabman en Jan Cornelisse Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-4).

Adriaen Willemse Coomans, 1676 - 1677

Adriaen Willemse Cooman, zn. van Willem Leendertsen Cooman, landman, overl. Vrijberghe 2 oktober 1677, tr. voor 1665 Gheertjen / Geertruijt Maertens Smul, ged. St.Maartensdijk 29 april 1640, dr. van Maerten Cornelissen Smul en Lauwerijntjen Leenders Cramers.
Zij otr./tr.2 Poortvliet 16 augustus/21 september 1679 Jacob Schrijver, wdnr. van Leuntje Tamboers, won. op de Rand te Poortvliet.

Comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe, Laurens Smul en Aelbrecht Leendertsen als voogden van de nagelaten wezen van wijlen Adriaen Willemse Cooman voor de ene helft en Geertruijt Smul, wed. van de voorn. Coomans, geassisteerd met mij secr. als haar gekozen voogd in deze voor de wederhelft en verklaren te hebben geleverd en in eigendom over te dragen aan Pieter Janse en Pieter Muijlaert tezamen elk voor de helft ongekaveld, een huis, schuur, wagenhuis en wat er verdere toe behoort, staande onder deze Heerlijkheid op de Poortvlietsesluis op zijn cijnsbare erve van de Ed. Heerschappen van Vrijberghe zoals bij voorn. Coomans in gebruik is geweest, voor *f* 1.095,- te betalen contant op de levering, eerst *f* 245,- en nog *f* 100,- in vier termijnen van *f* 25,- jaarlijks te verschijnen met bamis en de resterende *f* 750,- te betalen met termijnen van £ 10 vls. waarvan de 1^e termijn verschijnen zal 1 mei 1678. Actum Vrijberghe 2 december 1677. Present schepenen Joris Willemse Crabman en Jan Cornelisse Boer.

De weduwe verklaart op 12 mei 1678 betaald te zijn van *f* 245,- de *f* 100,- en de 1^e termijn van £ 10 vls.

Op 2 november 1677 zijn de goederen van Adriaen Willemse Cooman verkocht en is de gehele koopdagopbrengst zuiver £ 73:12:2 vls. Present idem (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-1).

Staat en inventaris van de boedel en goederen van Adriaen Willemse Coomans en Geertruijt Maertens tezamen echtelieden en in het gemeen bezeten en door Adriaen Willemse met de dood ontruimd op 2 oktober 1677 en nagelaten voor zijn helft ten profijte van zijn 5 kinderen met name Tanneken 11 jaar, Marijnus 9 jaar, Maerten 6 jaar, tezamen geb. onder Oud Vossemeer en Willemijntken oud 4 jaar en Adriaena Adriaens oud omtrent 2 jaar, beiden geb. op Vrijberghe ¹¹.

De staat samengesteld door de wed. Geertruijd Maertens geassisteerd met haar bruidegom Jacob Schrijver ter presentie van Laeurens Smul en Aelbrecht Leenderts als voogden van de voors. wezen.

Overgebracht ter weeskamer van Vrijberghe op 7 september 1679 door de weduwe en haar bruidegom en de voogden voornoemd in handen van de heer baljuw Corn. Bedtsman als opperweesmeester en Joris Willemse Crabman, Jan Cornelisse Boer, Jan Janse Hottinck de jonge en Matteus Marijnisse als weesmeesters van Vrijberghe.

¹¹ Jan Kock, otr. als j.m. van Poortvliet, Poortvliet 13 april 1697 Adriaantje Coomans, j.d. van Vrijberge, beide won. Poortvliet.

Baten van de boedel zijn 2 jaar na het overl. van Adriaen Willems moeilijk vast te stellen, na onderhandeling en de kennis van de voogden is het volgende vastgesteld:

- de contante penningen zijn gebruikt ter betaling van de schulden, dus voor memorie.
 - het goud en zilver waardig £ 6 vls. De wezen de helft £ 3 vls.
 - de baten van het hoeftken daar de weduwe in woont staande onder Poortvliet in Priestermeet in de Westhoek op 3 gemeten 38 roeden eigen erf waardig 500 carolusguldens. De wezen £ 41:13:4 vls.
 - de meubilaire goederen, paarden, koeien enz. zijn ten dele verkocht op een openbare vendue gehouden op Vrijberghe op 2 november 1677. De wezen de helft zijnde £ 36:16:1 vls.
 - vruchten te velde gelegen onder Poortvliet op pachtland en te Poortvliet verkocht, de wezen £ 30:13:4 3/8 vls.
 - nog van meubilaire goederen ten huize bevonden, de wezen £ 4:3:4 vls.
 - nog 3 koeien, 2 bolken en 1 kalf £ 10 vls.
 - de vruchten te velde en in de schuur, en gewassen te velde de kinderen aanbestorven van hun grootvader Willem Leendertsen gelegen in St. Annaland in de Vijf Haertsteen ter grootte van 6 gemeten 143 roeden over het jaar 1679, heeft gelegen in gemeen gebruik 5 gemeten tarwe en 1½ gemet bonen, de wezen £ 11:15:0 vls.
 - de boedel heeft te ontvangen van Pieter Jansen en Pr. Muijlaert samen van kooppenningen van het huis staande op Vrijberghe, boven de daarop staande schuld, *f* 200,- contant en nog *f* 100,- die moeten betaald worden met *f* 25,- jaarlijks, waarvan de 1^e termijn is ontvangen in het gemeen op bamis 1678 en de 3 termijnen die vervallen zullen bamis 1679, 1680 en 1681, welke waardig zijn £ 11:10:0 vls. makende met de genoemde *f* 200,- samen £ 44:16:8 vls. De wezen de helft.
 - komt nog hetgeen deze boedel aankomt van de vaders goederen van Willem Leenderts de winst van de landen van de hoeve in St. Annaland die verpacht is aan Dirck van Noorden en waarin de wezen aankomen een ¼ part maar aangezien deze penn. belast zijn met gelijke som, hier voor memorie.
- Totaal van de baten £ 160:17:5:9 vls.

Lasten o.a.:

- de boedel is schuldig aan de armen van Oud Vossemeer £ 11 vls. à 5% jaarlijks. Aangezien de interest gelijk is aan de kosten van het houden van een arm kind hier voor memorie. De wezen de helft van het kapitaal £ 5:10:0 vls.
(zij zullen op kosten van de armen, een arm verm. weeskind in het gezin hebben opgenomen).
- over landpacht aan jonkvr. Josijna van Vrijberghe £ 14 vls. en aan Kuniera van Alphen £ 51:10:4 vls. De wezen de helft.
- Roeland Matthijssen qualitate qua, komt over verschenen termijn van de hoeve verschenen 1676 £ 10 vls. De wezen de helft.
- Roeland van Sierveld qualitate qua, komt over verschenen termijnen van het huis waar de wed. in woont £ 98:6:8 vls. te betalen met £ 10 vls. jaarlijks verschijnende november, de 3 termijnen verschenen november 1677, 1678 en 1679 £ 30 vls. resteert nog £ 68:6:8 vls. In contant genomen voor £ 34 vls. incl. de nog niet betaalde 3 termijnen £ 64 vls. De wezen de helft.
- aan rentmr. Corn. Bedtsman de pacht van een dijk en verder de huur van een gemeen stuk land in Vrijberghe over 1677 £ 6:17:0 vls. De wezen de helft.

Totaal van de lasten £ 148:5:3 vls. Saldo voor de wezen £ 12:7:2 vls. (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-3).

Adriaen Willemsse Coomans krijgt in de jaren 1677 t/m 1684 gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de huisschatting (100^e penning) voor zijn huis in Vrijberghe. In 1677-1678 £ 1 vls., in 1679 £ 0:13:4 vls., in 1680-1684 £ 0:12:6 vls. (Tholen. GA inv.nr. 140).

Pieter Jan Meuse en zijn wed. Willemijntje Daniëls, de helft 1677 - 1682

Pieter Jan Meuse, zn. van Jan Meeusse en Tanneken Marinusse Cloet, geb. St. Annaland, landman, tavernier, overl. voor juli 1681, tr. als geb. en won. St. Annaland, St. Annaland 19 april 1673 (met att. van Oud Vossemeer) Willemijntje Daniëls, won. onder Vrijbergen, ged. Halsteren RK 30 april 1645, dr. van Daniël Pieterse en Maria Cornelis.

Zij tr.2 als won. onder Vrijberghe, otr. Poortvliet 29 mei 1682 Johannes (Jan) Jacobse van de Sande, overl. Vrijberghe 28 mei 1695.

De boedel van Adriaen Willemsse Coomans en Geertruijt Maertens Smul heeft 7 september 1679 nog te ontvangen van Pieter Jansen en Pieter Muijlaert samen, de kooppenningen van het huis staande op Vrijberghe, boven de daarop staande schuld, *f* 200,- contant en nog *f* 100,- die moeten betaald worden met *f* 25,- jaarlijks, waarvan de 1^e termijn is ontvangen op bamis 1678 en de 3 termijnen die vervallen zullen bamis 1679, 1680 en 1681 (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-3).

Op 9 juli 1681 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Willemijntje Daniels, wed. van Pieter Jan Meuse, die verklaart te machtigen Frans Anthonissen, won. Poortvliet, om in haar naam voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Poortvliet te transporteren en in volle eigendom over te dragen aan secr. mr. Marijnus J. van Vrijberghe ten behoeve van de ed. vrouwe Dana van Vrijberghe, wed. van de hr. drossaart Turck, alle vruchten te velde aankomende de comparante en de erfgenamen van gemelde Pieter Jan Meuse, gelegen onder de Hoogheerlijkheid van Poortvliet op de grond van de gemelde vrouwe wed. van de heer drossaart Turck. Tevens compareert de voorn. secr. van Vrijberghe die verklaart de opbrengst van de vruchten te velde af te trekken van de kosten van de landpacht en hetgeen overblijft aan de voorn. wed. van Pieter Jan Meuse te restitueren. De verschenen landpachten zijn schuldig bevonden uit hoofde van haar overleden man als erfgenaam voor een gedeelte van Jan Meuse, zijn vader, die de landen van voorn. wed. Turck heeft gepacht. Present schepenen Joris Crabman en Jan Janse Hottinck (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-8).

Op 9 juli 1681 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Willemijntje Daniëls, wed. van Pieter Jan Meuse, die verklaart te transporteren en in volle eigendom over te dragen aan secr. mr. Marijnus J. van Vrijberghe ten behoeve van de ed. vrouwe Dana van Vrijberghe, wed. van de hr. drossaart Turck, een rood melkbeest, een vaars en een kalf, allen op Vrijberghe, om te verhalen hetgeen zij comparant wegens haar man als voor een gedeelte erfgenaam van zijn vader Jan Meuse over verschenen landpachten schuldig is. Verder transporteert zij aan Pieter Pieterse een melkbeest, rood met een wit hoofd, mede zijnde op Vrijberghe en dat voor een zodanige borgtocht als hij Pieter Pieterse over koop van het beest voor schepenen van Poortvliet heeft gepresteerd. Zij verklaart aan de beesten geen recht van eigendom te hebben voor en aler de landpachten zijn voldaan en Pieter Pieterse van de borgtocht is ontlast, en belooft zij de vrouwe wed. Turck en Pieter Pieterse op de voorn. beesten te houden als op hun eigen goed. De heer secr. Vrijberghe, in de naam van zijn zuster, en Pieter Pieterse verklaren de beesten aan de comparante te laten om in leen te gebruiken en om de lasten daarvan te betalen. Present schepenen Joris Crabman en Jan Janse Hottinck (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-8v).

Op 10 juli 1681 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Willemijntje Daniëls, wed. van Pieter Jan Meuse, die verklaart te verobligeren en te verbinden aan Pieter Pieterse Muijlaert, alle het recht en eigendom dat zij en haar kinderen, erfgenamen van haar mans boedel hebben aan de helft van haar huis, schuur, wagenhuis etc. staande op deze Heerlijkheid daar zij comparante tegenwoordig in woont en met Pieter Pieterse Muijlaert gemeen in koop heeft, tot indemniteit van alle zodanige borgtocht als hij Pieter Pieterse Muijlaert heeft gepresteerd voor haar voorn. man, over landpachten van de landen die deze onder andere bane in pacht, zo van vrouwe Dana van Vrijberghe, wed. van dhr. drossaart Turck als van juffr. Cuniera Mogge, wed. van dhr. secr. van Alphen, liggende onder Poortvliet. Present schepenen Joris Crabman, Jan Cornelisse Boer en Jan Janse Hottinck (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-9).

Op 16 oktober 1681 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Willemijntje Daniëls, wed. van Pieter Jan Meuse, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan Lambrecht van der Moer, wonende St. Annaland, een som van £ 50 vls. over geleverde bieren voor deze in het leven van haar genoemde man ter tappe gesleten, belovende de voorn. som van £ 50 vls. aan de voorn. Lambrecht van der Moer terug te betalen en zich tot verschijninge zich zelf verbindt, speciaal al haar eigendommen die zij en haar kinderen als erfgenamen van haar mans boedel hebbende, de helft van haar huis, schuur, wagenhuis etc. staande op deze heerlijkheid op de gewezen sluis van Oud Poortvliet daar zij comparante tegenwoordig in woont en met Pieter Pieterse Muijlaert gemeen in koop heeft om bij gebrek van betaling der voorn. som daaraan te verhalen als naar rechten. Present schepenen Jan Cornelisse Boer en Jan Janse Hottinck (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-10).

Op 15 januari 1682 heeft Jan Jacobse Uel laten verkopen alle vrije goederen van de wed. Pieter Jan Meuse voor een som van £ 7:15:7 vls. over tiende huur over het jaar 1680 door hem als beschadigde borg betaald aan de rentmr. Loncque tot St. Annaland en rentmr. Jacob van Diest tot Stavenisse en is zelf als meestbiedende met de kosten, lossing 8 dagen na wete. Present schepenen als op het bod (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-11v).

Op 10 april 1682 zijn verkocht door de wed. Pieter Janse Meuse, haar beestialen ten profijte van jkvr. Dana van Vrijberghe, wed. van dhr. drossaart Turck, de vervaldag is St. Jacob 1682 en is zuiver £ 7:8:0 vls. Present schepenen als op het bod (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-11v).

Op 29 juni 1682 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Willemijntke Daniëls, wed. Pieter Jan Meuse, geassisteerd met haar bruidegom Jan Jacobse van der Sandt als hare gekozen voogd in deze, dewelke verklaart te transporteren en in volle eigendom over te dragen aan Pieter Pieters Muijlaert, hier mede comparerende en verklaart in koop te aanvaarden zekere helft in een huis, schuur, wagenhuis etc. staande onder deze Heerlijkheid op de gewezen sluis van Oud Poortvliet op zijn cijnsbare erve van de ed heerschappen van Vrijberghe zoals het huis in het gemeen is bezeten en dat voor de som van £ 47:10:0 vls. als de wed. voor de helft is verschuldigd in de reste van de termijnen van de kooppenningen van het huis te betalen met £ 5 vls. jaarlijks, waarvan de 1^e termijn is verschenen 1 mei 1681 en zo voorts te betalen aan mevr. van Haemstede, wed. van de hr. rentmr. Jacob de Witte te Zierikzee, als houder van de schuldbrief, idem nog aan Jacob Schrijver over rente van verschenen termijnen op het huis £ 2:1:8 vls., en nog £ 15 vls. die Lambrecht van der Moer, won. St. Annaland is eisende over een schepenenverband van 16 oktober 1681, waarmede zij comp. de koper op dit voors. halve huis belooft te houden als op zijn vrij en eigen goed.
Present schepenen Joris Crabman, Mattheus Marijnisse vervangende Jan Cornelisse Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-12).

Op 29 juni 1682 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Willemijntken Daniëls, wed. Pieter Jan Meuse, geassisteerd met haar bruidegom Jan Jacobse van der Sant als hare gekozen voogd in deze, ter ene en Pieter Pieterse Muijlaert ter andere zijde, die verklaren te zijn overeengekomen wegens het overnemen van $\frac{1}{4}$ in 28 gemeten land onder Poortvliet in Priestermeet, die zij uit het sterfhuis van haar schoonvader Jan Meuse heeft overgenomen en ook zelfs met elkander elk voor de helft gepacht en nog samen gebruiken van jkvr. Dana van Vrijberghe, wed. van dhr. drossaart Turck, en juffr. Cuniera Mogge, dat Pieter Muijlaert zal betalen alle de achterstallige pachten en onkosten van het land tot en met 1682, idem nog te betalen £ 7:13:4 vls. als zij aan voorn. wed. verdiend heeft met ploegen van het land in 1681, idem nog hetgeen de voors. wed. zal bevonden worden schuldig te zijn aan de rentmr. Corn. Bedtsman over chijns en koopdagschuld etc. waartegen Muijlaert zal trekken het zuiver provenu van alle vruchten die verkocht zijn in 1681 berustende onder de secr. Jan van Diest tot St. Annaland mitsgaders zodanige vruchten die tegenwoordig op de landen zijn liggende, idem nog in geld een som van £ 5 vls. te betalen mei 1683 mits dat de voorn. wed. in haar achterkamer mag blijven wonen tot mei 1683. Present schepenen Joris Crabman, Mattheus Marijnisse en Jan Cornelisse Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-12v).

Op 26 april 1691 is door de armmeeester Joris Crabman ten overstaan van de heren van de weeskamer van Vrijberghe besteed de armenkinderen van Vrijberghe voor een jaar ingaande 1 mei 1691, t.w.:

1. Het kind van Marijnis Pieterse genaamd Daniël Marijnisse is aangenomen om te onderhouden voor een jaar in kost, drank en klederen en alles wat hij nodig heeft. De kosten komen deels voor rekening van de armen en deels ten laste van de aannemer.
4. Het kind van Pieter Jan Meuse zijnde een zoon genaamd Jan Pieterse is besteed te houden op de zelfde conditie voor een jaar voor de schade en baten aan Willem Adriaense Boomgaert.

Aldus gedaan op Vrijberghe d.d. 26 april 1691 get. Jan Cornelisse Boer en Willem Adriaensen Boogaert (Vrijberghe. Weeskamer inv.nr. 5788-19/20).

Pieter Pieters Muijlaert, de helft 1677 - 1682, geheel 1682 - 1685

Pieter Pietersen Muijlaert, geb. Ninove (Oost Vlaanderen), landman, overl. Vrijberghe 18 juni 1685, otr./tr. als j.m. van Nijnoven, St. Annaland 17 april/7 mei 1677 Adriaentie Jans Cloet, j.d. van St. Annaland, beide won. St. Annaland, overl. Vrijberghe 23 november 1690, dr. van Jan Meeusse en Tanneken Marinussen Cloet.
Zij tr.2 1685 Philip Claessen.

Op 22 april 1683 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Pieter Pieterse Muijlaert, won. onder deze Heerlijkheid op de gewezen sluis van Oud Poortvliet, en verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan de baljuw Corn. Bedtsman, een som van £ 36 vls. over de koop en levering van schapen door hem comparant ontvangen en belovende de voorn. som van £ 36 vls. terug te betalen, de ene helft St. Jan aankomende en de andere helft St. Jan 1684 daaraan volgende, onder verband van de schapen en voorts zijn persoon en goederen. Present schepenen Joris Crabman, Jan Janse Hottinck in plaats van de secr. als schepenen getekend (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-13 en 13a).

Staat en inventaris van de goederen van Pieter Muijlaert en Adriaentje Jans, echte man en vrouw en door Pieter Muijlaert met de dood ontruimd op 18 juni 1685 en zijn helft heeft nagelaten ten profijte van zijn twee kinderen met name Adriaen Pieters oud 6 jaar ¹² en Jan Pieters oud 3 jaar.

De staat is opgemaakt door de wed. voorn. ten overstaan van Philip Claesse haar ondertrouwde man en gekozen voogd in deze ter ene zijde en Joris Crabman en Jan Cornelisse Boer wegens de weeskamer der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe voor de voorn. wezen ter andere zijde.

Overgebracht ter weeskamer door de wed. voorn. ten overstaan van Philip Claesse haar gekozen voogd in deze in handen van baljuw en het college van weesmeesters van Vrijberghe op 1 november 1685.

Baten o.a.:

- een huis, schuur, wagenhuis en verder getimmerde, staande onder de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op de gewezen Sluijs van Out Poortvliet op zijn cijnsbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe daar de overledene heeft gewoond en is getaxeerd op £ 125 vls.
- contante penn. voor memorie, goud en zilver waardig £ 7:17:6 vls., meubelen huisraad £ 30:13:8 vls.
- bouwgereedschappen, wagen, ploegen, eegden, 2 paarden en 1 veulen, 4 melkkoeien en 8 jongvee, 2 varkens en hoenders waardig £ 86:8:4 vls.
- vruchten in de schuur: tarwe, gerst, rogge, bonen, erwten, hooi en stro, meekrap £ 102:12:0 vls.
- de baten van het ploegen en mesten gedaan in 1685 £ 94 vls.
- Jan Hottinck is debet over het recht van huur van 250 roeden land waarop vlas heeft gestaan, gehuurd voor £ 4 vls. Nog te betalen £ 2:6:8 vls.

Baten totaal £ 401:8:2 vls. De wezen de helft.

Lasten o.a.:

- de boedel is schuldig aan Jacoba van Orliens, wed. van mr. Jacob de Witte, in zijn leven ontvanger generaal van 's Graven domeinen van Zeeland Beoostenschelde over het verschijnen van de termijnen van het huis vervallen 1 mei 1685 £ 55 vls.
- secr. Marijnis van Vrijberghe over verschenen landpacht t/m bamis 1685 £ 102:11:9 vls.
- Willem van Vrijberghe komt over verschenen pacht t/m bamis 1685 £ 11 vls.

Lasten totaal £ 188:16:5 vls. De wezen de helft (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-14).

Alzo Adriaentje Jans, gewezen huisvrouw van Philip Claesse, op 23 november 1690 is overleden, is op 8 februari 1691 voor de heren weesmeesters van Vrijberghe gecompareerd Marijnis Janse Cloet, broeder van Adriaentje Jans, komende van St. Annaland, die in handen van de baljuw Corn. Bedtsman de eed heeft afgelegd en waarbij de heren weesmeesters hebben verzocht Jan Corn. Boer die na het overl. van Pieter Muijlaert, de wezen vader, mede als voogd heeft gediend en nu als toeziende voogd wil dienen naast de genoemde Marijnis Janse Cloet. Aldus gedaan ter weeskamer van Vrijberghe 8 februari 1691 (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-19).

Philip Claessen, 1685 - 1705

Philip Claessen, geb. Tholen, landman, schepen en weesmeester van Vrijberghe 1690-1694, overl. na 1707, tr.1 als j.m. uit het land van Tholen en won. op Vrijbergen, St. Annaland 15 november 1685 (met att. van Oud Vossemeer) Adriaentje Jans Cloet, wed. van Pieter Pieters (Muijlaert), geb. St. Annaland en won. op Vrijberge, overl. Vrijberghe 23 november 1690, dr. van Jan Meeusse en Tanneken Marinusse Cloet; otr.2 als wednr. van Adriaentje Jans, won. op Vrijbergen, St. Annaland 14 juli 1692 (ook getr. ald.) Cornelia Adriaense, j.d. geb. en won. St. Annaland.

Staat en inventaris van de goederen van Adriaentje Jans, gewezen huisvrouw van Philip Claesse, zo de voorn. Adriaentje Jans met de dood heeft ontruimd op 23 november 1690 en haar helft heeft nagelaten ten profijte van haar kinderen met name Adriaen Pieterse oud 12 jaar en Jan Pieterse oud 9 jaar.

Staat opgemaakt door en overgebracht ter weeskamer van Vrijberghe op 27 maart 1692 door de wdnr. Philip Claesse ten overstaan van Marijnis Janse Cloet en Jan Corn. Boer als voogden van de wezen.

Baten van de boedel o.a.:

- een huis, schuur, wagenhuis en verder getimmerde, staande onder de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op de gewezen Sluijs van Out Poortvliet op zijn cijnsbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe daar de overledene heeft gewoond en is getaxeerd op £ 80 vls.
- meubilaire goederen, huisraad, goud en zilver £ 31 vls.
- paarden, koeien, een varken, bouwgereedschappen £ 50 vls.
- bonen in de schuur, hooi en stro, mis in de put £ 19 vls.

¹² Adriaen Pieters Muijlaert, otr. als j.m. geb. van Poortvlietse sluijs, Tholen/Poortvliet 21 januari 1705 Paulina Snoucs, j.d. geb. van Veere, beide won. onder Tholen.

- 130 zakken gerst en tarwe	£ 52 vls.
- baten van de landen, ploegen, mesten en delven	£ 21 vls.
- wintervruchten te lande, gerst, tarwe, zaad en rogge, totaal 17 gemeten 200 roeden	£ 70:13:0 vls.
- voor baten is ontvangen uit het sterfhuis van Maerten Kloet tot Steenberghe een som van 129 gulden	<u>£ 21:10:0 vls.</u>
Baten van de boedel bedragen totaal:	£ 375:3:4 vls.

Lasten van de boedel o.a.:

- aan de heer baljuw Willem van Vrijberghe en zijn zuster £ 271:1:3 vls.
- aan Hendrick van der Moer van gehaalde bieren £ 3 vls.
- aan de knecht en de dienstmeid tezamen £ 4:5:0 vls.
- aan de rentmr. Corn. Bedtsman over pacht van de dijk tussen Priestermeet en Vrijberghe vervallen bamis 1689 en 1690, idem de cijns van de erve waar het huis op staat vervallen bamis 1689 en 1690 en het stuk land in het Nieulant van Vrijberghe vervallen bamis 1689 (zijnde het 7^e en laatste jaar; 1690 komt ten profijte van de rendant) £ 5:4:8 vls.
- idem komt hij nog aan voor de vrouwe van Haemstede tot Zierikzee over rest van de termijnen van het huis vervallen tot en met 1690 £ 9:10:0 vls.
- de wezen van Pieter Muijlaert hebben nog te goed voor hun vaderlijke erfenis voor hun onderhoud tot en met 1 mei 1692 inclusief £ 30 vls.

De lasten van de boedel bedragen totaal £ 362:15:0 vls. De wezen de helft.

(Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-20 en Raze inv.nr. 5783-1).

Op 7 januari 1694 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Reijnier Euwoutse, oud 18 jaren, wonende ten huize van Philip Claesse mede wethouder alhier, die verklaart dat hij op 28 december 1693 staande in de schuur van zijn meester, dorsende tarwe en door de deur van de schuur kijkende zag dat de beesten van Huijbr. Paulesse stonden bij en aten van het hooi, welke hij daar (volgens zijn plicht voor zijn meesters goed zorg te dragen) met zijn vlegel wilde weg jagen zodat de vlegel aan de beesten kwam, terzake waarop Huijbr. Paulesse die daar omtrent staande en dat ziende, naar hem toe schoot en hem begon in de schuur te trappen en hij in het klijncket (kleine deur in de schuurdeur) was hem met de dijkhark van achter op de lenden sloeg en toen hij in de schuur op de dorsvloer was, hem in het gezicht slagen gaf en zijn knie op zijn rug zette en aan zijn haar trok en zodanig sloeg op zijn gezicht dat zijn ogen blauw geslagen waren en dat hij hem op de lenden getrapt had, sluitende hiermee zijn attestatie en bereid zijnde het met ede te bevestigen.

Idem compareert op de zelfde dag Corn. Cornelisse Witte, oud over de vijftig jaren.

Idem comp. Chatarijna Cornelis, wed. van Eijngel Eijngelse, won. op Vrijberghe.

Idem comp. Corn. Eijngels, jonge man, oud 17 jaren, zoon van de wed. Eijngel Eijngelsen.

Zij leggen vergelijkbare verklaringen af.

Idem compareert op dezelfde dag Pieterella Pieterse, oud zijnde 20 jaren, zij verklaart dat zij op maandag voorn. heeft gehoord een bitter geschreeuw in de schuur van haar oom Philip Claesse en luisterende hoorde dat het de knecht Reijnier Euwoutse was, daarop zij gezien heeft dat Huijbr. Paulesse uit de schuur kwam met een dijkhark in zijn hand en hoorde hem zeggen, "jou duijvel ick sal u nogh vermoorde", sluitende hiermede haar verklaring. Present schepenen Jan Cornelisse Boer en Willem Adriaense Boogaert (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-19/20).

Philip Claessen wordt aangeslagen voor 3 schouwen £ 0:6:0 vls. jaarlijks (Kohier van het haardstedengeld over de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1694-1698).

Vrijberghe 5 maart 1705. De rentmeester Wallenburgh contra Philip Claesse.

De eiser eist £ 8:5:0 vls. over tienden huur van de hoek naast de Poortvlietse sluis anno 1702, vervallen bamis 1702. De eisers ingevolge de beslaglegging veilen gerechtelijk het huis en erve zo het bebroond staat in Vrijberghe voor het gebrek van afstek. Na publieke opveiling is koper de executant voor het gebrek van afstek lossing 8 dagen na de toets (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-3v).

Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe 3 maart 1707. Dhr. rentmeester Pieter van't Rosevelt, eiser, contra Andries Schenger als borg en principale schuldenaar voor Philip Claesse, gedaagde.

Wouters eist £ 3:2:8 vls. over verschuldigde landpachten van gemelde Philip Claesse, waarvoor de gedaagde zich volgens de akte van 16 augustus 1705 zich als borg en principaal schuldenaar stelt (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-4).

Extract uit het register der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe.

Comp. voor de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Philip Claesse de jonge, burger alhier, die verklaart te leveren en transporteren aan Pieter Schoppenboer, een huis, schuur en erve staande op deze Hoogheerlijkheid aan de Poortvlietsesluis op 's heren vroone en bewoond wordende door de 1^e comparant voor de som van f 250,- contant waarvan de koper verklaart betaald te zijn, vrij van de 50^e penning, briefgeld en cijns tot en met 1704. De koper komt aan het gebruik mei 1705.

Actum 27 maart 1705 ter presentie van Jan de Boer, burgemeester en Willem Boogaert, schepen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-10).

Pieter Janse Schoppenboer, 1705 - 1710

Pieter Janse Schoppenboer, zn. van Jan Cornelisse Schoppenboer en ... Anthonisdr. Sempel, geb. Oud Vossemeer, landman, overl. voor maart 1710, tr. N.N.

Hij had een buitenechtelijke relatie met Janna Corn. Hoek, waaruit een kind, ged. St.Maartensdijk 1688.

Afrekening van Cornelis van Wallenburgh:

Pieter Janse is debet per reste van koopenningen van zijn huis gekocht van Philip Claesse op Vrijberge		£ 19:12:8	vls.
Intrest vervallen 2 april 1706, 1707, 1708	3 x	£ 2:8:6	vls.
De pacht van het land vervallen bamis 1705, 1706, 1707	3 x	£ 1:5:8	vls.
De cijns staande op zijn erve vervallen bamis 1705, 1706, 1707	3 x	£ 0:13:4	vls.
Op 19 januari 1707 des avonds op Vrijberghe ontboden en een testament gepasseerd, komt voor vacatie, poortgeld, kopie en 10 s zegels		<u>£ 1:13:4</u>	<u>vls.</u>
Totaal		£ 29:11:6	vls.
Op 23 oktober ontvangen £ 3 vls.			
op delven ingehouden £ 3 vls. idem £ 0:5:10 vls.			
op 30 juli 1708 ontvangen £ 6:3:6 vls. tezamen		<u>£ 12:9:4</u>	<u>vls.</u>
Rest nog		£ 17:2:2	vls.
Op 24 november 1708 ontvangen £ 2 vls. en later nog £ 1:1:0 vls.			

(Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-7).

Vrijberghe 12 maart 1710. Dhr. Corn. van Wallenburgh als vendumr., contra de wed. Pieter Janse Schoppenboer en Jasper Jobse als borg voor de weduwe.

Eiser eist betaling van £ 9:3:6 vls. over koopdagschuld op de koopdag van Pieter Janse Schoppenboer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-7).

Conditie volgens welke baljuw Wallenburgh als sequester in de geabonneerde boedel van Pieter Schoppenboer presenteert te laten inzetten, verhogen en verkopen een huis, schuur en erve staande op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe daar de overledene in heeft gewoond. De verkoper in zijn kwaliteit zal de koper het genoemde huis schuur en erve met al wat daaraan aard en nagelvast is leveren vrij en onbelast van hypothecken en huisschattingen 1709 inclus.

De koper komt aan het gebruik met het geven van de slag en zal boven de koopenningen tot zijne last moeten nemen een jaarlijkse cijns van 13 s 4 gr vls. aan de hoge heerschappen enz.

Inzetter op 6 augustus 1710 is Joannes van Keulen. Op 20 oktober 1710 is koper gebleven de verhoogde inzetter Cornelis van Wallenburgh voor £ 42 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-9).

Extraordinaire vierschaar gehouden over het uitdingen van de preferentie van Pieter Schoppenboer op 23 juli 1711.

Het slot van de rekening op heden door baljuw van Wallenburgh als sequester in de voormelde boedel gedaan, bedraagt £ 87:9:0 vls. Dat is voldoende om de preferente schuldeisers geheel te voldoen en de concurrente schuldeisers op £ 0:6:4 vls. na (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-7v).

Rekening en bewijs en reliqua als doende is Cornelis van Wallenburgh als sequester in de geabandonneerde en insolvente boedel van Pieter Janse Schoppenboer ten overstaan van de magistraat dezer Hoogheerlijkheid van Vrijberghe ten profijte van de crediteuren. Overgebracht door de rendant naar het college van de magistraat op 23 juli 1711. Ontvangsten o.a.:

- van de koopdag £ 55:4:8 vls.
- van vruchten te velde, zijnde tarwe en klimbonen gelegen te Poortvliet, verkocht door de heer Spruijt, £ 11:16:5 vls.
- van het huis en de schuur staande onder Vrijberghe, bij publieke veiling verkocht aan de sequester Corn. van Wallenburgh, £ 41 vls.

- van het huisje staande te Oud Vossemeer bij het Nieuwe Veer, bij publieke veilinge verkocht aan Cornelis Adriaense Duijvelaer voor £ 4:3:4 vls. maar nog niet volledig ontvangen
Totale ontvangst £ 111:19:5 vls. De kosten jegens de ontvangsten bedragen £ 24:10:5 vls. Batig saldo £ 87:9:0 vls. Present het volle college Willem Boogaert, Corn. van As, Joannes van Ecken, Jan Willem Cuijper schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-9).

Cornelis van Wallenburgh, 1710 - 1711

Cornelis van Wallenburgh, zn. van Cornelis Jacobse Wale/van Wallenburgh en Johanna Feijts, geb. Wolphaartsdijk, notaris te Goes 1681, notaris en procureur te Tholen vanaf 1685, vaandrig van de burgerwacht 1688, schout van Tholen 1695-1715, raad van Tholen 1715, schepenen 1716, rentmeester van de grafelijke domeinen over het eiland Tholen en baljuw en dijkgraaf over de stad en lande van Tholen 1723-1731, baljuw, secretaris en penningmeester van Vrijberghe 1696-1731, begr. Tholen (in de kerk) september 1731, otr./tr. als j.m. geb. Wolphaartsdijk en won. binnen Tholen, Tholen 19 juni/9 juli 1686 Judith Strijt, wed. van Jacobus Poulter, won. binnen Tholen, ged. Tholen 18 augustus 1660, overl. 1731, dr. van Jan Jansen Strijt en Francina Mevius.

Conditie volgens welke baljuw Corn. van Wallenburgh presenteert te laten inzetten, verhogen en verkopen zeker huis, schuur en erve, staande op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe aan de Poortvlietsesluis, gekomen van en het laatst bewoond door Pieter Schoppenboer. De verkoper zal het genoemde huis leveren vrij en onbelast en zal de koper tot zijne last moeten nemen de cijns van 13 s 4 gr vls. jaarlijks, dat vervallen zal bamis 1711. De koper zal moeten betalen contant ter levering, 8 dagen na de palmslag. Eerste inzetter is Marinus Jobse Steendijk voor £ 60 vls. Verhoogd door Abraham Claasse op £ 62:12:6 vls. Op 5 juni 1711 heeft Marinus Jobse Steendijk de slag op £ 67 vls. Cornelis van Wallenburgh machtigt zijn zoon Jacobus om te leveren (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-11).

Marinus Jobse Steendijk, 1711 -

Marinus Jobse Steendijk, zn. van Job Hendricks Steendijk en Neeltje Jans, ged. Stavenisse 3 januari 1683, won. Stavenisse t/m 1709, St.Philipsland 1709 en vanaf 1722, overl. voor 1739, otr./tr. als j.m. van Stavenisse en won. St.Philipsland, St.Philipsland 13 april/5 mei 1709 Claasjen Cornelis, j.d. geb. en won. St.Philipsland, dr. van Cornelis van Atten.

Dochter: Lena Steendijk, geb. Vrijberghe, ged. Oud Vossemeer 20 november 1712, otr./tr.1 als j.d. geb. onder Vrijbergen en won. St.Philipsland, St.Philipsland 1/17 mei 1733 Jan de Valk, j.m. van Poortvliet en won. St.Philipsland; otr.2 St.Philipsland 30 juli 1745 Geert Klaassen Jagt, laatst wedr. van Jannetje Jansse Breda.

In de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1731 en 1732 is vermeld dat het huis van Philip Claassen omver is gevallen en gans verwoest is en dat het erf verhuurd is aan Jan Maas voor £ 0:5:0 vls. per jaar. Over de jaren 1733 t/m 1736 is opgenomen dat het als een hof wordt gebruikt door Jan Maas resp. Bastiaan Snijders (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1849, 1850).

Bastiaan Snijders bouwt vervolgens een nieuw huis. Zie volgnummer 11.

Tenietgegaan / afgebroken.

<<<<>>>>

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 11

Huis staande en gelegen aan de Poortvlietse Sluis onder aan de dijk, tussen de dijk van de West Vrijberghepolder en de boezem, ook de bree of lange bree genoemd. Gebouwd in het jaar 1736, op de plaats van een eerder verloren gegane bebouwing (zie het voorgaande volgnummer). De ondergrond is altijd eigendom van de gezamenlijke ambachtsheren geweest; vanaf medio 19^e eeuw noemt het kadaster de Ambachtsheerlijkheid van Oud Vossemeer en Vrijberghe als eigenaar. De bebouwing was eigendom van de erfpachters.

Perceels-aanduiding:	Tholen-Vrijberghe	-	Belastingkohier 1599-1625
	Tholen-Vrijberghe	-	Kohier van't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe	-	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe	-	Dubbele 100 ^e penning 1624
	Oud Vossemeer	B 2	Kadaster 1832
Huisnrs.:	Vrijberghe	193	Volkstelling 1830 te Oud Vos.
	Vrijberghe	198	Bev.reg. Oud Vos. 1834-1861

Eigenaren:

Bastiaan Sniijders, 1736 - 1737

Bastiaan Sniijders, schaapherder, overl. voor mei 1737.

Hij is in 1735 slachtoffer van een aanval door herbergier Jan Maas, zie volgnummer 6 voor het proces en de veroordeling van Jan Maas.

Rekening en bewijs en reliqua als doende is baljuw Christoffel van Gaaswijck als vendumeester der Hoogheerlijkheid van Vrijberghe en dat van de ontvangsten van de verkochte goederen aankomende de geabandonneerde en insolvente boedel van Bastiaan Sniijders (overleden) verkocht ten profijte van diens crediteuren. Overgebracht door de rendant ten rechthuize der Hoogheerlijkheid van Vrijberghe op 2 mei 1737. Present het volle college van schepenen behalve Otter.

Ontvangsten van de kopers der goederen t.w.:

- van meubelen, een koe en schapen £ 41:17:5 vls.
- van het huis en erve staande en gelegen onder de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe, publiek verkocht aan sr. Cornelis de Groene en Gillis van der Lek voor £ 40 vls. Te betalen £ 4 vls. contant en voorts in termijnen van £ 4 vls. jaarlijks, waarvan de 1^e verschenen 20 december 1736, hier voor memorie
- ontvangen van mons. de Light over het weiden van 83 schapen £ 8:6:0 vls.
- ontvangen van Jacob Quaak over het weiden van 13 schapen £ 1:8:2 vls.

Ontvangsten totaal £ 51:11:7 vls. Uitgaven (kosten en lasten, de begrafenis van Bastiaan etc.) totaal £ 49:5:2 vls. Saldo £ 2:6:5 vls. Present Jacob Douw burgemeester en Jan Roelof schepenen. Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-14).

Preferentie gehouden op 2 mei 1737 van het slot der vorenstaande rekening gedaan over de goederen van de geabandonneerde boedel van Bastiaan Sniijders ten profijte van zijn crediteuren, het slot van voorgaande rekening bedraagt £ 2:6:5 vls. Uitgaven o.a:

- leges £ 1:18:0 vls., afgetrokken van het slot, over £ 0:8:5 vls.
- medicijnen over 1732 £ 0:19:4 vls. nihil.
- Cornelis de Groen, te ontvangen £ 45:9:2 vls. over leverantie van steen, kalk en arbeid aan het huis van Bastiaan Sniijders. Hij ontvangt aan termijnen van het huis £ 25:5:8 vls.
- Gillis van der Lek, te ontvangen £ 21:9:10 vls. over leverantie van hout, spijkers en gedane arbeid aan het huis. Hij ontvangt aan termijnen van het huis £ 11:17:1 vls.

- Diverse schuldeisers voor kleine bedragen die veelal als nihil werden afgedaan.
Present Jacob Douw, Jacob Mense, Jan Louisse en Jan Roelof schepenen. Acc. Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-21v).

Gillis van der Lek en Cornelis de Groen, 1737 - 1757

Gillis van der Lek, zn. van Anthonie Gillisse van der Lek en Jacomijntje Uijl, ged. Stavenisse 13 februari 1695, mr.timmerman, schepen en burgemeester van Oud en Nieuw Vossemeer, begr. Oud Vossemeer 23 april 1767, tr. ca. 1722/23 Cornelia Tuijter, begr. Oud Vossemeer 30 december 1779.

Cornelis de Groen, zn. van Willem Dircksen de Groen en Johanna Lucas, ged. Steenberg 20 oktober 1686, mr.metselaar, schepen en weesmeester van Oud en Nieuw Vossemeer 1724-1739, schepen van Steenberg 1751-1761, buitenvader van het weeshuis, overl./begr. Steenberg 15/19 september 1761, tr.1 voor 1715 Maria Jobs Hertogs, verm. geb. Poortvliet, begr. Oud Vossemeer 12 maart 1731, dr. van Job Matteusse Hertogh; tr.2 voor/in 1734 Stoffelina (van 't) Rosevelt, ged. Oud Vossemeer 17 mei 1716, overl. Oud Vossemeer 21 maart 1778, dr. van Leendert (van 't) Rosevelt en Maria Boogaart.

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1737 t/m 1755 zijn Gillis van der Lek en Cornelis de Groene cijnsplchtig voor het erf waarop door Bastiaan Sniijders een nieuw huis is gebouwd; £ 0:5:0 vls. per jaar (Archief Ambachts-heerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1851 t/m 1856).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, mons. Gillis van der Lek en mons. Cornelis de Groene, die verklaren te leveren aan Jan van der Weijde, een huis, staande op 's heren cijnsbare grond annex de stene heule van Poortvliet aan de lange bree binnen deze jurisdictie voor de som van £ 20 vls. te betalen contant ter levering, waarvan de verkopers verklaren voldaan te zijn. Actum Vrijberghe 30 juni 1757. Present Jan Geluk en Lieven Bruijnzeel schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-43v).

Jan van de Weijde, 1757 - 1759

Jan van der Weijde, zn. van Bartel van der Weijde en Maria Kromboom, geb. Ellemeet, ged. Elkerzee 21 september 1721, otr./tr. als j.m. geb. Ellemeet en won. St.Maartensdijk, Poortvliet 11 maart/1 april 1757 Adriana Leenheer, j.d. geb. Rijsoord en won. Poortvliet, ged. Rijsoord 29 november 1733, dr. van Jacob Ariens Leenheer en Aeltje Leenderts de Zeeuw.
Won. Vrijberghe 1757-1759; vertrokken naar Bernisse 1759.

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Jan van de Weijde, die verklaart over te dragen en te transporteren aan Cornelis Dune, een huis, staande op 's heren cijnsbare grond annex de stene heule van Poortvliet aan de lange bree binnen deze jurisdictie voor de som van £ 28 vls. te betalen met £ 16:13:4 vls. contant waarvan de verkoper verklaart voldaan te zijn en de resterende kooppenningen £ 11:6:8 vls. op intrest van 5% jaarlijks ingaande heden. Tot meerdere securiteit tot terugbetaling verbindt de koper zijn huis, persoon en goederen als naar rechten. Actum Vrijberghe 15 maart 1759. Present Cornelis Roggeband en Jan Geluk schepenen. In de marge: getoond akte van goede betaling 21 april 1762 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-44).

Weesmeesters van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe verklaren bij deze dat het kind genaamd Maria daar vader van is Jan van der Weijde en moeder Adriaentje Leenheer hier tot armoede kwam te vervallen en bij overlijden de gemelde Maria, nu oud 15 maanden en geboren onder Vrijberghe (ged. Poortvliet 5 febr. 1758), tot ons te nemen om uit de kas der armen van Vrijberghe te alimenteren en de armen van Bernisse daarvoor te bevrijden. Actum 1 mei 1759, get. Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-57).

Cornelis Duine, 1759 - 1762

Cornelis Duine / Dune, zn. van Hendrik Dune en Maria Oliviers, ged. St.Annaland 10 mei 1733, overl. na 1800, otr./tr.1 als j.m. geb. St.Annaland en won. Poortvlietse sluis, Oud Vossemeer 21 april 1759/Poortvliet 6 mei 1759 Maria Kot, j.d. van Oud Vossemeer, ged. Oud Vossemeer 14 september 1732, overl. voor 1787, dr. van Marinus Kot en Tannetje van der Schoor; otr./tr.2 St.Annaland 27

april/. mei 1787 Willemina Keijser, wed. van Pieter de Wilde, overl. na 1800, mog. ged. Oud Vossemeer 11 oktober 1733 als dr. van Anthoni Keijser en Willemina Jacobs de Herder / de Maeght. Cornelis Dune en Maria Kot zijn lidmaat te Oud Vossemeer 16 april 1772, met att. naar St. Annaland.

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1756 t/m 1762 is Cornelis Duijne cijnsplichtig voor het erf waarop door Bastiaan Sniijders een nieuw huis is gebouwd; £ 0:5:0 vls. per jaar (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1857 t/m 1858).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Cornelis Dune, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan Marijnus van der Kloot, de som van £ 16:13:4 vls. tegen een intrest van 5% jaarlijks. Als waarborg stelt hij zijn huis staande binnen deze jurisdictie aan de stene heule van Poortvliet en verder zijn persoon en goederen als naar rechten. Actum Vrijberghe 15 maart 1759. Present Cornelis Roggeband en Jan Geluk schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-44v).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Cornelis Dune, die verklaart te leveren en transporteren, zijn huis staande op 's heren cijnsbare grond binnen deze Hoogheerlijkheid aan de stene heule aan de Westpolder aan Pieter Keijser en dat voor de som van £ 28 vls. te betalen contant ter levering, waarvan de verkoper verklaart betaald te zijn. Gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe ter presentie van het volle college van schepenen op 28 maart 1762 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-46v).

Pieter Keijzer, 1762 - 1790

Pieter Keijzer, zn. van Pieter Keijzer en Anna Mol, geb. Poortvliet ca. 1726/30, overl. tussen 1784 en 1790, tr. Tholen 24 oktober 1751 Helena Drogendijk, geb. Poortvliet ca. 1725/30, overl. na 1790, dr. van Leendert Laurens Drogendijk en Tannetje Jans van Beveren.

Kinderen ged. te Oud Vossemeer 1752-1761, en te Poortvliet 1764-1767. Dochter Dina Laurina Keisers, ged. te Poortvliet in 1764, trouwt in 1786 als j.d. geb. onder Vrijberghe en won. onder Poortvliet.

Lidmaten te Oud Vossemeer 1761, zij wordt in 1766 genoemd als lidmaat te Poortvliet.

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1763 t/m 1783 is Pieter Keijzer cijnsplichtig voor het erf waarop door Bastiaan Sniijders een nieuw huis is gebouwd; £ 0:5:0 vls. per jaar (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1859 t/m 1865).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Pieter Keijser, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan Jan Geluk, burgemeester alhier een som van £ 28 vls. tegen een intrest van 5% jaarlijks en daaraan te verbinden zijn huis staande aan de stene heule aan de Westpolder en voorts zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gedaan en gepasseerd op de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe ter presentie van het volle college van schepenen op 18 maart 1762.

Inde marge: Heden op 7 september 1790 comp. voor schepenen van Vrijberghe Pieter Mol door cessie deze obligatie verkregen hebbende van burgemeester Jan Geluk en bekent van het kapitaal van £ 28 vls. en de verlopen intrest te zijn voldaan en dien volgende het huis uit zijn verband te ontslaan. Corn. Joppe en Leendert Lameer schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-47).

Lena Drogendijk, wed. van Pieter Keijser, levert op 28 juli 1790 aan Dirk Janse de Quak een huis en logie te Vrijberghe voor £ 45 vls. (Rekenkamer van Zeeland, inv.nr. D 71141).

Comp. voor baljuw en schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op heden 7 september 1790, Lena Droogendijk, weduwe van Pieter Keijser, wonende onder deze jurisdictie, die verklaart te leveren en te transporteren haar huis en loosie (loods ?), staande op 's heren cijnsbare grond binnen de Hoge Heerlijkheid aan de stene heule aan de Westpolder aan en ten behoeve van Dirk Janse de Quak, hier mede comparerende en verklaart de koop te accepteren voor £ 40 vls. te betalen contant ter levering waarvan de verkoper verklaart voldaan en betaald te wezen. Aldus gedaan en gepasseerd dato als boven in 's Heren rechtkamer van Vrijberghe. Present baljuw en schepenen, get. W.P. Catshoek, Corn. P. Joppe, Leendert Lameer en Christoffel Quist secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-64).

Dirk de Kwak, 1790 - 1807

Dirk de Kwak / Quak, zn. van Jan de Kwak en Neeltje Wagemakers, ged. Oud Vossemeer 5 november 1771, schipper, overl. na 1810, otr./tr. Poortvliet 7/22 maart 1789 Tona Quist, geb. onder Poortvliet (Nieuw Strijen), ged. Poortvliet 21 augustus 1763, dienstmeid, verlaten vrouw, overl. Poortvliet 1 november 1819, dr. van Cornelis Quist en Maatje Oom.

Dochter Neeltje de Quak, geb. Vrijberghe 17 december 1790, kan bij haar huwelijk in 1829 geen goedkeuring van haar vader overleggen, noch een bewijs van zijn overlijden. Vier getuigen verklaren dat Dirk de Quak in 1804 of 1805 op klandestiene wijze uit zijn woning te Vrijberghe is vertrokken met achterlating van vrouw en kinderen. In 1810 is hij nog een keer in Poortvliet geweest maar is wederom vertrokken en er is verder niets van hem bekend (Poortvliet. Huw. bijlagen akte 6 1829, akte Vrederechter Tholen d.d. 27 oktober 1829).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op heden 7 septemer 1790 Dirk Janse de Quak, die verklaart wel en deugdelijk schuldig te wezen aan sr. Cornelis Tichelaar, landman, wonende onder Oud Vossemeer, een som van £ 40 vls. tegen een intrest van 5% jaarlijks en daarvoor speciaal te verbinden zijn huis en loods op heden aan hem geleverd, gekocht van Lena Droogendijk, wed. Pieter Keijser, staande aan de stene heule aan de Westpolder onder Vrijberghe en voorts zijn persoon, goederen als naar rechten. Present schepenen Cornelis P. Joppe en Leendert Lameer. Christoffel Quist secr.

In de marge: Op 30 oktober 1807 comp. Johannes Tichelaar voor zijn moeder Maria Hikke, wed. Cornelis Hikke die verklaart dat bovenstaande obligatie overgaat op Joh. Greijs en het tekort komende op de persoon en goederen van Dirk de Kwak komt. Schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-64v).

Op de inwonerslijst van Vrijberghe van 26 januari 1799 vermeld: Dirk de Kwak, arbeider, 30 jaar oud (Archief Gewestelijke Besturen inv.nr. 257).

Op 16 maart 1802 comp. voor baljuw en schepenen van Vrijberghe, Dirk Janse de Kwak, wonende onder deze jurisdictie die verklaart wel en deugdelijk schuldig te zijn aan Cornelis Tichelaar, wonende te Oud Vossemeer, f 100,- met een intrest van 5% jaarlijks, ingaande 1 maart jl. en hiervoor te verbinden voor de 2^e maal zijn huis staande op cijnsbare erve onder Vrijberghe bij de Poortvlietsesluis alsmede voor de 1^e maal zijn vaartuig of hengst, zijn bed met zijn toebehoren, zijn klokje met hetgeen daaraan hoort en voorts zijn persoon en goederen als naar rechten. Aldus gepasseerd binnen Oud Vossemeer. Present Engel van der Linde en Cornelius Henricus Engelen schepenen.

In de marge: Comp. op 30 oktober 1807 Johannes Tichelaar met procuratie van zijn moeder en verklaart dat na verkoop van het verbondene aan Johannes Greijs het verbondene wordt uitgebreid met het schuurtje en dat het te kort komende op Dirk de Kwak wordt verhaald (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-74v en 5787-5).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op verzoek van de baljuw, Dirk de Kwak en heeft op de aan hem gedane vragen geantwoord.

De gedaagde in persoon Dirk de Kwak zegt oud te zijn 32 jaren, geb. onder Oud Vossemeer, en wonende onder deze Heerlijkheid en beroepsmatig te varen met een hengst.

Dat hij op zaterdag 24 maart 1804 's-avonds omtrent 5 of 6 uur is gekomen in de herberg van Abraham Mol onder deze Heerlijkheid en aldaar de gehele nacht tot 's-zondags tussen 5 of 6 uur is gebleven.

Dat gedurende die tijd ook Johannes Schoonhoven, wonende Poortvliet, Anthonij Stormezand en Marinus Jagt, wonende onder Poortvliet, aldaar zijn geweest. De gedaagde in persoon zegt onder een gelag met de voorn. personen te zijn geweest, enz. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5781-8, 10).

Dirk Janse de Kwak, gedaagde. Maria Hikke, weduwe van Cornelis Tichelaar, wonende Oud Vossemeer, eist terugbetaling van geleende gelden, executie en panding, oktober/november 1806 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5781-16 t/m 22).

Openbare veiling en verkoop te Vrijberghe van onderstaand huis, schuur en erve. Ingezet door Johannes Greijs op 21 april 1807 voor £ 14 vls. en op 28 april 1807 door hem gekocht voor £ 34 vls.

Op 30 oktober 1807 comp. voor baljuw en schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Johannes Tichelaar, won. te Oud Vossemeer, als gemachtigde voor zijn moeder Maria Hikke, wed. van Cornelis Tichelaar en bekent te leveren en te transporteren aan en ten behoeve van Johannes Greijs, won. onder deze Heerlijkheid, een huis en andere timmer staande onder deze jurisdictie onder aan de dijk bij de Poortvlietsesluis zijnde de erve cijnsgrond, aangekomen hebbende Dirk de Kwak en dat voor £ 34 vls. Welke som van £ 34 vls. met meer andere ten behoeve van genoemde weduwe is verbonden en met de bezwaarde eigendom van £ 34 vls. aan de comparant wordt geleverd. De comparant is aan de genoemde weduwe Maria Hikke, wed. van Cornelis Hikke, schuldig de genoemde £ 34 vls. tegen een

rente van 5% jaarlijks ingaande 29 april 1807. Het huis is niet voor verponding of huisschatting aangeslagen geweest. Gepasseerd ten rechthuize van Vrijberge op 30 oktober 1807. Present Jacob Aarnoudse voor de baljuw, Abraham Rijstenbil, Pieter Joppe en Jacob Lindhout schepenen. Mij present S.A. Catshoek (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5787-16 en 5782-83/86).

Johannes Greijs / Grijs, 1807 -

Johannis Greijs, zn. van Johannes Jurij Aelbregt Greijs en Dina Feijtel, ged. Scherpenisse 20 augustus 1775, overl. Oud Vossemeer 4 april 1833, otr./tr. als j.m. geb. Scherpenisse en won. te St. Annaland, Oud Vossemeer 21 juni/7 juli 1805 Piernella van Bemden, j.d. geb. en won. onder Vrijbergen, ged. Oud Vossemeer 9 juni 1787, overl. Oud Vossemeer 8 april 1844, dr. van Johannes van Bemden en Maria van Poortvliet.

Johannis Grijs, arbeider, won. aan het Veer nr. 127 te Oud Vossemeer in 1830 (Oud Vossemeer volkstelling 1830).

Marinus van der Stel, mog. voor 1811 - na 1832

Marinus van der Stel, zn. van Hector van der Stel en Adriana van der Vorst, ged. Oud Vossemeer 27 april 1782, landman, overl. Poortvliet 30 november 1842, otr. als j.m. geb. en won. Oud Vossemeer, Oud Vossemeer 15 april 1809 Johanna Quist, j.d. geb. Nieuw Vossemeer en won. onder Oud Vossemeer, geb./ged. Nieuw Vossemeer 25/12 december 1781, landvrouw, overl. Poortvliet 26 januari 1851, dr. van Cornelis Gillisse Quist en Dirkje van Dijk.

Geboren Vrijberge 30 januari 1811 Hector, zoon van Marinus van der Stel, 28 jaar, journalier, won. Vrijberge, en van Johanna Quist.

Won. Oud Vossemeer gehucht Vrijberghe huisnr. 193 (Volkstelling Oud Vossemeer 1830).

J. Huijssen van Kattendijke en mede eig. , won. Middelburg, lid Staten Generaal

erfpachter Marinus van de Stel

Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

1. Polder West Vrijberghe B nr. 2 huis en erf 0.04.00 ha 1832

Perceel gaande naar nr. 198 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 66).

Huurders:

Willem de Bakker, zn. van Andries de Bakker en Elisabeth Lemson, ged. Bruinisse 23 oktober 1796, arbeider, meekrapdroger, akkerbouwer, overl. Oud Vossemeer 12 oktober 1862, tr. Bruinisse 6 oktober 1820 Jacomina Geuze, geb./ged. Oud Vossemeer 1/8 maart 1801, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 28 februari 1876, dr. van Dirk Geuze en Christiana Scherpenisse.

Lidmatenregister Oud Vossemeer in 1828 ingekomen van Haamstede.

Won. Oud Vossemeer gehucht Vrijberghe huisnr. 193 (Volkstelling Oud Vossemeer 1830).

Won. Oud Vossemeer nr. 89 (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1834-1841). nr. 91 meekrapdroger (Bev.reg. 1847-1849). Wijk B nr. 131/136 (Oud Vossemeer. Bev.reg. 1862-1890).

Cornelis van Dommele(n), zn. van Gillis van Dommele en Joanna de Vries, geb./ged. St. Annaland 13/15 november 1789, arbeider, overl. St. Annaland 8 juni 1860, otr./tr.1 als j.m. geb. en won. St. Annaland, St. Annaland 23/29 juli 1810 Piernella Goudswaard, j.d. geb. Westkerke onder Scherpenisse en thans won. St. Annaland, eerder dit jaar onder Tholen en aldaar ook otr. gedaan, geb./ged. Westkerke 24 januari / Scherpenisse 28 januari 1781, arbeidster, overl. St. Annaland 25 april 1850, dr. van Marinus Goudswaard en Maria Keijzer; tr.2 St. Annaland 26 juli 1850 Maatje Geluk, geb. St. Maartensdijk 26 januari 1812, arbeidster, overl. St. Annaland 4 december 1871, dr. van Jacob Geluk en Arjaantje Slagers. Zij tr.2 Abraham Pape.

Won. Vrijberghe, huis nr. 198. Komende van en gaande naar St. Annaland 1 mei 1835 - 1 mei 1836 (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1834-1841).

Marinus Moeliker, zn. van Pieter Moeliker en Cornelia Goudswaard, geb. St. Annaland 15 juli 1814, arbeider, overl. St. Annaland 3 oktober 1892, tr. St. Annaland 8 april 1836 Maria Polderman, geb. St. Maartensdijk 23 mei 1811, dienstmeid, arbeidster, overl. St. Annaland 24 april 1894, dr. van ... Hage en Elisabeth Polderman.

Won. Vrijberghe, huis nr. 198. Komende van en gaande naar St. Annaland 1 mei 1836 - 1 mei 1839 (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1834-1841).

Jacobus van 't Hof, en Jannetje van der Stel, zie onder.

Won. Vrijberghe, huis nr. 198 (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1834-1841).

Pieter van der Zande, - 1841

Pieter (doopnaam Petrus) van der Zande, zn. van Adriaan van der Zande en Dingena Kroon, geb. Oud Vossemeer, ged. Nieuw Vossemeer RK 27 november 1805, arbeider, overl. Oud Vossemeer 12 december 1847, tr. Halsteren 30 november 1832 Johanna de Koning, geb. Lepelstraat/Waterkant, ged. Halsteren RK 6 januari 1810, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 22 maart 1894, dr. van Petrus de Koning en Adriana Huijgen(s).

J. Huijssen van Kattendijke en mede eig. , won. Middelburg, lid Staten Generaal

erfpachter Pieter van de Zande, arbeider, won. Oud Vossemeer

Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

1. Polder West Vrijberghe B nr. 2 huis en erf 0.04.00 ha

Perceel komende van nr. 66 en gaande naar nr. 266 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 198).

Marinus van der Stel, 1841 - 1850

Marinus van der Stel, zie boven.

J. Huijssen van Kattendijke en mede eig. , won. Middelburg

erfpachter Marinus van de Stel, landman, won. Poortvliet

Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

1. Polder West Vrijberghe B nr. 2 huis en erf 0.04.00 ha 1842-1851 verdeling

Perceel komende van nr. 198 en gaande naar nr. 367 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 266).

Huurders:

Jacobus van 't Hof, zn. van Johannis van 't Hof en Cornelia Goosen, geb./ged. Poortvliet 12/22 september 1799, arbeider, schaapherder, overl. Poortvliet 18 december 1867, tr.1 Poortvliet 15 oktober 1823 Jannetje van der Stel, ged. Oud Vossemeer 29 augustus 1784, arbeidster, overl. Bergen op Zoom 8 februari 1855, dr. van Hector van der Stel en Adriana van der Voorst; tr.2 Poortvliet 5 december 1862 Johanna de Koning (genaamd Johanna Slager), wed. van Sent Westdorp, geb. Scherpenisse 3 december 1814, overl. Poortvliet 22 maart 1873, dr. van Cornelia de Koning. Won. Vrijberghe, huis nr. 198. Vertrokken op 1 maart 1851 naar Poortvliet (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1841-1847, 1847-1850, 1850-1861).

Leendert Fokker, zn. van Dirk Fokker en Pieterella van den Berge, geb. Zonnemaire 1 februari 1811, arbeider, schaapherder, overl. Noordgouwe 20 juli 1870, tr. Poortvliet 11 december 1835 Geertrui Willemse, geb./ged. Scherpenisse 18/26 maart 1809, arbeidster, overl. Dinteloord 14 september 1853, dr. van Leendert Willemse, watermolenaar, en Johanna van Borne.

Won. Vrijberghe, huis nr. 198. Komende van en gaande naar Poortvliet 1 mei 1841 - juni 1844 (Oud Vossemeer-Vrijberghe. Bev.reg. 1841-1847).

Nicolaas den Engelsman, zn. van Adriaan den Engelsman en Leuntje Geuze (Zwagemaker bij ol.), geb./ged. St. Annaland 13/19 februari 1797, arbeider, overl. Poortvliet 31 oktober 1850, tr. St. Annaland 30 augustus 1821 Maatje den Haan, geb./ged. St. Annaland 30 september/7 oktober 1798, arbeidster, overl. Poortvliet 22 april 1859, dr. van Mattheus den Haan en Cornelia Krabbe.

Won. Vrijberghe nr. 198. Ingekomen van Poortvliet 11 november 1844 en gaande 1 mei 1850 naar Poortvliet (Bev.reg. Oud Vossemeer 1841-1847, 1847-1850, 1850-1861).

Maatje den Haan, ingekomen van Poortvliet 1 mei 1851 en vertrokken naar Poortvliet 1 november 1852 (Bev.reg. Oud Vossemeer 1850-1861).

Dirk van der Stel, 1851 - 1852

Dirk van der Stel, zn. van Marinus van der Stel en Johanna Quist, geb. Oud Vossemeer 24 maart 1819, schaapherder, landman, veehouder, tr. Poortvliet 14 november 1862 Gijsje Mulkhuijze/ Molkhuijze, geb. Den Bommel 4 mei 1838, particuliere, dr. van Dirk Molkhuijze en Jacoba de Pree.

Won. Poortvliet huis nr. 124 in 1848-1850.

Won. Vrijberghe, huis nr. 198. Komende 12 april 1859 van Poortvliet (Bev.reg. Oud Vossemeer 1850-1861). Inwonend Johanna Slager als dienstmeid en de weduwnaar Jacobus van 't Hof, schaapherder.
Won. Poortvliet huis nr. 177. Ingekomen van Oud Vos. 1 mei 1862, zij van Bommel 10 december 1862. Vertrokken met onbekende bestemming 27 april 1868 (naar de VS).

J. Huijssen van Kattendijke en mede eig. , won. Middelburg

erfpachter Dirk van de Stel, landman, won. Poortvliet

Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

verkoop 1852

1. Polder West Vrijberghe B nr. 2 huis en erf 0.04.00 ha 1851-1852

Perceel komende van nr. 266 en gaande naar nr. 372 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 367).

Abraham Cornelis Moerland, 1851 - 1857

Abraham Cornelis Moerland, zn. van Arie Moerland en Susanna Nelisse, geb. Tholen 13 oktober 1816, landman, arbeider, overl. Rilland Bath 23 mei 1910, tr. Tholen 3 april 1844 Helena Wagemaker, geb. Scherpenisse 5 februari 1822, arbeidster, overl. Rilland Bath 7 maart 1886, dr. van Adriaan Wagemaker en Jannetje de Wilde.

Inwonend Adriaan Wagemaker geb. Scherpenisse 1787, arbeider, komende 14 maart 1855 van Scherpenisse.

Won. Vrijberghe nr. 198. Ingekomen van Tholen 1 mei 1850 en allen vertrokken 17 februari 1856 naar Yerseke (Bev.reg. Oud Vossemeer 1850-1861).

Ambachtsheerlijkheid van Oud Vossemeer en Vrijberghe

erfpachter Abraham Cornelis Moerland, landman, won. Oud Vossemeer

Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

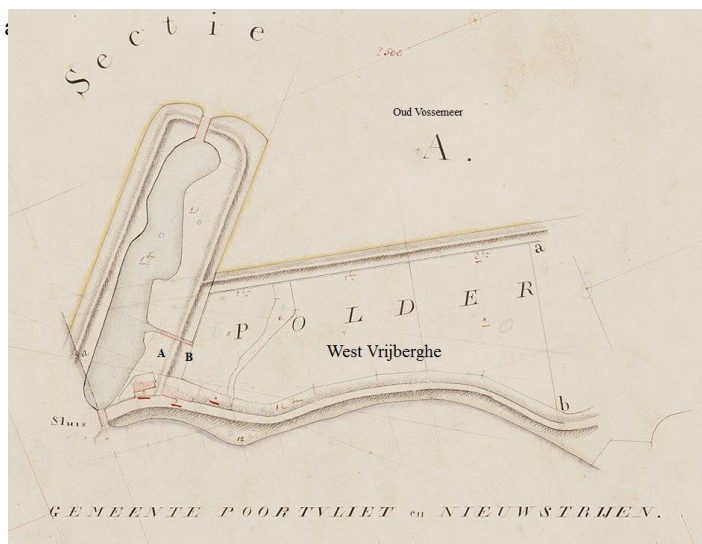
verkoop

1. Polder West Vrijberghe B nr. 2 huis en erf 0.04.00 ha 1852-1858

Perceel komende van nr. 367 en gaande naar nr. 499 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 372).

Huurder:

Nicolaas den Engelsman, zie boven.

Fragment van de kadastrale kaart van Vrijberghe in 1832.

De twee hoeftjes aan de dijk bij de Poortvlietse sluis.

Links het hoeftje nr. 193 / 198, het stond onder aan de dijk en rechts op de dijk het hoeftje nr. 192 / 197 waarin ook de herberg "het Fortuin" was gevestigd.

Bij A ligt nu onder aan de dijk de nieuw aangelegde Sluispolderweg en bij B ligt nu onder aan de dijk de nieuw aangelegde Hollareweg.

Dirk van der Stel, 1857 - 1868

Dirk van der Stel, zie boven.

Won. Poortvliet huis nr. 177. Ingekomen van Oud Vossemeer 1 mei 1862, zij van Den Bommel 10 december 1862. Vertrokken 27 april 1868 met onbekende bestemming (naar de VS).

Dirk van de Stel, landman, won. Poortvliet

Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

verkoop

1. Polder West Vrijberghe B nr. 2 huis en erf 0.04.00 ha 1858-1869

Perceel komende van nr. 372 en gaande naar nr. 435-257 (GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 499).

Ambachtsheerlijkheid van Oud Vossemeer en Vrijberghe
Kadaster Oud Vossemeer - Vrijberghe Sectie B.

255. Polder West Vrijberghe	B nr. 3	huis en erf	0.04.80 ha	sloping 1869
256.	B nr. 4	tuin	0.04.00 ha	vereniging

Percelen komende van nr. 479 en gaande naar nr. 435-259.

257. Polder West Vrijberghe	B nr. 2	huis en erf	0.04.00 ha	sloping 1869
258.	B nr. 56	erf	0.04.00 ha	vereniging
259.	B nr. 57	erf	0.08.80 ha	”

Perceel komende van nr. 499 en gaande naar nr. 435-258.

(GA Oud Vossemeer. Kadastrale leggers Oud Vossemeer nr. 435).

Huurders:

Daniël Klaassen, zn. van Daniël Klaassen en Krina de Rijke, geb. St. Annaland 5 juli 1817, arbeider, overl. Poortvliet 16 oktober 1859, tr. St. Annaland 6 april 1844 Anna Poot, geb. Stavenisse 18 januari 1818, arbeidster, overl. Rotterdam 24 december 1903, dr. van Iman Poot en Matje Hage.

Anna Poot, tr.2 Stavenisse 23 april 1868 Pieter van 't Veer, wdnr. van Neeltje Lindhout, geb. Stavenisse.

Won. Vrijberghe nr. 198. Ingekomen van St. Annaland 29 juni 1858 (Bev.reg. Oud Vossemeer 1850-1861).

Leendert van der Klooster, zn. van Johannis van der Klooster en Maatje Moerland, geb. St. Annaland 16 augustus 1814, arbeider, overl. Poortvliet 25 februari 1890, tr. St. Annaland 9 juni 1840 Johanna (Janna) de Jonge, geb. Ouwerkerk 5 oktober 1815, arbeidster, overl. St. Annaland 7 mei 1884, dr. van Pieterella de Jonge.

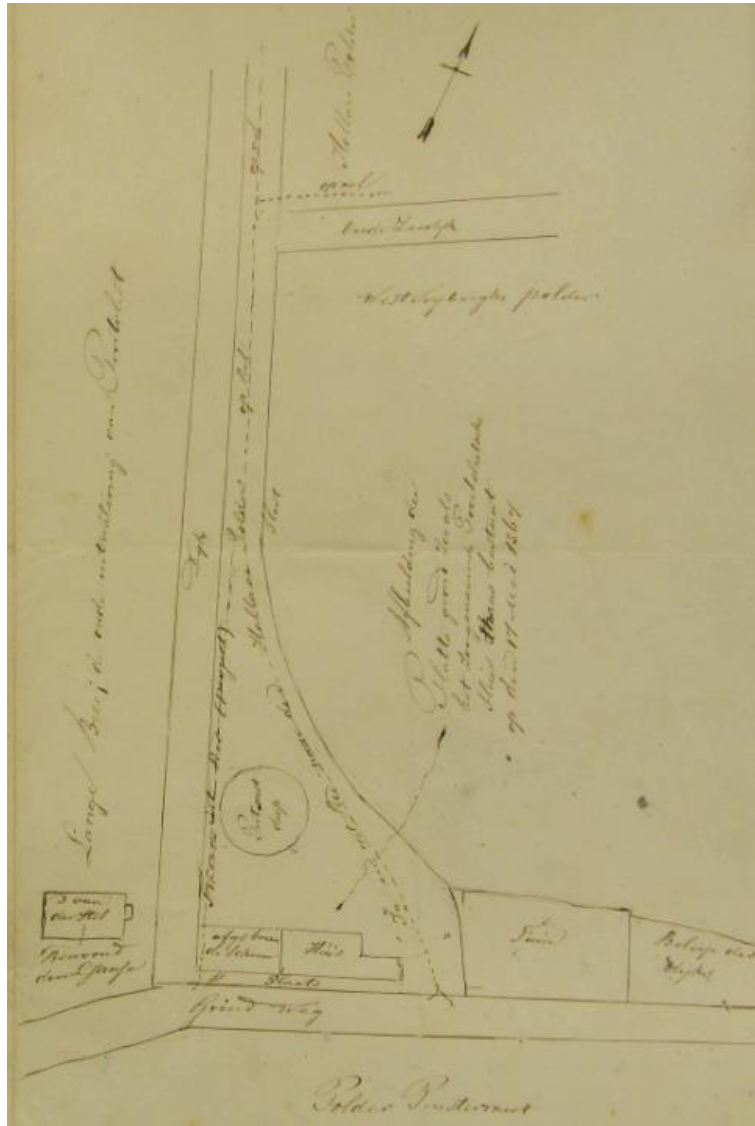
Won. Oud Vossemeer huis nr. 198. Komende van en gaande naar St. Annaland 24 mei 1860 - 16 augustus 1862 (Oud Vossemeer. Bev. reg. 1862-1890).

Marinus Aalbrechtse, zn. van Johannes Aalbrechtse en Elisabeth Catshoek, geb. Stavenisse 26 september 1828, schaapherder, in 1888 naar Haarlemmermeer, overl. Haarlemmermeer 15 juni 1915, tr. Oud Vossemeer 12 juni 1863 Jacoba de Jager, geb. Tholen 27 september 1838, dienstbode, arbeidster, overl. Haarlemmermeer 2 december 1895, dr. van Leendert de Jager en Adriana Quist.

Won. Oud Vossemeer huis nr. 198. Komende 1 augustus 1863 van Poortvliet en gaande 28 januari 1864 naar St. Maartensdijk (Oud Vossemeer. Bev. reg. 1862-1890).

Leendert Jansen, zn van Gillis Simon Janse en Johanna Catharina van der Stel, geb. Oud Vossemeer 20 juni 1816, boerenknecht/arbeider, vrachtrijder 1866-1867, landman 1870-1872, winkelier, won. Poortvliet, Tholen, Oud Vossemeer en 's-Gravenhage, overl. 's-Gravenhage 26 juni 1887, tr.1 Tholen 31 juli 1839 Maria van Driel, geb. Poortvliet 13 augustus 1816, dienstmeid voor huwelijk/ arbeidster, overl. Poortvliet 21 februari 1857, dr. van Pieter van Driel en Adriana Heijboer; tr.2 Scherpenisse 24 juli 1857 Johanna van 't Veer, geb. Scherpenisse 5 maart 1821, dienstmeid/arbeider, overl. Tholen 11 augustus 1877, dr. van Jan van 't Veer en Maria Potter; tr.3 Tholen 7 oktober 1880 Pieterella Kornelia Kuijper, wed. van Kornelis van Ast, geb. Tholen 11 januari 1843, winkelierster op het Oudeland te Tholen 1873-1883, won. 's-Gravenhage maart 1903, dr. van Johannis Kuijper en Martina Borgonje.

Won. Oud Vossemeer (Vrijberge, Poortvlietse sluis voor 1861), huis nr. 198. Op 30 april 1868 vertrokken naar Poortvliet (Oud Vossemeer. Bev. reg. 1862-1890).

Tekening uit 1867 naar aanleiding van de aanleg van een nieuwe toegangsweg naar de ingepolderde Hollarepolder.

Linksonder: Het huis aan de Poortvlietsesluis bewoond door Leendert Janse tot 30 april 1868, de eigenaar was Dirk van der Stel.

Rechtsonder: Het huis bewoond door de fam. Adriaan Geene tot mei 1867.

(Archief van de Ambachtsheerlijkheid van Oud en Nieuw Vossemeer en Vrijberghe. Inv.nr. 2022).

Gillis Jansen, zn. van Leendert Jansen en Maria van Driel, geb. Tholen 17 februari 1840, arbeider, overl. Oud Vossemeer 11 januari 1911, tr. Oud Vossemeer 3 maart 1864 Janna Jacomina van Dijke, geb. Tholen 24 april 1841, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 1 september 1900, dr. van Marinus van Dijke en Janna Westdorp.

Won. Oud Vossemeer huis nr. 198 (Vrijberge), 48, 599, 104, 79, gaande 20 januari 1870 van Oud Vossemeer naar Poortvliet (Oud Vossemeer. Bev. reg. 1862-1890).

Adriaan van der Jagt, zn. van Adriaan van der Jagt en Johanna van Dommele, geb. St. Annaland 22 januari 1843, arbeider, overl. St. Annaland 3 december 1898, tr. St. Annaland 5 oktober 1866 Adriana Jansen, geb. Tholen 27 september 1841, arbeidster, overl. St. Annaland 8 november 1930, dr. van Leendert Jansen en Maria van Driel.

Won. Oud Vossemeer huis nr. 197 (7 doorgestreept) 198. Komende van en gaande naar St. Annaland 27 maart 1867 - 5 december 1867 (Oud Vossemeer. Bev. reg. 1862-1890).

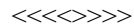
Huis gesloopt 1868.

Foto 12 augustus 2015.

De bree, lange bree of boezem van de voormalige Poortvlietsesluifs.

Tussen de dijk en de boezem stonden begin 18^e eeuw 4 huisjes en 2 hoepjes,
in 1832 wordt er onder aan de dijk van de Vrijberghepolder nog slechts een hoejje genoemd.

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 12a

Huis en schuur staande en gelegen aan de Poortvlietse Sluis onder aan de dijk, tussen de dijk van de West Vrijberghepolder en de boezem, ook de bree of lange bree genoemd. De ondergrond is altijd eigendom van de gezamenlijke ambachtsheren geweest; vanaf medio 19^e eeuw noemt het kadaster de Ambachtsheerlijkheid van Oud Vossemeer en Vrijberghe als eigenaar. De bebouwing was eigendom van de erfpachters. Dit huis is als gevolg van een storm in 1747 verwoest.

Perceels-	Tholen-Vrijberghe -	Belastingkohier 1599-1625
aanduiding:	Tholen-Vrijberghe -	Kohier van't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe -	Dubbele 100 ^e penning 1624

Eigenaren:

Jan Jacobse Hottinck, ca. 1648 - 1688

Jan / Johannes Jacobse Hottinck / Hottick, verm. zn. van Jacob Jansen Hottinck en Sijmontgen Gerrits, geb. ca. 1608, vanaf omstreeks 1648 won. onder Vrijberghe, overl. tussen mei 1681 en januari 1688, otr. als j.g. van Middelharnis, Middelharnis 25 juli 1637 Lijntje Jansdr., j.d. mede won. Middelharnis, geb. ca. 1607, overl. na mei 1681.¹³

Joannes Hottinck verklaart op 12 april 1667 wegens geleend geld £ 18:6:8 vls. schuldig te zijn aan Adolff van der Bale. De interest bedraagt 5% per jaar, voor het eerst vervallende op 24 december 1667. Als zekerheid verbindt hij een huis en schuur met zijn gevolg staande op Vrijberghe, waar hij tegenwoordig in woont (Tholen. Raze inv.nr. 5201-115).

Johannes Hottingh verklaart op 21 februari 1671 wegens geleend geld £ 16:13:4 vls. schuldig te zijn aan Pieter Theunisse als voogd van de wees van Cornelis Caesbort. De interest bedraagt 6% per jaar. Als zekerheid verbindt hij twee huizen staande op de Heerlijkheid van Vrijberghe. Adriaen Dirckx constitueert zich als borg en principale schuldenaar (Tholen. Raze inv.nr. 5201-128v).

Johannes Hottinck verklaart op 19 december 1676 tot zekerheid van een bedrag van £ 40 vls. dat hij schuldig is aan de heer burgemeester Marinis Catshoeck over verlopen interest van een kapitaal van kooppenningen van landen onder Poortvliet, naast deze landen tot een speaciale hypotheek te verbinden zijn huis staande op de Heerlijkheid van Vrijberghe waar hij tegenwoordig in woont, tussen het huis van Hottinck waar zijn zoon in woont en dat van de erfgenamen van Philip Cornelisse (Tholen. Raze inv.nr. 5201-140v).

Wij baljuw en schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe certificeren en maken bij deze bekend dat voor ons is gecompareerd Jan Jacobsen Hottinck, burger en ingezetene alhier, oud omtrent 73 jaren, hebbende hier gewoond omtrent 33 jaren, dewelke aan ons heeft verzocht deze letteren van getuigenisse van zijne omgang alhier zo voor hemzelf als zijn huisvrouw Leentje Jans, oud omtrent 74 jaren, dewelke wij niet hebben willen weigeren maar goede wil geven, om daar deze zoude worden getoond dat Jan Jacobse Hottinck met zijn huisvrouw Leentje Jans tijdens hun woning alhier zich (zo ver ons bekend is) hebben gedragen als goede burgers en opgezetenen, derhalve dat daar deze mochten worden getoond, de welke aldaar voor zodanig te erkennen.

In kennis der waarheid hebben wij baljuw en schepenen voorn. dit door onze secr. laten ondertekenen en met het gewoonlijk zegel dezer plaats laten bekrachtigen. Actum op de Hoge Heerlijkheid van

¹³ Dochter Neeltje trouwt in 1664 te Poortvliet als j.d. van Middelharnis; zoon Jan trouwt in 1676 als j.m. van Middelharnis.

Vrijberge 23 mei 1681. Ter ordinantie van baljuw en schepenen als secr. get. Corn. Bedtsman (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5785-11).

Op 15 januari 1688 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jan Janse Hottinck, medebroeder en wethouder alhier, die in de naam en wegens het sterfhuis van zijn vader Jan Jacobse Hottinck verklaart na drie zondaagse geboden en gedane omvraag op heden in gebanner vierschaar gedaan (met zodanige bekroning door de baljuw Corn. Bedtsman voor zichzelf en als daartoe verzocht zijnde door burgemeester Marijnus Catshoeck te St.Maartensdijk, volgens zijn principale voor de sommen als op het huis staan verhypothekerd volgens het schepenreg. alhier) te leveren en in volle eigendom over te dragen aan Jacob Pieterse van Donge, die hier mede comp. en bekent in koop te aanvaarden, een huis, schuur etc. staande op de gewezen sluis van Oud Poortvliet op zijn cijnsbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe, belendende, oost de dijk, zuid het huis van de wed. Clement Janse, west de bree, en noord het huis en erve van gen. 1^e comp. en dat voor de som van £ 15 vls. te betalen contant £ 3 vls. en het resterende in termijnen van £ 3 vls. waarvan de 1^e verschijnen zal bamis 1688. De baljuw Corn. Bedtsman zo voor zichzelf en namens burgem. Catshoeck verklaart accoord en voldaan te zijn. De koper belooft de jaarlijkse termijnen te betalen en als waarborg te stellen zijn huis, zijn persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Jan Cornelisse Boer en Thomas Huijbreghtse (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-15).

Jacob Pieterse van Donge(n), 1688 - 1691

Jacob Pieterse van Donge(n), zn. Pieter Adriaensen (van Donge) en Majken Stoffels, geb. Princenland, ged. Dinteloord 27 mei 1662, landman, schepen van Vrijberghe 1686, begr. St. Annaland 14 februari 1726, otr. als j.m. van Princenland en won. St. Philipsland, Oud Vossemeer 23 februari 1686 (tr.boek Poortvliet) Adriaentje Augustijns, j.d. van St. Philipsland en won. Poortvliet, geb. ca. 1663, overl. tussen januari 1720 en maart 1725, dr. van Augustijn Joose en Aeltje Antonis.

Jacob Pieterse wordt aangeslagen voor 3 schouwen £ 0:6:0 vls. in het jaar 1694 en 1695 (Kohier van het haardstedengeld over de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1694-1698).

Op 28 juni 1691 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jacob Pieterse van Donge, die verklaart te transporter en in volle eigendom over te dragen aan Huijbreght Paulisse Bevelander, een huis, schuur etc. staande op de gewezen sluis van Oud Poortvliet op zijn cijnsbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe, tussen de huizen van hem 1^e comp. en dat van Teuntje Jans voor de som van £ 19 vls. te betalen in augustus eerstkomende 1691 £ 4 vls. en voorts met termijnen van £ 3 vls. jaarlijks, waarvan de 1^e termijn vervallen zal bamis 1692, belovende 1^e comp. de koper op het voors. huis en schuur te houden als op zijn eigen goed en als waarborg tot terugbetaling stelt de koper zijn huis en schuur en zijn persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Joris Crabman en Cornelis Pieterse Joppe (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-17).

Jacob van Donge, wdnr. van Adriaentje Augustijn, compareert op 1 maart 1725 voor de weeskamer van St. Annaland en vertoont aan de weesmeesters een kopie van het testament door hem en zijn vrouw gemaakt en gepasseerd voor notaris Adriaen Huspot binnen St. Maartensdijk d.d. 31 januari 1720 waarbij de weeskamer is uitgesloten (St. Annaland. Weeskamer Raze inv.nr. - 149v).

Huijbreght Paulisse Bevelander, 1691 - 1696

Huijbreght Paulisse Bevelander, landman, tr. Adriaantje Joris.
(kind gedoopt St. Annaland 21 januari 1696).

(mog. identiek aan: Huijbregt Govertse Beverlander, otr. als wedr. van Janneke Adriaens, won. onder Poortvliet, Poortvliet 23 oktober 1688 Ariaantje Jans, j.d. won. onder Poortvliet).

Comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jacob van Dongen, schepen alhier die verklaart bij deze over te geven en te cederen onderstaande som van penn. als hij comp. te pretenderen heeft tot last van Huijbr. Paulisse Bevelander op koop van zijn huiske staande aan de geweze sluis op cijnsbare erve van de Edel Hoge Heerschappen van Vrijberghe groot £ 14:3:4 vls. te betalen op termijnen volgens de conditie en dat in voldoening van de boete en kosten die hij comp. aan de baljuw Bedtsman zal. verschuldigd was, enz.

Actie Vrijberghe op 20 juli 1696 in presentie van Willem Adr. Boogaert en Danckert Knulst schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-3).

Huijbreght Pauwelssen wordt aangeslagen voor 3 schouwen £ 0:6:0 vls. jaarlijks in 1694 en 1695 (Kohier van het haardstedengeld over de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1694-1698).

Jacob Jacobse den Herder, ca. 1696 - 1733

Jacob Jacobse den Herder, alias Co den Herder, zn. van Jacob Jacobse de Maeght en Willemijntje Willems van der Schoor, ged. Tholen 22 oktober 1670, herder en visser, overl. Vrijberghe 15 oktober 1731, otr./tr. als j.m. won. onder Poortvliet, Poortvliet 26 november/13 december 1695 Magdaleentje Matthijs, j.d. won. onder Poortvliet, overl. voor 1731.

Uit dit huwelijk: kinderen geb. Vrijberghe en ged. Poortvliet/St. Annaland 1696-1712, o.a.

Matthijs Jacobse den Herder, alias van Vrijbergen, alias de Maagd, ged. St. Annaland 28 maart 1706, begr. Oud Vossemeer 12 juni 1730, tr. 1729 Anna Keijser, ged. Oud Vossemeer 5 januari 1707, dr. van Jan Jacobs Keijser en Piernella Osta. Hun dochter Magdalena is ged. Oud Vossemeer 4 januari 1730.

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1731 t/m 1732 zijn de erfgenamen van Jacob Jacobse cijnsplchtig voor een huis; £ 0:5:0 vls. per jaar (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nr. 1849).

Staat en inventaris van de boedel en goederen nagelaten en met de dood ontruimd door Jacobus den Herder overleden binnen de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op 15 oktober 1731 ten behoeve van Anthonij Keijser, in huwelijk hebbende de dochter Willemina Jacobse, en zijn kinds kind verwekt bij Matthijs Jacobse den Herder. Staat opgemaakt ten verzoeke van Anthonij Keijser op 20 oktober 1731.

Baten o.a.:

- een huis, schuur en erve staande en gelegen binnen Vrijberghe.
- huisraad, inboedel o.a. een boot, kruisnet en beun, een dreg en korve, een snaphaan en een degen.
- landbouwgereedschap.

Voor baten zie koopdagresultaat in onderstaande staat.

Lasten o.a.:

- te betalen de cijns van het huis over 1731 £ 0:5:0 vls.
- pacht van het gemene land over 1731 £ 1:10:0 vls.

Lasten totaal: £ 12:6:7 vls. (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-34).

Schepen Job Teuijter is op 30 oktober 1731 door de weeskamer van Oud Vossemeer aangesteld om onderzoek te doen naar de nalatenschap van Jacob Jacobse den Herder, in de wandeling genaamd Co den Herder, om de erfportie te vinden van Magdaleentje Matthijs van Vrijbergen, nagelaten wees van Matthijs Jacobs van Vrijbergen, zoon van de bovengenoemde Co den Herder, waarvan moeder is Anna Keijzers, en om daarna naar behoren verslag te doen bij de weeskamer. Staat en inventaris overgeleverd op 16 juni 1733 met alleen roerende goederen (Oud Vossemeer. Weeskamer Raze inv.nr. 5592-193v, 231).

Rekening en bewijs gedaan en overgebracht door de baljuw Chistoffel Gaaswijk in handen van de weesmeesters van Vrijberghe en dat van de ontvangsten en uitgaven als hij tijdens zijn bewind heeft gehad van de aanbesteden goederen van wijlen Jacobus den Herder aankomende de minderjarige wees van Matthijs Jacobse.

Overgebracht ter weeskamer door de rendant in handen van de weesmeesters ter presentie van Anthoni Keijser ter auditie dezer als voogd verzocht, Vrijberghe 19 mei 1735.

- ontvangen van de koopdag gehouden ten sterfhuize te Vrijberghe op 12 november 1731, de helft voor de wees £ 6:5:3 vls.
- ontvangen van het huis van Jacobus den Herder verkocht aan Anthonij Keijser voor £ 30:5:0 vls. Te betalen £ 10 vls. contant en voorts jaarlijks £ 5 vls. Voor de wees de helft van het contant betaalde geld £ 5 vls.
- ontvangen de 1^e termijn verschenen 1 januari 1733, de wees de helft £ 2:10:0 vls.
- de termijnen verschenen 1 januari 1734 en 1 januari 1735 zijn nog niet ontvangen, dus voor memorie.

Totale ontvangst voor de wees £ 13:15:3 vls.

Betaald o.a: aan Anna Keijser, de moeder van de minderjarige wees Magdalena Matthijssse de alimentatie verschenen 20 oktober 1732 en 1733 £ 6:11:0 vls.

Totale uitgaven t.b.v. de wees £ 13:8:5 vls. (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-52).

Koopdag gehouden ten sterfhuize van Jacobus den Herder ten profijte van zijn erfgenamen op 12 november 1731, nl. Antonij Keijser, in huwelijk hebbende Willemien Jacobus, en de wees verwekt bij Mattijs Jacobse met name Magdalena Mattijs.

Verkocht kleding, schoenen, een degen en een snaphaan, totaal 13 kavels, opbrengst £ 0:16:6 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-25).

Comp. voor baljuw en schepenen der Hoogheerlijkheid van Vrijberghe, Anthonij Keijser als voogd van de wees van Mattheijs Jacobse den Herder die verklaart te leveren en te transporteren aan zichzelf de helft van een huis, schuur en erve, staande en gelegen binnen deze Heerlijkheid, belendende oost de zeedijk en west de bree, ten noorden hem zelf en ten zuiden de gorsinge annex de zeedijk en dat voor £ 30:5:0 vls. Te betalen £ 10 vls. contant en voorts op termijnen van £ 5 vls. jaarlijks. Vrijberghe 27 januari 1733. Present het volle college van schepenen, Jacob Douw en Jan Loijse (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-22).

Anthonij Keijser, 1733 - 1739

Anthonij Jacobs Keijser, zn. van Jacob Keijser (en mog. Annetje Marinis), geb. Oud Vossemeer ca. 1690/95, landman, overl. tussen juli 1737 en oktober 1739, otr. als j.m. geb. Oud Vossemeer en won. onder Vrijbergen, Oud Vossemeer 15 januari 1717 (geboden te St.Philipsland; att. gegeven 2 febr. 1717) Willemijntje Jacobse den Herder, alias de Maegt, j.d. geb. en won. onder Vrijbergen, ged. Poortvliet circa 1696, over. na 1736, dr. van Jacob Jacobse den Herder en Magdaleentje Matthijs.

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1733 t/m 1739 is Antonij Keijser cijnsplichtig voor een huis gekomen van Jacob Jacobse; £ 0:5:0 vls. per jaar (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1850, 1851).

Anthony Keijser bezit ook het belendende pand; zie volgnummer 12b.

Comp. voor schepenen van Vrijberge de gerechtsbode Jan Maas die verklaart uit de naam en vanwege Antonij Keijser in arrest te hebben genomen de goederen van Bastiaan Sniijders, wonende onder deze Heerlijkheid t.w. een bed, 2 dekens, 2 lakens, 8 schotels, 1 kast en twee hammen, 1 ijzeren pot, 1 dito, 2 tafeltjes, 1 kist, 1 houwer, 1 hangel, 1 baktrog en 1 zak met wol.

Alles bevonden ten huize van Bastiaan Sniijders om daarmee te verhalen zodanige eis en conclusie als de arrestant ten dage dienende zal willen doen en nemen. De gearresteerde de dag van recht betekend op woensdagmorgen 10 uur precies. Actum 10 mei 1735 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5780-3v).

Vierschaar gehouden op 11 mei 1735. Present het volle college.

Anthonij Keijser arrestant en eiser, contra Bastiaan Sniijders in zijn effecten, gearresteerde en gedaagde.

De eiser eist de som van £ 4 vls. over een jaar huur van de eisers huis staande binnen de Heerlijkheid van Vrijberge ingaande 1 mei 1734 en eindigende 1 mei 1735 à £ 4 vls. 's jaars en concludeert dat de gearresteerde en geïnventariseerde goederen zullen worden verklaard verbonden en executabel.

Spruijt als procureur van de gearresteerde gedaagde vraagt uitstel en behandeling voor commissarissen aanstaande vrijdagmorgen 9 uur.

Schepenen fiat. Comparitie alhier ter rechtkamer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5780-4).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, baljuw Christoffel Gaaswijk in kwaliteit als sequester in de desolate en geabandonneerde boedel van wijlen Anthonij Keijser, die verklaart na lokale en drie zondaagse en marktdaagse geboden te leveren en te transporteren aan Lambregt van Vossemer, een huis, schuur en erve staande op cijnsbare grond naast de stenen heule van Poortvliet onder deze Hoogheerlijkheid voor een som van £ 47 vls.

Idem nog een huis, schuur en erve op cijnsbare grond dicht bij het voorz. aan de zeesluis van Poortvliet voor een som van £ 20 vls. Tezamen £ 67 vls. Te betalen contant ter levering volgens de koopconditie waaraan gerefereerd werd, aangezien de koper niet contant heeft betaald belooft hij te betalen een intrest van 4% jaarlijks aan juffr. Margarita Turcq en dijkgraaf Martinus Gaaswijk onder speciaal verband van de huizen, schuren en erven, daar de beide huizen, schuren en erven reeds speciaal verbonden waren voor een som van £ 66:13:4 vls. Aldus gedaan en gepasseerd binnen Vrijberghe op 9 oktober 1739 in presentie van Jan Roeloff en Jan Isackse schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-26v).

Rekening en bewijs en reliqua als doende is de baljuw Christoffel Gaaswijck als vendumr. der Hoogheerlijkheid van Vrijberghe en dat van de ontvangsten en de koopceel der verkochte goederen aankomende de geabandonneerde en insolvente boedel van Anthonij Keijser verkocht ten profijte van de crediteuren. Overgebracht door de rendant ten rechthuize van Vrijberghe op 24 november 1741.

Ontvangsten:

- van de kopers der meubilaire goederen £ 21:7:10 vls.
- van de secr. Hendr. Spruijt van de koopdag van de vruchten te velde op de landen van juffr. Margaretha Turcq in pacht en in gebruik bij Anthonij Keijser £ 23:11:6 vls.
- van de vruchten te velde liggende mede onder Poortvliet op de landen van Zijne Hoogheid de Prins van Oranje Nassau in pacht bij Anthonij Keijser volgens de hr. Spruijt £ 6 vls.
- het huis, schuur en erve van Anthonij Keijser staande op 's heren cijnbare grond is publiek verkocht aan Lambrecht van Vossem voor £ 47 vls. aangezien de heer Mart. Gaaswijck en juffr. Turcq hierop speciaal gehypothekeerd waren dient hier voor pro memorie.
- het huis, schuur en erve gekomen van Jacob Jacobse staande als boven op 's heren cijnsbare grond is mede publiek verkocht aan Lambregt van Vossem voor £ 20 vls. onder verband als voren memorie.

Ontvangsten totaal £ 50:19:4 vls. Uitgaven £ 14:16:1 vls. Rest £ 36:3:3 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-38).

Huurder: 1734/35.

Bastiaan Snijders, overl. voor mei 1737.

Vierschaar gehouden op 11 mei 1735. Present het volle college.

Anthonij Keijser arrestant en eiser, contra Bastiaan Snijders in zijn effecten, gearresteerde en gedaagde.

De eiser eist de som van £ 4 vls. over een jaar huur van de eisers huis staande binnen de Heerlijkheid van Vrijberge ingaande 1 mei 1734 en eindigende 1 mei 1735 à £ 4 vls. 's jaars en concludeert dat de gearresteerde en geïnventariseerde goederen zullen worden verklaard verbonden en executabel. Spruijt als procureur van de gearresteerde gedaagde vraagt uitstel en behandeling voor commissarissen aanstaande vrijdagmorgen 9 uur.

Schepenen fiat. Comparitie alhier ter rechtkamer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5780-4).

Lambrecht van Vossem, 1739 - 1743

Lambregt van Vossem, zn. van Nicolaas van Vossem en Adriaantje Cornelis Vriends, ged. St. Annaland 3 november 1709, overl. na 1778, tr. als j.m. geb. St. Annaland en won. Poortvliet, Poortvliet 20 maart 1739 Paulijntje van Oeveren, j.d. geb. St. Annaland en won. Poortvliet, ged. St. Annaland 19 mei 1715, overl. na 1784, dr. van Isaak van Oeveren en Aaltje Holsteins.

Uit dit huwelijk kinderen gedoopt te St. Annaland 1739-1756, en te Poortvliet 1742. Bij het op 30 oktober 1740 te St. Annaland gedoopte kind Isaak staat vermeld dat de ouders beide wonen onder de heerlijkheid van Vrijbergen.

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijck, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1740 t/m 1743 is Lambrecht van Vossem cijnsplichtig voor een huis; £ 0:5:0 vls. per jaar (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nr. 1852).

Vierschaar gehouden op 9 maart 1741 op de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe. Present het volle college behalve Douw en Kuijper.

De vendumr. Christ. Gaaswijck, eiser, contra Lambregt van Vossen en zijn borg Claas van Vossen, gedaagden.

De eiser eist £ 16:11:5 vls. over koop van goederen volgens overgelegde rekeningen in de koopdagen van dhr. Martinus Gaaswijck, geabandonneerde boedel van wijlen Anthonij Keijser en Jacobus Samming anno 1739 en 1740. Schepenen fiat condemnatie.

De eiser eist uit kracht van de verkregen condemnatie en verzoekt verder recht en pandinge. Schepenen fiat pandinge (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-36v).

Ordinaire vierschaar gehouden onder de Hogeheerlijkheid van Vrijberghe op 14 december 1741. Present het volle college van schepenen.

De vendumr. Christ. Gaaswijck, eiser, contra Lambrecht van Vossem en zijn borg Nicolaas van Vossem, gedaagden.

De eiser na voorgaande procedure verzoekt als nu gerechtelijke veiling te mogen doen van alle goederen van gedaagde tot verhaal van de genomen eis. Schepenen fiat tot veiling.

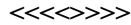
De eiser veilt de goederen van de gedaagde en na opveiling is de executant koper als meest biedende (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-37).

William Platingh, 1744 - 1747

William Platingh (ook Pletinck, Lafleur), zn. van Guiljam Aernoutse Lafleur en Matje Marinusse van de Luijster, ged. St. Annaland 12 oktober 1704, overl. na 1747, tr. ca. 1726/27 N.N.

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1744 t/m 1746 is William Platingh cijnsplichtig voor een huis; £ 0:5:0 vls. per jaar. In de rekening over de jaren 1747 t/m 1750 is vermeld dat geen cijns is ontvangen omdat het huis in 1747 door de storm in omver is gevallen en voorts door soldaten is geruineerd. De rendat heeft het overgebleven hout en steen verkocht aan Jacob Dijkgraaf voor f 10,-. In de rekening over 1751-1752 is het huis nog pro memorie opgenomen maar wel met de kanttekening dat het in volgende rekeningen niet meer zal worden vermeld (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1853 t/m 1855).

Afgebroken/vervallen in 1747.

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 12b

Huis en schuur staande en gelegen aan de Poortvlietse Sluis onder aan de dijk, tussen de dijk van de West Vrijberghepolder en de boezem, ook de bree of lange bree genoemd. De ondergrond is altijd eigendom van de gezamenlijke ambachtsheren geweest; vanaf medio 19^e eeuw noemt het kadaster de Ambachtsheerlijkheid van Oud Vossemeer en Vrijberghe als eigenaar. De bebouwing was eigendom van de erfpachters.

Perceels-	Tholen-Vrijberghe -	Belastingkohier 1599-1625
aanduiding:	Tholen-Vrijberghe -	Kohier van 't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe -	Dubbele 100 ^e penning 1624

Eigenaren:

Jan Jacobse Hottinck, ca. 1648 - 1680

Jan / Johannes Jacobse Hottinck / Hottick, verm. zn. van Jacob Jansen Hottinck en Sijmontgen Gerrits, geb. ca. 1608, vanaf omstreeks 1648 won. onder Vrijberghe, overl. tussen mei 1681 en januari 1688, otr. als j.g. van Middelharnis, Middelharnis 25 juli 1637 Lijntje Jansdr., j.d. mede won. Middelharnis, geb. ca. 1607, overl. na mei 1681.

Op 4 oktober 1680 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Joannes Jacobse Hottinck, burger en ingezetene alhier, die verklaart schuldig te zijn aan baljuw Corn. Bedtsman, een som van 100 carolij guldens, terug te betalen over een jaar tegen een intrest van 6% jaarlijks en heeft voor de terugbetaling verbonden zijn huis en schuur waar tegenwoordig zijn zoon in woont, staande tussen zijn ander huis en het huis van Maerten Adriaense, met de schuur en bakkeet etc. en voorts zijn persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Joris Crabman en Jan Hottinck de jonge vervangende Jan Cornelisse Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-4v).

Op 21 november 1680 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jan Jacobse Hottinck die verklaart te transporter en in volle eigendom over te dragen aan zijn zoon Jan Janse Hottinck dewelke mede comp. en bekent in koop te aanvaarden, een huis en schuur daaraan, alsmede nog een schuurke aan de voorzijde van voorgaande, idem nog een keet met zijn gevolg aan de andere zijde van het huis, staande aan de gewezen sluis van Oud Poortvliet op zijn cijnzbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe, tussen de huizinge van hem comparant en de wed. Maerten Adriaense, voor een som van £ 75 vls. te betalen contant ter levering 200 carolij guldens in plaats waarvan koper tot zijn last neemt 2 obligaties van elk 100 car. guldens tegen een intrest van 6% sedert 1 februari en 14 oktober 1680, als comparant onder speciaal verband van het huis schuldig is aan de baljuw Corn. Bedtsman en over de resterende kooppeningen te betalen met £ 3 vls. jaarlijks waarvan de 1^e termijn verschijnen zal bamis 1681 en daarvoor speciaal te verbinden het voors. huis etc. en voorts zijn persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Joris Willemse Crabman en Jan Cornelisse Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-5).

Jan Janse Hottinck, 1680 - 1690

Jan Janse Hottinck / Hotting, zn. van Jan Jacobsen Hottinck en Lijntje Jans, geb. Middelharnis ca. 1645, landman, schepen en weesmeester van Vrijberghe 1678-1688, overl. Vrijberghe maart 1690, otr./tr.1 als j.m. van Middelharnis en won. op Vrijberghe, Poortvliet 11 april/13 mei 1676 Jannetje Cornelis, j.d. van de Noordgeest en won. op Vrijberghe, winkelierster, overl. Vrijberghe 30 december 1680; otr./tr.2 Vrijberghe (schepenen) 23 juni/17 juli 1681 Melsijna Jan Meuse, j.d. geb. onder Annaland en won. onder Vrijberghe, overl. Vrijberghe maart/april 1690, dr. van Jan Meeusse en Tanneken Marinusse Cloet.

Op 18 november 1678 compareert voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jan Janse Hottinck, mede broeder en wethouder alhier, die verklaart borg te staan voor zodanige som van penningen als zijn vader Joannes Hottinck schuldig en ten achter is aan het sterfhuis van de rentmr. Faes over tiendenhuur daar Jan Hartinck borg voor staat met Jan Jacobse, belovende hij comparant de voornoemde Jan Hartinck en Jan Jacobse te houden buiten kosten en schaden over de tienden, onder verband van zijn comparants persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Jan Cornelisse Boer, vervangende Thomas Huijbreghtsen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-3).

Staat en inventaris van de boedel en goederen van Jan Janse Hottinck en Janneken Cornelis, man en vrouw, gewoond hebbende onder Vrijberghe en in het gemeen bezeten en door Janneken Cornelis met de dood ontruimd op 30 december 1680 en haar helft nalatende ten profijte van haar 2 kinderen met name Cornelis Jans Hottinck oud 4 jaar¹⁴ en Chatarijna Jans Hottinck oud omtrent 2 jaar.

Staat opgemaakt door Jan Janse Hottinck als vader en voogd en Marijnis Cornelisse als toeziende voogd, en overgebracht ter weeskamer van Vrijberghe op 3 juli 1681 in handen van baljuw Cornelis Bedtsman, Joris Crabman en Matteus Marijnisse als weesmeesters.

Baten o.a.:

- een huis staande op de gewezen sluis van Oudt Poortvliet op Vrijberghe gelegen, daar de overledene en haar man hebben gewoond, getaxeerd op £ 54:3:4 vls.
- de meubelen, goederen en huisraad £ 6:11:0 vls.
- de goederen in de winkel samen £ 1:11:6 vls.
- vruchten te velde: 3 gemeten vlas liggende onder Poortvliet op land gepacht van de Prins van Oranje waardig £ 18 vls. Idem een hooiwei £ 1:5:0 vls. Idem een hooiwei verhuurd aan Jan Hartinck deze zomer 1681 £ 2:10:0 vls.

Baten totaal £ 84:1:10 vls. De wezen de helft.

Lasten o.a.:

- aan baljuw Cornelis Bedtsman een som van 200 carolus-guldens volgens twee obligaties overgenomen van zijn vader Jan Jacobse Hottinck, speciaal gehypothekeerd op zijn huis tegen een interest van 6% jaarlijks verschijnende de ene 21 februari en de andere 14 oktober dus hier voor £ 33:6:8 vls. en interest elk jaar £ 2 vls.
- Jan Jacobs Hottinck komt over termijnen van het voorn. huis £ 41:13:4 vls. te betalen £ 3 vls. jaarlijks, 1^e verschenen bamis 1681, getaxeerd op £ 20:16:8 vls.
- aan secretaris Bedtsman resterende onkosten i.v.m. de levering van het huis.
- de prins van Oranje komt over landpacht van 4 gemeten 200 roeden onder Poortvliet in Priestermeet voor 22 s 't gemet incl. statepenn. t/m de pacht 1681 £ 13:9:0 vls.
- aan rentmr. Rosevelt over pacht van een wei in Priestermeet groot 1 gemet 75 roeden voor £ 1 vls. 't gemet vrij geld, onbetaald tot en met de pacht vervallen bamis 1681 £ 5 vls.
- aan Anthonij de Graeff te Tholen wegens geleverde winkelwaren £ 3 vls.

De lasten bedragen totaal £ 80:18:2 vls. De wezen de helft. Gevolgd door een overeenkomst betreffende uitkoop van de wezen (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-10).

Op 23 juni 1681 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jan Janse Hottinck, weduwnaar, medebroeder en wethouder alhier, en Melsijna Jan Meuse, jongedochter, geb. onder Annaland en mede wonende alhier, te kennen gevende dat zij zijn overeen gekomen en begeren te treden in de huwelijks staat, verzoeken derhalve aan de heren van de magistraat dat zij in wettige ondertrouw mochten worden aangenomen en hun huwelijks proclamatie naar orde mocht gaan na welke zij comparanten elk voor zich beloven zich in de huwelijks staat te willen laten bevestigen en alzo zij beiden boven de jaren zijn gekomen, getuigen zijn verschenen van de naaste vrienden om het huwelijk te consenteren, hebben wij dit niet kunnen weigeren, maar het verzoek in ondertrouw ontvangen. Present het gemeen college baljuw en schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-7v).

Op 17 juli 1681 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jan Janse Hottinck, weduwnaar, medebroeder en wethouder alhier ter ene en Melsijna Jan Meuse, jongedochter ter andere zijde en verzoeken zij comparanten dat zij volgens hun ondertrouw alhier voor schepenen gedaan, d.d. 23 juni 1681, nu in de echtelijke staat mochten worden bevestigd en alzo hun huwelijks proclamatie alhier voor het dorpshuis onverhinderd zijn gegaan zijn zij in hun wettelijke trouw bevestigd, datum als boven. Present dhr. officier en Joris Crabman, Jan Cornelisse Boer en Mattheus Marijnisse schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-9v).

¹⁴ Cornelis Janse Hotten (Hotting), otr./tr. als j.m. van Vrijbergen, St.Maartensdijk 25 maart/16 april 1702 Catalijntje Adriaens de Jonge, j.d. van St.Annaland, beide won. St.Maartensdijk.

Alzo in maart 1690 op Vrijberghe is overleden Jan Janse Hottinck, nalatende zijn wezen Cornelis Janse gewonnen bij zijn eerste huisvrouw Janneken Cornelis, alsmede nog zijn dochter Leuntje Jans gewonnen bij zijn huisvrouw Melsijna Jans, welke mede is komen te overlijden (geen datum).

Dat tot alimentatie van de nalatenschap nodig zijn twee bekwame personen tot voogden over de twee kinderen. De eerder benoemde voogd over de wees Cornelis Janse met name Marijnis Cornelisse is mede overleden.

Verscheen ter weeskamer Philip Claesse als mede zijn huisvrouw Adriaentje Jans, zich sterk makende voor Marijnis Janse, broeder van Melsijna Jans die te kennen gaf door de slechte toestand van de boedel en de schulden het niet verantwoord te vinden de boedel te aanvaarden, maar indien daar enig voordeel in mogelijk is die te doen toekomen aan de armen alhier.

Aldus gedaan op 20 juli 1690. Present de baljuw Corn. Bedtsman, Joris Crabman, Matteus Marijnisse en Willem Adriaens Boomgaert.

Dat op 20 juli 1690 bij presentie van de heren weesmeesters hier boven vermeld alsmede Philip Claesse goedgevonden hebben bij deze om de boedel over te dragen aan de armmeester Joris Crabman om de goederen van bovengenoemde Jan Hottinck en Melsijna Jans te schouwen en de baten en lasten vast te stellen en al dat gene te doen en te laten wat nodig is en vervolgens het college van weesmeesters te rapporteren (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-19).

Op 1 mei 1690 is ten overstaan van baljuw en schepenen verkocht, de nagelaten goederen van Jan Janse Hottinck en zijn wed. beiden overleden op Vrijberghe ten profijte van die daartoe zullen gerechtigd zijn en hebben zuiver opgebracht een som van £ 22:17:5 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-15v).

Op 20 juli 1690 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe burgemeester Joris Crabman als armmeester van Vrijberghe, die uit kracht van autorisatie bij de heren van de weeskamer op heden aan hem verstrekt, heeft geleverd na voorgaande drie zondagse geboden en gedane omvraag gedaan in de gebanne vierschaar aan en ten behoeve van Jacob Pieterse van Donge, welke mede comp en bekent te accepteren, een huis en schuur, aan de andere staande, alsmede een schuur en keet elk afzonderlijk van het voorn. huis staande, als wegens de boedel van Jan Janse Hottinck is verkocht, staande onder de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, belendende oost de dijk, west de bree, zuid het huis van Jacob van Donge en noord het huis van Daniël de Clercq en dat voor de som van £ 24 vls. te betalen contant ter levering een som van £ 4 vls. en het resterende met termijnen van gelijke £ 4 vls. waarvan de 1^e termijn zal verschijnen 1 oktober 1691 en zo voorts alles in handen van de baljuw Corn. Bedtsman, voor zoveel hij met openstaande penningen daarop gehypothekeerd heeft. Belovende 2^e comp de pajen te betalen en daaraan te verbinden zijn huis, persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Matthijs Marijnisse, Willen Adriaanse Boomgaert en Philip Claesse (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-16).

Op 26 april 1691 is door de armmeester Joris Crabman ten overstaan van de heren van de weeskamer van Vrijberghe beslist om de armekinderen van Vrijberghe voor een jaar te onderhouden ingaande 1 mei 1691, o.a. is aangenomen om te onderhouden voor een jaar in kost, drank en klederen en alles wat zij nodig heeft, het kind van Jan Jansen Hottinck, zijnde een dochter genaamd Leuntje Jans, en is op deze conditie verhuurd voor £ 3:16:8 vls. Aannemer Jacob Pieterse van Donge (Vrijberghe. Weeskamer Raze inv.nr. 5788-19/20).

Jacob Pieters van Donge(n), 1690 - 1720

Jacob Pieterse van Donge(n), zn. Pieter Adriaensen (van Donge) en Maijken Stoffels, geb. Princenland, ged. Dinteloord 27 mei 1662, landman, schepen van Vrijberghe 1686, begr. St. Annaland 14 februari 1726, otr. als j.m. van Princenland en won. St. Philipsland, Oud Vossemeer 23 februari 1686 (tr.boek Poortvliet) Adriaentje Augustijns, j.d. van St. Philipsland en won. Poortvliet, geb. ca. 1663, overl. tussen januari 1720 en maart 1725, dr. van Augustijn Joose en Aeltje Antonis.

Kinderen ged. te St. Annaland 1686-1704. Dochters Maria en Christina trouwen resp. in 1724 en 1726 te St. Annaland als j.d. van Vrijberge en won. onder St. Annaland.

Comp. voor schepenen van de Hogeheerlijkheid van Vrijberghe Jacob van Dongen die bekent te hebben verkocht zijn huis, schuur en erve staande op zekere vroom onder deze jurisdictie voor de som van £ 37 vls. te betalen contant £ 4 vls. en voorts jaarlijks gelijke som en vervolgens het genoemde huis te leveren aan Jasper Jobse belovende enz. Vrijberghe 22 mei 1720. Present enz.

Comp. Jasper Jobse die verklaart het genoemde huis, schuur en erve te hebben verkocht aan Anthonij Keijser voor £ 25 vls. zijnde het restant van de koopsom die Jasper Jobse aan Jacob van Dongen

verschuldigd is, te betalen aan Jacob van Dongen met £ 4 vls. jaarlijks, belovende enz. Present schepenen Marijnus Johannis van Kashoeck en Jan Scrapage (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-20).

Jasper Jobse van Dijke, 1720

Jasper Jobse van Dijke, zn. van Job Jacobsen van Dijke en Janneken Jaspers, geb. St.Philipsland ca. 1673, begr. Oud Vossemeer 6 mei 1737, otr. als j.m. geb. en won. St.Philipsland, Oud Vossemeer 4 februari 1696, tr. St.Philipsland 19 februari 1696 Jacomijntje Hubregts Breda, j.d. geb. en won. Oud Vossemeer, begr. Oud Vossemeer 25 augustus 1727, dr. van Huijbrecht Jans van Breda en Adriaentje Adriaens.

Antonij Keijser, 1720 - 1739

Anthonij Jacobs Keijser, zn. van Jacob Keijser (en mog. Annetje Marinis), geb. Oud Vossemeer ca. 1690/95, landman, overl. tussen juli 1737 en oktober 1739, otr. als j.m. geb. Oud Vossemeer en won. onder Vrijbergen, Oud Vossemeer 15 januari 1717 (geboden te St.Philipsland; att. gegeven 2 febr. 1717) Willemijntje Jacobse den Herder, alias de Maegt, j.d. geb. en won. onder Vrijbergen, ged. Poortvliet circa 1696, over. na 1736, dr. van Jacob Jacobse den Herder en Magdaleentje Matthijs.

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1731 t/m 1739 is Anthonij Keijzer cijnsplichtig voor zijn huis; £ 0:9:0 vls. per jaar (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1849 t/m 1851).

Koopdag gehouden ten sterfhuize van Jacobus den Herder ten profijte van zijn erfgenamen op 12 november 1731: Antonij Keijser in huwelijk hebbende Willemien Jacobus, en de wees verwekt bij Mattijs Jacobse met name Magdalena Mattijs. Verkocht kleding, schoenen, een degen en een snaphaan, totaal 13 kavels, opbrengst £ 0:16:6 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-25).

Vrijberghe 11 april 1734. Dhr. mr. Johan Jacob van Vrijberghe als doende affaire van juffr. Turcq in die kwaliteit als eiser contra Anthonij Keijser gedaagde.

Dhr. schout Martinus Gaaswijk, eiser, contra Anthonij Keijser, gedaagde (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-13v).

Vierschaar gehouden op 11 juli 1737. Present burgemeester Douw. Mense en Jan Louisse schepenen.

Dhr. schout Martinus Gaaswijk, eiser, contra Antonij Keijser, gedaagde.

De eiser eist een som van £ 41:1:2 vls. over de zesde en zevende pacht van 21 gemeten 17 roeden land en wei gelegen in Poortvliet à 19 s en 6 gr vls. 't gemet, alles volgens het pachtcontract en de rekeningen daarvan zijnde, en dat de pachter de pacht zal worden opgezegd en dat de eiser de landen aan een ander zal mogen verpachten zoals hij wil, enz. De eiser verzoekt een tweede citatie. Schepenen fiat (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5780).

Comp. voor schepenen der Hoogheerlijkheid van Vrijberghe, Anthonij Keijser die verklaart verkocht te hebben en vervolgens over te dragen en transportereren aan de heer schout Martinus Gaaswijk de volgende goederen te weten: 4 koeien voor £ 18 vls.; 3 kalvers voor £ 2 vls.; 1 wagen voor £ 8:10:0 vls; 1 heule voor 10 s vls.; 2 garelen voor £ 1 vls. Tezamen £ 29 vls. en dat in mindering gebracht voor landpacht die voors. Gaaswijk van gemelde Keijser is competerende. Anthonij Keijser verklaart de goederen overgegeven te hebben en zonder daar enig recht aan te hebben of te houden tot wederopzegging van de voorn. Gaaswijk weder ontvangen te hebben. Actum 16 juli 1737. Present de burgemeester Jacob Douw, Jan Louisse en Jan Roelof schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-24).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Anthonij Keijser die verklaart verkocht te hebben en vervolgens te transportereren en over te dragen aan juffr. Margarita Turcq de volgende goederen t.w.: een zwart merrie paard oud 16 jaren en een bruin dito oud 9 jaren tezamen voor £ 16 vls. en dat op rekening en in mindering van de verlopen landpachten die de voors. juffr. Turcq van gemelde Keijser is competerende, welke voorsz. goederen de voorsz. Keijser verklaart overgegeven te hebben aan voors. juffr. Turcq zonder daar recht aan te hebben of te houden maar tot wederopzegging van voors. juffr. Turcq weder ontvangen te hebben. Actum 16 juli 1737. Present de burgemeester Jacob Douw, Jan Louisse en Jan Roelof schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-24v).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, Anthonij Keijser die verklaart schuldig te zijn aan juffr. Margarita Turcq en aan de heer schout Martinus Gaaswijk de som van £ 36:13:4 vls.

van verschenen landpachten, belovende vermelde som terug te betalen over een jaar tegen 3% jaarlijks, verbindende tot nakoming speciaal zijn huizen, schuren met gevolgen van dien, staande onder deze Hoogheerlijkheid en wel naast bij de sluis van Poortvliet beide tezamen en voorts zijn persoon en goederen als naar rechten. Actum 16 juli 1737. Present de burgemeester Jacob Douw, Jan Louise en Jan Roeloff schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-25).

Staat en inventaris van de geabandonneerde boedel en goederen aankomende Anthonij Keijser, overleden, en zijn weduwe verklaart afstand te doen van alle baten en effecten van de boedel ten profijte van de crediteuren, alles op aangeven door de weduwe in presentie van schepenen op 21 juli 1739.

De boedel bestaat uit huisraad en inboedel in het huis. Op de werf: 2 koeien, 3 kalveren in arrest bij de heer Spruijt, bouwgereedschap, 2 misputten en 2 huizen en schuren.

Aldus geïnventariseerd ten huize van Anthonij Keijser op aangeven van zijn weduwe. Mij present Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-33).

Koopdag gehouden van de geabandonneerde goederen van wijlen Anthonij Keijser ten profijte van zijn gemene crediteuren die na rechte en beste recht zullen worden uitgekeerd, in presentie van schepenen op -- doch deze in het register der verhuringe gesteld (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-34).

Comp. voor schepenen der Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe, baljuw Christoffel Gaaswijck in kwaliteit als sequester in de desolate en geabandonneerde boedel van wijlen Anthonij Keijser, die verklaart na lokale en drie zondaagse en marktdaagse geboden te leveren en te transportereren aan Lambregt van Vossem, een huis, schuur en erve staande op cijnsbare grond naast de stenen heule van Poortvliet onder deze Hoogheerlijkheid voor een som van £ 47 vls.

Idem nog een huis, schuur en erve op cijnsbare grond dicht bij het voorz. aan de zeesluis van Poortvliet voor een som van £ 20 vls. Tezamen £ 67 vls. Te betalen contant ter levering volgens de koopconditie waaraan gerefereerd werd, aangezien de koper niet contant heeft betaald belooft hij te betalen een intrest van 4% jaarlijks aan juffr. Margarita Turcq en dijkgraaf Martinus Gaaswijck onder speciaal verband van de huizen, schuren en erven, daar de beide huizen, schuren en erven reeds speciaal verbonden waren voor een som van £ 66:13:4 vls. Aldus gedaan en gepasseerd binnen Vrijberghe op 9 oktober 1739 in presentie van Jan Roeloff en Jan Isackse schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-26v).

Rekening en bewijs en reliqua als doende is de baljuw Christoffel Gaaswijck als vendumr. der Hoogheerlijkheid van Vrijberghe en dat van de ontvangsten en de koopceel der verkochte goederen aankomende de geabandonneerde en insolvente boedel van Anthonij Keijser verkocht ten profijte van de crediteuren. Overgebracht door de rendant ten rechthuize van Vrijberghe op 24 november 1741.

Ontvangsten:

- van de kopers der meubilaire goederen £ 21:7:10 vls.
 - van de secr. Hendr. Spruijt van de koopdag van de vruchten te velde op de landen van juffr. Margaretha Turcq in pacht en in gebruik bij Anthonij Keijser £ 23:11:6 vls.
 - van de vruchten te velde liggende mede onder Poortvliet op de landen van Zijne Hoogheid de Prins van Oranje Nassau in pacht bij Anthonij Keijser volgens de hr. Spruijt £ 6 vls.
 - het huis, schuur en erve van Anthonij Keijser staande op 's heren cijnsbare grond is publiek verkocht aan Lambrecht van Vossem voor £ 47 vls. aangezien de heer Mart. Gaaswijck en juffr. Turcq hierop speciaal gehypothekeerd waren dient hier voor pro memorie.
 - het huis, schuur en erve gekomen van Jacob Jacobse staande als boven op 's heren cijnsbare grond is mede publiek verkocht aan Lambregt van Vossem voor £ 20 vls. onder verband als voren memorie.
- Ontvangsten totaal £ 50:19:4 vls. Uitgaven £ 14:16:1 vls. Rest £ 36:3:3 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-38).

Preferentie gehouden op 24 november 1741 van het slot der vorenstaande rekening over de geabandonneerde boedel van Anthonij Keijser ten profijte van zijn crediteuren bedragende het voors. slot £ 36:3:3 vls. Genoemd worden de crediteuren met het te vorderen bedrag en hetgeen zij ontvangen van het slot (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-45).

Lambrecht van Vossem, 1739 - 1743

Lambregt van Vossem, zn. van Nicolaas van Vossem en Adriaantje Cornelis Vriends, ged. St. Annaland 3 november 1709, overl. na 1778, tr. als j.m. geb. St. Annaland en won. Poortvliet,

Poortvliet 20 maart 1739 Paulijntje van Oeveren, j.d. geb. St. Annaland en won. Poortvliet, ged. St. Annaland 19 mei 1715, overl. na 1784, dr. van Isaak van Oeveren en Aaltje Holsteins.
Uit dit huwelijk kinderen gedoopt te St. Annaland 1739-1756, en te Poortvliet 1742. Bij het op 30 oktober 1740 te St. Annaland gedoopte kind Isaak staat vermeld dat de ouders beide wonen onder de heerlijkheid van Vrijbergen.

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1740 t/m 1743 is Lambregt van Vossem cijnsplichtig voor zijn huis; £ 0:9:0 vls. per jaar (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nr. 1852).

Vierschaar gehouden op 9 maart 1741 op de Hoogheerlijkheid van Vrijberghe. Present het volle college behalve Douw en Kuijper.

De vendumr. Christ. Gaaswijk, eiser, contra Lambregt van Vossen en zijn borg Claas van Vossen, gedaagden.

De eiser eist £ 16:11:5 vls. over koop van goederen volgens overgelegde rekeningen in de koopdagen van dhr. Martinus Gaaswijk, geabandonneerde boedel van wijlen Anthonij Keijser en Jacobus Samming anno 1739 en 1740. Schepenen fiat condemnatie.

De eiser eist uit kracht van de verkregen condemnatie en verzoekt verder recht en panginge. Schepenen fiat panginge (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-36v).

Ordinaire vierschaar gehouden onder de Hogeheerlijkheid van Vrijberghe op 14 december 1741. Present het volle college van schepenen.

De vendumr. Christ. Gaaswijk, eiser, contra Lambrecht van Vossem en zijn borg Nicolaas van Vossem, gedaagden.

De eiser na voorgaande procedure verzoekt als nu gerechtelijke veiling te mogen doen van alle goederen van gedaagde tot verhaal van de genomen eis. Schepenen fiat tot veiling.

De eiser veilt de goederen van de gedaagde en na opveiling is de executant koper als meest biedende (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-37).

De dijkage van Poortvliet, 1744

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1744 t/m 1746 zijn de dijkage van Poortvliet, resp. Jacob Dijkgrave cijnsplichtig voor het huis gekomen van Lamb. van Vossem; £ 0:9:0 vls. per jaar (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nr. 1853).

Jacob Marinisse Dijkgraaf / Dijkgrave, 1744 - 1755

Jacob Marinisse Dijkgraaf / Dijkgrave, verm. zn. van Marinus Cornelisse Dijkgrave en Neeltje Jacobs Koster, won. Ouwerkerk / Viane 1732-1744, Vrijberghe 1744-1755, daarna Burghsluis, overl. na 1778, tr. voor 1732 Hendrina Hendrikse van Gastel.

(5 kinderen gedoopt te Oud Vossemeer 1745-1752; zoon Jacob Jacobse D. trouwt in 1772 te Burgh als j.m. van Vrijberghe).

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1744 t/m 1746 zijn de dijkage van Poortvliet, resp. Jacob Dijkgrave cijnsplichtig voor het huis gekomen van Lamb. van Vossem. Jacob Dijkgraave is ook cijnsplichtig over de jaren 1747 t/m 1755; £ 0:9:0 vls. per jaar (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1853-1856).

Akte van indemniteit afgegeven 13 mei 1744 door regenten van Ouwerkerke in Duijvelant ten behoeve van Jacob Marinisse Dijkgrave, zijn vrouw Heijndrina, en de kinderen Marinis 12 jaar, Susanna 11 jaar, Cornelis 9 jaar, Heijnderina 7 jaar, Leendert 4 jaar, Jacob 1 jaar en Heijnderikus 3 maanden. Een en ander ter vrijwaring van de armen van Dirkslandt of een andere woonplaats waar ze naartoe gaan (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-29).

Op 29 oktober 1755 geven weesmeesters van Vrijberghe aan de armen van Burghsluijs een verklaring dat zij de volgende vier kinderen van Jacob Dijkgraaf onder Vrijberghe geboren, nl. Mart's oud 8 jaar, Jacob oud 6 jaar, Neelke oud 5 jaar en Cornelis oud 3 jaar, om de kas van armoede van Burghsluijs te ontlasten, zullen alimenteren uit de kas der armen van Vrijberghe.

Mij present Christ. Gaaswijk secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5788-57).

Pieter Haselaar, 1756 - 1768

Pieter Haselaar, begr. Poortvliet 12 mei 1760, otr./tr. Tholen 3 september/12 oktober 1755 Catelijntje Louwijsse Slootmaker, ged. Oud Vossemeer 30 maart 1732, begr. Poortvliet 22 september 1774, dr. van Dingenis Louwijsse Slootmaker en Pieterella Lambrechts van de Velde.

Uit dit huwelijk drie kinderen ged. Poortvliet 1755-1759, waaronder Pieterella 23 dec. 1759.

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1756 t/m 1762 is Pieter Haselaar cijnsplichtig voor zijn huis. In de rekeningen over de jaren 1763 t/m 1766 wordt de weduwe van Pieter Haselaar genoemd als cijnsplichtige. Wegens haar grote armoede is zij niet in staat om de cijns te betalen; de cijns ad £ 0:9:0 vls. per jaar wordt als vordering opgenomen (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1857, 1858).

In de rekeningen van de rentmeester van Vrijberghe over de jaren 1774-1780 zijn uitgaven vermeld voor alimentatie en kostgeld voor de ouderloze wees Pieterella Haselaer. Op 14 november 1774 is zij voor 18 maanden besteed bij Marinus Lindhout voor £ 15 vls. vervolgens nog 2 jaar bij Dirk Vermeule tot 1 mei 1778 voor £ 16:16:8 vls. en een jaar bij Pieter Franke tot 1 mei 1779 voor £ 6 vls. Verder zijn diverse uitgaven gedaan voor kleding, stoffen, schoenen en medicijnen. Totale kosten £ 47:16:11 vls. en £ 10:15:9 vls. (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1863, 1864).

Johannes Schaik (Schaijng), 1768 - 1799

Johannes Schaik (Schaijng), zn. van Pieter Andriessse van Schaick en Francina Pieters Bouwens, ged. Driewegen 5 september 1739, schaapherder, won. Vrijberge, overl. onder Poortvliet/Vrijberge tussen 1799 en 1811, otr./tr.1 als j.m., Poortvliet 12 augustus/4 september 1768 Catelijntje Slootmaker, wed. van Pieter Haselaar, ged. Oud Vossemeer 30 maart 1732, begr. Poortvliet 22 september 1774, dr. van Dingenis Slootmaker en Pieterella van de Velde; otr.2 als won. onder Vrijberge, Oud Vossemeer 9 januari 1775 Jannetje Harts, wed. van Jan Poot, won. Oud Vossemeer, ged. Poortvliet 8 april 1742, overl./begr. Oud Vossemeer 13/15 december 1783 (40 jaar), dr. van Leendert Hart en Cornelia Gebraat; tr.3 als won. onder Vrijberge, Tholen 29 februari 1784, otr. Oud Vossemeer 13 februari 1784 Adriana Ederse/Heter, alias Karelse, won. onder Tholen, ged. Poortvliet 3 februari 1754, overl. onder Poortvliet, begr. ald. 16 juli 1799, dr. van Jan Karelse Herder/Heter en Adriana Houtene.

Uit deze huwelijken 11 kinderen gedoopt te Oud Vossemeer en te Poortvliet (ald. in 1787 met de toevoeging: geboren aan den dijk bij Cornelis Pieterse Joppe onder Oud Vossemeer; en in 1797 met: geb. onder Vrijbergen daar de ouders wonen).

Volgens de rekeningen van Christoffel Gaaswijk, rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe, over de jaren 1763 t/m 1783 is Johannes/Janis Schaijng, als nu in huwelijk met de wed. Pieter Haselaar, cijnsplichtig voor het huis gekomen van Jacob Dijkgrave; £ 0:9:0 vls. per jaar. Ook hij is wegens armoede niet in staat om de cijns te voldoen. Over 14 jaar loopt de schuld op naar £ 6:6:0 vls. In 1776 betaalt hij een bedrag van £ 2:4:2 vls. Volgens de rekening over de jaren 1777-1780 is alles betaald en voldaan (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nrs. 1859 t/m 1865).

Op de inwonerslijst van Vrijberghe van 26 januari 1799 staat vermeld: Janus Schaijng, 56 jaar oud (Archief Gewestelijke Besturen inv.nr. 257).

Afgebroken.

<<<<>>>>

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 13

Huis staande en gelegen bij de Poortvlietse Sluis onderaan de dijk van de West Vrijberghepolder. De ondergrond is altijd eigendom van de gezamenlijke ambachts-heren geweest. De bebouwing was eigendom van de erfpachters.

Perceels- aanduiding:	Tholen-Vrijberghe -	Belastingkohier 1599-1625
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier van't schouwgeld 1601
	Tholen-Vrijberghe -	Kohier hoofdgeld 1622
	Tholen-Vrijberghe -	Dubbele 100 ^e penning 1624
	Tholen - Vrijberghe -	Kohier haardsteden 1694-1698

Eigenaren:

Maerten Adriaense, 1678 - 1680

Maerten Adriaense, zn. van Adriaen Jacobse en Lijsbeth Jans, overl. tussen 4 oktober en 21 november 1680, otr./tr. als j.m. won. onder Oud Vossemeer, Vrijberghe (schepenen) 31 maart/5 mei 1678 Adriaentje Claes, j.d. won. hier onder Oud Vrijberghe, dr. van Claes Janse van Sundert en verm. Adriaentje Lazerums.

Op 31 maart 1678 comp. voor de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Maerten Adriaense, jongeman, won. onder Oud Vossemeer en Adriaentje Claes, jongedochter, won. hier onder Oud Vrijberghe, zij verklaren te zijn overeengekomen en begeren te treden in de huwelijks staat en dat zij in ondertrouw mogen worden aangetekend.

De bruidegom met getekend handschrift van zijn moeder Lijsbet Jans, huisvrouw van Adriaen Jacobse, won. onder Tholen, en de bruid met het handschrift van haar vader Claes Janse van Sundert, won. onder Gastele. Tevens verklaren zij toestemming te geven voor het huwelijk. De bruid en bruidegom verklaren meerderjarig te zijn. Actum als boven, present het gemeen college van schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-1v).

Op 5 mei 1678 comp. voor de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Maerten Adriaense, jongeman, won. onder Oud Vossemeer, en Adriaentje Claes, jongedochter, won. hier onder Oud Vrijberghe, de welke hun ondertrouw alhier voor schepenen hebben gedaan op 31 maart 1678 en de huwelijks proclamatie alhier voor het dorps huis onverminderd heeft plaatsgevonden evenals voor het gerecht van Oud Vossemeer zoals uit het certificaat blijkt en dat het huwelijk volgens het formulier is gesloten. Present het gemeen college van schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-1v).

Alzo ons vertoond is het extract uit het register der Heerlijkheid Vrijberghe dat aldaar waren in ondertrouw opgenomen Maerten Adriaense, jongeman, wonende alhier onder Oud Vosmaer, met Adriaentje Claes, jongedochter wonende onder Vrijberghe, en bij het voorn. extract aan ons verzocht haar proclamatie alhier ten dorps huize af te kondigen, zo is dat genoemde personen alhier onverhinderd hebben gehad op de 3^e april 1678 haar eerste en op de 10^e dito haar tweede en op de 17^e dezelfde maand haar derde gebod in kennis der waarheid bij ons schepenen van Vossemeer in absentie van de secr. ondertekend 31 mei 1678 Adr. van der Schoor (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5785-10).

Op 4 oktober 1680 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Joannes Jacobse Hottinck, burger en ingezetene alhier, die verklaart schuldig te zijn aan baljuw Corn. Bedtsman, een som van 100 carolij guldens en heeft voor de terugbetaling verbonden zijn huis en schuur waar tegenwoordig zijn zoon in woont, staande tussen zijn ander huis en het huis van Maerten Adriaense (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-4v).

Op 21 november 1680 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Jan Cornelisse Boer namens Adriaentje Claes, wed. van Maerten Adriaensen, en Adriaen Jacobse Schaepe in de naam

van de gemene erfgenamen van Maerten Adriaense, die verklaren in hun kwaliteit elk voor de helft te transporteren en in volle eigendom over te dragen aan Daniël Laeurense de Clerck dewelke mede compareert en bekent de koop te aanvaarden een huis met zijn gevolg, staande op de gewezen sluis van Oud Poortvliet op zijn cijnsbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe, aan de ene zijde het huis van Jan Janse Hottinck en de andere zijde de dijk en dat voor de som van £ 15 vls. vrij geld te betalen de helft contant en de andere helft in twee termijnen van £ 3:15:0 vls. te verschijnen bamis 1681 en 1682 en daaraan te verbinden zijn voorn. huis en verder zijn persoon en goederen en naar rechten. Present schepenen Joris Willemse Crabman en Thomas Huijbreghtsen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-5v).

Daniël Laureense de Clerck, 1680 - 1691

Daniël Laureense de Clerck, tr. Jacomijntje Willems (Decker), overl. voor/in 1691.

Op 4 oktober 1691 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe Willem Willemse Decker als erfgenaam van zijn zuster Jacomijntje Willems, gewezen huisvrouw van Daniël de Clerck, vervangende haar verdere erfgenamen en nog voor zijn zwager Daniël de Clerck en bekent te leveren en te transporteren aan Marijnis Adriaense, een huis staande onder de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe op de gewezen sluis van Oud Poortvliet op zijn cijnsbare erve van de edele heerschappen van Vrijberghe, aan de ene zijde het huis van Jacob van Donge en aan de andere zijde de here erve, van voren van de dijk tot aan de bree, voor de som van £ 8 vls. te betalen contant ter levering £ 2 vls. en de rest met termijnen van £ 2 vls. jaarlijks, waarvan de 1^e termijn verschijnen zal 1 mei aanstaande en zo voort steeds met mei, tot terugbetaling verbindt de koper zijn huis en zijn persoon en goederen als naar rechten. Present schepenen Joris Crabman en Jan Cornelisse Boer (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-17v).

Marijnis Adriaens Jorisse, 1691 - 1695

Marinis Adriaens Jorisse, overl. 1695.

Marijnis Adriaense wordt aangeslagen voor 3 schouwen £ 0:6:0 vls. in 1694 (Kohier van het haardstedengeld over de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1694-1698).

Op 1 december 1695 comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe de hr. baljuw Corn. Bedtsman als sequester in de desolate boedel van Marijnis Adriaens Jorisse die verklaart in die kwaliteit te leveren en transporteren aan Cornelis Adriaense Boomgaert die mede compareert en verklaart in koop te accepteren, een huis onder deze Heerlijkheid van Vrijberghe, staande op de gewezen sluis van Oud Poortvliet op zijn cijnsbare erve van de ed. heerschappen van Vrijberghe, daar Marijnis Adriaense Jorisse op heeft gewoond en dat voor de som van £ 7 vls. te betalen contant ter levering £ 2:10:0 vls. en het resterende met termijnen van £ 2 vls. jaarlijks waarvan de 1^e termijn verschijnen zal 1 mei 1696. De koper heeft tot terugbetaling van de resterende kooppenningen speciaal verbonden zijn huis, persoon en goederen als naar rechten. Present de burgemeester Jan Cornelisse Boer en Willem Adriaense Boomgaert, als schepenen (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-20v en Vrijberghe. Raze inv.nr. 5783-2).

Cornelis Adriaense Boogaert, 1695 -

Cornelis Adriaanse Bogaart, zn. van Adriaen Dircks Bogaert en Adriaentje Huybrechts van der Weele, geb. Poortvliet, landman, won. onder Tholen 1697, later te Oud Vossemeer/Vrijberghe, begr. Oud Vossemeer 5 april 1731, otr./tr. als j.m. van Poortvliet en won. onder Tholen, Poortvliet 30 maart/3 mei 1679 Christina (Stijntje) Jans Harting, j.d. van Poortvliet, bel. Poortvliet 20 december 1678, begr. Oud Vossemeer 4 september 1741, dr. van Jan Willems Harting en Cornelia Cornelis.

Het vervolg is niet duidelijk geworden.

Afgebroken.

<<<<<>>>>

Eigenaren en bewoners van bebouwde percelen gelegen in de Hoge Heerlijkheid Vrijberghe

Volgnummer 14

Personen verbonden met Vrijberghe die niet zijn te plaatsen. Mogelijk bewoners van huizen gelegen bij de Poortvlietse Sluis.

Lucas Janse Stellenaer, voor 1630

Lucas Jansen Stellenaer, geb. Vrijberghe, otr.1 als j.m. van Vrijbergen een polder int lant van Tholen, St.Maartensdijk 6 april 1630 Maeiken Cornelis, j.d. van Cooltiensplate (Jan Jansen Stellenaer, broeder des bruijdegoms consenteert int huwelijck; Antonis Cornelissen, broeder des bruijts bewilligt); otr.2 als van Vrijbergen in Tholen, wedr. van Maeiken Cornelis, St.Maartensdijk 8 september 1635 Maeiken Pieters, van Assene in Vlaenderen, wed. van Pieter Lupeert (Leentien Teune, swaegerinne des bruijdegoms betuijgt dat hij vrij manspersoon is; Adriaen Pietersen, broeder der bruijt bewillicht in het huwelijck).

Zijn broer Jacob Jansen Stellenaer trouwt in 1633 te St.Maartensdijk als j.m. van Tholen met Leentien Teunis.

De naam Stellenaer wijst er vermoedelijk op dat Lucas, zijn vader en zijn broers als herders gewoond hebben op stelbergen in het toen nog onbedijkte land van Vrijberghe.

Hendrick Willemsen van Strale, 1656

Jacob Adriaensen en Hendrick Willemsen van Strale, won. op de Poortvlietse Sluijs, stellen zich op 15 september 1656 borg voor de schuit van Adriaen Jacobsen, waar tegenwoordig gebruiker van is Leendert Denissen, tot deze vrij en betaald zal zijn (Tholen. Raze inv.nr. 5179-172).

Joos de Baets, 1657 (1661)

Joos de Baets verklaart op 23 oktober 1657 (de akten ervoor en erna zijn van 1661) wegens geleend geld £ 16:13:4 vls. schuldig te zijn aan majoor Alexander la Croij t.b.v. de heer mr. Cornelis van Vrijberghe, gecommiteerde in de Raad van Staten der Verenigde Nederlanden. De rente bedraagt 5% per jaar. Als zekerheid verbindt hij zijn huis en schuur staande in de Heerlijkheid van Vrijberghe (Tholen. Raze inv.nr. 5201-101).

Joos Joossen de Baets is van 1652 tot 1657 eigenaar van een huis en schuur op het Nieuwe Veer onder Oud Vossemeer.

Guilliam Stevense, 1677

Guilliam Stevense, geb. Vlaanderen, won. in de Broekpolder 1671-1673, Vrijberghe 1675, later Poortvliet, tr.1 als j.m. van Vlaanderen en won. Oud Vossemeer, St. Annaland 8 oktober 1671 (met att. van Vossemeer) Margriete Anthonis, wed. van Hubrecht de Ruijter, won. in de Broeck onder Tholen; tr.2 als won. in de jurisdictie van Poortvliet, Scherpenisse 19 augustus 1677 (met att. van Poortvliet) Janneken Daniels, j.d. van St. Annaland en won. in de jurisdictie van Poortvliet.

Baljuw Cornelis Bedtsman verklaart op 1 juli 1676 dat Guilliam Stevense omtrent een jaar gewoond heeft op de Hooge Heerlijkheit van Vrijberge en daar is bankroet gespeeld en dat hij diens bezittingen onder zich heeft genomen om die veilig te stellen ten gunste van de preferente en concurrente schuldenaren. Gebleken is dat de boedel van Guilliam Stevense ook recht heeft op verkoopopbrengsten en andere effecten onder Poortvliet, die zonder contradictie mede behoren te

worden gebracht onder het beslag van Bedtsman om de afhandeling daarvan te houden bij het gerecht van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberghe alwaar Guilliam Stevens laatst zijn domicilie heeft gehouden. Bedtsman gelast de schout en schepenen van Poortvliet de middelen te overhandigen. Schout en schepenen van Poortvliet wijzen de eis van de hand op 2 juli 1676 (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5785-1).

Thomas Huijbreghtsen, 1680

Thomas Huijbreghtsen, schepen van Vrijberghe 1677-1688 (hij treedt een paar keer op als doopgetuige te Tholen, verder is niets van hem bekend).

Op 11 april 1680 zijn verkocht de goederen van Thomas Huijbreghtsen ten profijte van de weledele heer raadshr. mr. Cornelis van Vrijberghe uit kracht van transport gedaan voor schepenen van Tholen d.d. 6 maart 1680 en heeft opgebracht volgens de lijst van de koopdag bij schepenen getekend £ 87:11:1 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-3v).

Aernout Lafleur, 1681

Aernout Lafleur. won. onder Vrijberghe 1681 en betrokken bij een schermutseling met Joris Jansen (zie aldaar bij volgnummer 9).

Zijn zoon Guiljam trouwt in 1696 te St. Annaland als j.m. geb. Aardenburg. Mogelijk is hij identiek aan de militair Aernout Lafleur die als korporaal en later sergeant van de compagnie van de heer kapitein Sint Germain in garnizoen van Bergen op Zoom verbleef tussen 1654 en 1669.

Jaques Taeijenhals, 1683

Jaques Willemsen Taeijenhals, landman, won. Oud Vossemeer, overl. voor 24 juli 1683, tr. circa 1680 Crijntje Pierssen Bil, geb. Oud Vossemeer ca. 1657, dr. van Pieter Claessen Bil en Maria Jans. Zij hertr. 1685 Cornelis Jansen Schoppenboer, dijkarbeider te Vrijberghe 1681.

Op 24 juli 1683 zijn verkocht de goederen van Jaques Taeijenhals ten profijte van zijn weduwe en kinderen, de vervalddag is bamis aankomende en heeft zuiver opgebracht £ 5 vls. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5782-13v).

Staat en inventaris d.d. 15 mei 1685 van de nalatenschap van Jaques Willemsen Taeijenhals, overgebracht door zijn weduwe Crijntje Pierssen Bil, t.b.v. de wees Pietermella, 3 jaar oud. Alleen roerende goederen. Tevens uitkoop van de wees door de moeder, geassisteerd met haar bruidegom Cornelis Schoppenboer (Oud Vossemeer. Weeskamer Raze inv.nr. 5587-295v en 5598i-90).

Jan den Herder, 1694 en 1695

Jan den Herder, wordt aangeslagen voor 2 schouwen £ 0:4:0 vls. jaarlijks in het jaar 1694 en 1695 (Kohier van het haardstedengeld over de stad en jurisdictie van Tholen en het ambacht van Schakerloo 1694-1698).

Jan Meertense, 1702

De heer Adriaen van Vrijberghe contra Jan Meertense en zijn borg Philip van de Velde. De eiser eist £ 8:5:0 vls. over tiendenhuur van de hoek naast de Poortvlietse sluis anno 1702, vervallen bamis 1702,

conclusie tot condemnatie en eigendom com exp., schepenen staan eigendom toe (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-3v).

Mogelijk is hij te vereenzelvigen met Jan/Joan Meertensen (van de) Platduits/Platduts, woonachtig te Oud Vossemeer en overleden voor 1715.

Jacob Adamse Paulus, 1733 - 1740

Jacob(us) Adamse Paulus(sen), geb. Tongerlo, overl. voor 1740, tr. als j.m. geb. Tongerlo en won. St.Maartensdijk, Poortvliet 19 oktober 1731 Dina Marinusse van Dijke, j.d. geb. en won. Poortvliet, ged. Scherpenisse 24 januari 1700, overl. voor/in 1740, dr. van Marinus Mattheusse van Dijke en Maria Jans de Witte.

Comp. voor schepenen van de Hoge Heerlijkheid van Vrijberge Jacob Adamse Paulus, woonachtig op de Poortvliet sluis, die verklaart aan mij schuldig te zijn een som van £ 20 vls. te betalen met jaarlijkse termijnen van £ 4 vls. te verschijnen 1 mei 1734 tot de volle betaling over zodanige gepleegde malversaties als hij aan diverse personen heeft begaan, in het bijzonder aan Antonij Spieringh en Pieter Scharre, ik beloof aan mijn verplichtingen te voldoen en weet dat ik bij in gebreke blijven voor deze achtbare gerechte van Vrijberge zal moeten verschijnen om executie na rechte te ondergaan.

Actum Vrijberge 4 mei 1733. Ter presentie Antoni Bresne, Jacob Douw, Jan Koopman en Jan Loijse schepenen. Mij ter kennis Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5780-3).

Staat en inventaris van de insolvente en geabandonneerde boedel en goederen nagelaten en met de dood ontruimd bij Dina Marinisse van Dijke, weduwe van wijlen Jacob Adamse Paulus, alles op het op en aangeven van haar moeder Maria Janse de Witte in presentie van schepenen hieronder genoemd.

- in het keukentje wat keukengerei.
- het behangsel aan de bedstee en de schoorsteen.
- inboedel o.a. een spinnewiel en kleding.
- een zilver ijzer met gouden stukken en twee gouden spelden.
- drie snoeren bloedkoralen en gouden slot en een gouden ring gewaardeerd op 17 s vls.

Aldus geïnventariseerd ten huize van de weduwe in de Hoogheerlijkheid op 17 februari 1740. Present Jacob Mense en Jan Isakse schepenen. Mij ter kennis Christ. Gaaswijck secr. (Vrijberghe. Raze inv.nr. 5779-34v).

Pieter van Tent, 1751 - 1752

Pieter van Tent, zn. van Adriaen Claessen van Tent en Elijsabet Matijssen, geb. Oud Vossemeer ca. 1705/06, overl. Vrijberghe 1751/52, tr. N.N.

In de rekening van de rentmeester van de heerlijkheid Vrijberghe over de jaren 1751 en 1752 is bij de uitgaven vermeld een betaling wegens de Armenkas aan Jan Snoek voor het maken van een doodskest voor Pieter van Tent £ 1 vls. en aan Cornelis Hutspot voor het maken van een doodskest voor een kind van de weduwe van Pieter van Tent £ 0:12:0 vls. (Archief Ambachtsheerlijkheid Oud en Nieuw Vossemeer inv.nr. 1855).

Anthonij Stormezand Gz., 1798 - 1799

Anthonij Stormezand Gz., zn. van Gerard Stormezand en Anna de Rijke, ged. St.Annaland 17 juni 1770, bel. Oud Vossemeer 1798, boerenknecht, (meestooft)arbeider, overl. Oud Vossemeer 16 september 1835, otr./tr. als j.m. geb. St.Annaland en won. onder Vrijbergen, 28 jaar, Oud Vossemeer 12/28 april 1799 Janna Baareman, j.d. geb. Poortvliet en won. Oud Vossemeer, 27 jaar, ged. Poortvliet 16 februari 1772, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 7 juli 1836, dr. van Pieter Baarman en Willemijntje Bruijnzeel.

Niet te verwarren met zijn neef Anthonij Hendrikzn. die omstreeks 1804-1808 ook op Vrijberghe heeft gewoond.

Op de inwonerslijst van Vrijberghe van 26 januari 1799 vermeld: Anthonij Stormesand, boerenknecht, ongehuwd, 28 jaar oud (Archief Gewestelijke Besturen inv.nr. 257).

In 1811 woont Antoine Stormesand Gzn. te Oud Vossemeer als: journalier, 39 jaar, geb. St.Annaland, ingekomen van Vrijbergen.

Op de inwonerslijst van Vrijberghe van 26 januari 1799 staan vermeld (Archief Gewestelijke Besturen inv.nr. 257):

- Pieter de Jonge, ongehuwd, 21 jaar.

- Jan van Oeffele, boerenknecht, ongehuwd, 25 jaar.

- Domus van Oeffele, 22 jaar (broer van bovenstaande, ongehuwd; zij komen van Nieuw Vossemeer).

- Pieter de Wilde, 19 jaar.

Vermoedelijk allemaal inwonende boerenknechten en landarbeiders, die op dat moment in de polders van Vrijberghe verbleven. Waarschijnlijk zal hun verblijf slechts van tijdelijke aard zijn geweest.

Nog een seizoensarbeider dit tijdelijk in Vrijberghe heeft gewoond:

Johannes Jagt, zn. van Leendert Jagt en Adriana van Schetsen, ged. Oud Vossemeer 15 april 1764, bel. Oud Vossemeer 5 april 1787, arbeider, overl. Tholen 29 mei 1819, otr./tr. als geb. en won. Oud Vossemeer, Oud Vossemeer 26 november/11 december 1791 Catharina Dijkmans, geb. Kruisland en won. Oud Vossemeer, geb. ca. 1768, bel. Oud Vossemeer 4 mei 1791, arbeidster, overl. Poortvliet 3 december 1828, dr. van Pieter Dijkmans en Anna Maria Quist.

Hieruit: Jacob, geb. Vrijberghe 13 augustus, ged. Oud Vossemeer 19 augustus 1804.

Overige kinderen uit dit huwelijk geb. en ged. te Steenberghe, Oud en Nieuw Vossemeer en Tholen.

In de jaren dat Vrijberghe als een zelfstandige burgerlijke gemeente bestond (1811 en 1812) zijn er vier geboorten geregistreerd en één overlijden. Twee echtparen zijn vooralsnog niet te plaatsen bij een van de huisjes te Vrijberghe.

Mattheus Elenbaas, zn. van Johannes Elenbaas en Anna Heijboer, geb./ged. Poortvliet 29 april/4 mei 1788, arbeider 1810-1818, later landman, overl. Oud Vossemeer 4 januari 1848, otr./tr. als j.m. geb. en won. onder Poortvliet, Tholen 11/29 juli 1810 Jannetje Adriana Engelvaart, j.d. geb. en won. onder Tholen, ged. Oud Vossemeer 15 januari 1789, overl. Oud Vossemeer 27 januari 1867, dr. van Arend Engelvaart en Barendina Lameer.

Hieruit: Anna Johanna, geb. Vrijberghe 14 november 1811.

Jacobus van der Waard, zn. van Cornelis van der Waart en Lena Bijnagte, ged. Oud Vossemeer 2 november 1774, boerenknecht, dagloner, overl. Oud Vossemeer 15 november 1812, otr./tr. als j.m. geb. onder Tholen en won. Oud Vossemeer, Oud Vossemeer 15 februari/5 maart 1797 Pieterella van Duuren, j.d. geb. en won. Oud Vossemeer, ged. Oud Vossemeer 25 november 1774, boerenmeid, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 31 oktober 1840, dr. van Pieter van Duuren en Maria Kodde.

Hieruit: Jeanne (later Johanna), geb. Vrijberghe 12 augustus 1812.

Tot slot de vermeldingen in diverse doop- en trouwboeken van personen die wonen in, of geboren zijn in Vrijberghe, en die vooralsnog niet gekoppeld kunnen worden aan de huizen resp. de eigenaren en bewoners die bij de volgnummers zijn opgenomen.

Pieter Arjaenssen, otr. als j.m. van Halsteren, Poortvliet 16 april 1667 Marijtjen Jans, j.d. uit Vlaanderen, beide won. omtrent de Poortvlietse sluijs (hiermee kunnen ook polders onder Poortvliet bedoeld zijn).

Gillis Anthonissen, otr. als wedr. van Maetje Huijbrechts, won. in de Rijkebuurt onder Oud Vossemeer, Poortvliet 5 februari 1670 (tr. Oud Vossemeer) Maetje Jans, j.d. van Crabbendijke, won. op de Poortvlietse sluijs.

Cornelis Janssen van den Heuvel, otr./tr. als won. op Vrijbergen, Poortvliet 13 augustus/14 september 1678 (tr.boek Halsteren; att. gegeven op Poortvliet 11 sept. 1678) Thijsken Matthijssen Brugmans, wed. won. te Halsteren (zij tr.1 als j.d. van Halsteren, Halsteren 1670 Jan Marinissen).

Abraham Pietersse, otr./tr. als j.m. van Vrijberge, Dirksland 16 februari/6 maart 1680 Ariaentie Ariens Roos, wed. Leendert Lenersse Soldaet, beide won. Dirksland.
Hieruit nageslacht (tot op heden) met de familienaam (van) Vrijberge(n).

Nicolaus Wasteels en Piteronella Vrijbergen, heretica, tr. Halsteren RK 26 februari 1680 met als woonplaats St.Annaland.

Wissel Bachim, otr. als j.m. van Mijnsheerenland van Moerkerke en won. Poortvliet, Oud Vossemeer 19 augustus 1690 (tr.boek Poortvliet) Baeltje Heijndrix, wed. van Andries Jansse, won. op Vrijberge. (otr./tr. Poortvliet 5 aug./2 sept. 1676 Andries Janse, j.m. van Tholen, met Baeltken Heijndricks, j.d. van Tholen).

Pieter Jacobs, tr. als j.m. geb. bij Breda, Tholen 9 november 1695 (tr. Halsteren RK 13 nov. 1695 als won. Poortvliet) Margrietje Laurisse, j.d. geb. bij Maastricht, beide won. op Poortvlietsluis.
Weeskamer Oud Vossemeer d.d. 26 jan. 1712 (Raze inv.nr. 5589-265v): hij overleden, bezit een huis binnen het dorp Oud Vossemeer, 4 minderjarige kinderen, schulden voor geleverd bier en brandewijn, dus verm. tavernier.

Joannis Berbeijs / Barbeijs, tr. Halsteren RK 17 juni 1697 Maria Pietersen Plasmans.
Kinderen geb. Vrijbergen onder/bij Tholen, resp. Vrijberghen op de Poortvlietse Sluijs, en ged. Halsteren RK, Joannes 22 maart 1705, Petrus 13 april 1707, Joanna 5 november 1708.

Adriaan Cornelissen (van Dijke), zn. van Cornelis Christiaensen (van Dijke) en Maria Jacob Bae(r)s, St.Maartensdijk 12 april 1682, won. St.Maartensdijk vanaf 1706, begr. St.Maartensdijk januari 1741, otr./tr. als j.m. van St.Maartensdijk en won. onder St.Annaland, St.Annaland 14 augustus/5 september 1701 Catlijne Jobs (van Dijke), wed. van Willem Crabbe, won. onder Vrijberge, geb. St.Philipsland ca. 1676, begr. St.Maartensdijk oktober 1734, dr. van Job Jacobssen van Dijk en Janneken Jaspers.

Jacobus Braet, otr./tr. als won. int Broeck onder Tholen, Halsteren RK 24 april/8 mei 1712 Cornelia Adriaensen Craenen (1712) / de Graef (1713).
Kind Adrianus, geb. Vrijberghen, ged. Halsteren RK 14 oktober 1713.

Jan Lowijssse Slootmaker, zn. van Louis Michielsen en Pieterella Jans Boer, geb. Vrijberghe 1695/96 (op 25 juli 1708 oud 12 jaar), landman in de Hikkepolder onder Oud Vossemeer vanaf 1728, schepen van Vrijberghe 1733-1740, burgemeester van Vrijberghe 1738, begr. Oud Vossemeer 29 december 1747, otr./tr. als j.m. van Vrijberghe en won. St.Annaland, St.Annaland 19 januari/12 februari 1720 Martha Crabbe, j.d. van en won. St.Annaland, ged. St.Annaland 13 juni 1700, begr. Oud Vossemeer 10 september 1768, dr. van Joris Crabbe en Pieterella Abrahams Dane.
Jan Lowijssse Slootmaker was pachter van een hofstede in de Hikkepolder onder Oud Vossemeer met 131 gemeten land, eigendom van de (erven) Goudens van Vrijberghe.

Willem Soeteman, otr./tr. als j.m. van St.Annaland, St.Annaland 18 mei/5 juni 1724 Matje Harmans Bijl, j.d. van Vrijberge, beide won. tot St.Annaland.

Cornelis Denisse Bamise, otr./tr. als wedr. won. onder Vrijberge, St.Annaland 25 mei/13 juni 1725 Janna Deurloo, j.d. van Poortvliet, won. in Westkerke.

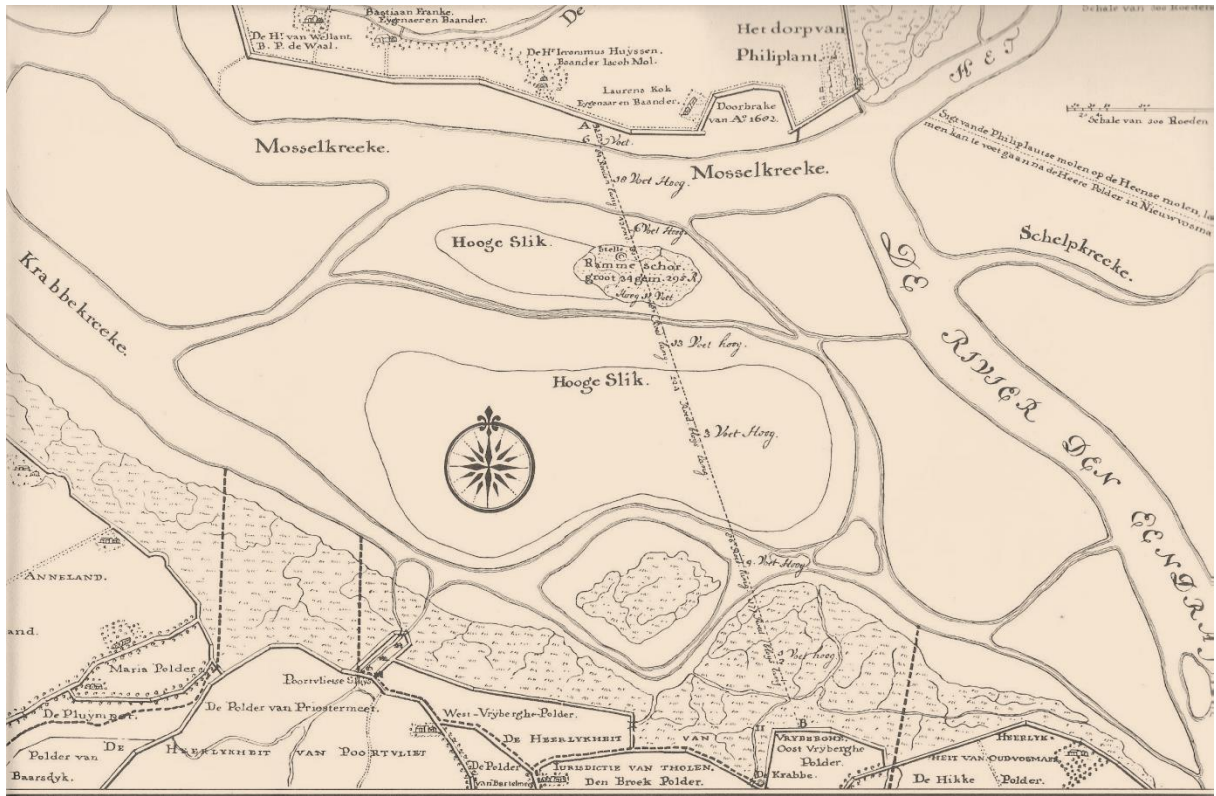
Joannis Huijbrechtse, uit Loenhout en won. onder Tholen, otr./tr. Halsteren RK 11/29 oktober 1733 Christina Bauwersen / Bauweris / Baurickx.
- Petrus en Leonardus, geb. in 't Rooland Tholen, ged. Halsteren RK 2 februari 1734.
- Petrus, geb. in 't Rooland Tholen, ged. Halsteren RK 30 januari 1735.
- Maria, geb. in Vrijbergen, ged. Halsteren RK 22 juli 1736.
- Cornelius, geb. Broeksepolder bij Tholen, ged. Halsteren RK 7 mei 1741.

Joannes den Engelsman, otr./tr. als j.m. geb. St.Annaland en won. onder Vrijbergen, Poortvliet 6 maart/11 april 1756 Pieterella Duijne, j.d. geb. St.Annaland en won. onder Vrijbergen, ged. St.Annaland 22 januari 1736, dr. van Hendrik Duijne en Maria Oliviers.

Pieter de Jong, won. Stad aan 't Haringvliet t/m 1743, Vrijberghe 1746, overl. voor 1763, tr.1 Clasina van der Reedt; otr./tr.2 als won. op Stad, Stad aan 't Haringvliet 2/25 december 1740 Maaijtte Pieters Mostert(dijk, j.d. geb. en won. Stad aan 't Haringvliet, overl./begr. Oud Vossemeer 12/14 mei 1776 (zij hertr. voor 1763 Jacobus Noordhoek, overl. 1776).

Hieruit kinderen ged. te Stad aan 't Haringvliet 1742-1743, plus een dochter:

Adriaantje de Jonge, ged. Oud Vossemeer 4 mei 1746, otr./tr. als j.d. geb. Vrijberge en won. Oud Vossemeer, Oud Vossemeer 23 juli/30 augustus 1773 Marinus van Donge, j.m. geb. Poortvliet en won. Oud Vossemeer.

Kaart van Hattinga kopie 1744. De kaart is enkele jaren voor 1744 getekend. De Nieuwe Vrijberghe-polder is op deze kaart nog niet bedijkt.

Bij de Poortvlietsesluis gelegen binnen Vrijberghe (zie stippellijn) staan een viertal huisjes aan de dijk langs de boezem van de sluis (ook genoemd de bree en lange bree).

Ook het huis de Krabbe staat ingetekend op de dijk van de Oost Vrijberghepolder.

<<<<>>>>